

CVRIA

SÚDNY DVOR
EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Výročná správa
2008

SÚDNY DVOR
EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

VÝROČNÁ SPRÁVA 2008

Prehľad činností Súdneho dvora Európskych spoločenstiev,
Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev
a Súdu pre verejnú službu Európskej únie

Luxemburg 2009

www.curia.europa.eu

Súdny dvor Európskych spoločností
L-2925 Luxemburg
Tel. (352) 43 03-1

Súd prvého stupňa Európskych spoločností
L-2925 Luxemburg
Tel. (352) 43 03-1

Súd pre verejnú službu Európskej únie
L-2925 Luxemburg
Tel. (352) 43 03-1

Internetová adresa Súdneho dvora: <http://www.curia.europa.eu>
Výročná správa je k dispozícii aj na CD-ROM-e
kontakt: Tlač a informácie Súdneho dvora
Tel. (352) 4303-2035

Redakčná uzávierka: 31. decembra 2008

Reprodukcia je povolená s uvedením zdroja. Fotografie môžu byť reprodukované len v kontexte tejto publikácie. Na akékoľvek iné použitie je potrebné vyžiadať si súhlas od Úradu pre úradné publikácie Európskych spoločností.

Viac doplňujúcich informácií o Európskej únii je k dispozícii na internete.
Dostupné sú cez server Európa (<http://europa.eu>).

Katalogizačné údaje nájdete na konci tejto publikácie.

Luxemburg: Úrad pre vydávanie úradných publikácií Európskych spoločností 2009

ISBN 978-92-829-0907-2

doi: 10.2862/49383

© Európske spoločnosti 2009

Printed in Luxembourg

VYTLAČENÉ NA BIELOM BEZCHLÓROVOM PAPIERI

Obsah

	Strana
Úvod, predkladateľ: predseda Súdneho dvora Vassilios Skouris	5

Kapitola I

Súdny dvor Európskych spoločenstiev

A – Vývoj a činnosť Súdneho dvora v roku 2008	9
B – Zloženie Súdneho dvora	55
1. Členovia Súdneho dvora	57
2. Zmeny v zložení Súdneho dvora v roku 2008	71
3. Protokolárne poriadky	73
4. Bývalí členovia Súdneho dvora	75
C – Súdne štatistiky Súdneho dvora	79

Kapitola II

Súd prvého stupňa Európskych spoločenstiev

A – Vývoj a činnosť Súdu prvého stupňa v roku 2008	111
B – Zloženie Súdu prvého stupňa	151
1. Členovia Súdu prvého stupňa	153
2. Zmeny v zložení Súdu prvého stupňa v roku 2008	163
3. Protokolárne poriadky	165
4. Bývalí členovia Súdu prvého stupňa	167
C – Súdne štatistiky Súdu prvého stupňa	169

Kapitola III*Súd pre verejnú službu Európskej únie*

A – Činnosť Súdu pre verejnú službu v roku 2008	193
B – Zloženie Súdu pre verejnú službu	205
1. Členovia Súdu pre verejnú službu	207
2. Protokolárny poriadok	211
C – Súdne štatistiky Súdu pre verejnú službu	213

Kapitola IV*Pracovné stretnutia a návštevy*

A – Oficiálne návštevy a udalosti na Súdnom dvore, Súde prvého stupňa a Súde pre verejnú službu	227
B – Študijné návštevy (2008)	231
C – Slávnostné zasadnutia	235
D – Návštevy a účasť na oficiálnych podujatiach	237
<i>Rámcová organizačná štruktúra .....</i>	<i>244</i>
<i>Kontaktné údaje Súdneho dvora .....</i>	<i>247</i>

Úvod

Súdny dvor končí rok 2008 symbolicky nadobudnutím svojho nového komplexu budov. Súdny dvor v súčasnosti disponuje centralizovanou infraštruktúrou v kontexte svojho vlastného rozširovania, trvalého nárastu svojej súdnej agendy, zavádzania nových druhov konaní a nedávnych rozšírení Európskej únie, čo je optimálna situácia i v dobe elektronickej komunikácie.

Historický význam inaugurácie nového komplexu budov Súdneho dvora, zdôraznený účasťou významných osobností, by nemal zatlačiť do úzadia ostatné udalosti, ktoré poznačili uplynulý rok. Rovnako dôležité bolo zavedenie nového naliehavého prejudiciálneho konania, ktoré umožnilo Súdnemu dvoru v mimoriadne krátkych lehotách prejednať prvé veci spadajúce do oblasti priestoru slobody, bezpečnosti a práva a pod tento spôsob prejednaní a rozhodnutia.

Rok 2008 sa takisto zapíše do histórie výkonnosťou a obzvlášť vysokým pracovným rytmom súdnej činnosti inštitúcie. V tejto súvislosti bolo zaznamenané celkové skrátenie dĺžky trvania konaní, pričom v prípade prejudiciálnych konaní ide o zvlášť výrazné skrátenie. Čo sa týka Súdu prvého stupňa, ten zaznamenal jeden z najproduktívnejších rokov vo svojej histórii.

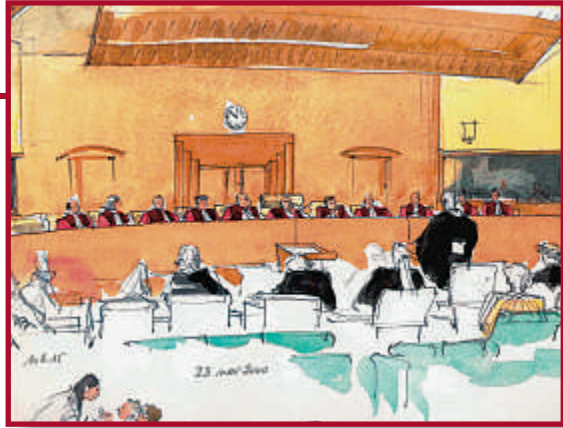
V priebehu uplynulého roka bolo totiž na tri sudy, ktoré tvoria Súdny dvor, podaných celkom 1 332 vecí, čo predstavuje druhý rok po sebe najvyšší počet v histórii inštitúcie a naznačuje trvalý nárast počtu sporov Spoločenstva.

Výročná správa umožňuje oboznámiť sa s vývojom a podstatou činnosti troch súdov, ktoré tvoria inštitúciu, a to Súdneho dvora, Súdu prvého stupňa a Súdu pre verejnú službu. Súdne štatistiky, ktoré sú špecifické pre každý súd, dopĺňajú a ilustrujú analýzu súdnej činnosti za uplynulý rok.

V. Skouris
predseda Súdneho dvora

Kapitola I

Súdny dvor Európskych
spoločenstiev

A. Vývoj a činnosť Súdneho dvora v roku 2008

Predkladateľ: predseda Súdneho dvora Vassilios Skouris

Štruktúra výročnej správy zodpovedá štruktúre z predchádzajúcich rokov. Prvá časť súhrnným spôsobom predstavuje činnosť Súdneho dvora Európskych spoločenských súdov počas roka 2008. Po prvé, podáva prehľad o vývoji tejto inštitúcie v priebehu tohto roka s dôrazom na inštitucionálne zmeny, ku ktorým došlo v rámci Súdneho dvora, a na nový vývoj týkajúci sa jeho vnútornej organizácie a pracovných metód (časť 1). Po druhé, obsahuje štatistickú analýzu o vývoji pracovnej vyťaženia inštitúcie, ako aj o priemernej dĺžke trvania konaní (časť 2). Napokon uvádza, ako každý rok, hlavné vývojové smery judikatúry podľa jednotlivých oblastí (časť 3).

1. Najvýznamnejšou udalosťou roka 2008 pre Súdny dvor bola inaugurácia jeho nového Justičného paláca, ktorý rekonštruuje a rozširuje existujúce budovy. Nový Palác je z architektonického hľadiska inovatívne poňatý a bol realizovaný tak, aby rešpektoval štruktúru pôvodného Paláca a nadväzoval na ňu. Nový Palác sa skladá z bývalého Paláca, ktorý bol zrekonštruovaný a boli v ňom zriadené pojednávacie miestnosti, z Prstenca, dvojposchodovej budovy, ktorá bola takto nazvaná napriek jej pravouhlému tvaru, pretože úplne obkolesuje Palác a poskytuje priestory pre kancelárie členov Súdneho dvora, ako aj ich priamych spolupracovníkov, z dvoch Veží určených pre prekladateľskú službu, a z Galérie, dlhého presvetleného priechodu, ktorý ako architektonický spojovací prvok navzájom prepája nielen pôvodné a nové budovy, ale tiež rozličné jednotlivé činnosti inštitúcie.

Na slávnostnom zasadnutí pri príležitosti inaugurácie nového Paláca 4. decembra 2008 za účasti ich kráľovských výsostí veľkovojuvodu a veľkovojuvodkyne Luxemburska predniesli svoje príhovory najmä pani Diana Wallis, podpredsedníčka Európskeho parlamentu, pani Rachida Dati, Garde des Sceaux, ministerka spravodlivosti Francúzskej republiky, pán José Manuel Barroso, predseda Európskej komisie a pán Jean-Claude Juncker, predseda vlády Luxemburského veľkovojuvodstva.

Pokiaľ ide o právnu úpravu týkajúcu sa inštitucionálnej činnosti, 8. júla 2008 došlo k zmene a doplneniu Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, v dôsledku čoho bola do neho vložená hlava IVa, ktorá obsahuje ustanovenia týkajúce sa preskúmania rozhodnutí Súdu prvého stupňa vydaných v odvolacom konaní upraveného v článku 62 Štatútu Súdneho dvora. Najvýznamnejšou zmenou podľa týchto nových ustanovení (články 123a až 123e) je vytvorenie osobitnej komory, ktorej úlohou je na základe návrhu prvého generálneho advokáta rozhodnúť, či je potrebné preskúmať rozhodnutie Súdu prvého stupňa. Táto komora sa skladá z predsedu Súdneho dvora a štyroch predsedov päťčlenných komôr.

2. Súdne štatistiky Súdneho dvora za rok 2008 ukazujú na jednej strane veľmi výrazné skrátenie dĺžky trvania prejudiciálnych konaní v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi a na druhej strane pretrvávajúcu tendenciu nárastu počtu sporov.

Súdny dvor tak v roku 2008 skončil 495 vecí (presný číselný údaj so zreteľom na spojenie vecí). Z toho 333 bolo skončených vyhlásením rozsudku a 161 bolo skončených vydaním uznesenia. Počet vyhlásených rozsudkov a vydaných uznesení je nižší ako

v predchádzajúcom roku (379 rozsudkov a 172 uznesení). Treba však uviesť, že počet skončených prejudiciálnych konaní v roku 2008 (238 vecí ako presný číselný údaj, 301 vecí ako približný číselný údaj) je jasne vyšší ako v roku 2007 (218 vecí ako presný číselný údaj, 235 vecí ako približný číselný údaj).

Na Súdny dvor bolo podaných 592 nových vecí, pričom tento počet dokonca presahuje aj počet nových vecí v roku 2007, čo bol najvyšší počet v jeho histórii¹. Počet prebiehajúcich konaní na konci roka 2008 (767 vecí, presný číselný údaj) sa však v porovnaní s počtom takýchto konaní na konci roku 2007 (741 vecí, presný číselný údaj) výraznejšie nezvýšil.

Okrem toho pokiaľ ide o dĺžku trvania konaní v roku 2008, došlo k výraznému vývoju. V prípade prejudiciálnych konaní táto dĺžka tak predstavuje v priemere 16,8 mesiaca, kým v roku 2007 to bolo 19,3 mesiaca a v roku 2006 19,8 mesiaca. Komparatívna analýza ukazuje, že za celé obdobie, v súvislosti s ktorým Súdny dvor disponuje vierohodnými údajmi, priemerná dĺžka trvania prejudiciálnych konaní v roku 2008 dosahuje najnižšiu úroveň. Čo sa týka žalôb a odvolaní, priemerná dĺžka trvania konania bola 16,9 mesiaca v prípade žalôb a 18,4 mesiaca v prípade odvolaní (v roku 2007 to bolo 18,2 mesiaca a 17,8 mesiaca v uvedenom poradí).

Okrem reformovania svojich pracovných metód, ktoré začalo v ostatných rokoch, sa zlepšenie efektívnosti našej inštitúcie v prejednávaní vecí tiež vysvetľuje väčším využívaním procesných prostriedkov, ktoré má k dispozícii na urýchlenie určitých konaní, najmä naliehavého prejudiciálneho konania, prednostného prejednanie vecí, skráteného konania, zjednodušeného konania a možnosti rozhodovať bez návrhov generálneho advokáta.

V tomto roku bolo naliehavé prejudiciálne konanie navrhované v 6 veciach a určená komora rozhodla, že podmienky požadované článkom 104b rokovacieho poriadku boli splnené v prípade 3-och z nich. Tieto nové ustanovenia týkajúce sa naliehavého prejudiciálneho konania dali Súdnemu dvoru možnosť skončiť v roku 2008 tieto veci v priemernej dĺžke trvania konania 2,1 mesiaca.

Skrátené konanie bolo navrhované v 8 prípadoch, ale podmienky stanovené rokovacím poriadkom boli splnené len v 2 veciach, ktoré boli skončené s priemernou dĺžkou trvania konania 4,5 mesiaca. V súlade s praxou zavedenou v roku 2004 o prípustnosti alebo zamietnutí návrhu na skrátené konanie rozhoduje predseda Súdneho dvora odôvodneným uznesením. Okrem toho bolo v prípade jednej veci rozhodnuté o prednostnom prejednaní.

Súdny dvor popritom pokračoval vo využívaní zjednodušeného konania podľa článku 104 ods. 3 rokovacieho poriadku na zodpovedanie určitých prejudiciálnych otázok. Na základe tohto ustanovenia bolo skončených uznesením celkom 39 vecí, čo predstavuje dvojnásobok v porovnaní s rokom 2007.

Napokon Súdny dvor často využíval možnosť, ktorú mu poskytuje článok 20 jeho štatútu, rozhodnúť bez návrhov generálneho advokáta, ak prejednanie vecí nenastoluje novú

¹ S výnimkou 1 324 vecí podaných na Súdny dvor v roku 1979. Tento neobvykle vysoký počet možno vysvetliť masívnym podávaním žalôb o neplatnosť, ktoré mali rovnaký predmet.

právnú otázku. Približne 41 % rozsudkov bolo v roku 2008 vyhlásených bez návrhov generálneho advokáta (v porovnaní so 43 % v roku 2007).

Pokiaľ ide o rozdelenie vecí podľa rozhodovacích zložení Súdneho dvora, veľká komora rozhodla približne 14 %, päťčlenné komory rozhodli 58 % a trojčlenné komory rozhodli vyše 26 % vecí skončených v roku 2008. V porovnaní s predchádzajúcim rokom bol zaznamenaný mierny nárast podielu vecí prejednávaných veľkou komorou (11 % v roku 2007) a päťčlennými komorami (55 % v roku 2007) na úkor vecí prejednávaných trojčlennými komorami (33 % v roku 2007).

Podrobnejšie informácie týkajúce sa štatistických údajov súdneho roka za rok 2008 sa nachádzajú v bode C tejto kapitoly.

Otázky ústavnosti alebo inštitucionálne otázky

Pokiaľ ide o hlavné zásady, na ktorých stojí Spoločenstvo, zásada rovnosti bola opäť predmetom judikatúry Súdneho dvora.

Možno uviesť tri rozsudky, ktoré sa týkali tejto zásady v rôznych oblastiach.

Vo veci *Feryn* (rozsudok z 10. júla 2008, C-54/07) išlo o otázku, či skutočnosť, že zamestnávateľ verejne vyhlásil, že neprijme do zamestnania osoby určitého etnického alebo rasového pôvodu, predstavuje priamu diskrimináciu v prístupe k zamestnaniu v zmysle článku 2 ods. 2 písm. a) smernice 2000/43².

Súdny dvor dospel k záveru, že to tak je, keďže takéto vyhlásenia môžu naozaj odradiť niektorých uchádzačov od toho, aby podali svoju prihlášku, a teda predstavujú prekážku ich prístupu na trh práce. Existencia tohto druhu diskriminácie si nevyžaduje, aby bol žalobca identifikovateľný a tvrdil, že sa stal obeťou takej diskriminácie.

Súdny dvor v nadväznosti na to skúmal otázku preukázania diskriminácie. Určil, že predmetné verejné vyhlásenia postačujú na vytvorenie domnienky, že existuje priama diskriminačná politika prijímania zamestnancov v zmysle článku 8 ods. 1 smernice 2000/43. Prináleží teda tomuto zamestnávateľovi, aby preukázal, že neporušil zásadu rovnosti zaobchádzania, čo môže urobiť napríklad tým, že preukáže, že skutočná prax podniku v oblasti prijímania do zamestnania sa s týmito výrokmi nezhoduje. Vnútroštátnemu súdu potom prislúcha, aby posúdil, či skutočnosti, ktoré sú zamestnávateľovi vytýkané, boli preukázané, a aby posúdil, či dôkazy, ktoré uvedený zamestnávateľ predložil na podporu svojich tvrdení, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania, sú dostatočné.

Na záver Súdny dvor rozhodol, že pokiaľ ide o primerané sankcie vo vzťahu k predmetnej diskriminácii v oblasti prijímania do zamestnania v danom prípade, článok 15 smernice 2000/43 vyžaduje, a to aj v prípadoch, keď neexistuje identifikovateľná obeť, aby bol systém uplatniteľných sankcií za porušovanie vnútroštátnych ustanovení, ktoré sa prijali na účely prebratia tejto smernice, účinný, primeraný a odradzujúci.

² Smernica Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod (Ú. v. ES L 180, s. 22; Mim. vyd. 20/001, s. 23).

Rovnosť zaobchádzania z hľadiska zákazu diskriminácie na základe veku bola predmetom konania vo veci *Bartsch* (rozsudok z 23. septembra 2008, C-427/06). Súdny dvor v tejto veci rozhodol, že právo Spoločenstva neobsahuje zákaz diskriminácie na základe veku, ktorého ochranu majú sudy členských štátov zaručiť, ak prípadné diskriminačné zaobchádzanie nemá nijakú spojitosť s právom Spoločenstva. Takáto spojitosť nevzniká ani na základe článku 13 ES a ani v prípade podnikového systému dôchodkového zabezpečenia nepriznávajúceho právo na dôchodok pozostalému manželovi, ktorý je o pätnásť rokov mladší ako bývalý zosnulý zamestnanec, na základe smernice 2000/78³ pred uplynutím lehoty stanovenej predmetnému členskému štátu na jej prebratie.

Vo veci *Wood* (rozsudok z 5. júna 2008, C-164/07) Súdny dvor rozhodoval v súvislosti so všeobecnou zásadou zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti o prejudiciálnej otázke týkajúcej sa zlučiteľnosti francúzskej právnej úpravy vedúcej k vylúčeniu nároku štátneho príslušníka Európskeho spoločenstva s bydliskom vo Francúzsku a otca dieťaťa, ktoré malo francúzsku štátnu príslušnosť a zahynulo v dôsledku trestného činu, ktorý nebol spáchaný na území tohto štátu, na odškodňovanie Garančným fondom obetí teroristických činov a iných trestných činov, pričom k vylúčeniu tohto nároku došlo výhradne z dôvodu jeho štátnej príslušnosti. Súdny vyvodil záver, že právu Spoločenstva odporuje taká právna úprava.

V súvislosti so všeobecnými zásadami práva Spoločenstva a ich dodržiavaním vnútroštátnymi orgánmi pri vykonávaní uvedeného práva treba spomenúť vec *Heemskerk a Schaap* (rozsudok z 25. novembra 2008, C-455/06) týkajúcu sa vývozných náhrad a ochrany hovädzieho dobytku počas prepravy, ktorá umožnila Súdnemu dvoru vysloviť sa v otázke vnútroštátneho pravidla *reformatio in pejus*. Súdny dvor rozhodol, že právo Spoločenstva neukladá vnútroštátnemu súdu povinnosť uplatniť *ex officio* ustanovenie práva Spoločenstva, pokiaľ by toto uplatnenie malo za následok porušenie zásady zákazu *reformatio in peius* obsiahnutej v príslušnom vnútroštátnom práve. Takáto povinnosť by totiž porušovala nielen zásadu práva na obhajobu, právnej istoty a ochrany legitímnej dôvery, ktoré sú pôvodom tohto zákazu, ale by vystavila jednotlivca, ktorý podal žalobu proti aktu, proti ktorému má výhrady, riziku, že ho táto žaloba uvedie do nepriaznivejšej situácie, než v akej by sa nachádzal, keď by túto žalobu nepodal.

V oblasti sporov prejednávaných súdmi Spoločenstva majú niektoré rozsudky celkom osobitný význam. Jeden z nich sa týka samotnej právomoci súdu Spoločenstva.

Hoci totiž Súdny dvor v spojených veciach *Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia* (rozsudok z 3. septembra 2008, C-402/05 P a C-415/05 P) potvrdil napadnuté rozsudky Súdu prvého stupňa (rozsudky z 21. septembra 2005, T-315/01, Zb. s. II-3649, a T-306/01, Zb. s. II-3533), pokiaľ ide o právomoc Rady prijať nariadenie ukladajúce zmrazenie finančných prostriedkov a ďalších majetkových aktív fyzických a právnických osôb, ktorých meno je uvedené na zozname tvoriacom prílohu tohto nariadenia⁴ prijatého

³ Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Ú. v. ES L 303, s. 16; Mim. vyd. 05/004, s. 79).

⁴ Nariadenie Rady (ES) č. 881/2002 z 27. mája 2002, ktoré ukladá niektoré špecifické obmedzujúce opatrenia namierené proti niektorým osobám spojeným s Usámom bin Ládinom, sieťou Al-Qaida a Talibanom a ruší nariadenie Rady (ES) č. 467/2001 (Ú. v. ES L 139, s. 9; Mim. vyd. 18/001, s. 294).

na účely vykonania rezolúcií Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov v rámci Európskeho spoločenstva, Súdny dvor dospel k záveru, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že súdy Spoločenstva v zásade nemajú žiadnu právomoc preskúmať vnútornú zákonnosť tohto nariadenia. Podľa Súdneho dvora preskúmanie platnosti akéhokoľvek aktu Spoločenstva z pohľadu základných práv treba v právnom spoločenstve považovať za výraz ústavnej záruky vyplývajúcej zo Zmluvy ES ako autonómneho právneho poriadku, ktorý medzinárodná zmluva nemôže porušovať. Preskúmanie zákonnosti súdom Spoločenstva sa týka aktu Spoločenstva, ktorý má vykonať dotknutú medzinárodnú dohodu, a nie tejto dohody ako takej. Súdy Spoločenstva musia zabezpečiť úplné preskúmanie zákonnosti súhrnu aktov Spoločenstva vzhľadom na základné práva, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť všeobecných zásad práva Spoločenstva vrátane aktov Spoločenstva, ktoré, ako predmetné nariadenie, majú vykonať rezolúcie prijaté Bezpečnostnou radou.

Okrem toho Súdny dvor vyvodil záver, že vzhľadom na konkrétne okolnosti, ktoré sprevádzali zahrnutie mien pána Kadiho a nadácie Al Barakaat do zoznamu fyzických a právnických osôb dotknutých zmrazením finančných prostriedkov, malo byť rozhodnuté, že ich práva na obhajobu, osobitne právo byť vypočutý, ako aj právo na účinné súdne preskúmanie, zjavne neboli dodržané. V tejto súvislosti Súdny dvor pripomenul, že účinnosť súdneho preskúmania predpokladá, že orgán Spoločenstva má povinnosť oznámiť dotknutej fyzickej alebo právnickej osobe dôvody, na ktorých je predmetné opatrenie založené, v čo najširšej možnej miere, buď v okamihu, keď o tomto opatrení rozhodne, alebo prinajmenšom tak rýchlo, ako je to len možné po prijatí tohto rozhodnutia, aby sa jeho adresátom umožnil výkon ich práva podať žalobu v stanovených lehotách.

Hoci Súdny dvor zrušil uvedené nariadenie Rady pokiaľ ide o zmrazenie finančných prostriedkov pána Kadiho a nadácie Al Barakaat, rozhodol, že zrušenie tohto opatrenia s okamžitým účinkom by však mohlo vážne a nenapraviteľne narušiť účinnosť obmedzujúcich opatrení, keďže v čase pred jeho prípadným nahradením by dotknuté fyzické a právnické osoby mohli prijať opatrenia, aby sa vyhli tomu, že zmrazenie finančných prostriedkov ešte bude možné na ne uplatniť, pretože nemožno vylúčiť, že uloženie takýchto opatrení voči pánovi Kadimu a nadácii Al Barakaat sa v podstate môže ukázať ako dôvodné. Vzhľadom na tieto okolnosti, Súdny dvor ponechal účinky uvedeného nariadenia počas obdobia, ktoré nemôže prekročiť tri mesiace od vyhlásenia rozsudku, aby sa umožnilo Rade napraviť zistené porušenia.

Ďalší rozsudok vydaný vo veci *Masdar (Spojené kráľovstvo)/Komisia* (rozsudok zo 16. decembra 2008, C-47/07 P) rozoberá procesné prostriedky, ktoré možno uplatniť na účely konania na súde Spoločenstva.

Táto vec sa týka bezdôvodného obohatenia. Súdny dvor rozhodol, že podľa spoločných zásad práva členských štátov osoba, ktorá utrpela stratu, pričom tým došlo k zväčšeniu majetku inej osoby bez toho, aby toto obohatenie malo právny dôvod, má vo všeobecnosti právo na náhradu, až do výšky spôsobenej straty, zo strany osoby, ktorá sa obohatila. Žaloba založená na bezdôvodnom obohatení, ako ju upravuje väčšina vnútroštátnych právnych systémov, neobsahuje nevyhnutne podmienku týkajúcu sa protiprávnosti alebo zavinenia v správaní žalovanej strany. Naopak, je potrebné, aby obohatenie nemalo žiadny platný právny dôvod. Vzhľadom na to, že bezdôvodné obohatenie predstavuje základ mimozmluvnej povinnosti spoločnej pre právne poriadky členských štátov, Spoločenstvo

sa nemôže vyhnúť uplatneniu tých istých zásad voči nemu, pokiaľ mu fyzická alebo právnická osoba vytýka, že sa bezdôvodne obohatilo na jej úkor.

Súdny dvor dodal, že žaloba založená na bezdôvodnom obohatení nepodlieha striktné režimu mimozmluvnej zodpovednosti, ktorej vznik je podmienený súčasným splnením niekoľkých podmienok, a to protiprávnosťou konania vytýkaného Spoločenstvu, existenciou škody a existenciou príčinnej súvislosti medzi konaním a uvádzanou škodou. Odlišuje sa od žalôb podaných na základe uvedeného režimu v tom, že nevyžaduje dôkaz o protiprávnom konaní žalovaného ani existenciu konania ako takého, ale len dôkaz o obohatení žalovaného bez platného právneho dôvodu a o ochudobnení žalobcu, ktoré súvisí s týmto obohatením. Napriek uvedenému osobe podliehajúcej súdnej právomoci v nijakom prípade nemožno odmietnuť možnosť podať žalobu založenú na bezdôvodnom obohatení proti Spoločenstvu len preto, lebo Zmluva výslovne neupravuje druh žaloby určenej pre takéto konanie. Výklad článku 235 ES a článku 288 druhého odseku ES, ktorý vylučuje túto možnosť, by viedol k výsledku, ktorý je v rozpore so zásadou účinnej súdnej ochrany, ktorú priznáva judikatúra Súdneho dvora a potvrdzuje článok 47 Charty základných práv Európskej únie.

Práve v oblasti žalôb o mimozmluvnú zodpovednosť si celkom osobitnú pozornosť zasluhujú spojené veci *FIAMM a FIAMM Technologies/Rada a Komisia* (rozsudok z 9. septembra 2008, C-120/06 P a C-121/06 P), ktoré sa týkajú problému zodpovednosti Spoločenstva za normatívny akt. Orgán na urovnávanie sporov (OUS) Svetovej obchodnej organizácie (WTO) rozhodol, že režim Spoločenstva pre dovoz banánov je nezlučiteľný s dohodami Svetovej obchodnej organizácie (WTO) a dovolil Spojeným štátom americkým uplatniť colnú prirážku na určité dovozy Spoločenstva. Šesť spoločností usadených v Európskej únii sa domáhalo, aby Komisia a Rada boli zaviazané na náhradu škody, ktorú tieto spoločnosti utrpeli v dôsledku uplatnenia amerických odvetných opatrení na ich vývozy do Spojených štátov.

Súdny dvor pripomína, že zodpovednosť Spoločenstva za normatívny akt, ktorý zahŕňa rozhodnutia hospodárskej politiky, môže vzniknúť len v prípade dostatočne závažného porušenia normy vyššej právnej sily chrániacej jednotlivcov a priznávajúcej im práva. Takisto uvádza, že hoci zásada zodpovednosti Spoločenstva v súvislosti s nezákonným aktom inštitúcií predstavuje vyjadrenie všeobecnej zásady uznanej v právnych poriadkoch členských štátov, podľa ktorej protiprávne konanie spôsobuje vznik povinnosti nahradiť spôsobenú škodu, takáto podobnosť právnych poriadkov členských štátov nie je preukázaná, čo sa týka existencie zásady zodpovednosti za zákonný akt orgánov verejnej moci, a to najmä vtedy, ak je taký akt normatívnej povahy. Súdny dvor zastáva názor, že právo Spoločenstva za jeho súčasného stavu neupravuje režim umožňujúci dovolávať sa zodpovednosti Spoločenstva za jeho normatívne konanie v situácii, keď sa na prípadný nesúlad takéhoto konania s dohodami WTO nie je možné odvolávať na súde Spoločenstva. Súdny dvor okrem toho upresňuje, že normatívny akt Spoločenstva, ktorého uplatnenie vedie k obmedzeniu práva vlastníť majetok a slobodného výkonu povolania, môže spôsobiť vznik mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva, ak predstavuje neprimeraný a neúnosný zásah do samotnej podstaty týchto práv, prípadne preto, že neupravuje vhodné odškodnenie na predídenie alebo napravenie tohto zásahu.

Ďalšie rozsudky ako zvyčajne rozšírili rozsiahlu judikatúru Súdneho dvora o prípustnosti žaloby o neplatnosť.

Vo veci *Komisija/Infront WM* (rozsudok z 13. marca 2008, C-125/06 P) tak Súdny dvor dospel k záveru, že rozhodnutie Komisie o schválení opatrení prijatých členským štátom podľa článku 3a smernice 89/552⁵, ktorých cieľom je usmerňovanie uplatňovania výlučných práv na televízne vysielanie udalostí veľkého významu pre spoločnosť, sa priamo dotýka v zmysle podmienok prípustnosti žaloby o neplatnosť právnej situácie majiteľa týchto práv. Vzhľadom na to, že s obmedzeniami stanovenými uvedenými opatreniami sa spájajú podmienky, za ktorých títo prevádzkovatelia nadobúdajú od majiteľa výlučných práv na televízne vysielanie práva na televízne vysielanie určených udalostí, opatrenia prijaté týmto členským štátom a rozhodnutie, ktoré ich schvaľuje, majú totiž za následok spojenie práv držaných spoločnosťou, ktorá získala práva na televízne vysielanie, s novými obmedzeniami, ktoré neexistovali v okamihu, keď táto spoločnosť nadobudla tieto práva a ktoré sťažujú ich výkon. Okrem toho, ako skonštatoval Súdny dvor, zásahy do situácie uvedeného majiteľa sú spôsobené len požiadavkou dosiahnutia výsledku určeného týmito opatreniami a rozhodnutím Komisie bez toho, aby vnútroštátne orgány pri vykonávaní tohto rozhodnutia disponovali mierou voľnej úvahy, ktorá by mohla spôsobiť zásah do tejto situácie.

Pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa osobnej dotknutosti žalobcu, Súdny dvor rozhodol, že ak sa napadnutý akt dotýka skupiny osôb, ktoré boli určené alebo ich bolo možné určiť v čase prijatia tohto aktu a v závislosti od kritérií vlastných členom tejto skupiny, môžu tieto osoby byť osobne dotknuté týmto aktom, pokiaľ tvoria súčasť úzkeho okruhu hospodárskych subjektov. O taký prípad môže ísť najmä vtedy, ak rozhodnutie mení práva nadobudnuté jednotlivcom v čase pred jeho prijatím.

Vec *Athinaiki Techniki/Komisija* (rozsudok zo 17. júla 2008, C-521/06 P) sa týkala pojmu „napadnuteľný akt“ v zmysle článku 230 ES, ktorý mal byť upresnený.

Súdny dvor rozhodujúci o odvolaní proti uzneseniu Súdu prvého stupňa, ktorým bola pre neprípustnosť zamietnutá žaloba smerujúca k zrušeniu rozhodnutia Komisie o odložení sťažnosti týkajúcej sa údajnej štátnej pomoci poskytnutej v rámci verejnej zmluvy a o ktorom sa odvolateľka dozvedela z listu, určil, že pri rozhodovaní, či určitý akt v oblasti štátnej pomoci predstavuje rozhodnutie v zmysle článku 4 nariadenia č. 659/1999⁶, treba overiť, či vzhľadom na jeho podstatu a na zámer Komisie táto inštitúcia v skúmanom akte konečným spôsobom na záver fázy predbežného preskúmania vymedzila svoj postoj k oznámenému opatreniu, a teda či dospela k záveru, že toto opatrenie predstavuje alebo nepredstavuje pomoc a vzbudzuje alebo nevzbudzuje pochybnosti o jeho zlučiteľnosti so spoločným trhom.

List, ktorým Komisia informuje autora sťažnosti smerujúcej k tomu, aby bolo konštatované porušenie článkov 87 ES a 88 ES, že „vzhľadom na absenciu dodatočných informácií, ktoré by odôvodňovali pokračovanie skúmania, Komisia vec administratívne odložila...“, naznačuje, že Komisia skutočne prijala akt o administratívnom odložení veci. Z podstaty tohto aktu a zo zámeru Komisie vyplýva, že Komisia sa tak rozhodla skončiť postup

⁵ Smernica Rady 89/552/EHS z 3. októbra 1989 o koordinácii určitých ustanovení zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení v členských štátoch týkajúcich sa vykonávania činností televízneho vysielania (Ú. v. ES L 298, s. 23; Mim. vyd. 06/001, s. 224), zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 97/36/ES z 30. júna 1997 (Ú. v. ES L 202, s. 60; Mim. vyd. 06/002, s. 321).

⁶ Nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339).

predbežného preskúmania začatý na podnet sťažovateľa. Uvedeným aktom Komisia konštatovala, že začaté skúmanie neumožnilo dospieť k záveru o existencii pomoci v zmysle článku 87 ES, a implicitne odmietla začať konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 ES. V takejto situácii môžu osoby, ktoré chcú využiť procesné záruky upravené v tomto ustanovení, presadiť ich dodržiavanie len vtedy, ak majú možnosť napadnúť toto rozhodnutie na súde Spoločenstva podľa článku 230 štvrtého odseku ES. Táto zásada platí rovnako v prípade, keď je rozhodnutie prijaté z dôvodu, že Komisia sa nazdáva, že pomoc je zlučiteľná so spoločným trhom, ako aj vtedy, keď si myslí, že treba vylúčiť samotnú existenciu pomoci.

Z tohto pohľadu taký akt nemožno kvalifikovať ako predbežný alebo prípravný, pretože v rámci začatého správneho konania po ňom nebude nasledovať žiaden iný akt, ktorý by mohol viesť k žalobe o neplatnosť. V tejto súvislosti nie je relevantná skutočnosť, že príslušná strana môže ešte Komisii poskytnúť dodatočné informácie, ktoré ju môžu prinútiť, aby prehodnotila svoj postoj k spornému štátnemu opatreniu, pretože zákonnosť rozhodnutia prijatého na záver fázy predbežného preskúmania sa posudzuje len podľa informácií, ktorými mohla Komisia disponovať v čase jeho prijatia, to v danom prípade znamená v čase administratívneho odloženia veci. Ak príslušná strana poskytne dodatočné informácie po administratívnom odložení veci, Komisia môže mať prípadne povinnosť začať nové správne konanie. Tieto informácie však nemajú vplyv na skutočnosť, že prvé konanie o predbežnom preskúmaní je už zastavené. Z toho vyplýva, že týmto aktom Komisia zaujala definitívny postoj k návrhu sťažovateľa. Súdny dvor dospel k záveru, že takýto akt tým, že bráni sťažovateľovi predložiť pripomienky v rámci konania vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 ES, vyvoláva záväzné právne účinky, ktoré môžu ovplyvniť jeho záujmy, a predstavuje tak napadnuteľný akt v zmysle článku 230 ES.

Takisto došlo k obohateniu judikatúry, ktorá nie je tak rozsiahla, keďže ide o novšiu judikatúru týkajúcu sa dôsledkov pre členský štát za jeho nečinnosť po vyhlásení rozsudku určujúceho nesplnenie jeho povinnosti.

Vo veci *Komisia/Francúzsko* (rozsudok z 9. decembra 2008, C-121/07) tak Súdny dvor po tom, čo pripomenul, že záujem na okamžitom a jednotnom uplatňovaní práva Spoločenstva vyžaduje, aby sa s vykonávaním rozsudku o určení nesplnenia povinnosti členským štátom začalo okamžite a ukončilo sa v čo najkratšej možnej lehote, rozhodol, že ak v rámci konania podľa článku 228 ods. 2 ES, sa penále zdá byť osobitne vhodné na podnietenie členského štátu, aby v čo najkratšom čase ukončil nesplnenie povinnosti, ktoré by mohlo bez prijatia tohto opatrenia pretrvávať, potom uloženie paušálnej pokuty sa zakladá skôr na hodnotení dôsledkov, ktoré má nevykonanie povinností dotknutým členským štátom na súkromné a verejné záujmy, najmä ak nesplnenie povinnosti pretrvávalo počas dlhej doby po rozsudku, v ktorom bolo pôvodne určené.

V tejto súvislosti Súdny dvor uviedol, že je jeho úlohou, aby v závislosti od okolností veci, v ktorej koná, ako aj od stupňa presvedčovania a odrádzania, ktorý považuje za potrebný, určil v každej veci primerané peňažné sankcie, aby sa čo najrýchlejšie zabezpečilo vykonanie predchádzajúceho rozsudku, ktorým sa rozhodlo o nesplnení povinnosti, a zabránilo tomu, aby sa opakovali podobné porušenia práva Spoločenstva.

Súdny dvor tiež doplnil, že skutočnosť, že doteraz neuložil zaplatenie paušálnej pokuty v takých situáciách, v ktorých bolo úplné vykonanie počiatočného rozsudku zabezpečené pred ukončením konania na základe článku 228 ES, nebráni tomu, aby sa o takom

uložení rozhodlo v rámci konania o inej veci, pokiaľ je to potrebné vzhľadom na stupeň požadovaného presvedčovania a odradenia.

Súdny dvor napokon uviedol, že hoci usmernenia obsiahnuté v oznámeniach Komisie môžu účinne prispievať k zabezpečeniu transparentnosti, predvídateľnosti a právnej istoty pri činnostiach tejto inštitúcie, nič to nemení na skutočnosti, že tieto pravidlá ho v nijakom prípade nemôžu zväzovať pri výkone širokej miery voľnej úvahy, ktorú mu priznáva článok 228 ods. 2 ES.

V súvislosti so súdnou agendou treba pripomenúť, že v roku 2008 sa Súdnemu dvoru naskytla príležitosť použiť nové nalievavé prejudiciálne konanie, ktoré bolo zavedené s účinnosťou od 1. marca 2008. Tri veci boli prejednané v rámci takéhoto konania: vec *Santesteban Goicoechea* (rozsudok z 12. augusta 2008, C-296/08 PPU), vec *Leymann a Pustovarov* (rozsudok z 1. decembra 2008, C-388/08 PPU) týkajúca sa výkladu rámcového rozhodnutia 2002/584 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi⁷, ako aj vec *Rinau* (rozsudok z 11. júla 2008, C-195/08 PPU) v oblasti právnych predpisov Spoločenstva upravujúcich návrat dieťaťa neoprávnene zadržovaného v inom členskom štáte.

Už citovaná vec *Rinau* bola pre Súdny dvor príležitosťou upresniť podmienky požadované pre použitie nalievavého prejudiciálneho konania. Súdny dvor tak rozhodol, že návrh vnútroštátneho súdu prejednať v rámci nalievavého konania upraveného v článku 104b Rokovacieho poriadku Súdného dvora návrh na začatie prejudiciálneho konania týkajúci sa výkladu nariadenia č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie č. 1347/2000⁸, je odôvodnený, pokiaľ je založený na potrebe konať urýchlene. O taký prípad ide, keď akýkoľvek priesťah v konaní je v neprospech vzťahov medzi dieťaťom a rodičom, s ktorým nebýva, a keď poškodenie týchto vzťahov môže byť nenapraviteľné. Podľa Súdného dvora taká potreba vyplýva tak z odôvodnenia č. 17 uvedeného nariadenia, ktoré sa zameriava na bezodkladný návrat zadržovaného dieťaťa, ako aj z článku 11 ods. 3 toho istého nariadenia, ktorý stanovuje pre súd rozhodujúci o žiadosti o návrat dieťaťa šesť týždňovú lehotu na vydanie rozsudku. Súdny dvor upresnil, že potreba chrániť dieťa proti prípadnej novej ujme a nevyhnutnosť zabezpečiť spravodlivú rovnováhu medzi záujmami dieťaťa a jeho rodičov takisto môžu odôvodniť použitie nalievavého konania.

Pokiaľ ide zásady, ktorými sa riadi podávanie návrhov na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor s cieľom dosiahnuť rozhodnutie o prejudiciálnej otázke, vec *Cartesio* (rozsudok zo 16. decembra 2008, C-210/06) bola príležitosťou pre Súdny dvor zaoberať sa problematikou právomoci vnútroštátneho odvolacieho súdu zmeniť rozhodnutie súdu nižšieho stupňa nariaďujúce podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Súdny dvor v tejto súvislosti rozhodol, že v prípade pravidiel vnútroštátneho práva týkajúcich sa práva odvolania proti rozhodnutiu nariaďujúcemu podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania, pre ktoré je typická skutočnosť, že celý spor vo veci samej zostáva v konaní na vnútroštátnom súde, pričom iba rozhodnutie vnútroštátneho súdu

⁷ Rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 (Ú. v. ES L 190, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34).

⁸ Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000, zmenené a doplnené nariadením Rady (ES) č. 2116/2004 z 2. decembra 2004 (Ú. v. EÚ L 367, s. 1).

podať návrh na začatie prejudiciálneho konania môže byť predmetom obmedzeného odvolania, článok 234 druhý odsek ES sa má vykladať v tom zmysle, že právomoc nariadiť podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorú toto ustanovenie Zmluvy zveruje všetkým vnútroštátnym súdom, nemôže byť spochybnená uplatnením takých pravidiel vnútroštátneho práva, ktoré umožňujú súdnemu orgánu v odvolacom konaní zmeniť rozhodnutie nariaďujúce podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor, zrušiť tento návrh a nariadiť súdnemu orgánu, ktorý uvedené rozhodnutie vydal, aby pokračoval v prerušenom vnútroštátnom konaní. Prirodzene článok 234 ES nebráni tomu, aby v prípade rozhodnutí vnútroštátneho súdu, ktorý sa obrátil na Súdny dvor s prejudiciálnou otázkou, mohli byť podané zvyčajné opravné prostriedky stanovené vnútroštátnym právom. Výsledok takéhoto opravného prostriedku by však nemal obmedziť právomoc, ktorú zveruje článok 234 ES vnútroštátnemu súdu, obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa domnieva, že vo veci v konaní na tomto súde vznikli otázky týkajúce sa výkladu ustanovení práva Spoločenstva vyžadujúce si rozhodnutie Súdneho dvora.

Takisto došlo k upresneniu účinkov práva Spoločenstva v rámci vnútroštátnych právnych poriadkoch.

V spojených veciach *Viamex Agrar Handel* (rozsudok zo 17. januára 2008, C-37/06 a C-58/06, Zb. s. I-69) Súdny dvor rozhodol, že hoci zo smernice nemôžu vyplývať povinnosti pre jednotlivcov, nemožno vylúčiť, že ustanovenia smernice sa môžu uplatniť prostredníctvom výslovného odkazu nariadenia na jej ustanovenia a to pri dodržaní všeobecných právnych zásad a najmä zásady právnej istoty.

Vo veci *Kempter* (rozsudok z 12. februára 2008, C-2/06) sa Súdny dvor zaoberal otázkou, či má byť opätovné preskúmanie a oprava právoplatného rozhodnutia správneho orgánu s cieľom zohľadniť výklad príslušných ustanovení práva Spoločenstva, ktorý medzičasom uskutočnil Súdny dvor, podmienené tým, že dotknutá osoba napadne toto rozhodnutie na súde s odvolaním sa na právo Spoločenstva. Súdny dvor sa nepriklonil k tejto poslednej uvedenej podmienke.

Rozhodol tak, že aj keď právo Spoločenstva nevyžaduje, aby bol správny orgán v zásade povinný zrušiť správne rozhodnutie, ktoré sa stalo právoplatným, osobitné okolnosti si však môžu v zmysle zásady spolupráce, ktorá vyplýva z článku 10 ES vyžadovať, aby taký orgán opätovne preskúmal správne rozhodnutie, ktoré sa stalo právoplatným, aby bol zohľadnený výklad relevantného ustanovenia práva Spoločenstva, ku ktorému neskôr dospel Súdny dvor. Spomedzi podmienok, na ktorých sa môže zakladať takáto povinnosť opätovného preskúmania, podmienka, aby rozsudok súdu v poslednom stupni, na základe ktorého sa napadnuté správne rozhodnutie stalo právoplatným, bol vzhľadom na neskoršiu judikatúru Súdneho dvora založený na nesprávnom výklade práva Spoločenstva, ku ktorému sa dospelo bez toho, aby bol na Súdny dvor podaný návrh na začatie prejudiciálneho konania, sa nemôže vykladať tak, že ukladá účastníkom konania povinnosť pred vnútroštátnym súdom poukázať na dotknutú otázku práva Spoločenstva. V tejto súvislosti postačí buď aby bola uvedená otázka práva Spoločenstva, ktorej výklad sa ukázal byť nesprávny vo svetle neskoršieho rozsudku Súdneho dvora, preskúmaná vnútroštátnym súdom rozhodujúcim v poslednom stupni, alebo aby na ňu tento súd mohol poukázať bez návrhu. Aj keď totiž právo Spoločenstva neukladá vnútroštátnym súdom povinnosť bez návrhu nastoliť dôvod založený na porušení ustanovení práva Spoločenstva, ak by ich preskúmanie tohto dôvodu nútilo ísť nad rámec sporu, ako bol vymedzený účastníkmi konania, tieto súdy sú povinné

bez návrhu nastoliť právne dôvody založené na záväznom pravidle Spoločenstva, ak majú podľa vnútroštátneho práva povinnosť alebo možnosť to urobiť vo vzťahu k záväznému pravidlu vnútroštátneho práva.

Hoci možnosť domáhať sa opätovného preskúmania a zrušenia právoplatného správneho rozhodnutia, ktoré je v rozpore s právom Spoločenstva, nepodlieha žiadnemu časovému obmedzeniu, členské štáty však môžu stanoviť primerané lehoty na podanie opravného prostriedku, a to v súlade so zásadami Spoločenstva týkajúcimi sa efektivity a ekvivalencie.

Aj naďalej dochádza k sporom týkajúcim sa prístupu verejnosti k dokumentom inštitúcií. V spojených veciach *Švédsko a Turco/Rada* (rozsudok z 1. júla 2008, C-39/05 P a C-52/05 P) tak Súdny dvor upresnil otázku preskúmania, ktoré má Rada uskutočniť pred odpoveďou na žiadosť o zverejnenie dokumentu.

Nariadenie Spoločenstva o prístupe verejnosti k dokumentom⁹ stanovuje, že každý občan Únie a každá osoba s bydliskom v niektorom členskom štáte má právo na prístup k dokumentom inštitúcií. Toto nariadenie uvádza výnimky z tejto všeobecnej zásady najmä v prípade, ak by sa zverejnením dokumentu porušila ochrana súdneho konania a právneho poradenstva, pokiaľ nepreváži verejný záujem na jeho zverejnení.

Konkrétne pokiaľ ide o výnimku týkajúcu sa právnych stanovísk, inštitúcia, od ktorej sa zverejnenie dokumentu požaduje, sa musí uistiť, že uvedený dokument skutočne obsahuje právne stanovisko, a pokiaľ je to tak, určiť, ktorých jeho častí sa skutočne týka, a ktoré tak môžu patriť do pôsobnosti uvedenej výnimky. Ochrana právnych stanovísk stanovená uvedeným nariadením sa na dokument totiž nevzťahuje preto, že bol označený ako „právne stanovisko“. Bez ohľadu na označenie tohto dokumentu prináleží inštitúcii presvedčiť sa o tom, či sa tento dokument skutočne týka takéhoto stanoviska. Vzhľadom na to Rada musí potom preskúmať, či by sa zverejnením častí predmetného dokumentu porušila ochrana právnych stanovísk. V tejto súvislosti Súdny dvor vykladá výnimku týkajúcu sa právnych stanovísk ako výnimku, ktorá má za cieľ chrániť záujem inštitúcie požiadať o stanoviská, ktoré sú úprimné, objektívne a kompletne. Nebezpečenstvo ohrozenia chráneného záujmu musí byť preto, aby sa naň dalo odvolávať, primerane predvídateľné, a nie čisto hypotetické.

Z tohto hľadiska všeobecné a abstraktné odvolávanie sa na nebezpečenstvo, že zverejnenie právnych stanovísk týkajúcich sa zákonodarného procesu môže vyvolať pochybnosti, pokiaľ ide o zákonnosť právnych aktov, nie je dostatočné na to, aby charakterizovalo porušenie ochrany právnych stanovísk v zmysle uvedeného ustanovenia a nemôže byť preto základom pre odmietnutie zverejnenia týchto stanovísk. Ide totiž práve o transparentnosť, ktorá tým, že umožňuje, aby boli rozdiely medzi rôznymi stanoviskami otvorene diskutované, prispieva k väčšej legitimitate inštitúcií v očiach európskych občanov a zvyšuje ich dôveru.

Súdny dvor napokon upresnil, že Rada je povinná overiť, či neexistuje prevažujúci verejný záujem odôvodňujúci zverejnenie. V tomto kontexte jej prináleží zvážiť osobitný záujem na ochrane dotknutého dokumentu jeho nezverejnením a všeobecný záujem na sprístupnení tohto dokumentu s ohľadom na výhody prameniace zo zvýšenej transparentnosti, teda možnosti občanov tesnejšie sa zapájať do rozhodovacieho procesu, ako aj legitímnejšej,

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, s. 43; Mim. vyd. 01/003, s. 331).

efektívnejšej a zodpovednejšej administratívy vo vzťahu k občanom v demokratickom systéme.

Súdny dvor uviedol, že také úvahy sú osobitne dôležité, keď Rada vykonáva zákonodarnú funkciu. Transparentnosť prispieva v tomto prípade k posilneniu demokracie tým, že občanom umožňuje kontrolovať všetky informácie, na základe ktorých bol vydaný právny akt. Možnosť, aby sa občania oboznámili so základmi zákonodarných činností je podmienkou, aby mohli efektívne vykonávať svoje demokratické práva.

Súdny dvor vyvodil záver, že nariadenie č. 1049/2001 v zásade ukladá povinnosť zverejniť stanoviská právneho servisu Rady týkajúce sa zákonodarného procesu, pričom však pripustil, že zverejnenie určitého právneho stanoviska vydaného v rámci zákonodarného procesu, ktoré je však osobitne citlivé alebo jeho rozsah je taký široký, že prekračuje rámec daného zákonodarného procesu, môže byť zamietnuté z dôvodu ochrany právnych stanovísk. V takom prípade prináleží príslušnej inštitúcii, aby zamietnutie detailne odôvodnila.

Na základe tohto odôvodnenia Súdny dvor zrušil rozsudok Súdu prvého stupňa, pokiaľ ide o odmietnutie prístupu k predmetnému právnomu stanovisku v danom prípade.

Naproti tomu v spojených veciach *Marra* (rozsudok z 21. októbra 2008, C-200/07 a C-201/07) sa Súdny dvor venoval dosiaľ neskúmanej problematike imunity, ktorá v určitých prípadoch a za určitých okolností prislúcha členom Európskeho parlamentu, a konkrétnejšie spôsobom uplatnenia imunity poslanca Európskeho parlamentu, proti ktorému bolo vedené občianskoprávne konanie za rozširovanie letákov obsahujúcich ohováranie.

Súdny dvor predovšetkým pripomenul, že článok 9 Protokolu o výsadách a imunitách Európskych spoločenstiev¹⁰ stanovuje zásadu imunity európskych poslancov vo vzťahu k vyjadreným názorom alebo hlasovaniu pri výkone ich funkcií. Takú imunitu, keďže chráni slobodu prejavu a nezávislosť európskych poslancov, treba považovať za absolútnu imunitu, ktorá bráni akémukoľvek súdnemu konaniu. Ak teda bola podaná žaloba proti európskemu poslancovi pre názory, ktoré vyjadril, vnútroštátny súd je povinný konanie proti dotknutému poslancovi zastaviť, ak sa domnieva, že tento poslanec požíva parlamentnú imunitu. Dodržiavanie tohto ustanovenia je totiž záväzná tak pre tento vnútroštátny súd, ako aj pre Európsky parlament. Vzhľadom na to, že Európsky parlament nemôže zbaviť poslanca tejto imunity, uvedený súd je povinný predmetné konanie proti poslancovi zastaviť.

Súdny dvor takisto uznal, že overenie, či predpoklady na uplatnenie tejto imunity sú splnené, je výlučnou právomocou vnútroštátneho súdu bez toho, aby bol povinný položiť túto otázku Európskemu parlamentu, ktorý nemá právomoc v tejto oblasti. Ak aj napriek tomu Európsky parlament prijal na základe žiadosti dotknutého poslanca rozhodnutie o ochrane imunity, toto rozhodnutie predstavuje stanovisko, ktoré nemá záväzné účinky pre vnútroštátne súdne orgány.

Ak poslanec podáva Európskemu parlamentu žiadosť o ochranu imunity a vnútroštátny súd je o tom informovaný, potom v mene povinnosti lojálnej spolupráce medzi inštitúciami Spoločenstva a orgánmi členských štátov¹¹ je tento vnútroštátny súd povinný prerušiť

¹⁰ Protokol o výsadách a imunitách Európskych spoločenstiev z 8. apríla 1965 (Ú. v. ES 1967, 152, s. 13).

¹¹ Povinnosť stanovená v článku 10 ES.

konanie a požiadať Parlament, aby čo najskôr poskytol svoje stanovisko. Táto spolupráca sa vyžaduje, aby nedošlo k rozporom pri výklade a uplatňovaní ustanovení protokolu.

Prehľad judikatúry v oblasti ústavnosti a inštitucionálnych otázok možno napokon uzavrieť uvedením veci *Payir a i.* (rozsudok z 24. januára 2008, C-294/06), v ktorej Súdny dvor rozhodoval so zreteľom na dohodu o pridružení medzi EHS a Tureckom o uznaní postavenia pracovníka vo vzťahu k tureckým štátnym príslušníkom, ktorí vstúpili na územie členského štátu buď ako osoba au pair, alebo študent a začlenili sa do legálneho trhu práce. Súdny dvor tak vzhľadom na článok 6 ods. 1 rozhodnutia Asociačnej rady EHS–Turecko č. 1/80 z 19. septembra 1980 o rozvoji asociácie rozhodol, že okolnosť, že tureckému štátnemu príslušníkovi bolo povolené vstúpiť na územie členského štátu ako osobe au pair alebo ako študentovi, ho nepozbavuje postavenia pracovníka ani nebráni tomu, aby patrilo do legálneho trhu práce tohto členského štátu v zmysle uvedeného článku. Táto okolnosť preto nemôže brániť tomuto štátnemu príslušníkovi, aby sa dovoľával tohto ustanovenia s cieľom získať obnovenie svojho pracovného povolenia a práva na pobyt, ktoré mu zodpovedá.

Európske občianstvo

Súdny dvor vo viacerých veciach preskúmal vnútroštátne ustanovenia, ktoré by mohli nezákonne obmedziť voľný pohyb občanov Únie.

Vec *Grunkin a Paul* (rozsudok zo 14. októbra 2008, C-353/06) sa týkala uznania priezviska dieťaťa, ktoré je nemeckým štátnym príslušníkom, bolo narodené a žije v Dánsku, kde mu pri narodení bolo zapísané dvojité priezvisko zložené z priezviska jeho otca a priezviska jeho matky. Rodičia dieťaťa požiadali o zápis tohto dvojitého priezviska do matričnej knihy v Nemecku, čo im nebolo povolené z dôvodu, že priezvisko nemeckých štátnych príslušníkov upravuje nemecké právo, ktoré dieťaťu neumožňuje mať dvojité priezvisko. Súdny dvor uvádza, že hoci pravidlá upravujúce priezvisko osoby patria pri súčasnej podobe práva Spoločenstva do pôsobnosti členských štátov, tieto štáty musia pri ich vykonávaní dodržiavať právo Spoločenstva. Súdny dvor upresňuje, že skutočnosť, že dotknutá osoba je nútená mať v členskom štáte, ktorého je štátnym príslušníkom, iné meno, ako je meno určené a zaregistrované v členskom štáte narodenia a bydliska, môže byť prekážkou voľného pohybu občanov Únie. Rozdielnosť priezvisk uvádzaných v rôznych nemeckých a dánskych dokladoch a dokumentoch môže dotknutým osobám priniesť vážne komplikácie tak profesionálneho, ako aj súkromného charakteru. Vzhľadom na to, že obmedzujúca nemecká právna úprava nebola náležite odôvodnená, Súdny dvor vyvodil záver, že právu európskych občanov slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov odporuje predmetná právna úprava.

Ďalej treba uviesť veci *Metock a i.* (rozsudok z 25. júla 2008, C-127/08) a *Jipa* (rozsudok z 10. júla 2008, C-33/07) týkajúce sa výkladu smernice 2004/38/ES o práve občanov Únie

a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov¹².

V už citovanej veci *Metock a i.* Súdny dvor rozhodol, že smernici 2004/38 odporuje právna úprava členského štátu, ktorá štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý je manželským partnerom občana Únie zdržiavajúceho sa v tomto členskom štáte, ktorého nie je štátnym príslušníkom, ukladá podmienku legálneho pobytu v inom členskom štáte predtým, ako prišiel do hostiteľského členského štátu, na to, aby sa na neho vzťahovali ustanovenia tejto smernice. Pokiaľ ide o rodinných príslušníkov občana Únie, žiadne ustanovenie tej istej smernice neviaže jej uplatnenie na uvedenú podmienku a Súdny dvor sa zároveň domnieva, že je opodstatnené, aby opätovne preskúmal záver vyvodený vo svojom rozsudku *Akrich*¹³, v ktorom sa vyžadovala taká podmienka na to, aby bolo možné uplatniť právo na vstup a pobyt upravený v nariadení (EHS) č. 1612/68¹⁴. Skutočnosť, že rodina občana Únie ho nemôže v hostiteľskom členskom doprevádzať alebo sa tu k nemu pripojiť, by totiž znamenala jeho odradenie od výkonu jeho práva na vstup a pobyt v tomto členskom štáte. Súdny dvor takisto upresňuje, že manželský partner občana Únie, ktorý je štátnym príslušníkom tretej krajiny, ktorý tohto občana sprevádza alebo sa k nemu pripája, sa môže dovoľávať tejto smernice bez ohľadu na miesto a dátum uzatvorenia ich manželstva, ako aj na spôsob akým uvedený manželský partner vstúpil do hostiteľského členského štátu, a že nie je potrebné, aby si občan Únie založil rodinu už v momente, keď sa premiestňuje do hostiteľského členského štátu na to, aby jeho rodinní príslušníci, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín, mohli využiť práva priznávane uvedenu smernicou. Napokon, pojmy „rodinní príslušníci [občana Únie], ktorí [ho] sprevádzajú“¹⁵ treba vykladať tak, že sa týkajú rodinných príslušníkov občana Únie, ktorí s ním vstúpili do hostiteľského členského štátu a zároveň tých, ktorí sa s ním v tomto členskom štáte zdržiavajú bez ohľadu na to, či v tomto druhom prípade štátni príslušníci tretích krajín vstúpili do uvedeného členského štátu skôr alebo neskôr ako občan Únie, alebo skôr alebo neskôr, ako sa stali jeho rodinnými príslušníkmi.

V už citovanej veci *Jipa* Súdny dvor riešil otázku, či právu Spoločenstva a najmä smernici 2004/38 odporuje vnútroštátna právna úprava, ktorá umožňuje obmedziť právo štátneho príslušníka členského štátu cestovať na územie iného členského štátu najmä preto, že tento občan bol odtiaľ predtým vyhostený z dôvodu, že išlo z jeho strany o „nezákonný pobyt“. Súdny dvor uvádza, že taký štátny príslušník má štatút občana Únie a môže sa domáhať práva na voľný pohyb a pobyt na území členských štátov, aj voči členskému štátu svojho pôvodu, čo zahŕňa tak právo občanov Európskej únie vstúpiť na územie iného členského štátu, ako je členský štát ich pôvodu, ako aj právo opustiť územie svojho štátu pôvodu. Toto právo však môže podliehať obmedzeniam a podmienkam stanoveným v Zmluve, najmä z dôvodov verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti, ktoré sú členské štáty

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov (Ú. v. EÚ L 158, s. 77, oprava v Ú. v. EÚ L 229, s. 35).

¹³ Rozsudok z 23. septembra 2003, C-109/01, Zb. s. I-9607.

¹⁴ Nariadenie Rady (EHS) č. 1612/68 z 15. októbra 1968 o slobode pohybu pracovníkov v rámci Spoločenstva (Ú. v. ES L 257, s. 2; Mim. vyd. 05/001, s. 15), zmenené a doplnené smernicou 2004/38.

¹⁵ Článok 3 ods. 1 smernice 2004/38.

oprávnené určiť. Tie však v kontexte Spoločenstva treba chápať striktne. Súdny dvor upresňuje, že takýto rámec najmä predpokladá, že opatrenia prijaté z dôvodov verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti musia vychádzať výlučne z osobného správania daného jednotlivca a nie z dôvodov všeobecnej prevencie. Opatrenie obmedzujúce voľný pohyb musí byť prijaté z dôvodov spojených s ochranou verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti členského štátu, ktorý ho prijíma, hoci nie je vylúčené, že orgány uvedeného členského štátu môžu zobrať do úvahy dôvody, ktoré uviedol iný členský štát na účely odôvodnenia rozhodnutia o vyhostení štátneho príslušníka Spoločenstva z územia tohto štátu, pričom obmedzujúce opatrenie nemôže byť založené výlučne na uvedených dôvodoch. Súdny dvor dospel k záveru, že právu Spoločenstva neodporuje predmetná vnútroštátna právna úprava, ak sú splnené určité podmienky. Na jednej strane, osobné správanie tohto štátneho príslušníka musí predstavovať skutočné, existujúce a dostatočne vážne ohrozenie jedného zo základných záujmov spoločnosti. Na druhej strane, plánované obmedzujúce opatrenie musí byť nevyhnutné a primerané realizácii cieľa, ktorý sleduje.

Vo veci *Nerkowska* (rozsudok z 22. mája 2008, C-499/06) Súdny dvor rozhodol, že právo každého občana slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov sa má vykladať v tom zmysle, že bráni takej právnej úprave členského štátu, na základe ktorej tento členský štát odmieta všeobecne a za všetkých okolností vyplácať svojim štátnym príslušníkom dávku poskytovanú civilným obetiam vojny alebo represii len z toho dôvodu, že nie sú počas celého obdobia vyplácania tejto dávky usadení na území daného štátu, ale na území iného členského štátu. Súdny dvor pripomína, že uvedené vyplácanie dávky patrí do právomoci členských štátov, ale že tieto štáty musia túto právomoc vykonávať pri súčasnom dodržiavaní práva Spoločenstva, najmä práva občanov Únie na voľný pohyb. Požiadavka bydliska na vnútroštátnom území daného štátu, ktorou je podmienené vyplatenie tejto dávky, predstavuje obmedzenie výkonu tejto slobody. Súdny dvor sa domnieva, že objektívnymi hľadiskami všeobecného záujmu, ktoré môžu odôvodniť toto obmedzenie, môže byť tak vôľa zabezpečiť existenciu väzby medzi spoločnosťou dotknutého členského štátu a oprávneným na dávku, ako aj potreba overiť, či oprávnený stále spĺňa podmienky na jej priznanie. Na jednej strane skutočnosť, že uvedená osoba má príslušnosť členského štátu, ktorý poskytuje danú dávku, a na druhej strane okolnosť, že žila v tomto štáte viac ako dvadsať rokov, však môže stačiť na vytvorenie väzby. Za týchto okolností musí byť požiadavka bydliska počas celého obdobia vyplácania dávky považovaná za neprimeranú. Okrem toho na účely overenia, že oprávnená osoba stále spĺňa podmienky na priznanie tejto dávky existujú iné prostriedky, ktoré sú rovnako účinné, pričom sú menej obmedzujúce.

Voľný pohyb tovaru

V oblasti voľného pohybu tovaru Súdny dvor vyhlásil niekoľko rozsudkov týkajúcich sa súladu vnútroštátnych ustanovení predstavujúcich opatrenia s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenia s právnou úpravou Spoločenstva.

Predovšetkým vo veci *Dynamic Medien* (rozsudok zo 14. februára 2008, C-244/06, Zb. s. I-505) Súdny dvor skúmal nemeckú právnu úpravu, podľa ktorej sa zakazuje predaj alebo zásielkový predaj na dobierku videonosičov, ktoré neboli predmetom kontroly a klasifikácie príslušným vnútroštátnym orgánom alebo vnútroštátnej dobrovoľnej samoregulačnej

organizácie, na účely ochrany maloletých, a neobsahujú údaj poskytovaný týmto orgánom alebo touto organizáciou o veku, od ktorého môžu byť tieto videonosiče prístupné. Súdny dvor rozhodol, že taká právna úprava nepredstavuje spôsob predaja, ktorý by mohol priamo alebo nepriamo, skutočne alebo potenciálne, narušiť obchod medzi členskými štátmi, ale opatrenie s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenia v zmysle článku 28 ES v zásade nezlučiteľné s povinnosťami z neho vyplývajúcimi. Podľa Súdneho dvora však taká právna úprava môže byť odôvodnená cieľom ochrany detí, pokiaľ je primeraná tomuto cieľu, pričom o taký prípad ide, keď nebráni všetkým formám uvádzania na trh nekontrolovaných videonosičov a ak je možné dovážať a predávať dospelým osobám takéto videonosiče a zároveň sa dbá na to, aby deti k nim nemali prístup. Odlišný záver je možný iba v prípade, že postup kontroly, klasifikácie a označovania stanovený touto právnou úpravou nie je ľahko prístupný alebo nemôže byť ukončený v primeranej lehote, alebo rozhodnutie o zamietnutí nemôže byť predmetom súdneho prostriedku nápravy.

Ďalej vo veci *Komisia/Nemecko* (rozsudok z 11. septembra 2008, C-141/07) sa Súdny dvor zaoberal s nemeckou právnou úpravou týkajúcou sa požiadaviek, ktoré museli spĺňať externé lekárne nato, aby mohli zásobovať liekmi nemocničné zariadenia nachádzajúce sa na vnútroštátnom území, pričom tieto požiadavky znamenali *de facto* určitú geografickú blízkosť medzi lekárňou dodávajúcou lieky a nemocnicou. Súdny dvor rozhodol, že aj keď také ustanovenia, vzhľadom na to, že sa nevzťahujú na vlastnosti liekov, ale týkajú sa výlučne spôsobov, akými môžu byť tieto lieky predávané, je treba považovať za týkajúce sa spôsobov predaja, tieto ustanovenia však môžu narušiť obchod v rámci Spoločenstva a teda predstavujú opatrenie s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenie dovozu, ktoré v zásade článok 28 ES zakazuje. Podľa Súdneho dvora sú však odôvodnené ochranou verejného zdravia. Taká právna úprava je totiž schopná dosiahnuť cieľ, ktorým je zaručenie spoľahlivého a kvalitného zásobovania dotknutého členského štátu a v skutočnosti preberá do systému externého zásobovania nemocníc podobné požiadavky, akými sa vyznačuje systém interného zásobovania, a síce požiadavku farmaceuta, ktorý je jednak zodpovedný za zásobovanie liekmi a jednak je v širokej miere a rýchlo k dispozícii na mieste potreby. Predmetná právna úprava tak zabezpečuje rovnocennosť a zlučiteľnosť všetkých zložiek systému zásobovania nemocníc liekmi v členskom štáte a zaručuje tak jednotu a vyváženosť tohto systému.

Napokon treba uviesť vec *Gysbrechts a Santurel Inter* (rozsudok zo 16. decembra 2008, C-205/07) týkajúci sa zlučiteľnosti belgickej právnej úpravy v oblasti kúpnych zmlúv uzatvorených na diaľku so Zmluvou ES. Táto právna úprava zakazuje predávajúcemu požadovať od spotrebiteľa zálohu alebo zaplatenie, či dokonca podľa belgických orgánov číslo jeho platobnej karty, pred uplynutím povinnej lehoty na odstúpenie v dĺžke siedmich pracovných dní. Súdny dvor dospel k záveru, že také zákazy predstavujú opatrenie s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenie vývozu, a rozhodol, že aj keď zákaz požadovať zálohu alebo zaplatenie od spotrebiteľa je odôvodnené potrebou chrániť spotrebiteľa, naproti tomu predávajúcemu uložený zákaz požadovať od spotrebiteľa číslo platobnej karty ide nad rámec toho, čo je nevyhnutné na zaručenie účinného uplatnenia práva spotrebiteľa na odstúpenie od zmluvy. Taký zákaz totiž slúži iba na odstránenie rizika, že si predávajúci stiahne kúpnu cenu pred uplynutím lehoty na odstúpenie od zmluvy. Ak sa toto riziko naplní, predávajúci svojim postupom ako takým poruší zákaz požadovať od spotrebiteľa zálohu alebo zaplatenie, ktorý je riadnym a primeraným opatrením na dosiahnutie sledovaného cieľa. Článku 29 ES teda neodporuje zákaz uložený

predávajúcemu pri cezhraničnom predaji na diaľku požadovať od spotrebiteľa zálohu alebo zaplatenie pred uplynutím lehoty na odstúpenie od zmluvy, avšak tomuto článku odporuje zákaz požadovať od spotrebiteľa číslo platobnej karty pred uplynutím uvedenej lehoty.

Polnohospodárstvo

Vo veci *Komisia/Nemecko* (rozsudok z 26. februára 2008, C-132/05, Zb. s. I-957) Súdny dvor mal určiť, či si členský štát tým, že odmieta na svojom území sankcionovať používanie označenia „parmesan“ na etiketách výrobkov, ktoré nezodpovedajú požiadavkám na špecifikáciu chráneného označenia pôvodu (ďalej len „CHOP“) „Parmigiano Reggiano“, čím podporuje neoprávnené využitie povesti pravého výrobku chráneného v rámci Spoločenstva, nesplnil svoje povinnosti¹⁶.

Súdny dvor najprv uviedol, že CHOP požíva ochranu podľa práva Spoločenstva nie iba v presnej forme, v akej je registrované, a skonštatoval, že vzhľadom na fonetickú a vizuálnu podobnosť medzi predmetnými označeniami a výrobkami s obdobným vzhľadom, používanie označenia „parmesan“ musí byť kvalifikované ako vyvolanie dojmu CHOP „Parmigiano Reggiano“. Keďže nebolo preukázané, že názov „parmesan“ má druhový charakter, daný štát sa nemôže odvolávať na túto výnimku stanovenú nariadením č. 2081/92.

Pokiaľ ide napokon o povinnosť štátu sankcionovať konanie predstavujúce zásah do CHOP, Súdny dvor pripomína, že samotná možnosť dovoliť sa ustanovení nariadenia na vnútroštátnych súdoch nezbavuje členské štáty povinnosti prijať vnútroštátne opatrenia, ktoré umožňujú jeho plné a riadne uplatnenie, ak sa to ukáže byť nevyhnutné a konštatuje, že predmetný právny poriadok obsahuje nástroje schopné zabezpečiť ochranu práve tak záujmov výrobcov, ako aj spotrebiteľov. Nie je však povinnosťou členského štátu prijať *ex offico* opatrenia nevyhnutné na účely sankcionovania na svojom území zásahov do CHOP pochádzajúceho z iného členského štátu. Inšpekčnými orgánmi, ktorým je uložená povinnosť zabezpečiť dodržanie CHOP, sú inšpekčné orgány členského štátu, odkiaľ pochádza CHOP, a teda táto povinnosť nepripadá inšpekčným orgánom predmetného štátu.

Voľný pohyb osôb, služieb a kapitálu

V oblasti slobody usadiť sa vec *Cartesio* (rozsudok zo 16. decembra 2008, C-210/06) poskytla Súdnemu dvoru možnosť upresniť svoju judikatúru týkajúcu sa práva spoločností premiestniť svoje sídlo v rámci Únie. Prejudiciálna otázka položená Súdnemu dvoru sa týkala zlučiteľnosti maďarskej právnej úpravy brániacej spoločnosti založenej podľa vnútroštátneho práva premiestniť svoje sídlo do iného členského štátu, pričom by si ponechala svoje postavenie spoločnosti podliehajúcej vnútroštátnemu právu členského štátu, v ktorom bola založená, s článkami 43 ES a 48 ES. Súdny dvor odpovedal, že za súčasného stavu práva Spoločenstva uvedeným článkom neodporuje taká práva úprava.

¹⁶ Nariadenie Rady (EHS) č. 2081/92 zo 14. júla 1992 o ochrane zemepisných označení a označení pôvodu poľnohospodárskych výrobkov a potravín (Ú. v. ES L 208, s. 1; Mim. vyd. 03/013, s. 4).

V súlade s článkom 48 ES v prípade neexistencie jednotnej definície spoločností v práve Spoločenstva, ktoré sú oprávnené využiť právo na usadenie sa v závislosti od jednotného kritéria väzby určujúceho vnútroštátne právo uplatniteľné na spoločnosť, otázka, či sa článok 43 ES vzťahuje na spoločnosť, ktorá sa odvoláva na základnú slobodu stanovenú týmto článkom, totiž predstavuje predbežnú otázku, v prípade ktorej vzhľadom na súčasný stav práva Spoločenstva je možné nájsť odpoveď len v uplatniteľnom vnútroštátnom práve. Podľa Súdneho dvora, iba ak sa teda preverilo, že táto spoločnosť má vzhľadom na podmienky stanovené v článku 48 ES naozaj slobodu usadiť sa, vzniká otázka, či uvedená spoločnosť je konfrontovaná s obmedzením tejto slobody v zmysle článku 43 ES. Členský štát má teda možnosť definovať tak väzbu, ktorá sa vyžaduje od spoločnosti na to, aby mohla byť považovaná za založenú podľa jeho vnútroštátneho práva, a preto bola oprávnená využiť právo usadiť sa, ako aj väzbu vyžadovanú na zachovanie tohto postavenia neskôr. Táto možnosť voľby zahŕňa možnosť pre tento členský štát, aby neumožnil spoločnosti, na ktorú sa vzťahuje jeho vnútroštátne právo, zachovať si toto postavenie, keď sa tá chce zreorganizovať v inom členskom štáte premiestnením svojho sídla na územie posledného uvedeného štátu, prerušiac tak väzbu, ktorú stanovuje vnútroštátne právo členského štátu, kde bola spoločnosť založená.

V oblasti slobody usadiť sa si takisto zasluhuje pozornosť vec *Lidl Belgium* (rozsudok z 15. mája 2008, C-414/06), v ktorej sa návrh na začatie prejudiciálneho konania týkal zlučiteľnosti nemeckého daňového systému vylučujúceho, aby si spoločnosť rezident mohla odpočítavať straty svojej stálej prevádzkarne nerezidenta, s článkom 43 ES. Súdny dvor najprv upresnil, že pôsobnosť článku 43 ES sa vzťahuje na situáciu, keď fyzická alebo právnická osoba usadená v jednom členskom štáte vytvorí a úplne ovláda stálu prevádzkareň, ktorá nemá odlišnú právnu subjektivitu a nachádza sa v inom členskom štáte, ako aj na činnosť obchodnej spoločnosti v inom členskom štáte prostredníctvom stálej prevádzkarne, tak ako ju definuje príslušná zmluva o zamedzení dvojitého zdanenia a ktorá je z hľadiska zmluvného daňového práva autonómny subjektom. Súdny dvor následne rozhodol, že článok 43 ES nebráni tomu, aby spoločnosť usadená v členskom štáte nemohla odpočítavať od svojho základu dane straty stálej prevádzkarne, ktorá jej patrí a nachádza sa v inom členskom štáte, pokiaľ podľa zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia sú príjmy tejto prevádzkarne zdanené v tomto druhom členskom štáte, v ktorom uvedené straty možno zohľadniť v rámci zdanenia príjmu tejto stálej prevádzkarne v budúcich zdaňovacích obdobiach. Taký daňový režim prirodzene zavádza rozdiel v daňovom zaobchádzaní, čo by spoločnosť rezidenta mohlo odradiť od výkonu svojej činnosti prostredníctvom stálej prevádzkarne nachádzajúcej sa v inom členskom štáte. Podľa Súdneho dvora však taký daňový systém možno odôvodniť so zreteľom na nevyhnutnosť zachovať rozdelenie daňovej právomoci medzi členskými štátmi a nevyhnutnosť zamedziť riziku dvojitého zohľadnenia strát, ktoré, posudzované spoločne, sledujú legitímne ciele zlučiteľné so Zmluvou, a teda predstavujú naliehavé dôvody všeobecného záujmu, pokiaľ je tento daňový systém primeraný uvedeným cieľom.

V oblasti slobodného poskytovania služieb treba sústrediť pozornosť na tri veci.

Po prvé ide o vec *Centro Europa 7* (rozsudok z 31. januára 2008, C-380/05, Zb. s. I-349) týkajúcu sa talianskeho prevádzkovateľa pôsobiaceho v odvetví televízneho vysielania, ktorý je držiteľom licencie a bolo mu znemožnené vysielat' z dôvodu nepridelenia vysielacích rádiových frekvencií. Súdny dvor v tejto veci podal výklad ustanovení práva

Spoločenstva¹⁷ týkajúcich sa kritérií pridelovania týchto rádiových frekvencií. Uviedol, že postupné uplatňovanie jednotlivých prechodných režimov zavedených talianskou právnou úpravou v prospech existujúcich kanálov malo za následok zabránenie prevádzkovateľom, ktorí nemajú vysielacie rádiové frekvencie, v prístupe na trh. Všeobecné povolenie podnikat' na trhu rádiových šírených služieb v prospech existujúcich kanálov ustálil tento obmedzujúci účinok. Toto malo za následok ustálenie štruktúry vnútroštátneho trhu a ochranu postavenia uvedených kanálov. Súdny dvor upresňuje, že režim, ktorý obmedzuje počet prevádzkovateľov na vnútroštátnom území, je možné odôvodniť cieľmi všeobecného záujmu, ale v tomto prípade musí byť upravený na základe objektívnych, transparentných, nediskriminačných a primeraných kritérií. To však nie je prípad režimu pridelujúceho rádiové vysielacie frekvencie ako výlučné práva bez časového obmedzenia obmedzenému počtu existujúcich prevádzkovateľov bez zohľadňovania týchto kritérií. Súdny dvor dospel k záveru, že vnútroštátna právna úprava v oblasti televízneho vysielania, ktorej uplatňovanie znemožňuje prevádzkovateľovi, ktorý je držiteľom licencie, vysielat' z dôvodu nepridelenia rádiových vysielacích frekvencií na základe uvedených kritérií, je v rozpore so zásadami Zmluvy týkajúcimi sa slobodného poskytovania služieb, ako aj zásadami stanovenými novým spoločným regulačným rámcom pre elektronické komunikačné siete a služby¹⁸.

Po druhej ide o vec *Rüffert* (rozsudok z 3. apríla 2008, C-346/06), v ktorej Súdny dvor riešil otázku, či slobodnému poskytovaniu služieb odporuje právna úprava členského štátu, podľa ktorej sa úspešný uchádzač verejného obstarávania prác musí písomne zaviazat', že svojim zamestnancom zaplatí minimálne odmenu upravenú podľa uplatniteľnej kolektívnej zmluvy a že uloží túto povinnosť aj svojim nadnárodným subdodávateľom vysielajúcim pracovníkov do uvedeného členského štátu, pričom nedodržanie tohto záväzku má za následok zaplatenie zmluvnej pokuty. Súdny dvor rozhodol, že aj keď podľa ustanovení smernice 96/71¹⁹ o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb má členský štát možnosť uložit' minimálnu mzdovú tarifu podnikom usadeným v iných členských štátoch v rámci poskytovania nadnárodných služieb, nemá právo uložit' uvedeným podnikom mzdovú tarifu stanovenú uplatniteľnou kolektívnou zmluvou, hoci táto je nakoniec vyššia ako uplatniteľná mzdová tarifa na základe právnej úpravy v mieste výkonu predmetných prác, a nevyhlásenou za všeobecne uplatniteľnú opatrením legislatívneho charakteru, ktoré ukladá verejnému obstarávateľovi povinnosť, aby zadával zákazky na práce len takým podnikom, ktoré sa pri predložení ponuky písomne zaviazu, že svojim zamestnancom zaplatia za vykonané práce minimálne takú odmenu, akú stanovuje uvedená kolektívna zmluva. Taká právna úprava predstavuje obmedzenie slobodného poskytovania služieb upraveného v článku 49 ES v tom zmysle, že môže poskytovateľov

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, s. 33; Mim. vyd. 13/029, s. 349). Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/20/ES zo 7. marca 2002 o povolení na elektronické komunikačné sieťové systémy a služby (smernica o povolení) (Ú. v. ES L 108, s. 21; Mim. vyd. 13/029, s. 337) a smernica Komisie 2002/77/ES zo 16. septembra 2002 o hospodárskej súťaži na trhoch elektronických komunikačných sietí a služieb (Ú. v. ES L 249, s. 21; Mim. vyd. 08/002, s. 178).

¹⁸ Známy pod skratkou „NSPR“, skladá sa z rámcovej smernice a zo štyroch osobitných smerníc vrátane smernice o povolení, ktoré dopĺňa smernica 2002/77.

¹⁹ Smernica 96/71/ES Európskeho Parlamentu a Rady zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb (Ú. v. ES L 18, s. 1; Mim. vyd. 05/002, s. 431).

služieb, ktorí sú usadení v inom členskom štáte, kde sú minimálne mzdové tarify nižšie, zaťažiť dodatočnými ekonomickými nákladmi, ktoré môžu obmedziť alebo urobiť menej atraktívnymi poskytovanie ich služieb v hostiteľskom členskom štáte.

Napokon ide o vec *Komisia/Luxembursko* (rozsudok z 19. júna 2008, C-319/06), v ktorej Súdny dvor rozhodol, že článok 3 ods. 10 prvá zarážka smernice 96/71 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb predstavuje výnimku zo zásady, podľa ktorej oblasti, v ktorých hostiteľský členský štát môže uplatňovať svoju právnu úpravu voči podnikom vysielajúcim pracovníkov na jeho územie, sú ohraničujúcim spôsobom stanovené v článku 3 ods. 1 prvom pododseku tejto smernice. Možnosť priznaná týmto článkom hostiteľskému členskému štátu stanoviť nediskriminačným spôsobom uvedeným podnikom podmienky práce a zamestnávania týkajúce sa iných oblastí ako sú tie, ktoré sú uvedené v článku 3 ods. 1 prvom pododseku tej istej smernice, pokiaľ sú dodržiavané ustanovenia týkajúce sa verejného poriadku, predstavuje výnimku zo systému zavedeného uvedenou smernicou, ako aj výnimku zo základnej zásady slobodného poskytovania služieb a musí byť predmetom doslovného výkladu. Súdny dvor preto určil, že členský štát si neplní povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 3 ods. 10 prvej zarážky tejto smernice tým, že vyhlasuje za ustanovenia politiky vnútroštátneho verejného poriadku po prvé ustanovenia vyplývajúce najmä z kolektívnych zmlúv vyhlásených za všeobecne uplatniteľné a po druhé ustanovenia, ktorými sa preberá smernica 96/71 a ktoré dotknutým podnikom ukladajú povinnosť jednak vysielateľ len zamestnancov viazaných s podnikom písomnou pracovnou zmluvou alebo iným dokumentom považovaným za podobný dokument podľa smernice 91/533²⁰, a jednak dodržiavať vnútroštátnu právnu úpravu v oblasti práce na kratší pracovný čas a práce na dobu určitú. Súdny dvor takisto rozhodol, že členský štát si neplní povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 49 ES tým, že na jednej strane núti podniky so sídlom mimo vnútroštátneho územia, ktoré vysielajú pracovníkov na vnútroštátne územie, uložiť u *ad hoc* mandátára s bydliskom na vnútroštátnom území dokumenty potrebné na kontrolu povinností, ktoré im vyplývajú z vnútroštátnej právnej úpravy, pred začatím vysielania pracovníkov a ponechať ich tam počas neurčitého obdobia po skončení poskytovania služieb, a na druhej strane tým, že vo vnútroštátnej právnej úprave zavádzajúcej postup predbežného vyhlásenia v prípade vysielania pracovníkov uvádza podmienky prístupu k podstatným údajom nevyhnutným na kontrolu zo strany príslušných vnútroštátnych orgánov formulované spôsobom, ktorý nebol dostatočne jasný na to, aby umožnil zabezpečenie právnej istoty v prípade podnikov, ktoré chcú vysielateľ pracovníkov na územie uvedeného členského štátu.

Do oblasti slobody usadiť sa a slobodného poskytovania služieb spadá tiež vec *ASM Brescia* (rozsudok zo 17. júla 2008, C-347/06), ktorý sa týka talianskej právnej úpravy prijatej na účely predčasného ukončenia platnosti, po uplynutí prechodného obdobia, koncesií na distribúciu zemného plynu udelených bez toho, aby bolo predtým vyhlásené verejné obstarávanie, ako to stanovuje smernica 2003/55 o spoločných pravidlách pre vnútorný

²⁰ Smernica Rady 91/533/EHS zo 14. októbra 1991 o povinnosti zamestnávateľa informovať zamestnancov o podmienkach vzťahujúcich sa na zmluvu alebo na pracovno-právny vzťah (Ú. v. ES L 288, s. 32; Mim. vyd. 05/002, s. 3).

trh so zemným plynom, ktorou sa ruší smernica 98/30/ES²¹. Prejudiciálne otázky položené Súdnemu dvoru sa konkrétne týkali zlučiteľnosti predĺženia, za určitých podmienok, predmetného prechodného obdobia s uvedenou smernicou a článkami 43 ES, 49 ES a článkom 86 ods. 1 ES. Súdny dvor rozhodol, že ani smernici 2003/55, ani článkom 43 ES, 49 ES a článok 86 ods. 1 ES neodporuje taká právna úprava za predpokladu, že, pokiaľ ide o zlučiteľnosť s uvedenými článkami Zmluvy ES, môže byť takéto predĺženie považované za nevyhnutné preto, aby sa umožnilo zmluvným stranám oslobodiť sa spod zmluvných vzťahov za prijateľných podmienok tak z hľadiska požiadaviek služby vo verejnom záujme, ako aj z hospodárskeho hľadiska. Čo sa týka tohto posledného uvedeného bodu, Súdny dvor zastáva názor, že hoci talianska právna úprava zavádza rozdielne zaobchádzanie predstavujúce nepriamu diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti, tento rozdiel však môže byť odôvodnený nutnosťou dodržiavať zásadu právnej istoty, ktorá najmä vyžaduje, aby boli právne pravidlá jasné, presné a predvídateľné, pokiaľ ide o ich účinky. Podľa Súdného dvora táto zásada nielenže umožňuje, ale tiež vyžaduje, aby sa so zrušením takejto koncesie spájalo prechodné obdobie, ktoré umožní zmluvným stranám oslobodiť sa spod zmluvných vzťahov za prijateľných podmienok tak z hľadiska požiadaviek služby vo verejnom záujme, ako aj z hospodárskeho hľadiska.

Pokiaľ ide o voľný pohyb kapitálu, treba poukázať na vec *Arens-Sikken* (rozsudok z 11. septembra 2008, C-43/07), ktorej predmetom bola právna úprava týkajúca sa výpočtu dedičskej dane a dane z prechodu nehnuteľného majetku nachádzajúceho sa v členskom štáte, ktorá pri výpočte uvedených daní nestanovuje odpočítateľnosť dlhov z finančného vyrovnania za zvýšenie dedičského podielu vyplývajúceho zo závetnej dohody rodičov o rozdelení dedičstva, ak osoba, ktorej majetok je predmetom dedenia, nemala v čase svojej smrti bydlisko v tomto štáte, ale v inom členskom štáte. Súdny dvor rozhodol, že ustanoveniam Zmluvy týkajúcim sa voľného pohybu kapitálu odporuje taká právna úprava, pokiaľ uplatňuje progresívnu sadzbu dane a nezohľadnenie uvedených dlhov v spojení s touto progresívnou sadzbou by mohlo viesť k vyššiemu daňovému zaťaženiu dedičov, ktorí sa nemôžu dovoliavať takej odpočítateľnosti. Súdny dvor tak odmietol argument, podľa ktorého sa zavedené rozdielne zaobchádzanie týkalo situácií, ktoré neboli objektívne porovnateľné, keďže predmetná právna úprava zaobchádzala na účely daní z dedičstva, okrem odpočítania dlhov, s dedičstvami rezidentov a nerezidentov rovnakým spôsobom. Súdny dvor takisto upresnil, že pri neexistencii zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia členský štát, kde sa nehnuteľný majetok nachádza, sa nemôže na odôvodnenie obmedzenia voľného pohybu kapitálu vyplývajúceho z jeho právnej úpravy dovoliavať existencie možnosti, nezávislej od jeho vôle, že členský štát, v ktorom mal poručiteľ v čase svojej smrti bydlisko, poskytne daňovú úľavu, ktorá by mohla úplne alebo čiastočne nahradiť ujmu, ktorá bola spôsobená dedičom tejto osoby z dôvodu nezohľadnenia dlhov z finančného vyrovnania za zvýšenie dedičského podielu vyplývajúceho zo závetnej dohody rodičov o rozdelení dedičstva členským štátom, kde sa uvedený nehnuteľný majetok nachádza, pri výpočte dane z prechodu.

Takisto treba zmieniť vec *Truck Center* (rozsudok z 22. decembra 2008, C-282/07), v ktorej Súdny dvor odpovedal na otázku výkladu ustanovení Zmluvy týkajúcich sa voľného

²¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/55/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa ruší smernica 98/30/ES (Ú. v. EÚ L 176, s. 57; Mim. vyd. 12/002, s. 230).

pohybu kapitálu z hľadiska belgickej právnej úpravy v oblasti zdaňovania obchodných spoločností. Podľa tejto právnej úpravy boli úroky zaplatené spoločnosťou rezidentom spoločnosti príjemcovi so sídlom v inom členskom štáte predmetom zrážkovej dane (nazývanej zrážková daň z hnutelného majetku), zatiaľ čo od nej boli úplne oslobodené úroky zaplatené spoločnosti príjemcovi, ktorá je rezidentom. Súdny dvor rozhodol, že ustanoveniam Zmluvy týkajúcim sa slobody usadiť sa a voľného pohybu kapitálu neodporuje taká daňová právna úprava. Súdny dvor pripomenul, že v oblasti priamych daní nie je situácia rezidentov a nerezidentov spravidla porovnateľná, a skonštatoval, že predmetné rozdielne zaobchádzanie spočíva v uplatnení odlišných techník zdanenia podľa toho, či dotknuté spoločnosti sú usadené v Belgicku, alebo v inom členskom štáte, sa týka situácií, ktoré nie sú objektívne porovnateľné. Podľa Súdného dvora totiž postavenie belgického štátu, spôsoby zdanenia úrokov založené na odlišných právnych základoch, ako aj situácia, v ktorej sa nachádzajú spoločnosti, ktoré sú príjemcami úrokov, pokiaľ ide o vyberanie dane, sa líšia v závislosti od toho, či sú spoločnosti, ktoré sú príjemcami úrokov, rezidentami alebo nie. Súdny dvor takisto rozhodol, že rozdielne zaobchádzanie vyplývajúce z predmetnej právnej úpravy neprináša nevyhnutne výhodu spoločnostiam rezidentom, ktoré sú príjemcami úrokov, pretože jednak sú povinné platiť preddavky na daň z príjmov právnických osôb, a jednak sadzba zrážkovej dane z hnutelného majetku vyberanej z úrokov zaplatených spoločnosti nerezidentovi je výrazne nižšia než sadzba dane z príjmov právnických osôb vyberanej z príjmov spoločností rezidentov, ktoré sú príjemcami úrokov. Za týchto podmienok rozdielne zaobchádzanie, ktoré je takto spôsobené, nepredstavuje obmedzenie slobody usadiť sa a voľného pohybu kapitálu.

V oblasti voľného pohybu pracovníkov sa Súdny dvor vyslovil o otázke uznávania diplomov získaných po ukončení vzdelávania poskytnutých v rámci „nostrifikačných dohôd“.

Vo veci *Komisia/Grécko* (rozsudok z 23. októbra 2008, C-274/05) Komisia vytýkala Helénskej republike, že neuznáva diplomy vydané príslušnými orgánmi iných členských štátov po ukončení vzdelávania poskytnutých v rámci dohody, na základe ktorej je vzdelávanie poskytnuté súkromnou inštitúciou v Grécku nostrifikované uvedenými orgánmi, a priznáva Rade pre uznávanie rovnocennosti diplomov vyššieho vzdelania právomoc posúdiť podmienky požadované pre vydanie diplomu a charakter inštitúcie, na ktorej držiteľ diplomu absolvoval svoje vzdelanie. Z hľadiska ustanovení smernice 89/48²², zmenenej a doplnenej smernicou 2001/19²³, Súdny dvor po prvé rozhodol, že z článku 1 písm. a) prvého odseku uvedenej smernice vyplýva, že výraz „prevažne v Spoločenstve“ sa vzťahuje na vzdelanie úplne získané v členskom štáte, ktorý vydal dotknutý doklad o vzdelaní, ako aj na vzdelanie získané úplne alebo z časti v inom členskom štáte. Po druhé hoci spôsob uznávania diplomov vyššieho vzdelania, ako je upravený uvedenou smernicou, nemá za

²² Smernica Rady 89/48/EHS z 21. decembra 1988 o všeobecnom systéme uznávania diplomov vyššieho vzdelania udelených pri ukončení odborného vzdelávania a prípravy v dĺžke trvania aspoň troch rokov (Ú. v. ES L 19, s. 16; Mim. vyd. 05/001, s. 337).

²³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/19/ES zo 14. mája 2001, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 89/48/EHS a 92/51/EHS o všeobecnom systéme uznávania odborných kvalifikácií a smernice Rady 77/452/EHS, 77/453/EHS, 78/686/EHS, 78/687/EHS, 78/1026/EHS, 78/1027/EHS, 80/154/EHS, 80/155/EHS, 85/384/EHS, 85/432/EHS, 85/433/EHS a 93/16/EHS, týkajúce sa povolání zdravotná sestra zodpovedná za všeobecnú starostlivosť, zubný lekár, veterinárny lekár, pôrodná asistentka, architekt, farmaceut a lekár (Ú. v. ES L 206, s. 1; Mim. vyd. 05/004, s. 138).

cieľ automatické a bezpodmienečné uznávanie diplomov, ako aj dotknutých odborných kvalifikácií, najmä pokiaľ ide o možnosť členských štátov upravenú v článku 4 rovnakej smernice zaviesť kompenzačné opatrenia, Súdny dvor dospel k záveru, že možnosť výberu kompenzačného opatrenia prislúcha žiadateľovi o uznanie diplomu nielen čo sa týka povolání, ktoré vyžadujú znalosť vnútroštátneho práva, ale aj všetkých ostatných povolání, na ktoré sa vzťahujú jednotlivé osobitné ustanovenia. Po tretie Súdny dvor potvrdil, že podľa článku 8 ods. 1 tejto smernice prináleží jedine orgánom, ktoré vydali diplomy, posúdiť z hľadiska právnych predpisov uplatniteľných v rámci ich systémov odborného vzdelávania požadované podmienky pre ich vydanie a charakter inštitúcie, na ktorej držiteľ diplomu absolvoval svoje vzdelanie. Naopak hostiteľský členský štát nemôže skúmať základ, na ktorom boli diplomy vydané. Napokon Súdny dvor rozhodol, že podľa článku 3 uvedenej smernice hostiteľský členský štát musí umožniť vo verejnom sektore preradenie do vyššej platovej triedy osobám, ktoré boli prijaté do nižšieho zaradenia, ako na ktoré majú nárok, ak ich diplomy boli uznané príslušným orgánom.

Súdny dvor mal okrem toho v rámci prejednávania dvoch vecí týkajúcich sa výkladu ustanovení nariadenia č. 1408/71²⁴ možnosť rozpracovať svoju judikatúru v oblasti sociálneho zabezpečenia migrujúcich pracovníkov. Vec *Vláda Francúzskeho spoločenstva a Valónska vláda* (rozsudok z 1. apríla 2008, C-212/06) sa týkala systému poistenia sociálnej starostlivosti zavedeného flámskou vládou Belgického kráľovstva v holandskom jazykovom regióne a v dvojjazyčnom regióne Brusel-hlavné mesto. Tento systém stanovoval, za určitých podmienok a do určitej maximálnej sumy, právo na preplatenie určitých výdavkov spôsobených stavom závislosti zo zdravotných dôvodov. Tento systém sa vzťahoval len na osoby s bydliskom v dvoch vyššie uvedených regiónoch, ako aj na osoby pracujúce na území uvedených regiónov, ktoré majú bydlisko v inom členskom štáte než v Belgicku. Osoby, ktoré, hoci pracujú v holandskom jazykovom regióne alebo v dvojjazyčnom regióne Brusel-hlavné mesto, mali bydlisko na vnútroštátnom území, tak boli vylúčené z tohto systému. Súdny dvor potvrdil, že dávky vyplácané v rámci takého systému, akým je predmetný systém poistenia sociálnej starostlivosti, patria do vecnej pôsobnosti nariadenia č. 1408/71, a uviedol, že článkom 39 ES a 43 ES odporuje akékoľvek vnútroštátne opatrenie, ktoré, hoci sa uplatňuje bez diskriminácie založenej na štátnej príslušnosti, môže štátnym príslušníkom Spoločenstva brániť vo výkone základných slobôd zaručených Zmluvou alebo spôsobiť, že tento výkon sa stane menej príťažlivým. Články 39 ES a 43 ES sa majú preto vykladať v tom zmysle, že im odporuje taká právna úprava federálneho samosprávneho celku určitého členského štátu, akou je právna úprava poistenia sociálnej starostlivosti, ktorá obmedzuje možnosť poistenia v rámci určitého systému sociálneho zabezpečenia a možnosť poskytnutia dávok stanovených týmto systémom na osoby buď s bydliskom na území patriacom do právomoci tohto samosprávneho celku, alebo na osoby vykonávajúce pracovnú činnosť na tomto území, pričom však majú bydlisko v inom členskom štáte, a to v rozsahu, v akom sa takéto obmedzenie dotýka štátnych príslušníkov iných členských štátov alebo vlastných štátnych príslušníkov, ktorí využili svoje právo na voľný pohyb vnútri Európskeho spoločenstva.

²⁴ Nariadenie Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov a ich rodiny, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva (Ú. v. ES L 149, s. 2; Mim. vyd. 05/001, s. 35).

Článok 13 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1408/71, zmeneného a doplneného nariadením č. 647/2005²⁵, stanovuje, že na pracovníka zamestnaného na území jedného členského štátu sa vzťahujú právne predpisy tohto štátu dokonca aj vtedy, ak má bydlisko na území iného členského štátu. Vo veci *Bosmann* (rozsudok z 20. mája 2008, C-352/06) Súdny dvor posudzoval situáciu pracovníka, ktorému členský štát jeho bydliska odobral rodinné dávky z dôvodu, že sa zamestnal v inom členskom štáte. Súdny dvor zdôraznil, že článok 13 ods. 2 písm. a) sa má vykladať s ohľadom na článok 42 ES, ktorý smeruje k zjednodušeniu voľného pohybu pracovníkov a vyplýva z neho najmä to, že migrujúci pracovníci nesmú prísť o svoje nároky na dávky sociálneho zabezpečenia, ani utrpieť zníženie sumy týchto dávok z dôvodu, že využili právo na voľný pohyb, ktoré im priznáva Zmluva. Súdny dvor z toho vyvodil záver, že členský štát bydliska nemožno zbaviť možnosti priznať prídavok na deti osobám s bydliskom na jeho území, a že uvedené ustanovenie nariadenia nebráni tomu, aby migrujúci pracovník, na ktorého sa uplatňuje systém sociálneho zabezpečenia členského štátu zamestnania, dostával podľa vnútroštátnej právnej úpravy členského štátu bydliska rodinné dávky v tomto poslednom uvedenom členskom štáte. Vnútroštátnemu súdu prináleží určiť, či sú okolnosti v danom prípade relevantné na účely posúdenia toho, či pracovník spĺňa podmienky na priznanie takej rodinnej dávky podľa právnej úpravy dotknutého členského štátu.

Doprava

V oblasti dopravy si zasluhujú osobitnú pozornosť štyri veci.

Pokiaľ ide o cestnú dopravu v prípade vodičov, ktorým nebol uznaný ich vodičský preukaz získaný v Českej republike po tom, ako im správne orgány odňali ich nemecký vodičský preukaz z dôvodu požitia drog alebo alkoholu, Súdny dvor v spojených veciach *Wiedemann a Funk* (rozsudok z 28. mája 2008, C-329/06 a C-343/06) uviedol, že smernica 91/439 o vodičských preukazoch²⁶ sa má vykladať v tom zmysle, že jej odporuje, ak členský štát odmieta uznať na svojom štátnom území platnosť vodičského preukazu vydaného neskôr iným členským štátom, pokiaľ jeho držiteľ nesplnil požiadavky, ktoré vyžaduje tento prvý členský štát na opätovné vydanie vodičského preukazu po jeho odňatí, medzi ktorými je aj skúška spôsobilosti na vedenie motorového vozidla osvedčujúca, že už neexistujú dôvody, na základe ktorých bol preukaz odňatý. Táto smernica však nebráni tomu, aby členský štát odmietal uznať na svojom území vodičské oprávnenie, ktorého základom je vodičský preukaz neskôr vydaný iným členským štátom, ak na základe údajov uvedených na samotnom vodičskom preukaze alebo iných nespochybniteľných informácií od členského štátu vydania bolo preukázané, že v čase vydania tohto preukazu nemal jeho držiteľ, ktorému bol predtým na území prvého členského štátu odňatý skorší vodičský preukaz, zvyčajné bydlisko na území členského štátu vydania. Okrem toho uvedenej

²⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 647/2005 z 13. apríla 2005, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci Spoločenstva, a (EHS) č. 574/72, ktorým sa stanovuje postup na vykonávanie nariadenia (EHS) č. 1408/71 (Ú. v. EÚ L 117, s. 1).

²⁶ Smernica Rady 91/439/EHS z 29. júla 1991 o vodičských preukazoch (Ú. v. ES L 237, s. 1; Mim. vyd. 07/001, s. 317), zmenenej a doplnenej nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 z 29. septembra 2003 (Ú. v. EÚ L 284, s. 1; Mim. vyd. 01/004, s. 447).

smernici odporuje, ak členský štát dočasne preruší vodičské oprávnenie, ktoré vyplýva z vodičského preukazu vydaného iným členským štátom, pokiaľ tento členský štát uvedený ako posledný preskúma podmienky vydania uvedeného preukazu.

Čo sa týka leteckej dopravy, Súdny dvor v rámci sporu medzi leteckým cestujúcim a leteckou spoločnosťou, ktorá mu odmietla nahradiť škodu v dôsledku zrušenia spiatocného letu z Manily (Filipíny), vo veci *Emirates Airlines* (rozsudok z 10. júla 2008, C-173/07) uviedol, že cesta tam a späť nemôže byť považovaná za jeden a ten istý let v zmysle nariadenia č. 261/2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim²⁷. V dôsledku toho sa má článok 3 ods. 1 písm. a) uvedeného nariadenia, ktorý stanovuje, že sa toto nariadenie vzťahuje na cestujúcich odlietajúcich z letiska umiestneného na území členského štátu, ktorý podlieha ustanoveniam Zmluvy, vykladať v tom zmysle, že sa neuplatňuje na cestu tam a späť, pri ktorej cestujúci, ktorí odleteli z letiska umiestneného na území členského štátu podliehajúceho ustanoveniam Zmluvy, na spiatocnej ceste priletia naspäť na toto letisko z letiska umiestneného v tretej krajine. Okolnosť, že let tam a let späť sú predmetom jednej rezervácie, nemá vplyv na výklad tohto ustanovenia.

Takisto v prípade leteckej dopravy vo veci *Wallentin-Hermann* (z 22. decembra 2008, C-549/07) mal Súdny dvor poskytnúť výklad článku 5 ods. 3 nariadenia č. 261/2004, ktorý upravuje právo cestujúcich na náhradu v prípade zrušenia letu a obsahuje pojem „mimoriadne okolnosti“. Súdny dvor rozhodol, že technická porucha lietadla, ktorá spôsobí zrušenie letu, nepatrí medzi „mimoriadne okolnosti“ v zmysle tohto ustanovenia, s výnimkou prípadu, keď táto porucha vyplýva z udalostí, ktoré z dôvodu svojej povahy alebo pôvodu nesúvisia s bežnou činnosťou dotknutého leteckého dopravcu a vymykajú sa z jeho účinnej kontroly. Aj keď technická porucha lietadla môže byť zahrnutá medzi neočakávané nedostatky, ktoré sa týkajú bezpečnosti letu, tieto okolnosti však nemôžu byť kvalifikované ako mimoriadne, zatiaľ čo technickú poruchu vyplývajúcu z nedostatku údržby prístroja treba považovať za patriacu do bežnej činnosti leteckého dopravcu. Súdny dvor upresnil, že na účely výkladu tohto pojmu nie je Montrealský dohovor určujúci. Okrem toho Súdny dvor dodal, že frekvencia technických porúch vzniknutá u leteckého dopravcu nie je sama osebe okolnosťou spôsobilou odôvodniť záver o existencii alebo neexistencii „mimoriadnych okolností“ v zmysle článku 5 ods. 3 nariadenia č. 261/2004. Napokon Súdny dvor rozhodol, že skutočnosť, že letecký dopravca dodržal minimálne pravidlá údržby lietadla, nemôže sama osebe stačiť na preukázanie, že tento dopravca prijal „všetky primerané opatrenia“ v zmysle tohto článku, a v dôsledku toho na oslobodenie tohto dopravcu od jeho povinnosti náhrady upravenej v článku 5 ods. 1 písm. c) a článku 7 ods. 1 tohto nariadenia. Vzhľadom na to, že nie všetky mimoriadne okolnosti majú exkulpáciu povahu, ale iba tie, ktorým sa nebolo možné vyhnúť, hoci boli prijaté všetky primerané opatrenia, je úlohou toho, kto má v úmysle sa ich dovoliavať, preukázať, že sa im nedalo vyhnúť opatreniami prispôbenými situácii, s výnimkou pripustenia neprimeraných strát, vzhľadom na kapacity jeho podniku.

²⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91 (Ú. v. EÚ L 46, s. 1; Mim. vyd. 07/008, s. 10).

Pokiaľ ide o námornú dopravu, Súdny dvor vo veci *The International Association of Independent Tanker Owners a i.* (rozsudok z 3. júna 2008, C-308/06) uviedol, že článok 4 smernice 2005/35 o znečisťovaní mora z lodí²⁸, v spojení s jej článkom 8, tým, že zaväzuje členské štáty sankcionovať vypúšťanie znečisťujúcich látok loďami, ak bolo spáchané „úmyselne, z nepozornosti alebo závažnej nedbanlivosti“, bez toho, že by definoval tieto pojmy, neporušuje všeobecnú zásadu právnej istoty, keď zaväzuje členské štáty sankcionovať vypúšťanie znečisťujúcich látok loďami spáchané „[zo] závažnej nedbanlivosti“. Tieto jednotlivé pojmy, najmä pojem „závažnej nedbanlivosti“, totiž zodpovedajú kritériu založenia zodpovednosti, ktoré sa má uplatňovať na nedefinovaný počet situácií, ktoré je nemožné predvídať vopred, a nie na presné konania, ktoré by bolo možné vopred špecifikovať v normatívnom akte práva Spoločenstva alebo vnútroštátneho práva. Tieto pojmy sú okrem toho plne integrované a používané v právnych systémoch príslušných členských štátov. V tejto súvislosti pojem „závažnej nedbanlivosti“ musí byť v zmysle uvedeného článku 4 chápaný ako pojem predpokladajúci neúmyselné konanie alebo opomenutie, ktorým zodpovedná osoba porušuje závažným spôsobom povinnosť starostlivosti, ktorú mala a mohla dodržať, a to vzhľadom na jej postavenie, jej znalosti, jej schopnosti a jej individuálnu situáciu. Nakoniec podľa článku 249 ES smernica 2005/35 má byť členskými štátmi prebratá do ustanovení ich príslušných vnútroštátnych právnych poriadkov. Preto samotná definícia porušení upravených v jej článku 4 a uplatniteľných sankcií vyplýva z predpisov stanovených členskými štátmi.

Pravidlá hospodárskej súťaže

V súvislosti s pravidlami hospodárskej súťaže, ktoré sa uplatňujú na podniky, si osobitnú pozornosť zasluhujú štyri rozsudky.

Pokiaľ ide o pojmy podnik a hospodárska činnosť, Súdny dvor vo veci *MOTOE* (rozsudok z 1. júla 2008, C-49/07) rozhodol, že právnická osoba, ktorej činnosti spočívajú v organizovaní športových pretekov, a ktorá v tomto rámci uzatvára zmluvy o sponzorstve, reklame a poistení určené na komerčné využitie týchto pretekov, pričom tieto činnosti predstavujú pre tento subjekt zdroj príjmov, musí byť kvalifikovaná ako podnik v zmysle práva Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže. Táto kvalifikácia nie je spochybnená skutočnosťou, že cieľom takéhoto subjektu nie je dosahovanie zisku, ani okolnosťou, že má právomoc vydávať súhlasné stanovisko k žiadostiam o povolenie podaným verejným orgánom na účely organizovania pretekov, keďže účasť tohto subjektu na rozhodovacom procese orgánov treba odlišovať od hospodárskych činností, ktoré vykonáva, ako je organizovanie a komerčné využitie pretekov. Súdny dvor takisto pripomenul, že skutočnosť, že hospodárska činnosť sa týka športu, nevyklučuje uplatnenie pravidiel Zmluvy. Napokon Súdny dvor týmto rozsudkom rozhodol, že článkom 82 ES a 86 ES odporuje vnútroštátna právna úprava, ktorá priznáva právnickej osobe, ktorá organizuje športové preteky a v rámci toho uzatvára zmluvy o sponzorstve, reklame a poistení, právomoc vydávať súhlasné stanovisko k žiadostiam o povolenie podaným na účely organizovania takých pretekov bez toho, aby táto právomoc podliehala obmedzeniam, povinnostiam alebo kontrole.

²⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/35/ES zo 7. septembra 2005 o znečisťovaní mora z lodí a o zavedení sankcií za porušenia (Ú. v. EÚ L 255, s. 11).

Vo veci *CEPSA* (rozsudok z 11. septembra 2008, C-279/06) sa Súdny dvor zaoberal podmienkami pre výnimku v prípade zmlúv o výhradnom zásobovaní pohonnými hmotami (pozri už rozsudok zo 14. decembra 2006, *Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio*, C-217/05, Zb. s. I-11987). Taká zmluva môže spadať do pôsobnosti článku 81 ods. 1 ES, pokiaľ prevádzkovateľ čerpacej stanice na seba v nezanedbateľnom rozsahu preberá finančné a obchodné riziká spojené s predajom pohonných hmôt tretím osobám a táto zmluva obsahuje ustanovenia spôsobilé narušiť hospodársku súťaž. V prípade, že prevádzkovateľ na seba tieto riziká nepreberá, môžu do pôsobnosti článku 81 ods. 1 ES spadať len povinnosti uložené prevádzkovateľovi v rámci sprostredkovateľských služieb, ktoré poskytuje zastúpenému, akými je záväzok výhradného nákupu a nekonkurovania. Pokiaľ ide o podmienky pre uplatnenie výnimky, Súdny dvor rozhodol, že na takúto zmluvu sa môže vzťahovať skupinová výnimka na základe nariadenia č. 1984/83²⁹, pokiaľ spĺňa maximálnu dĺžku desať rokov a dodávateľ prizná prevádzkovateľovi čerpacej stanice odplatom za výhradný nákup významné ekonomické výhody, ktoré prispievajú k zlepšeniu distribúcie, uľahčia inštaláciu alebo modernizáciu čerpacej stanice a znížia distribučné náklady. Súdny dvor takisto upresnil pravidlá uplatniteľné na zmluvy uzatvárané v rámci nariadenia č. 1984/83, ktorých vykonávanie presahuje dátum uplynutia účinnosti tohto nariadenia. Okrem toho, pokiaľ ide o zmluvy, na ktoré sa vzťahuje nariadenie č. 2790/1999³⁰, keďže výnimka uvedená v článku 2 sa neuplatní na vertikálne dohody, ktoré majú za cieľ obmedzenie spôsobilosti kupujúceho určiť svoje predajné ceny, Súdny dvor rozhodol, že vnútroštátnemu súdu prislúcha preskúmať, či predajca má skutočnú možnosť znížiť danú cenu. Súdny dvor takisto upresnil, že absolútna neplatnosť podľa článku 81 ods. 2 ES sa vzťahuje na zmluvu ako celok len v prípade, ak doložky, ktoré sú v rozpore s odsekom 1 tohto článku, nemožno od zmluvy oddeliť. V opačnom prípade následky neplatnosti vzhľadom na ostatné časti zmluvy nepatria do pôsobnosti práva Spoločenstva.

V oblasti zneužitia dominantného postavenia treba uviesť rozsudok *Sot. Lélou kai Sia* (rozsudok zo 16. septembra 2008, C-468/06 až C-478/06), ktorý nasledoval po veci *Syfait a i.* (rozsudok z 31. mája 2005, C-53/03). Súdny dvor v ňom rozhodol, že pokiaľ farmaceutický podnik s dominantným postavením na trhu niektorých liekov odmieta uspokojiť „obvyklé“ objednávky veľkoobchodníkov, aby im zabránil vyvážať tieto lieky z členského štátu do iných členských štátov, zneužíva dominantné postavenie. Súdny dvor dospel k tomuto záveru potom, čo skúmal, či existujú osobitné okolnosti vo farmaceutickom odvetví, ktoré by mohli vylúčiť zneužívajúci charakter tohto odmietnutia. Súdny dvor najskôr určil, že farmaceutický podnik, ktorý má dominantné postavenie, sa nemôže odvolávať na skutočnosť, že súbežné vývozy liekov z členského štátu, kde sú ich ceny nižšie, do iných členských štátov, v ktorých sú ceny vyššie, má len minimálny úžitok pre konečného spotrebiteľa. Tieto vývozy totiž predstavujú alternatívny zdroj zásobovania, čo nevyhnutne prináša niektoré výhody pre konečného spotrebiteľa. Súdny dvor ďalej rozhodol, že existencia štátnej regulácie v oblasti cien liekov nevyklučuje zneužívajúci charakter odmietnutia. Uviedol však, že podnik s dominantným postavením môže prijať opatrenia, ktoré sú rozumné a primerané vzhľadom k potrebe chrániť vlastné obchodné

²⁹ Nariadenie Komisie (EHS) č. 1984/83 z 22. júna 1983 o uplatňovaní článku [81] ods. 3 Zmluvy na kategórie dohôd o výhradnom nákupe [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 173, s. 5, – oprava – Ú. v. ES L 79, 1984, s. 38), zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 1582/97 z 30. júla 1997 (Ú. v. ES L 214, s. 27).

³⁰ Nariadenie Komisie (ES) č. 2790/1999 z 22. decembra 1999 o uplatňovaní článku 81 ods. 3 Zmluvy na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov (Ú. v. ES L 336, s. 21; Mim. vyd. 08/001, s. 364).

záujmy. V dôsledku toho na účely posúdenia, či odmietnutie farmaceutického podniku s dominantným postavením dodávať veľkoobchodníkom zúčastňujúcim sa na súbežných vývozoč je opatrením, ktoré je rozumné a primerané vzhľadom na ohrozenie jeho legitímnych obchodných záujmov týmito vývozmi, je potrebné určiť, či objednávky týchto veľkoobchodníkov majú neobvyklý charakter vzhľadom na predchádzajúce obchodné vzťahy, ktoré udržiaval podnik s dotknutými veľkoobchodníkmi, ako aj vzhľadom na objem týchto objednávok v pomere k potrebám trhu dotknutého členského štátu. Súdny dvor upresnil, že vnútroštátnemu súdu prináleží určiť, či objednávky majú „obvyklý“ charakter vzhľadom na tieto dve kritériá.

Napokon treba upozorniť na rozsudok *Bertelsmann a Sony Corporation of America/ Impala* (rozsudok z 10. júla 2008, C-413/06 P), ktorým Súdny dvor zrušil rozsudok Súdu prvého stupňa *Impala/Komisia* (rozsudok z 13. júla 2006, T-464/04, Zb. s. II-2289) a v ktorom poskytol viacero upresnení pokiaľ ide o dôkazné požiadavky a rozsah súdneho preskúmania v oblasti koncentrácií. Po prvé Súdny dvor rozhodol, že neexistuje všeobecná domnienka zlučiteľnosti oznámenej koncentrácie so spoločným trhom, a že rozhodnutia povoľujúce koncentrácie nepodliehajú dôkazným požiadavkám, ktoré sú rozdielne od požiadaviek uplatniteľných na rozhodnutia, ktoré takéto koncentrácie zakazujú. Po druhé Súdny dvor pripomenul, že Komisia sa vo svojom rozhodnutí môže odchýliť od predbežných záverov v oznámení o výhradách. Hoci teda Súd prvého stupňa môže z hľadiska oznámenia o výhradách overiť správnosť, úplnosť a dôveryhodnosť skutočností, ktoré sú základom rozhodnutia, nemôže považovať za preukázané závery obsiahnuté v tomto oznámení. Po tretie Súdny dvor upresnil, že nemožno vytýkať oznamovateľom koncentrácie, že predkladajú určité skutočnosti až v odpovedi na oznámenie o výhradách, a že také skutočnosti nepodliehajú vyšším požiadavkám, pokiaľ ide o ich dôkaznú silu, než sú požiadavky vo vzťahu k argumentácii tretích osôb, alebo vo vzťahu k iným informáciám, ktoré oznamujúce podniky predložili. Okrem toho Súdny dvor rozhodol, že pokiaľ Komisia vo svojom rozhodnutí skúma argumenty predložené v odpovedi na oznámenie o výhradách, môže sa odchýliť od predbežných záverov obsiahnutých v tomto oznámení bez toho, aby musela vypracovať žiadosť o informácie či uskutočniť dodatočné štúdie trhu. Po štvrté Súdny dvor upresnil právne kritériá uplatniteľné v oblasti kolektívneho dominantného postavenia vyplývajúceho z tichej koordinácie a rozhodol, že posúdenie týchto kritérií vrátane transparentnosti relevantného, by sa nemalo vykonať izolovane a abstraktne, ale z hľadiska mechanizmu hypotetickej tichej koordinácie. Nakoniec Súdny dvor rozhodol, že rozhodnutie Komisie povoľujúce koncentráciu môže byť zrušené z dôvodu nedostatočného odôvodnenia.

V oblasti štátnej pomoci si osobitnú pozornosť zasluhujú dva rozsudky. Jeden sa týka pojmu štátna pomoc, konkrétnejšie podmienky selektívnosti opatrenia, a druhý problematiky nezákonnej, ale zlučiteľnej pomoci.

V spojených veciach *Unión General de Trabajadores de La Rioja* (rozsudok z 11. septembra 2008, C-428/06 až C-434/06) tak Súdnemu dvoru bola položená otázka, či daňové opatrenia prijaté podštátnymi územnosprávnymi celkami, ktoré zaviedli nižšiu sadzbu dane, ako je všeobecná sadzba stanovená zákonom španielskeho štátu, a určité zníženia dane, ktoré neexistujú v daňovom práve s celoštátnou pôsobnosťou, sa musia považovať za štátnu pomoc nezlučiteľnú so spoločným trhom výlučne z dôvodu, že sa uplatňujú len na území týchto celkov. Súdny dvor uviedol, že vnútroštátnemu súdu, ktorý jediný má

právomoc určiť platné vnútroštátne právo, vykladať ho, ako aj uplatniť právo Spoločenstva na spory, ktoré sú mu predložené, prináleží, aby v súlade s rozsudkom Súdneho dvora zo 6. septembra 2006, *Portugalsko/Komisia* (C-88/03, Zb. s. I-7115) overil, či dotknuté podštátne územnosprávne celky, v danom prípade historické územia a autonómne spoločenstvo Baskicko, majú takú inštitucionálnu, procesnú a hospodársku autonómiu, dôsledkom čoho by bolo to, že normy prijaté v medziach právomocí, ktoré španielska ústava z roku 1978 a ďalšie ustanovenia španielskeho práva zverujú týmto podštátnym územnosprávnym celkom, nie sú selektívnej povahy v zmysle pojmu štátna pomoc, ako ho upravuje článok 87 ods. 1 ES. Súdny dvor tak mal príležitosť vo vzťahu k už citovanému rozsudku upresniť, že táto autonómia si vyžaduje, aby podštátne územnosprávne celky niesli politické a finančné dôsledky opatrenia znižujúceho daň. O takýto prípad nepôjde vtedy, keď tento územnosprávny celok nespravuje rozpočet, teda keď nerozhoduje o príjmoch a výdavkoch. Okrem toho finančné dôsledky zníženej sadzby vnútroštátnej dane nesmú byť vyrovnávané dotáciami alebo subvenciami, ktoré sú deklarované alebo ktoré vyplývajú len konkrétneho preskúmania finančných tokov, pochádzajúcimi od iných regiónov alebo od ústrednej vlády.

Vo veci *Centre d'exploitation du livre français* (rozsudok Súdneho dvora z 12. februára 2008, C-199/06, Zb. s. I-469) Súdny dvor rozhodol, že hoci právo Spoločenstva ukladá vnútroštátnemu súdu povinnosť nariadiť vhodné opatrenia na účinnú nápravu dôsledkov nezákonnosti, vnútroštátny súd nie je povinný, a to ani v prípade, keď neexistujú mimoriadne okolnosti, nariadiť vrátenie nezákonnej pomoci v celom rozsahu. Podľa Súdneho dvora je totiž prvoradým účelom článku 88 ods. 3 poslednej vety ES zabezpečiť, aby bola vykonávaná len zlučiteľná pomoc. Na účely vykonania tohto cieľa sa uskutočnenie plánu pomoci odkladá, až kým nie sú konečným rozhodnutím Komisie odstránené pochybnosti o jeho zlučiteľnosti. Pokiaľ Komisia prijme kladné rozhodnutie, je zjavné, že predčasné poskytnutie pomoci nebolo v rozpore s týmto cieľom. V tomto prípade však z pohľadu iných subjektov, než je príjemca tejto pomoci, má nezákonnosť pomoci pri jej vyplatení za následok jednak to, že tieto subjekty sú vystavené riziku, že dôjde k poskytnutiu nezlučiteľnej pomoci, ku ktorému v konečnom dôsledku nedôjde, a jednak to, že z hľadiska hospodárskej súťaže by museli znášať následky zlučiteľnej pomoci skôr ako by to bolo nevyhnutné. Z pohľadu príjemcu pomoci neoprávnená výhoda spočíva na jednej strane v tom, že neplatí úroky, ktoré by platil z danej sumy zlučiteľnej pomoci, ak by si musel túto sumu požičať na trhu v očakávaní rozhodnutia Komisie, a na druhej strane v zlepšení jeho konkurenčného postavenia voči iným subjektom na trhu počas trvania nezákonnosti. Vnútroštátny súd je preto podľa práva Spoločenstva povinný nariadiť, aby príjemca pomoci platil z tejto pomoci úroky za obdobie nezákonnosti. Súdny dvor takisto upresnil, že vnútroštátny súd v rámci svojho vnútroštátneho práva môže prípadne okrem toho nariadiť vrátenie nezákonnej pomoci bez toho, aby bolo dotknuté právo členského štátu túto pomoc neskôr znovu poskytnúť. Takisto môže vyhovieť žalobám o náhradu škôd spôsobených nezákonnou povahou pomoci.

Súdny dvor okrem toho v tomto rozsudku uviedol, že pokiaľ súd Spoločenstva zruší rozhodnutie Komisie konštatujúce zlučiteľnosť pomoci so spoločným trhom, ktorá bola vyplatená v rozpore so zákazom stanoveným v článku 88 ods. 3 poslednej vete ES pred konečným rozhodnutím Komisie, prezumpcia zákonnosti aktov inštitúcií Spoločenstva a pravidlo retroaktivity rozhodnutia o zrušení sa uplatnia postupne. Pomoc poskytnutá po tom, ako Komisia prijala kladné rozhodnutie, sa považuje za zákonnú, až do zrušenia rozhodnutia súdom Spoločenstva a následne v čase prijatia posledného uvedeného

rozhodnutia je v súlade s článkom 231 prvým odsekom ES považovaná za pomoc, ktorá nebola zrušeným rozhodnutím vyhlásená za zlučiteľnú, a preto je potrebné považovať jej poskytnutie za nezákonné. Povinnosť napraviť účinky nezákonnosti, vyplývajúca z článku 88 ods. 3 poslednej vety ES, sa tak na účely výpočtu súm, ktoré je príjemca povinný zaplatiť, vzťahuje, okrem mimoriadnych okolností, takisto na obdobie medzi prijatím kladného rozhodnutia Komisie a jeho zrušením súdom Spoločenstva.

Dane

V oblasti dane z pridanej hodnoty treba uviesť vec *Isle of Wight Council a i.* (rozsudok zo 16. septembra 2008, C-288/07), v ktorej Súdny dvor upresnil význam niekoľkých výrazov použitých v článku 4 ods. 5 druhom pododseku smernice 77/388 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu³¹. Súdny dvor tak rozhodol, že výrazné narušenia hospodárskej súťaže, ku ktorým by viedlo nepodliehanie verejnoprávnym subjektom konajúcich v postavení verejných orgánov dani, sa majú posudzovať vzhľadom na predmetnú činnosť ako takú bez toho, aby sa toto posúdenie týkalo konkrétneho miestneho trhu. Súdny dvor takisto upresnil, že slovné spojenie „viedlo by“ v zmysle uvedeného článku, sa má vykladať v tom zmysle, že zohľadňuje nielen skutočnú hospodársku súťaž, ale tiež aj potenciálnu hospodársku súťaž, pokiaľ je možnosť, že súkromný podnikateľský subjekt vstúpi na relevantný trh, reálna, a nie čisto hypotetická. Pokiaľ ide o pojem „výrazné“ v zmysle toho istého článku, tento pojem sa má chápať v tom zmysle, že skutočné alebo potenciálne narušenia hospodárskej súťaže majú byť viac než len zanedbateľné.

Aproximácia právnych predpisov a jednotná právna úprava

Táto oblasť, v ktorej Únia vyvíja intenzívnu činnosť, sa opäť ukázala ako zvlášť bohatá na judikatúru. Treba uviesť najmä niekoľko rozsudkov, o ktoré bola doplnená už aj tak rozsiahla judikatúra v oblasti verejného obstarávania.

Vo veci *Michaniki* (rozsudok zo 16. decembra 2008, C-213/07) Súdny dvor riešil otázku, či členské štáty majú možnosť doplniť do svojich vnútroštátnych právnych úprav iné dôvody vylúčenia uchádzača, než ktoré sú stanovené v príslušných smerniciach Spoločenstva. Súdny dvor rozhodol, že článok 24 prvý odsek smernice 93/37³² sa má vykladať v tom zmysle, že taxatívne vymedzuje dôvody založené na objektívnych kritériách odborných predpokladov, ktoré môžu odôvodňovať vylúčenie zhotoviteľa z účasti na verejnom obstarávaní prác, ale nebráni tomu, aby členský štát stanovil ďalšie opatrenia vylúčenia, ktoré majú za cieľ zabezpečiť dodržiavanie zásad rovnosti zaobchádzania s uchádzačmi a transparentnosti, pokiaľ takéto opatrenia nejdú nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa. Vzhľadom na to, že členské štáty majú určitú mieru voľnej

³¹ Smernica Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia (Ú. v. ES L 145, s. 1; Mim. vyd. 09/001, s. 23).

³² Smernica Rady 93/37/EHS zo 14. júna 1993 o koordinácii postupov verejného obstarávania prác (Ú. v. ES L 199, s. 54; Mim. vyd. 06/002, s. 163).

úvahy, vyplýva z toho, že právo Spoločenstva nebráni prijatiu vnútroštátnych opatrení určených na odstránenie nebezpečenstva vytvárania praktík ohrozujúcich transparentnosť a poškodzujúcich hospodársku súťaž, ktoré by sa mohli vyskytnúť, pokiaľ by medzi uchádzačmi bol zhotoviteľ, ktorý vykonáva činnosť v sektore hromadných informačných prostriedkov alebo je prepojený na osobu, ktorá vykonáva činnosť v tomto sektore, a na prevenciu alebo odstraňovanie podvodov alebo korupcie. Vnútroštátne ustanovenie, ktoré zavádza všeobecnú nezlučiteľnosť sektora verejných prác so sektorom hromadných informačných prostriedkov, má však za následok vylúčenie zo súťaže zhotoviteľov pôsobiacich v oblasti verejných prác, ktorí pôsobia tiež v sektore hromadných informačných prostriedkov na základe vlastníckeho vzťahu, postavenia hlavného akcionára, spoločníka alebo vedenia, pričom im neumožňuje, aby vyvrátili, že neexistuje reálne nebezpečenstvo uvedeného druhu. Takéto ustanovenie tým, že vylučuje celú kategóriu zhotoviteľov verejných prác na základe uvedenej nevyvrátiteľnej domnienky, ide tak nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie uplatňovaných cieľov.

Vo veci *Coditel Brabant* (rozsudok z 13. novembra 2008, C-324/07) Súdny dvor rozhodol, že články 43 ES a 49 ES, zásady rovnosti a zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti, ani z nich vyplývajúca povinnosť transparentnosti, nebránia tomu, aby verejný orgán bez vyhlásenia výberového konania zadal koncesiu na služby vo verejnom záujme družstvu združujúcemu obce, ktorého členmi sú len verejné orgány, ak tieto verejné orgány vykonávajú nad družstvom obdobnú kontrolu, akú vykonávajú nad vlastnými útvarmi, a ak zároveň dané družstvo vykonáva podstatnú časť svojej činnosti s týmito verejnými orgánmi. Vyžaduje sa, aby existoval rozhodujúci vplyv, tak pokiaľ ide o strategické ciele, ako aj o významné rozhodnutia subjektu, ktorý je držiteľom koncesie. Z toho vyplýva, že za takých skutkových okolností, keď sú rozhodnutia týkajúce sa činnosti uvedeného družstva združujúceho obce, ktoré je vo výlučnom vlastníctve verejných orgánov, prijímané štatutárnymi orgánmi tohto družstva zloženými zo zástupcov združených verejných orgánov, sa možno o kontrole, ktorú vykonávajú, domnievať, že im umožňuje vykonávať nad týmto družstvom obdobnú kontrolu, akú vykonávajú nad vlastnými útvarmi.

V prípade, keď sa verejný orgán stane členom družstva združujúceho obce, ktorého členmi sú iba verejné orgány, s cieľom preniesť naň správu služby vo verejnom záujme, nato, aby kontrola mohla byť kvalifikovaná ako kontrola obdobná tej, ktorú vykonáva verejnoprávny subjekt nad vlastnými útvarmi, môže byť táto kontrola vykonávaná nimi spoločne, prípadne s použitím väčšinového pravidla. Kontrola vykonávaná verejným orgánom zadávateľom musí byť totiž obdobná kontrole, ktorú vykonáva nad svojimi vlastnými útvarmi, ale nemusí s ňou byť vo všetkých ohľadoch zhodná. Je dôležité, aby kontrola vykonávaná nad koncesionárom bola účinná, nie je však nevyhnutné, aby bola individuálna. Je teda potrebné pripustiť, že v prípade, keď viaceré verejné orgány vlastnia jedného koncesionára, ktorému zveria plnenie niektorej zo svojich úloh vo verejnom záujme, kontrola, ktorú vykonávajú nad týmto subjektom, nimi môže byť vykonávaná spoločne. Pokiaľ ide o kolektívny orgán, postup používaný pre prijímanie rozhodnutí, konkrétne uplatnenie väčšinového rozhodovania, nemá z tohto pohľadu žiaden význam.

Vo veci *Komisia/Taliansko* (rozsudok z 21. februára 2008, C-412/04) Súdny dvor rozhodol, že členský štát, ktorý vnútroštátnej právnej úprave verejného obstarávania prác podrobuje zmiešané verejné obstarávanie prác, dodania tovaru a služieb, ako aj verejné obstarávanie dodania tovaru alebo služieb, ktoré zahŕňajú vedľajšie práce, ak tieto práce predstavujú viac ako 50 % z celkovej sumy predmetného verejného obstarávania, si nesplnil povinnosti,

ktoré mu vyplývajú zo smerníc 92/50³³, 93/36³⁴ a 93/37³⁵. Ak totiž určitá zmluva súčasne obsahuje prvky verejnej zmluvy na práce a prvky iného druhu zmluvy, o tom, ktorá zo smerníc Spoločenstva týkajúca sa verejného obstarávania sa má uplatniť, rozhoduje hlavný predmet zmluvy. Pri tomto určení sa musia zohľadniť základné povinnosti, ktoré prevládajú a ktoré ako také charakterizujú túto zmluvu, oproti tým, ktoré majú iba vedľajší alebo doplňujúci charakter a sú uložené v dôsledku samotného predmetu zmluvy, pričom príslušná výška jednotlivých plnení v danom prípade je v tomto smere iba jedným z mnohých kritérií, ktoré treba zohľadniť na účely uvedeného určenia. Súdny dvor takisto rozhodol, že ak dohoda uzavretá medzi súkromnou osobou, majiteľom stavebných pozemkov a miestnym orgánom spĺňa kritériá definície „verejných zmlúv na práce“ v zmysle článku 1 písm. a) smernice 93/37, odhadovaná hodnota, ktorá by mala byť v zásade zohľadnená na určenie toho, či boli dosiahnuté prahové hodnoty stanovené v smernici a či sa následne musí uzatvorenie zmluvy riadiť pravidlami na zverejňovanie, ktoré táto smernica stanovuje, by sa mala chápať iba vzhľadom na celkovú hodnotu jednotlivých prác a diel ako súčet hodnôt jednotlivých častí. Jediné povolené výnimky z uplatnenia smerníc 92/50 a 93/38³⁶ sú tie, ktoré sú v nej výslovne a taxatívne uvedené.

V inej veci *Komisija/Taliansko* (rozsudok z 8. apríla 2008, C-337/05) sa riešila otázka, či členský štát môže určitému podniku zadať priamo bez toho, aby boli dodržané postupy stanovené v smernici 93/36³⁷, obstarávanie dodávky helikoptér pre potreby viacerých vojenských a civilných jednotiek. Súdny dvor predovšetkým rozhodol, že taká prax nemôže byť odôvodnená existenciou „vnútropodnikového“ vzťahu, ak súkromná spoločnosť má na obchodnom imaní spoločnosti vyrábajúcej uvedené helikoptéry a v ktorej je dotknutý verejný obstarávateľ takisto akcionárom, účasť, hoci len menšinovú, ktorá tomuto obstarávateľovi bráni v tom, aby nad touto spoločnosťou vykonával obdobnú kontrolu ako nad vlastnými organizačnými útvarmi.

Okrem toho, pokiaľ ide o odvolávanie sa na zákonné požiadavky verejného záujmu stanovené v článku 296 ES a v článku 2 ods. 1 písm. b) smernice 93/36 z dôvodu, že tieto helikoptéry predstavujú výrobky dvojakeho využitia, Súdny dvor pripomenul, že každý členský štát môže prijať opatrenia, ktoré považuje za nevyhnutné na ochranu svojich základných bezpečnostných záujmov a ktoré sa týkajú výroby a obchodu so zbraňami, muníciou a bojovým materiálom za predpokladu, že tieto opatrenia nemajú vplyv na podmienky hospodárskej súťaže na spoločnom trhu výrobkov, ktoré nie sú určené zvlášť na vojenské účely. Nákup zariadení, ktorých použitie na vojenské účely je málo pravdepodobné, musí preto rešpektovať pravidlá verejného obstarávania. To je aj prípad dodávky helikoptér vojenským jednotkám na účely civilného použitia, pričom

³³ Smernica Rady 92/50/EHS z 18. júna 1992 o koordinácii postupov verejného obstarávania služieb (Ú. v. ES L 209, s. 1; Mim. vyd. 06/001, s. 322).

³⁴ Smernica Rady 93/36/EHS zo 14. júna 1993 o koordinácii postupov verejného obstarávania dodania tovaru (Ú. v. ES L 199, s. 1; Mim. vyd. 06/002, s. 110).

³⁵ Smernica Rady 93/37/EHS zo 14. júna 1993 o koordinácii postupov verejného obstarávania prác (Ú. v. ES L 199, s. 54; Mim. vyd. 06/002, s. 163).

³⁶ Smernica Rady 93/38/EHS zo 14. júna 1993 o koordinácii postupy verejného obstarávania subjektov pôsobiacich vo vodnom, energetickom, dopravnom a telekomunikačnom sektore (Ú. v. ES L 199, s. 84; Mim. vyd. 06/002, s. 194).

³⁷ Pozri poznámku pod čiarou 34.

ani povinnosť zachovania dôverného charakteru nemôže brániť dodržiavaniu týchto pravidiel. Rokovacie konanie má teda povahu výnimky a možno ho použiť iba v taxatívne vymenovaných prípadoch. Vzhľadom na to, že smernica 93/36 sa má vykladať doslovne, lebo inak by hrozilo, že bude zbavená svojho potrebného účinku, členské štáty nemôžu stanoviť iné prípady použitia rokovacieho konania, než aké sú stanovené v tejto smernici, alebo k prípadom výslovne uvedeným pridať nové podmienky, ktorými by sa používanie uvedeného konania uľahčilo. Okrem toho dôkazné bremeno, že skutočne existujú výnimočné okolnosti, ktoré oprávňujú odchýlku, je na tom subjekte, ktorý sa chce tejto odchýlky dovolať.

Ďalej nasleduje prehľad ostatných rozsudkov, ktoré majú osobitný význam v tejto oblasti.

Vo veci *Synthon* (rozsudok zo 16. októbra 2008, C-452/06) sa Súdny dvor zaoberal výkladom článku 28 smernice 2001/83³⁸ a rozhodol, že mu odporuje, ak členský štát, ktorý rozhoduje o žiadosti o vzájomné uznanie povolenia na uvedenie humánneho lieku na trh vydaného iným členským štátom v rámci skráteného konania upraveného v článku 10 ods. 1 písm. a) bode iii) tej istej smernice, zamietne túto žiadosť z dôvodu, že predmetný liek nie je v podstate podobný referenčnému lieku. Existencia rizika pre verejné zdravotníctvo je totiž jediným dôvodom, na ktorý je členský štát oprávnený sa odvolávať, keď sa bráni uznať povolenie na uvedenie na trh vydané iným členským štátom. Okrem toho členský štát, ktorý má v úmysle uplatniť takýto dôvod, je povinný dodržať osobitne stanovené konanie týkajúce sa informovania, dosiahnutia dohody a arbitráže.

Súdny dvor dodal, že ak členský štát nemá možnosť normatívnej voľby a disponuje podstatne zúženou alebo dokonca nedisponuje vôbec žiadnou mierou voľnej úvahy, obyčajné porušenie práva Spoločenstva môže postačovať na určenie existencie dostatočne závažného porušenia práva Spoločenstva. Vzhľadom na to, že článok 28 uvedenej smernice priznáva členskému štátu rozhodujúcemu o žiadosti o vzájomné uznanie len veľmi obmedzenú mieru voľnej úvahy v súvislosti s dôvodmi, pre ktoré je tento štát oprávnený odmietnuť uznať predmetné povolenie na uvedenie na trh, odmietnutie členským štátom uznať toto povolenie z dôvodu, že predmetný liek alebo nie je v podstate podobný referenčnému lieku, alebo patrí do kategórie liekov, v prípade ktorých všeobecná prax dotknutého členského štátu vylučuje, aby takýto liek mohol byť považovaný v podstate za podobný referenčnému lieku, teda predstavuje dostatočne závažné porušenie práva Spoločenstva, ktoré môže založiť zodpovednosť tohto členského štátu.

Vo veci *Arcor* (rozsudok zo 17. júla 2008, C-152/07 až C-154/07) týkajúcej sa odvetvia telekomunikácií Súdny dvor rozhodol, že článok 12 ods. 7 smernice 97/33³⁹ a článok 4c smernice 90/388⁴⁰ sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny regulačný úrad nemôže

³⁸ Smernica 2001/83/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 6. novembra 2001, ktorým sa ustanovuje zákonník Spoločenstva o humánných liekoch (Ú. v. ES L 311, s. 67; Mim. vyd. 13/027, s. 69).

³⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/33/ES z 30. júna 1997 o prepojení v telekomunikáciách vzhľadom na zabezpečenie univerzálnej služby a interoperability prostredníctvom uplatňovania princípov otvorenej siete (ONP) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 199, s. 32), zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 98/61/ES z 24. septembra 1998 (Ú. v. ES L 268, s. 37).

⁴⁰ Smernica Komisie 90/388/EHS z 28. júna 1990 o súťaži na trhoch pre telekomunikačné služby [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 192, s. 10), zmenená a doplnená smernicou Komisie 96/19 z 13. marca 1996 (Ú. v. ES L 74, s. 13).

zaviazať prevádzkovateľa siete vzájomne prepojenej s verejnou účastníckou sieťou zaplatiť prevádzkovateľovi účastníckej siete s dominantným postavením poplatok za pripojenie doplnujúci poplatok za prepojenie, ktorý je určený na vyrovnanie deficitu vzniknutého dominantnému prevádzkovateľovi z dôvodu poskytovania pripojenia účastníkov. Článok 12 ods. 7 smernice 97/33 totiž neumožňuje vnútroštátnemu regulačnému orgánu povoliť poplatok za pripojenie, ktorého výška nebola stanovená v závislosti od nákladov, a to aj napriek tomu, že tento poplatok má rovnaké charakteristiky ako poplatok za prepojenie a je vyberaný dodatočne k tomuto poplatku. Okrem toho jediným účinkom takého poplatku je ochrana prevádzkovateľa účastníckej siete s dominantným postavením na trhu a slúži na financovanie jeho vlastného deficitu účastníkmi iných prevádzkovateľov prepojených sietí, ku ktorému dochádza mimo financovania povinnosti univerzálnej služby a je v rozpore so zásadou voľnej hospodárskej súťaže. Uvedené články majú priamy účinok a jednotlivci sa na ne môžu odvolávať pred vnútroštátnymi súdmi na to, aby napadli rozhodnutie vnútroštátneho regulačného úradu.

Vo veci *Tele2 Telecommunication* (rozsudok z 21. februára 2008, C-426/05, Zb. s. I-685) týkajúcej sa elektronických komunikačných sietí a služieb, na ktoré sa vzťahuje smernica 2002/21/ES⁴¹, sa Súdny dvor zaoberal pojmom „dotknutý“ užívateľ alebo podnik v zmysle článku 4 ods. 1 uvedenej smernice⁴², ako aj „dotknutá“ strana v zmysle článku 16 ods. 3 uvedenej smernice⁴³. Tieto pojmy sa majú vykladať tak, že môžu označovať nielen podnik, ktorý mal (predtým) významný vplyv na relevantnom trhu, ktorý je predmetom rozhodnutia národného regulačného orgánu prijatého v rámci postupu analýzy trhu, a ktorému je toto rozhodnutie určené, ale aj užívateľov a konkurenčné podniky tohto podniku, ktorým ako takým toto rozhodnutie nie je určené, ale ktorých práva sú ním nepriaznivo dotknuté. V rámci takého postupu nie je ustanovenie vnútroštátneho práva priznávajúce postavenie strán len tým „podnikom, ktoré mali (predtým) významný vplyv na relevantnom trhu“, a ktorým boli uložené, zmenené alebo zrušené špecifické regulačné povinnosti, v zásade v rozpore s už citovaným článkom 4. Vnútroštátnemu súdu však prináleží overiť, že vnútroštátne procesné predpisy zabezpečujú ochranu práv, ktoré uvedeným užívateľom a uvedeným konkurenčným podnikom vyplývajú z právneho poriadku Spoločenstva takým spôsobom, ktorý nie je menej výhodný, čo sa týka ochrany podobných vnútroštátnych práv, a neškodí efektívnosti právnej ochrany uvedených užívateľov a podnikov zaručenej článkom 4 uvedenej smernice.

Vo veci *Sabatauskas a i.* (rozsudok z 9. októbra 2008, C-239/07) týkajúcej sa vnútorného trhu s elektrickou energiou Súdny dvor rozhodol, že článok 20 smernice 2003/54⁴⁴ sa má vykladať v tom zmysle, že stanovuje len povinnosti členských štátov týkajúce sa prístupu, ale nie pripojenia tretích strán do prenosových a distribučných elektrických sústav a že

⁴¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, s. 33; Mim. vyd. 13/029, s. 349).

⁴² Priznávajúci každému užívateľovi alebo podniku poskytujúcemu elektronické komunikačné siete a/alebo služby právo na odvolanie proti rozhodnutiu vnútroštátneho regulačného orgánu, ktorým je dotknutý.

⁴³ Poskytujúci stranám dotknutým rozhodnutím o zrušení sektorových regulačných povinností primeranú výpovednú lehotu.

⁴⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/54/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrickou energiou a o zrušení smernice 96/92/ES (Ú. v. ES L 176, s. 37; Mim. vyd. 12/002, s. 211).

nestanovuje, že systém prístupu do sústav, ktorý sú členské štáty povinné zaviesť, by mal oprávnenému zákazníkovi umožniť vybrať si podľa vlastnej úvahy typ sústavy, do ktorej si želá byť pripojený. Tento článok sa má súčasne vykladať v tom zmysle, že mu neodporuje vnútroštátna právna úprava, ktorá stanovuje, že zariadenia oprávneného zákazníka môžu byť pripojené do prenosovej sústavy len vtedy, ak prevádzkovateľ distribučnej sústavy z dôvodu požadovaných technických alebo prevádzkových podmienok zamietne pripojiť do svojej sústavy zariadenia oprávneného zákazníka nachádzajúce sa na zásobovacom území vymedzenom v jeho licencií. Je však úlohou vnútroštátneho súdu preskúmať, či zavedenie a uplatňovanie tohto systému sa medzi užívateľmi sústavy uskutočňuje podľa objektívnych a nediskriminačných kritérií.

V oblasti ochrany osobných údajov treba uviesť vec *Huber* (rozsudok zo 16. decembra 2008, C-524/06) týkajúcu sa nemeckého systému spracovania osobných údajov týkajúcich sa občanov Únie, ktorí nie sú nemeckými štátnymi príslušníkmi, ktorý pre spracovávanie a uchovávanie údajov o týchto cudzích štátnych príslušníkoch stanovuje osobitný register, ktorý obsahuje viac informácií, než v prípade nemeckých štátnych príslušníkov, o ktorých sú informácie vedené v obecných registroch. Súdny dvor, ktorý riešil otázku zlučiteľnosti takého systému s článkom 7 písm. e) smernice 95/46 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov⁴⁵, rozhodol, že taký systém, ktorý má za cieľ podporu vnútroštátnych orgánov poverených uplatňovaním právnej úpravy týkajúcej sa práva na pobyt, zodpovedá požiadavke nevyhnutnosti stanovenej v uvedenom článku vykladanom v zmysle zákazu akejkoľvek diskriminácie na základe štátnej príslušnosti len vtedy, ak obsahuje výhradne údaje nevyhnutné na uplatnenie tejto právnej úpravy uvedenými orgánmi a ak jeho centralizovaný charakter umožňuje účinnejšie uplatnenie tejto právnej úpravy, pokiaľ ide o právo na pobyt občanov Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi tohto členského štátu, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu. Za nevyhnutné v zmysle článku 7 písm. e) už citovanej smernice 95/46 nemožno v nijakom prípade považovať uchovávanie a spracovávanie nominálnych osobných údajov v rámci takého registra na štatistické účely. Súdny dvor okrem toho dospel k záveru, že článku 12 prvému odseku ES odporuje, ak členský štát s cieľom boja proti trestnej činnosti zavedie taký systém spracovania osobných údajov týkajúcich sa len občanov Únie, ktorí nie sú jeho štátnymi príslušníkmi, pretože situácia štátnych príslušníkov členského štátu nie je z hľadiska boja proti trestnej činnosti iná ako situácia občanov Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi tohto členského štátu a ktorí majú pobyt na jeho území.

Vo veci *Promusicae* (rozsudok z 29. januára 2008, C-275/06, Zb. s. I-271) Súdny dvor rozhodol, že právo Spoločenstva neukladá členským štátom povinnosť zverejniť, na účely zabezpečenia účinnej ochrany autorského práva, osobné údaje v rámci občianskoprávného konania. V prípade, keď sa neziskové združenie zastupujúce výrobcov a vydavateľov hudobných a audiovizuálnych nahrávok súdnou cestou domáha toho, aby poskytovateľovi služieb prístupu na internet bolo uložené, že mu má zverejniť totožnosť a adresu vlastníkov určitých účastníckych pripojení na účely začatia občianskoprávných konaní pre porušenie autorských práv, smernice týkajúce sa informačnej spoločnosti a ochrany

⁴⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, s. 31; Mim. vyd. 13/015, s. 335).

duševného vlastníctva, najmä autorského práva⁴⁶, ani smernice týkajúce sa ochrany osobných údajov⁴⁷ totiž neukladajú členským štátom povinnosť oznámiť osobné údaje na účely zabezpečenia účinnej ochrany autorského práva v rámci občianskoprávneho konania. Dohoda o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (dohoda TRIPS) neobsahuje ustanovenia, ktoré by stanovovali povinnosť vykladať vyššie uvedené smernice tak, že členským štátom ukladajú stanovenie takej povinnosti. Súdny dvor však zdôraznil, že právo Spoločenstva od členských štátov pri preberaní týchto smerníc požaduje, aby vychádzali z ich výkladu, ktorý umožňuje zabezpečiť náležitú rovnováhu medzi rôznymi základnými právami chránenými právnym poriadkom Spoločenstva. Je potrebné, aby orgány a sudy členských štátov pri vykonávaní opatrení na prebratie uvedených smerníc nielen vykladali svoje vnútroštátne právo v súlade s týmito smernicami, ale takisto, aby nevychádzali z výkladu týchto smerníc, ktorý by kolidoval so základnými právami alebo s inými všeobecnými zásadami práva Spoločenstva, ako je zásada proporcionality.

V dvoch veciach sa Súdny dvor zaoberal smernicou 2000/35 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách⁴⁸.

Vo veci *01051 Telecom* (rozsudok z 3. apríla 2008, C-306/06) v rámci sporu týkajúceho sa platenia úrokov z omeškania z dôvodu údajného oneskoreného platenia faktúr Súdny dvor uviedol, že článok 3 ods. 1 písm. c) bod ii) uvedenej smernice sa má vykladať v tom zmysle, že na to, aby v prípade platby bankovým prevodom nedochádzalo k vzniku úrokov z omeškania alebo sa ukončilo ich navyšovanie, vyžaduje, aby dlžná suma bola pripísaná na účet veriteľa pred uplynutím lehoty na zaplatenie.

Vo veci *Caffaro* (rozsudok z 11. septembra 2008, C-265/07) Súdny dvor rozhodol, že uvedená smernica sa má vykladať v tom zmysle, že neodporuje vnútroštátnemu ustanoveniu, podľa ktorého veriteľ, ktorý má exekučný titul vzťahujúci sa k nespornej pohľadávke, ktorú mu má zaplatiť verejná správa v súvislosti s obchodnou transakciou, nemôže uskutočniť proti tejto správe nútený výkon pred uplynutím lehoty 120 dní od oznámenia exekučného titulu uvedenej správe. Pokiaľ ide o postupy vymáhania nesporných pohľadávok, táto smernica totiž harmonizuje len lehotu na získanie uvedeného exekučného titulu bez toho, aby upravovala postupy núteného výkonu, na ktoré sa naďalej uplatňuje vnútroštátne právo členských štátov.

⁴⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (smernica o elektronickom obchode) (Ú. v. ES L 178, s. 1; Mim. vyd. 13/025, s. 399). Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 167, s. 10; Mim. vyd. 17/001, s. 230) a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 157, s. 45, a oprava v Ú. v. EÚ L 195, 2004, s. 16; Mim. vyd. 17/002, s. 32).

⁴⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, s. 31; Mim. vyd. 13/015, s. 355) a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúca sa spracovávania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) (Ú. v. ES L 201, s. 37; Mim. vyd. 13/029, s. 514).

⁴⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/35/ES z 29. júna 2000 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách (Ú. v. ES L 200, s. 35; Mim. vyd. 17/001, s. 226).

V súvislosti s ochranou spotrebiteľa treba takisto uviesť dve veci.

Vo veci *Hamilton* (rozsudok z 10. apríla 2008, C-412/06) Súdny dvor určil, že smernicu 85/577 na ochranu spotrebiteľa pri zmluvách uzatváraných mimo prevádzkových priestorov⁴⁹, treba vykladať tak, že vnútroštátny zákonodarca je oprávnený stanoviť, že právo na odstúpenie od zmluvy zakotvené v článku 5 ods. 1 tejto smernice, ktorý stanovuje, že spotrebiteľ má možnosť odstúpiť od svojho záväzku zaslaním oznámenia v lehote aspoň sedem dní po tom, čo ho obchodník o tomto práve poučil, môže byť v prípade, že spotrebiteľovi bola poskytnutá nesprávna informácia týkajúca sa uplatnenia tohto práva, uplatnené najneskôr do jedného mesiaca od úplného poskytnutia zmluvných plnení vyplývajúcich z dlhodobej úverovej zmluvy oboma zmluvnými stranami.

Vo veci *Quelle* (rozsudok zo 17. apríla 2008, C-404/06) Bundesgerichtshof predložil Súdnemu dvoru spor medzi združením spotrebiteľov a podnikom Quelle, ktorý v súlade s nemeckou právnou úpravou požadoval a získal od spotrebiteľky úhradu za používanie vadného spotrebiča, ktorý bol vymenený za nový spotrebič. Súdny dvor dospel k záveru, že smernici 1999/44 týkajúcej sa spotrebného tovaru⁵⁰ odporuje vnútroštátna právna úprava, ktorá predávajúcemu, ktorý predal spotrebný tovar vykazujúci vadu, umožňuje požadovať od spotrebiteľa náhradu za užívanie vadného tovaru až do jeho nahradenia novým tovarom. Cieľom bezplatného uvedenia tovaru do súladu zo strany predávajúceho je totiž ochrana spotrebiteľa pred nebezpečenstvom finančných nákladov, ktoré by ho mohli odrádzať od uplatňovania jeho práv, pokiaľ by taká ochrana neexistovala. Bezplatnosť uvedenia tovaru do súladu okrem toho zodpovedá cieľu tejto smernice, ktorým je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov. Predávajúci, ktorý na rozdiel od spotrebiteľa, ktorý už zaplatil kúpnu cenu, neplní riadne svoju zmluvnú povinnosť, ak dodá tovar, ktorý nie je v súlade so zmluvou, musí niesť následky tohto vadného plnenia. Jeho finančné záujmy sú však chránené na jednej strane dvojročnou premlčacou lehotou a na druhej strane možnosťou odmietnuť nahradenie tovaru v prípade, ak sa zistí, že tento spôsob odškodnenia je neprimeraný a znamenal by pre neho vznik neprimeraných nákladov.

Ochranné známky

V rámci judikatúry v oblasti ochranných známok si zasluhujú osobitnú pozornosť dve veci týkajúce sa možnosti, ktorá majiteľovi ochrannej známky vyplýva z článku 5 ods. 1 písm. b) a článku 6 ods. 1 písm. b) smernice 89/104⁵¹, a to zakázať používanie označenia podobného jeho ochrannej známke.

Vo veci *O2 Holdings a O2 (UK)* (rozsudok z 12. júna 2008, C-533/06) išlo o to, že O2, majiteľ dvoch britských ochranných známok, ktoré znázorňujú statický obraz bublín,

⁴⁹ Smernica Rady 85/577/EHS z 20. decembra 1985 na ochranu spotrebiteľa pri zmluvách uzatváraných mimo prevádzkových priestorov (Ú. v. ES L 372, s. 31; Mim. vyd. 15/001, s. 262).

⁵⁰ Smernica 1999/44/ES Európskeho parlamentu a Rady z 25. mája 1999 o určitých aspektoch predaja spotrebného tovaru a záruk na spotrebný tovar (Ú. v. ES L 171, s. 12; Mim. vyd. 15/004, s. 223).

⁵¹ Prvá smernica Rady 89/104/EHS z 21. decembra 1988 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známok (Ú. v. ES L 40, s. 1; Mim. vyd. 17/001, s. 92).

používal uvedený obraz na propagáciu svojich služieb tak v statickej podobe, ako aj v pohybe. Spoločnosť Hutchison 3G použila v reklame, v ktorej porovnáva svoje služby so službami O2, obrazy čiernych a bielych bublín v pohybe. V rámci žaloby pre porušenie práv z ochrannej známky podanej O2, ktorú High Court v prvom stupni zamietol, Court of Appeal v podstate položil otázku, či je možné, aby majiteľ ochrannej známky zakázal používanie označenia zhodného alebo podobného jeho ochrannej známke v porovnávacjej reklame. Súdny dvor najskôr pripomenul podmienky prípustnosti stanovené v článku 3a smernice 84/450⁵², zmenenej a doplnenej smernicou 97/55⁵³, umožňujúce majiteľovi ochrannej známky zakázať uvedené použitie, a rozhodol, že článok 5 ods. 1 písm. b) smernice 89/104 sa má vykladať v tom zmysle, že majiteľ zapísanej ochrannej známky nemôže zakázať použitie označenia podobného tejto ochrannej známke pre tovary alebo služby zhodné alebo podobné tým, pre ktoré bola táto ochranná známka zapísaná, tretou osobou v porovnávacjej reklame, ak toto použitie nespôsobuje na strane verejnosti pravdepodobnosť zámieny, a to nezávisle na skutočnosti, či uvedená porovnávacía reklama spĺňa, alebo nespĺňa všetky podmienky prípustnosti.

Vo veci *adidas a adidas Benelux* (rozsudok z 10. apríla 2008, C-102/07) adidas AG, majiteľ obrazových ochranných známk spočívajúcich v troch zvislých paralelných pásikoch rovnakej šírky, ktoré sú použité pozdĺž bočného okraja športového oblečenia a oblečenia na voľný čas, a sú vyhotovené vo farbe kontrastujúcej so základnou farbou oblečenia, namietal proti používaniu podobného označenia, ktoré je tvorené dvomi pásielmi, spoločnosťami Marca Mode, C&A, H&M a Vendex. Uvedené spoločnosti argumentovali požiadavkou dostupnosti týchto pásiem na účely ich používania bez súhlasu adidas. Súdny dvor v rozsudku vyhlásenom v prejudiciálnom konaní začatom na návrh Hoge Raad der Nederlanden rozhodol, že požiadavka dostupnosti nemôže v žiadnom prípade predstavovať autonómne obmedzenie účinkov vyplývajúcich z ochrannej známky, čím by sa rozšírili obmedzenia, ktoré sú výslovne uvedené v článku 6 ods. 1 písm. b) smernice 89/104. Majiteľ ochrannej známky však nemôže tretím osobám zakázať čestné používanie opisných označení. Na to, aby tretia osoba mohla uplatňovať obmedzenia účinku ochrannej známky stanovené v uvedenej smernici o ochranných známkach a dovoľávať sa požiadavky dostupnosti, musí sa označenie, ktoré táto tretia osoba používa, týkať niektorej z vlastností výrobku.

Sociálna politika

V rámci judikatúry v oblasti sociálnej politiky treba uviesť niekoľko vecí týkajúcich sa uplatňovania zásady rovnosti zaobchádzania, predpisov na zabezpečenie ochrany pracovníkov, ako aj vec, ktorá je zvlášť zaujímavá svojimi inštitucionálnymi aspektmi.

⁵² Smernica Rady 84/450/EHS z 10. septembra 1984 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov týkajúcich sa klamlivej reklamy (Ú. v. ES L 250, s. 17; Mim. vyd. 15/001, s. 227).

⁵³ Smernica 97/55/ES Európskeho Parlamentu a Rady zo 6. októbra 1997, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 84/450/EHS týkajúca sa klamlivej reklamy tak, aby zahŕňala porovnávaciu reklamu (Ú. v. ES L 290, s. 18; Mim. vyd. 15/003, s. 365).

Súdny dvor v rámci dvoch prejudiciálnych konaní najmä rozšíril svoju judikatúru týkajúcu sa výkladu smernice 2000/78/ES⁵⁴ o rovnosti zaobchádzania v zamestnaní a povolani. Vo veci *Coleman* (rozsudok zo 17. júla 2008, C-303/06) Súdny dvor uviedol, že zásada rovnosti zaobchádzania zakotvená touto smernicou sa uplatňuje nie na určitú kategóriu osôb, ale v závislosti od dôvodov diskriminácie uvedených v jej článku 1 a že zákaz priamej diskriminácie teda nie je obmedzený len na osoby, ktoré sú samé zdravotne postihnuté. Ak totiž zamestnávateľ zaobchádza so zamestnancom, ktorý sám nie je zdravotne postihnutý, menej priaznivo než s iným zamestnancom v porovnateľnej situácii a ak je preukázané, že menej priaznivé zaobchádzanie, ktorého obeťou je tento zamestnanec, sa zakladá na zdravotnom postihnutí jeho dieťaťa, ktorému venuje podstatnú časť starostlivosti, ktorú potrebuje, takéto zaobchádzanie je v rozpore so zákazom priamej diskriminácie uvedeným v článku 2 uvedenej smernice. Akýkoľvek iný výklad by mohol túto smernicu zbaviť podstatnej časti jej potrebného účinku a obmedziť ochranu, ktorú má zabezpečiť. Rovnaké uvažovanie sa uplatní aj v prípade obťažovania, ktoré je považované za formu diskriminácie v zmysle tejto smernice. Zákaz obťažovania teda nemôže byť obmedzený výlučne na samotné osoby, ktoré sú zdravotne postihnuté, ale vzťahuje sa aj na obeť správania, ktoré napĺňa znaky obťažovania súvisiaceho so zdravotným postihnutím ich dieťaťa.

Vo veci *Maruko* (rozsudok z 1. apríla 2008, C-267/06) Súdny dvor rozhodol, že pozostalostná dávka poskytovaná v rámci systému profesijného sociálneho zabezpečenia spravovaného dôchodkovou poisťovňou osobitnej kategórie pracovníkov patrí do pôsobnosti smernice 2000/78/ES. Taká dávka sa totiž musí považovať za „odmenu“ v zmysle článku 141 ES najmä z dôvodu, že má svoj základ v pracovnom vzťahu nebohého. Okrem toho článkom 1 a 2 uvedenej smernice odporuje taká právna úprava, podľa ktorej pozostalý partner po smrti svojho registrovaného partnera nemá nárok na pozostalostnú dávku rovnocennú dávke poskytovanej pozostalému manželovi, aj keď vo vnútroštátnom práve registrované partnerstvo stavia osoby rovnakého pohlavia vo vzťahu k uvedenej pozostalostnej dávke do situácie porovnateľnej so situáciou manželov. Odmietnutie priznať pozostalostnú dávku registrovaným partnerom je podľa Súdneho dvora diskrimináciou na základe sexuálnej orientácie. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby overil, či sa pozostalý registrovaný partner nachádza v situácii porovnateľnej so situáciou manžela, ktorý poberá pozostalostnú dávku stanovenú systémom profesijného sociálneho zabezpečenia, ktorý spravuje predmetná dôchodková poisťovňa.

Súdny dvor ďalej rozšíril svoju judikatúru v oblasti ochrany tehotných žien a rovnosti zaobchádzania s mužmi a ženami v rámci veci *Mayr* (rozsudok z 26. februára 2008, C-506/06, Zb. s. I-1017) týkajúcej sa ženy, ktorá sa podrobila oplodneniu *in vitro*. Týmto rozsudkom Súdny dvor upresnil, že smernica 92/85/EHS⁵⁵, ktorá zavádza najmä ochranu tehotných pracovníčok pred prepustením, sa má vykladať v tom zmysle, že sa nevzťahuje na pracovníčku, ktorá sa podrobí oplodneniu *in vitro*, ak v čase oznámenia o prepustení už boli jej vajíčka oplodnené spermiami jej partnera, a teda už existovali oplodnené

⁵⁴ Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Ú. v. ES L 303, s. 16; Mim. vyd. 05/004, s. 79).

⁵⁵ Smernica Rady 92/85/EHS z 19. októbra 1992 o zavedení opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci tehotných pracovníčok a pracovníčok krátko po pôrode alebo dojčiacich pracovníčok (Ú. v. ES L 348, s. 1; Mim. vyd. 05/002, s. 110).

embryá, ktoré však ešte neboli prenesené do jej maternice. Vzhľadom na možnú dĺžku uchovania oplodnených vajíčok nemožno totiž ochranu zavedenú článkom 10 smernice 92/85 z dôvodu potreby zachovania právnej istoty na takúto pracovníčku uplatniť. Súdny dvor však uviedol, že ustanoveniam smernice 76/207⁵⁶ o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami odporuje prepustenie pracovníčky, ktorá sa za okolností, akými sú okolnosti vo veci samej, nachádza v pokročilom štádiu oplodnenia *in vitro*, teda v štádiu medzi punkciou folikulov a bezprostredným prenesením oplodnených embryí do maternice tejto pracovníčky, pokiaľ je preukázané, že hlavným dôvodom tohto prepustenia je skutočnosť, že dotknutá osoba sa podrobila takémuto zákroku. Vzhľadom na to, že sa takýto lekársky zákrok týka iba žien, prepustenie pracovníčky prevažne z dôvodu, že sa podrobila tomuto dôležitému štádiu oplodnenia *in vitro*, predstavuje diskrimináciu z dôvodu pohlavia.

Vec *Juuri* (rozsudok z 27. novembra 2008, C-396/07) Súdnemu dvoru umožnila upresniť pôsobnosť článkov 3 a 4 smernice 2001/23 týkajúcej sa práv zamestnancov pri prevodoch podnikov⁵⁷. Článok 4 ods. 2 uvedenej smernice stanovuje, že ak sa pracovná zmluva ukončí v dôsledku podstatnej zmeny pracovných podmienok z dôvodu prevodu podniku, vychádza sa z toho, že pracovný pomer skončil zamestnávateľ. Súdny dvor rozhodol, že pokiaľ nedošlo k porušeniu povinností zo strany nadobúdateľa, ktoré mu vyplývajú z uvedenej smernice, toto ustanovenie neukladá členským štátom povinnosť zamestnancovi zabezpečiť nárok na finančnú náhradu zo strany nadobúdateľa za rovnakých podmienok, aké by mal pri nároku, ktorý by si mohol dotknutý zamestnanec uplatniť, keby zamestnávateľ protiprávne ukončil jeho pracovnú zmluvu alebo pracovný pomer. Napriek tomu v takýchto prípadoch je vnútroštátny súd v rámci svojich právomocí povinný zabezpečiť, aby nadobúdateľ znášal aspoň dôsledky, ktoré uplatniteľná vnútroštátna právna úprava stanovuje pre ukončenie pracovnej zmluvy alebo pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa, akými sú zaplatenie mzdy a iných dávok, ktoré zodpovedajú výpovednej lehote. Súdny dvor okrem toho upresnil, že článok 3 ods. 3 smernice 2001/23, podľa ktorého musí nadobúdateľ po prevode podniku dodržiavať pracovné podmienky dohodnuté v kolektívnej zmluve až do dňa ukončenia alebo uplynutia platnosti tejto zmluvy, nezaväzuje nadobúdateľa zabezpečiť zachovanie pracovných podmienok po tomto dátume, aj keď sa tento dátum zhoduje s okamihom prevodu podniku.

Vo veci *Impact* (rozsudok z 15. apríla 2008, C-268/06) Súdny dvor riešil otázku procesnej autonómie štátov a priameho účinku právnych predpisov Spoločenstva v oblasti zamestnávania na dobu určitú vo verejnej správe.

Súdny dvor rozhodol, že právo Spoločenstva, osobitne zásada efektivity, vyžaduje, aby osobitný súd v rámci právomoci, ktorá mu bola zverená, hoci len fakultatívne, právnu úpravou zabezpečujúcou prebratie smernice 1999/70 o rámcovej dohode o práci na dobu určitú, ktorú uzavreli ETUC, UNICE a CEEP, rozhodnúť o žalobe založenej na porušení

⁵⁶ Smernica Rady 76/207/EHS z 9. februára 1976 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postupu v zamestnaní a o pracovné podmienky (Ú. v. ES L 39, s. 40; Mim. vyd. 05/001, s. 187).

⁵⁷ Smernica Rady 2001/23/ES z 12. marca 2001 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa zachovania práv zamestnancov pri prevodoch podnikov, závodov alebo častí podnikov alebo závodov (Ú. v. ES L 82, s. 16; Mim. vyd. 05/004, s. 98).

tejto právnej úpravy, sa vyhlásil za príslušný rozhodnúť aj o nárokoch žalobcu priamo založených na tejto samotnej smernici vzťahujúcich sa na obdobie medzi uplynutím lehoty na prebratie dotknutej smernice a dňom nadobudnutia účinnosti uvedenej právnej úpravy, ak sa potvrdí, že povinnosť tohto žalobcu paralelne podať na všeobecný súd odlišnú žalobu priamo založenú na uvedenej smernici by viedla k procesnému znevýhodneniu, ktoré by mohlo nadmerne sťažovať výkon práv, ktoré žalobcovi priznáva právny poriadok Spoločenstva. V tejto súvislosti je doložka 4 bod 1 uvedenej rámcovej dohody zakazujúca akékoľvek rozdielne zaobchádzanie s pracovníkmi na dobu určitú, pokiaľ ide o pracovnoprávne podmienky, ktoré nie je objektívne odôvodnené, nepodmienená a dostatočne presná na to, aby sa na ňu mohol odvolávať jednotlivец pred vnútroštátnym súdom, na rozdiel od doložky 5 bodu 1, ktorá určuje členským štátom všeobecný cieľ spočívajúci v zamedzení zneužívania, ku ktorému dochádza pri opakovanom uzatváraní pracovných zmlúv na dobu určitú, pričom voľbu prostriedkov na dosiahnutie tohto cieľa necháva na členské štáty.

Orgán členského štátu konajúci v postavení verejného zamestnávateľa teda nie je oprávnený prijať opatrenia spočívajúce v predĺžovaní platnosti zmlúv na dobu určitú na neobvykle dlhú dobu v období medzi uplynutím lehoty na prebratie tejto smernice a predtým, než zákon preberajúci túto smernicu nadobudol účinnosť. Ak za týchto podmienok uplatniteľné vnútroštátne právo obsahuje pravidlo vylučujúce retroaktívne uplatnenie zákona s výnimkou jasného a jednoznačného ustanovenia o opaku, je vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o žalobe založenej na porušení ustanovenia vnútroštátneho práva preberajúceho smernicu 1999/70, povinný na základe práva Spoločenstva priznať uvedenému ustanoveniu retroaktívny účinok ku dňu uplynutia lehoty na prebratie tejto smernice iba vtedy, ak existuje v jeho vnútroštátnom práve informácia takej povahy, ktorá môže takémuto ustanoveniu takýto retroaktívny účinok priznať.

Životné prostredie

Vo veci *Commune de Mesquer* (rozsudok z 24. júna 2008, C-188/07) išlo o žalobu, ktorú obec Mesquer podala voči podnikom skupiny Total a ktorou sa na základe smernice „o odpadoch“⁵⁸ domáhala náhrady nákladov za vyčistenie a zneškodnenie odpadu na svojom pobreží v dôsledku stroskotania ropného tankeru Erika prenajatého spoločnosťou Total International Ltd pri francúzskom atlantickom pobreží. Cour de cassation française požiadal Súdny dvor o výklad ustanovení uvedenej smernice a ten dospel k záveru, že ťažký vykurovací olej dopravný loďou nepredstavuje „odpad“, ak je využitý alebo predaný za hospodársky výhodných podmienok a ak môže byť skutočne používaný ako palivo bez potreby predchádzajúceho spracovania. Takéto ropné látky, ktoré unikli pri stroskotaní, zmiešali sa s vodou, ako aj s usadeninami a boli unášané pozdĺž pobrežia členského štátu, kde zostali vyplavené, sa však majú považovať za látky, ktoré ich držiteľ nemal v úmysle vyrobiť a ktorých „sa zbavuje“, hoci neúmyselne, pri príležitosti ich dopravy, takže majú byť kvalifikované ako odpad v zmysle uvedenej smernice. Okrem toho na účely určenia subjektu, ktorý je povinný znášať náklady spojené so zneškodnením vynaložené obcou

⁵⁸ Smernice Rady 75/442/EHS z 15. júla 1975 o odpadoch (Ú. v. ES L 194, s. 39; Mim. vyd. 15/001, s. 23), zmenená a doplnená rozhodnutím Komisie 96/350/ES z 24. mája 1996, ktorým sa prispôsobujú prílohy IIA a IIB smernice Rady 75/442/EHS o odpadoch (Ú. v. ES L 135, s. 32; Mim. vyd. 15/003, s. 59).

Mesquer, Súdny dvor určil jednak, že vlastník lode prepravujúcej uvedené ropné látky, ktorý mal tieto látky fakticky v držbe bezprostredne pred tým, ako sa z nich stal odpad, môže byť považovaný za pôvodcu tohto odpadu a môže byť kvalifikovaný ako „držiteľ“ v zmysle tejto smernice, a jednak, že predajca ropných látok a nájomca lode, ktorá ich prepravuje, zapríčinil „vznik odpadu“, pokiaľ vnútroštátny súd dospeje k záveru, že tento predajca – nájomca prispel k nebezpečenstvu vzniku znečistenia spôsobeného pri tomto stroskotaní, najmä ak opomenul prijať opatrenia, aby predišiel takejto udalosti, akými sú opatrenia týkajúce sa výberu lode. Súdny dvor napokon rozhodol, že ak náklady spojené so zneškodnením odpadu neznáša alebo nemôže znášať Medzinárodný fond na kompenzáciu škôd vzniknutých v dôsledku znečistenia ropnými látkami (FIPOL) a ak v rámci uplatnenia stanovených obmedzení a/alebo výnimiek zo zodpovednosti vnútroštátne právo členského štátu vrátane vnútroštátneho práva, ktoré vyplýva z medzinárodných dohovorov, bráni tomu, aby tieto náklady boli nahradené vlastníkom lode a jej nájomcom, hoci by boli považovaní za držiteľov, takéto vnútroštátne právo musí umožňovať, aby náklady za zneškodnenie odpadu znášal „výrobca výrobku, z ktorého pochádza odpad“, ktorý takto vznikol. Podľa zásady znečisťovateľ platí však takýto výrobca môže byť povinný znášať tieto náklady iba vtedy, ak svojou činnosťou prispel k nebezpečenstvu vzniku znečistenia, ku ktorému došlo pri stroskotaní lode.

V dvoch veciach týkajúcich sa výkladu smernice 85/337⁵⁹, zmenenej a doplnenej smernicou 97/11⁶⁰, bola upresnená jej pôsobnosť.

Vo veci *Ecologistas en Acción-CODA* (rozsudok z 25. júla 2008, C-142/07) združenie *Ecologistas en Acción-CODA* napadlo posudzovanie vplyvu projektov týkajúcich sa prestavby a skvalitnenia ciest prvej kategórie cestného obchvatu mesta Madrid na životné prostredie uskutočnené mestskou radou Madridu v rozpore s ustanoveniami smernice 85/337 v znení zmien a doplnení. Vo veci *Abraham a i.* (rozsudok z 28. februára 2008, C-2/07) sa obyvatelia žijúci v blízkosti letiska Liège-Bierset prostredníctvom žaloby o náhradu škody sťažovali na Cour de cassation belge na škodlivé vplyvy hluku, ktoré súvisia s reštrukturalizáciou bývalého vojenského letiska. V oboch veciach išlo o otázku, či sa pojem projekt použitý v uvedenej smernici môže vzťahovať aj na projekt úpravy, prestavby, skvalitnenia a rozšírenia predmetných infraštruktúr. Vo vyššie uvedenej veci *Ecologistas en Acción-CODA* Súdny dvor rozhodol, že predmetná smernica v znení zmien a doplnení sa má vykladať v tom zmysle, že v súvislosti s projektmi prestavby a skvalitnenia mestských ciest stanovuje posudzovanie vplyvu na životné prostredie, či už ide o projekty podľa písmena b) alebo c) bodu 7 prílohy I uvedenej smernice, a to najmä projekty „stavby diaľnic a ciest prvej kategórie“, alebo o projekty podľa písmena e) bodu 10 prílohy II alebo prvej zarážky bodu 13 uvedenej smernice, ktoré pravdepodobne budú mať z dôvodu ich charakteru, rozsahu alebo ich umiestnenia, a prípadne vzhľadom na ich spolupôsobenie s ostatnými projektmi, podstatný vplyv na životné prostredie. Súdny dvor upresnil na jednej strane, že projekt prestavby cesty, ktorý sa svojím rozsahom a spôsobom realizácie rovná stavbe, možno v zmysle uvedenej prílohy považovať za stavebný projekt, a na druhej

⁵⁹ Smernica Rady 85/337/EHS z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. ES L 175, s. 40; Mim. vyd. 15/001, s. 248).

⁶⁰ Smernica Rady 97/11/ES z 3. marca 1997, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 85/337/EHS o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. ES L 73, s. 5; Mim. vyd. 15/003, s. 151).

strane, že by bolo v rozpore so samotným cieľom smernice v znení zmien a doplnení, keby mohol byť akýkoľvek projekt mestskej cesty vyňatý z jej pôsobnosti len z toho dôvodu, že medzi projektmi v prílohe I a II k tejto smernici nie je taký druh cesty výslovne uvedený. Vo vyššie uvedenej veci *Abraham a i.* Súdny dvor rozhodol, že ustanovenia bodu 12 prílohy II v spojení s ustanoveniami bodu 7 prílohy I smernice 85/337 v ich pôvodnom znení sa týkajú tiež stavebných úprav infraštruktúry už existujúceho letiska bez toho, aby bola predĺžená vzletová a pristávací dráha, pokiaľ je možné ich považovať, najmä s ohľadom na ich povahu, význam a vlastnosti, za úpravu samotného letiska. Súdny dvor upresnil, že by bolo v rozpore so samotným cieľom tejto smernice vyňať z pôsobnosti jej prílohy II práce spočívajúce v zlepšení a rozšírení infraštruktúry už vybudovaného letiska z toho dôvodu, že príloha I uvedenej smernice sa týka „stavby letísk“ a nie „letísk“ ako takých.

Vo veci *Janecek* (rozsudok z 25. júla 2008, C-237/07) Súdny dvor rozhodol, že článok 7 ods. 3 smernice 96/62⁶¹ o posudzovaní a riadení kvality okolitého ovzdušia, zmenenej a doplnenej nariadením č. 1882/2003⁶² sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade rizika prekročenia limitných hodnôt alebo výstražných prahov musia mať jednotlivci, ktorých sa to priamo týka, možnosť dosiahnuť, aby príslušné vnútroštátne orgány vypracovali akčný plán, a to aj ak v zmysle vnútroštátneho práva majú k dispozícii iné prostriedky, na základe ktorých môžu docieľiť, aby tieto orgány prijali opatrenia na boj proti znečisteniu ovzdušia. Členské štáty majú povinnosť, na ktorú sa vzťahuje preskúmateľnosť vnútroštátnym súdom, v rámci akčného plánu a v krátkom čase prijať opatrenia, ktoré sú spôsobilé jednak na minimum znížiť riziko prekročenia limitných hodnôt alebo výstražných prahov a jednak postupne zabezpečiť návrat na úroveň pod týmito hodnotami alebo prahmi, berúc pritom do úvahy skutkové okolnosti a všetky dotknuté záujmy.

Súdna spolupráca v občianskych veciach

Spomedzi vecí podaných na Súdny dvor v oblasti súdnej spolupráce v občianskych veciach treba spomenúť vec *Rinau* (rozsudok z 11. júla 2008, C-195/08 PPU), v ktorej Súdny dvor vyhlásil svoj prvý rozsudok v naliehavom prejudiciálnom konaní, ktoré bolo zavedené od 1. marca 2008. Najvyšší súd Litovskej republiky, na ktorý bol podaný návrh na neuznanie v Litve rozsudku vydaného nemeckým súdom, ktorým bolo dieťa zverené do starostlivosti svojmu otcovi s bydliskom v Nemecku a jeho matke s bydliskom v Litve bolo uložené odovzdať dieťa otcovi, riešil otázku, do akej miery je možné spochybniť vykonateľnosť rozhodnutia o navrátení vydaného nemeckými súdmi, priznanú na základe osvedčenia vydaného podľa nariadenia č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností⁶³, z dôvodu,

⁶¹ Smernica Rady 96/62/ES z 27. septembra 1996 o posudzovaní a riadení kvality okolitého ovzdušia (Ú. v. ES L 296, s. 55; Mim. vyd. 15/003, s. 95).

⁶² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa podľa rozhodnutia Rady 1999/468/ES upravujú ustanovenia týkajúce sa výborov, ktoré pomáhajú Komisii pri výkone jej vykonávacích právomocí ustanovených v nástrojoch, ktoré podliehajú postupu uvedenému v článku 251 Zmluvy o založení ES (Ú. v. EÚ L 284, s. 1; Mim. vyd. 01/004, s. 447).

⁶³ Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (Ú. v. EÚ L 338, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 243).

že litovské sudy napokon nariadili návrat dieťaťa do Nemecka. Súdny dvor rozhodol, že po vydaní rozhodnutia o nevrátení dieťaťa a jeho oznámení súdu pôvodu je na účely vydania osvedčenia podľa článku 42 nariadenia č. 2201/2003 bez významu, či bolo toto rozhodnutie pozastavené, zmenené, zrušené alebo z akéhokoľvek dôvodu nenadobudlo právoplatnosť alebo bolo nahradené rozhodnutím o navrátení, pokiaľ skutočne nedošlo k návratu dieťaťa. Keďže nebola vznesená žiadna pochybnosť pokiaľ ide o autenticitu tohto osvedčenia, ktoré bolo vypracované podľa vzorového tlačiva uvedeného v prílohe IV nariadenia a námietka proti uznaniu rozhodnutia o navrátení je neprípustná, dožiadanému súdu prináleží len skonštatovať vykonateľnosť osvedčeného rozhodnutia a vyhovieť okamžitému návratu dieťaťa. Súdny dvor zastáva názor, že ak by to tak nebolo, potom by nariadeniu č. 2201/2003 hrozila strata jeho potrebného účinku, pretože návrat dieťaťa by závisel od podmienky vyčerpania procesných prostriedkov prípustných podľa vnútroštátneho práva členského štátu, v ktorom je dieťa neoprávnene zadržované.

Policijná a súdna spolupráca v trestných veciach a boj proti terorizmu

Vo veci *Kozłowski* (rozsudok zo 17. júla 2008, C-66/08) týkajúcej sa výkonu európskeho zatykača Súdny dvor podal výklad článku 4 bodu 6 rámcového rozhodnutia 2002/584⁶⁴ umožňujúceho vykonávajúcemu súdnemu orgánu odmietnuť výkon takéhoto zatykača, ak sa požadovaná osoba „zdržiava alebo je štátnym občanom alebo má trvalý pobyt vo vykonávajúcim členskom štáte“ a tento štát sa zaviazal, že vykoná tento trest v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi. Súdny dvor rozhodol, že požadovaná osoba „má trvalý pobyt“ vo vykonávajúcim členskom štáte, ak si založila svoj skutočný pobyt v tomto členskom štáte. „Zdržiava sa“ v tomto štáte, ak v nadväznosti na dlhodobý pobyt v určitej dĺžke vo vykonávajúcim členskom štáte nadobudla väzby s týmto štátom na podobnej úrovni, ako v prípade pobytu, pričom je úlohou vykonávajúceho súdneho orgánu určiť existenciu takejto väzby na základe celkového posúdenia viacerých objektívnych okolností charakterizujúcich situáciu tejto osoby, medzi ktoré patrí najmä dĺžka, povaha a podmienky pobytu požadovanej osoby, ako aj rodinné a hospodárske vzťahy. Vzhľadom na to, že toto rámcové rozhodnutie má za cieľ zaviesť systém vydávania odsúdených alebo podozrivých osôb súdnymi orgánmi na účely výkonu rozsudkov alebo trestného stíhania založený na zásade vzájomného uznávania, pričom proti tomuto vydávaniu sa môže vykonávajúcim súdnym orgánom brániť iba na základe jedného z dôvodov pre zamietnutie upravených v rámcovom rozhodnutí, výrazy „zdržiava sa“ a „má trvalý pobyt“, ktoré určujú pôsobnosť tohto rozhodnutia, musia byť definované jednotne, keďže sa vzťahujú na autonómne pojmy práva Únie. Členské štáty preto vo svojom vnútroštátnom práve, ktoré preberá rámcové rozhodnutie, nemôžu priznať týmto termínom širší rozsah, ako je ten, ktorý vyplýva z takéhoto jednotného výkladu.

⁶⁴ Rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34).

Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika

Vo veci *Komisia/Rada* (rozsudok z 20. mája 2008, C-91/05) Súdny dvor zrušil rozhodnutie 2004/833⁶⁵, ktorým sa vykonáva jednotná akcia 2002/589⁶⁶ ohľadom príspevku Európskej únie Hospodárskemu spoločenstvu západoafrických štátov v rámci moratória na ručné zbrane a ľahké zbrane. Toto rozhodnutie Rady bolo prijaté na základe Zmluvy EÚ v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) a nie na základe Zmluvy ES v rámci politiky rozvojovej spolupráce. Súdny dvor zastáva názor, že hoci nie je potrebné obmedziť ciele poslednej uvedenej politiky na opatrenia sledujúce priamo boj proti chudobe, musí opatrenie na to, aby patrilo do politiky rozvojovej spolupráce, prispieť k sledovaniu cieľov tejto politiky týkajúcich sa hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Určité opatrenia zamerané na predchádzanie nestabilite rozvojových krajín, vrátane tých, ktoré boli prijaté v rámci uvedeného moratória, môžu prispieť k dosiahnutiu týchto cieľov. Na to, aby konkrétne opatrenie sledujúce boj proti šíreniu ručných zbraní a ľahkých zbraní mohlo byť prijaté Spoločenstvom v rámci politiky rozvojovej spolupráce, musí patriť tak z hľadiska účelu, ako aj obsahu do právomocí, ktoré Zmluva ES priznala Spoločenstvu v tejto oblasti. Súdny dvor poukazuje na judikatúru, podľa ktorej opatrenie, ktoré naraz sleduje viacero cieľov, alebo ktoré má viac zložiek, bez toho, aby jeden cieľ alebo zložka boli doplňujúcimi oproti ostatným, sa musí, ak sú uplatniteľné rôzne právne základy Zmluvy ES, zakladať výnimočne na rôznych príslušných právnych základoch. Na základe článku 47 Zmluvy EÚ však Súdny dvor zastáva názor, že takéto riešenie je vylúčené v prípade opatrenia, ktoré rovnako ako rozhodnutie 2004/833 sleduje viac cieľov alebo ktoré má viacero zložiek patriacich do politiky rozvojovej spolupráce a do SZBP, bez toho, aby jeden cieľ alebo zložka boli doplňujúcimi k ostatným. Keďže článok 47 Zmluvy EÚ odporuje prijatie opatrenia zo strany Únie na základe Zmluvy EÚ, ktoré by mohlo byť riadne prijaté na základe Zmluvy ES, Únia nemôže totiž použiť právny základ vyplývajúci zo SZBP na prijatie ustanovení, ktoré patria takisto do právomoci priznanej Spoločenstvu Zmluvou ES Spoločenstvu. Súdny dvor dospel k záveru, že Rada tým, že prijala rozhodnutie 2004/833 na základe SZBP, hoci toto rozhodnutie patrí takisto aj do politiky rozvojovej spolupráce, porušila článok 47 Zmluvy EÚ.

⁶⁵ Rozhodnutie Rady 2004/833/SZBP z 2. decembra 2004, ktorým sa vykonáva jednotná akcia 2002/589 SZBP ohľadom príspevku Európskej únie ECOWAS v rámci moratória na ručné zbrane a ľahké zbrane (Ú. v. EÚ L 359, s. 65).

⁶⁶ Jednotná akcia Rady 2002/589/SZPB z 12. júla 2002 o príspevku Európskej únie k boju proti destabilizačnému akumulovaniu a rozširovaniu ručných zbraní a ľahkých zbraní (Ú. v. ES L 191, s. 1; Mim. vyd. 18/001, s. 314).

B – Zloženie Súdneho dvora

(Protokolárny poriadok k 6. októbru 2008)

Prvý rad, zľava doprava:

Predsedia komory L. Bay Larsen a G. Arestis; prvý generálny advokát M. Poiares Maduro; predsedovia komory A. Rosas a P. Jann; predseda Súdneho dvora V. Skouris; predsedovia komory C. W. A. Timmermans a K. Lenaerts; predsedovia komory A. Tizzano a U. Löhmus.

Druhý rad, zľava doprava:

Sudcovia E. Juhász a J. Makarczyk; generálna advokátka J. Kokott; sudca J. N. Cunha Rodrigues; generálny advokát D. Ruiz-Jarabo Colomer; sudkyňa R. Silva de Lapuerta; sudcovia K. Schiemann, P. Küris a A. Borg Barthet.

Tretí rad, zľava doprava:

Sudkyňa P. Lindh; generálna advokátka E. Sharpston; sudcovia E. Levits a J. Malenovský; sudcovia M. Ilešič, J. Klučka a A. Ó Caoimh; generálny advokát P. Mengozzi.

Štvrtý rad, zľava doprava

Sudcovia J.-J. Kasel, A. Arabadjiev a T. von Danwitz; generálni advokáti J. Mazák a Y. Bot; sudca J.-C. Bonichot; generálna advokátka V. Trstenjak; sudkyňa C. Toader; tajomník R. Grass.

1. Členovia Súdneho dvora

(podľa poradia nástupu do funkcie)

Vassilios Skouris

narodený v roku 1948; ukončené štúdium práva na Slobodnej univerzite v Berlíne (1970); doktorát z ústavného a správneho práva na univerzite v Hamburgu (1973); profesor na univerzite v Hamburgu (1972 – 1977); profesor verejného práva na univerzite v Bielefelde (1978); profesor verejného práva na univerzite v Solúne (1982); minister vnútra (1989 a 1996); člen správnej rady Krétskej univerzity (1983 – 1987); riaditeľ Centra medzinárodného a európskeho hospodárskeho práva v Solúne (1997 – 2005); predseda Gréckeho združenia pre európske právo (1992 – 1994); člen Gréckeho národného výboru pre výskum (1993 – 1995); člen Vyššieho výboru pre výber gréckych úradníkov (1994 – 1996); člen vedeckej rady Akadémie európskeho práva v Trieri (od roku 1995); člen správnej rady Gréckej národnej justičnej akadémie (1995 – 1996); člen vedeckej rady ministerstva zahraničných vecí (1997 – 1999); predseda Gréckej ekonomickej a sociálnej rady v roku 1998; sudca Súdneho dvora od 8. júna 1999; predseda Súdneho dvora od 7. októbra 2003.

Peter Jann

narodený v roku 1935; doktor práv na univerzite vo Viedni (1957); vymenovaný za sudcu a pridelený na spolkové ministerstvo spravodlivosti (1961); sudca v oblasti tlačového práva na Straf-Bezirksgericht vo Viedni (1963 – 1966); hovorca spolkového ministerstva spravodlivosti (1966 – 1970), neskôr pracovník medzinárodnej sekcie tohto ministerstva; poradca výboru spravodlivosti a hovorca Parlamentu (1973 – 1978); menovaný za sudcu Ústavného súdu (1978); stály sudca spravodajca Ústavného súdu do konca roku 1994; sudca Súdneho dvora od 19. januára 1995.

Dámaso Ruiz-Jarabo Colomer

narodený v roku 1949; sudca; sudca Consejo General del Poder Judicial (Vyššia súdna rada); profesor; riaditeľ kancelárie predsedu Consejo General del Poder Judicial; sudca *ad hoc* Európskeho súdu pre ľudské práva; sudca Tribunal Supremo od roku 1996; generálny advokát Súdneho dvora od 19. januára 1995.

Romain Schintgen

narodený v roku 1939, univerzitné štúdiá absolvoval na právnickej fakulte a fakulte hospodárskych vied v Montpellieri a v Paríži; doktor práv (1964), advokát (1964); advokát na odvolacom súde (1967), generálny referent na Ministerstve práce a sociálnych vecí, člen (1978 – 1989), neskôr predseda (1988 – 1989) Hospodárskej a sociálnej rady; člen predstavenstva Národnej investičnej a úverovej spoločnosti a Európskej satelitnej spoločnosti (do roku 1989); člen (1993 – 1995) a neskôr predseda rady Medzinárodného univerzitného inštitútu v Luxemburgu (1995 – 2004); vyučujúci na Luxemburskej univerzite; vládny člen výboru Európskeho sociálneho fondu, poradného výboru pre voľný pohyb pracovníkov a správnej rady pre správu Európskeho fondu pre zlepšenie životných a pracovných podmienok (do roku 1989); sudca Súdu prvého stupňa od 25. septembra 1989 do 11. júla 1996; sudca Súdneho dvora od 12. júla 1996 do 14. januára 2008.

Antonio Tizzano

narodený v roku 1940; profesor práva Európskej únie na Univerzite La Sapienza v Ríme; profesor na univerzitách „Istituto Orientale“ (1969 – 1979) a „Federico II“ v Neapoli (1979 – 1992), Katánii (1969 – 1977) a Mogadiše (1967 – 1972); advokát na talianskom Kasačnom súde; právny poradca stáleho talianskeho zastúpenia pri Európskych spoločenstvách (1984 – 1992); člen talianskej delegácie na rokovaní týkajúcich sa pristúpenia Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky k Európskym spoločenstvám a rokovaní týkajúcich sa Jednotného európskeho aktu a Zmluvy o Európskej únii; autor mnohých publikácií, vrátane komentárov k európskym zmluvám a kódexov Európskej únie; zakladateľ a od roku 1996 riaditeľ revue „Il Diritto dell'Unione Europea“; člen riadiacich alebo redakčných výborov viacerých právnických periodík; pôsobil ako spravodajca na mnohých medzinárodných kongresoch; konferencie a prednášky na viacerých medzinárodných inštitúciách, vrátane Akadémie medzinárodného práva v Haagu (1987); člen skupiny nezávislých expertov určených na preskúmanie hospodárenia Európskej komisie (1999); generálny advokát Súdneho dvora od 7. októbra 2000 do 3. mája 2006; sudca Súdneho dvora od 4. mája 2006.

José Narciso da Cunha Rodrigues

narodený v roku 1940; zastával rôzne súdne funkcie (1964 – 1977); poverenec vlády pre rôzne úlohy súvisiace s uskutočnením a koordináciou štúdií o reforme súdnictva; zástupca vlády pri Európskej komisii pre ľudské práva a pred Európskym súdom pre ľudské práva (1980 – 1984); expert riadiaceho výboru pre ľudské práva Rady Európy (1980 – 1985); člen komisie pripravujúcej novelu trestného zákona a trestného poriadku; Prokurador-General da República (1984 – 2000); člen kontrolného výboru Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) (1999 – 2000); sudca Súdneho dvora od 7. októbra 2000.

Christiaan Willem Anton Timmermans

narodený v roku 1941; referendár Súdneho dvora (1966 – 1969); úradník Komisie európskych spoločenstiev (1969 – 1977); doktor práv (Univerzita Leyden); profesor európskeho práva na Univerzite v Groningene (1977 – 1989); sudca odvolacieho súdu v Arnheme; publikačná činnosť; zástupca generálneho riaditeľa právneho servisu Komisie Európskych spoločenstiev (1989 – 2000); profesor európskeho práva na Univerzite v Amsterdame; sudca Súdneho dvora od 7. októbra 2000.

Allan Rosas

narodený v roku 1948; doktor práv na Univerzite v Turku (Fínsko); profesor práv na Univerzite v Turku (1978 – 1981) a v Åbo Akademi (Turku/Åbo) (1981 – 1996); riaditeľ Inštitútu ľudských práv tejto akadémie (1985 – 1995); rôzne univerzitné posty a funkcie národné a medzinárodné; člen vedeckých spoločností; koordinácia niekoľkých výskumných projektov, národných a medzinárodných, hlavne v týchto oblastiach: európske právo, medzinárodné právo, ľudské práva a základné práva, ústavné právo a komparatívne správne právo; zástupca fínskej vlády ako člen alebo poradca na mnohých medzinárodných konferenciách alebo stretnutiach; expert na fínsky právny systém, hlavne vo vládných alebo parlamentných právnych komisiách vo Fínsku, ako aj pri OSN, UNESCO, Organizácii pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) a pri Rade Európy; od roku 1995 hlavný právny poradca právneho servisu Európskej komisie, poverený externými vzťahmi; od marca 2001 zástupca generálneho riaditeľa právneho servisu Európskej komisie; sudca Súdneho dvora od 17. januára 2002.

Rosario Silva de Lapuerta

narodená v roku 1954; „licencié en droit“ (Univerzita Complutense v Madride); abogado del Estado (súdny úradník) v Malage; abogado del Estado na právnom odbore ministerstva dopravy, turistického ruchu a komunikácie, neskôr na právnom odbore ministerstva zahraničných vecí; abogado del Estado-Jefe (vedúci súdny úradník) právneho oddelenia zastupujúceho štát v konaní pred Súdnym dvorom a zástupkyňa generálneho riaditeľa oddelenia právnej pomoci na úrovni Spoločenstva a medzinárodnej úrovni Abogacia General del Estado (ministerstva spravodlivosti); členka poradnej skupiny Komisie zaoberajúcej sa perspektívou vývoja súdneho systému Spoločenstva; vedúca španielskej delegácie skupiny „priatelia Predsedníctva“ pre reformu súdneho systému Spoločenstva v rámci Niceskej zmluvy a ad hoc skupiny „Súdny dvor“ vytvorenej Radou; profesorka európskeho práva na Diplomatickej škole v Madride; spoluriaditeľka časopisu „Noticias de la Unión Europea“; sudkyňa Súdneho dvora od 7. októbra 2003.

Koen Lenaerts

narodený v roku 1954; „licencié en droit“ a doktor práv na Katolíckej univerzite v Leuven; Master of Laws in Public Administration (Harvard University); asistent (1979 – 1983), neskôr profesor európskeho práva na Katolíckej univerzite v Leuven (od roku 1983); referendár na Súdnom dvore (1984 – 1985); profesor na College d'Europe v Brugách (1984 – 1989); advokát Bruselskej advokátskej komory (1986 – 1989); „hostujúci profesor“ na Harvard Law School (1989); sudca Súdu prvého stupňa od 25. septembra 1989; sudca Súdneho dvora od 7. októbra 2003.

Juliane Kokott

narodená v roku 1957; štúdium práva na univerzitách v Bonne a Ženeve; LL.M. (American University/Washington D.C.); doktorka práv (Univerzita v Heidelbergu 1985, Harvardská univerzita 1990); hostujúca profesorka na Univerzite v Berkley (1991); profesorka nemeckého verejného práva a práva cudzích štátov, medzinárodného práva a európskeho práva na univerzitách v Augsburgu (1992), v Heidelbergu (1993) a v Dusseldorfe (1994); sudkyňa náhradníčka za nemeckú vládu na Medzinárodnom zmierovacom a arbitrážnom súde Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE); viceprezidentka Federálnej poradnej rady zaoberajúcej sa všeobecnými klimatickými zmenami (WBGU, 1996); profesorka medzinárodného práva, medzinárodného obchodného práva a európskeho práva na Univerzite v St. Gallen (1999); riaditeľka Inštitútu európskeho práva a medzinárodného obchodného práva na Univerzite St. Gallen (2000); zástupkyňa riaditeľa študijného programu špecializovaného na obchodné právo na Univerzite v St. Gallen (2001); generálna advokátka Súdneho dvora od 7. októbra 2003.

Luís Miguel Poiares Pessoa Maduro

narodený v roku 1967; „licencié en droit“ (Univerzita v Lisabone, 1990); asistent (Európsky univerzitný inštitút, 1991); doktor práv (Európsky univerzitný inštitút vo Florencii, 1996); hosťujúci profesor (London School of Economics; College d'Europe v Natoline, Inštitút Ortega y Gasset v Madride, portugalská katolícka univerzita, Inštitút európskych štúdií v Macau); profesor (Universidade Nova de Lisbonne, 1997); Fulbright Visiting Research Fellow (Harvardská univerzita, 1998); spoluriaditeľ Akadémie medzinárodného obchodného práva; spoluautor (Hart Series on European Law and Integration, European Law Journal) a člen redakčného výboru viacerých právnych časopisov, generálny advokát Súdneho dvora od 7. októbra 2003.

Konrad Hermann Theodor Schiemann

narodený v roku 1937; štúdium práva v Cambridge; advokát (1964 – 1980); Queen's Counsel (1980 – 1986); sudca na High Court of England and Wales (1986 – 1995); Lord Justice of Appeal (1995 – 2003); od roku 1985 člen senior a od roku 2003 pokladník Honourable Society of the Inner Temple; sudca Súdneho dvora od 8. januára 2004.

Jerzy Makarczyk

narodený v roku 1938; doktor práv (1966); profesor medzinárodného práva verejného (1974); Senior Visiting Fellow na univerzite v Oxforde (1985), profesor na Medzinárodnej katolíckej univerzite v Tokiu (1988); autor niekoľkých publikácií o medzinárodnom práve verejnom, o práve spoločenstiev a o ľudských právach; člen viacerých vedeckých spoločností v oblasti medzinárodného práva, európskeho práva a ľudských práv; vyjednávač poľskej vlády pri sťahovaní sovietskych vojsk z územia Poľskej republiky; zástupca štátneho tajomníka, neskôr štátny tajomník ministerstva zahraničných vecí (1989 – 1992); predseda poľskej delegácie vo Valnom zhromaždení Organizácie Spojených národov; sudca Európskeho súdu pre ľudské práva (1992 – 2002); predseda Inštitútu medzinárodného práva (2003); poradca prezidenta Poľskej republiky v oblasti zahraničnej politiky a ľudských práv (2002 – 2004); sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

Pranas Kūris

narodený v roku 1938; diplom práva získal na univerzite vo Vilniuse (1961); kandidát právnych vied, Moskovská univerzita (1965); doktorát (Dr.hab.), Moskovská univerzita (1973); stážista na Institut des Hautes Etudes Internationales (pod vedením: prof. Ch. Rousseau) univerzity v Paríži (1967 – 1968); riadny člen Litovskej akadémie vied (1996); doktor honoris causa Litovskej právnickej univerzity (2001); rôzne prednášateľské a správne funkcie na univerzite vo Vilniuse (1961 – 1990); odborný asistent, habilitovaný profesor, profesor medzinárodného práva verejného, dekan právnickej fakulty; niekoľko vládnych funkcií v oblasti litovskej diplomacie a spravodlivosti; minister spravodlivosti (1990 – 1991), štátny poradca (1991), veľvyslanec Litovskej republiky v Belgicku, Luxembursku a Holandsku (1992 – 1994); sudca Európskeho súdu pre ľudské práva (bývalého) (jún 1994 – november 1998); sudca Najvyššieho súdu Litvy a predseda tohto súdu (december 1994 – október 1998); sudca Európskeho súdu pre ľudské práva (od novembra 1998); účasť na viacerých medzinárodných konferenciách; člen delegácie Litovskej republiky pre vyjednávanie so ZSSR (1990 – 1992); autor mnohých publikácií (približne 200); sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

Endre Juhász

narodený v roku 1944; diplom práva získal na univerzite v Szegede, Maďarsko (1967); advokátske skúšky (1970); postgraduálne štúdium porovnávacieho práva na univerzite v Štrasburgu, Francúzsko (1969, 1970, 1971, 1972); úradník právneho odboru na ministerstve zahraničného obchodu (1966 – 1974), riaditeľ legislatívneho odboru (1973 – 1974); prvý obchodný attaché veľvyslanectva Maďarska v Bruseli zodpovedný za otázky týkajúce sa Spoločenstva (1974 – 1979); riaditeľ na ministerstve zahraničného obchodu (1979 – 1983); prvý obchodný attaché, potom obchodný poradca veľvyslanectva Maďarska vo Washington DC, Spojené štáty (1983 – 1989); generálny riaditeľ na ministerstve obchodu a ministerstve medzinárodných obchodných vzťahov (1989 – 1991); hlavný vyjednávač asociačnej dohody medzi Maďarskou republikou, Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi (1990 – 1991); generálny tajomník ministerstva medzinárodných obchodných vzťahov, riaditeľ úradu európskych záležitostí (1992); štátny tajomník na ministerstve medzinárodných obchodných vzťahov (1993 – 1994); štátny tajomník, predseda Úradu európskych záležitostí ministerstva priemyslu a obchodu (1994); mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec, vedúci diplomatickej misie Maďarskej republiky pri Európskej únii (január 1995 – máj 2003); hlavný vyjednávač pre prístupenie Maďarskej republiky k Európskej únii (júl 1998 – apríl 2003); minister bez kresla pre koordináciu otázok európskej integrácie (od mája 2003); sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

George Arestis

narodený v roku 1945; diplom práva získal na univerzite v Aténach (1968); M. A. Comparative Politics and Government, Kentská univerzita v Canterbury (1970); vykonávanie advokátskeho povolania na Cypre (1972 – 1982); vymenovanie za sudcu District Court (1982); vymenovanie za predsedu District Court (1995); Administrative President District Court Nikózie (1997 – 2003); sudca Najvyššieho súdu Cypru (2003); sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

Anthony Borg Barthet U.O.M.

narodený v roku 1947; doktor práv na Kráľovskej univerzite Malty v roku 1973; vstup do štátnej správy ako Notary to Government v roku 1975; poradca republiky v roku 1978, prvý poradca republiky v roku 1979, zástupca Attorney General v roku 1988 a vymenovaný maltským prezidentom v roku 1989 za Attorney General; vyučujúci občianskeho práva na čiastočný úväzok na Maltskej univerzite (1985 – 1989); člen Maltskej univerzitnej rady (1998 – 2004); člen komisie pre správu rezortu spravodlivosti (1994 – 2004); člen výboru guvernérov Arbitrážneho centra Malty (1998 – 2004); sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

Marko Ilešič

narodený v roku 1947; doktor práv (univerzita v Ľubľane); špecializácia na porovnávacie právo (univerzity v Štrasburgu a Coimbre); advokát; sudca Pracovného súdu v Ľubľane (1975 – 1986); predseda Športového súdu (1978 – 1986); rozhodca Arbitrážneho súdu poisťovacej spoločnosti Triglav (1990 – 1998); predseda Arbitrážnej komory Burzy (od roku 1995); rozhodca Arbitrážneho súdu Burzy (od roku 1998); rozhodca pri Obchodnej komore Juhoslávie (do roku 1991) a Slovinska (od roku 1991); rozhodca Medzinárodnej obchodnej komory v Paríži; sudca odvolacieho súdu UEFA (od roku 1988) a FIFA (od roku 2000); predseda Únie združení slovinských advokátov; člen International Law Association, Medzinárodného námorného výboru a niekoľkých ďalších medzinárodných právnych združení; profesor občianskeho, obchodného a medzinárodného súkromného práva; dekan Právnickej fakulty Univerzity v Ľubľane; autor mnohých právnych publikácií; sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

Jiří Malenovský

narodený v roku 1950; doktor práv na Karlovej univerzite v Prahe (1975); odborný asistent (1974 – 1990), prodekan (1989 – 1991) a vedúci katedry medzinárodného a európskeho práva (1990 – 1992) na Masarykovej univerzite v Brne; sudca Ústavného súdu ČSFR (1992); veľvyslanec pri Rade Európy (1993 – 1998); predseda Výboru delegátov ministrov Rady Európy (1995); generálny riaditeľ na ministerstve zahraničných vecí (1998 – 2000); predseda českej a slovenskej sekcie Asociácie medzinárodného práva (1999 – 2001); sudca Ústavného súdu (2000 – 2004); člen Legislatívnej rady (1998 – 2000); člen Stáleho arbitrážneho súdu v Haagu (od roku 2000); profesor medzinárodného práva verejného na Masarykovej univerzite v Brne (2001); sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

Ján Klučka

narodený v roku 1951; doktor práv na Univerzite v Bratislave (1974); profesor medzinárodného práva na Univerzite v Košiciach (od roku 1975); sudca Ústavného súdu (1993); člen Stáleho arbitrážneho súdu v Haagu (1994); člen Benátskej komisie (1994); predseda Slovenského združenia medzinárodného práva (2002); sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

Uno Lõhmus

narodený v roku 1952, doktor práv v roku 1986; člen advokátskej komory (1977 – 1998); hosťujúci profesor trestného práva na Univerzite v Tartu; sudca Európskeho súdu pre ľudské práva (1994 – 1998); predseda Najvyššieho súdu Estónska (1998 – 2004); člen právnej komisie pre Ústavu; konzultant výboru pripravujúceho trestný zákonník; člen pracovnej skupiny pripravujúcej trestný poriadok; autor niekoľkých publikácií o ľudských právach a o ústavnom práve; sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

Egils Levits

narodený v roku 1955; diplom z práva a z politických vied získal na Univerzite v Hamburgu; vedecký spolupracovník na Právnickej fakulte Univerzity v Kieli; poradca lotyšského parlamentu pre otázky medzinárodného práva, ústavného práva a legislatívnej reformy; veľvyslanec Lotyšskej republiky v Nemecku a Švajčiarsku (1992 – 1993), v Rakúsku, vo Švajčiarsku a Maďarsku (1994 – 1995); podpredseda vlády a minister spravodlivosti poverený funkciou ministra zahraničných vecí (1993 – 1994); zmierovací sudca Zmierovacieho a arbitrážneho súdu OBSE (od roku 1997); člen Stáleho arbitrážneho súdu (od roku 2001); zvolený za sudcu Európskeho súdu pre ľudské práva v roku 1995; znovuzvolený v rokoch 1998 a 2001; rozsiahla publikačná činnosť v oblasti ústavného a správneho práva, legislatívnej reformy a práva Spoločenstva; sudca Súdneho dvora od 11. mája 2004.

Aindrias Ó Caoimh

narodený v roku 1950; bachelor občianskeho práva (National University of Ireland, University College Dublin, 1971); barrister (King's Inns, 1972); diplom vyšších štúdií európskeho práva (University College Dublin, 1977); barrister zapísaný v írskej advokátskej komore (1972 – 1999); prednášateľ európskeho práva (King's Inns, Dublin); Senior Counsel (1994 – 1999); zástupca írskej vlády v mnohých veciach prejednávaných Súdnym dvorom Európskych spoločenstiev; sudca High Court Írska (od roku 1999); bencher (dekan) Honorable Society of King's Inns (od roku 1999); podpredseda Írskej spoločnosti pre európske právo; člen Asociácie pre medzinárodné právo (írská pobočka); syn sudcu Súdneho dvora v rokoch 1974 – 1985 Andreasa O'Keeffea (Aindrias Ó Caoimh); sudca Súdneho dvora od 13. októbra 2004.

Lars Bay Larsen

narodený v roku 1953; diplom v odbore politických vied (1976), práva (1983) na univerzite v Kodani; úradník ministerstva spravodlivosti (1983 – 1985); prednášajúci (1984 – 1991), neskôr pridružený profesor rodinného práva na univerzite v Kodani; vedúci sekcie v Advokatsamfund (1985 – 1986); vedúci oddelenia (1986 – 1991) na ministerstve spravodlivosti; člen advokátskej komory (1991); vedúci divízie (1991 – 1995), vedúci policajného oddelenia (1995 – 1999), vedúci právneho odboru (2000 – 2003) na ministerstve spravodlivosti; zástupca Dánskeho kráľovstva vo Výbore K-4 (1995 – 2000) Schengen Central Group (1996 – 1998) a v Europol Management Board (1998 – 2000); sudca Højesteret (2003 – 2006); sudca Súdneho dvora od 11. januára 2006.

Eleanor Sharpston

narodená v roku 1955; štúdium ekonómie, jazykov a práva na King's College v Cambridge (1973 – 1977); asistentka a vedecká pracovníčka v Corpus Christi College v Oxforde (1977 – 1980); členka advokátskej komory (Middle Temple, 1980); barrister (1980 – 1987 a 1990 – 2005); referendárka u generálneho advokáta, neskôr u sudcu Sira Gordona Slyna (1987 – 1990); profesorka európskeho a porovnávacieho práva (Director of European Legal Studies) na University College London (1990 – 1992); profesorka (lecturer) na právnickej fakulte (1992 – 1998), neskôr pridružená profesorka (affiliated lecturer) (1998 – 2005) na univerzite v Cambridge; Fellow of King's College v Cambridge (od roku 1992); pridružená profesorka a vedecká pracovníčka (senior research fellow) v Centre for European Legal Studies na univerzite v Cambridge (1998 – 2005); Queen's Counsel (1999); bencher of Middle Temple (2005); generálna advokátka Súdneho dvora od 11. januára 2006.

Paolo Mengozzi

narodený roku 1938; profesor medzinárodného práva a vedúci katedry Jeana Monneta pre právo Európskych spoločností Boloňskej univerzity; doktor honoris causa madridskej Univerzity Carlosa III; hosťujúci profesor na univerzitách Johns Hopkins (Bologna Center), St. Johns (New York), Georgetown, Paris-II, Georgia (Atény) a na Medzinárodnom univerzitnom inštitúte (Luxemburg); koordinátor European Business Law Pallas Program organizovaného na pôde univerzity v Nijmegene; člen poradného výboru Komisie Európskych spoločností pre verejné obstarávanie; zástupca štátneho tajomníka pre oblasť priemyslu a obchodu v súvislosti s talianskym predsedníctvom Rady; člen analytickej skupiny Európskeho spoločenstva pre Svetovú obchodnú organizáciu (WTO) a riaditeľ akademického roka 1997 vo výskumnom centre Akadémie medzinárodného práva v Haagu zameraného na WTO; sudca Súdu prvého stupňa od 4. marca 1998 do 3. mája 2006; generálny advokát Súdneho dvora od 4. mája 2006.

Pernilla Lindh

narodená v roku 1945; vysokoškolský právnický diplom na univerzite v Lunde; súdna referentka a sudkyňa na súde prvého stupňa v Trollhättane (1971 – 1974); súdna referentka na odvolacom súde v Štokholme (1974 – 1975); sudkyňa na súde prvého stupňa v Štokholme (1975); radkyňa pre právne a administratívne veci v kabinete predsedu odvolacieho súdu v Štokholme (1975 – 1978); splnomocnenkyňa v Domstolverket (národná správa súdnictva) (1977); radkyňa v úrade kancelára pre súdnictvo (Justice Chancellor) (1979 – 1980); prísediaca sudkyňa na odvolacom súde v Štokholme (1980 – 1981); právna radkyňa na ministerstve obchodu (1981 – 1982); právna radkyňa, neskôr riaditeľka a generálna riaditeľka pre právne veci na ministerstve zahraničných vecí (1982 – 1995); hodnosť veľvyslankyne v roku 1992; zástupkyňa predsedu Swedish Market Court; zodpovedná za právne a inštitucionálne otázky pri rokovaniach EHP (zástupkyňa predsedu, neskôr predsedníčka skupiny EZVO) a pri rokovaniach o pristúpení Švédskeho kráľovstva k Európskemu spoločenstvu; sudkyňa na Súde prvého stupňa od 18. januára 1995 do 6. októbra 2006; sudkyňa Súdneho dvora od 7. októbra 2006.

Yves Bot

narodený v roku 1947; vyštudoval právnickú fakultu v Rouene; doktor práv (univerzita Paríž II Panthéon-Assas); hosťujúci profesor na právnickej fakulte v Le Mans; prokurátor, potom prvý prokurátor na prokuratúre v Le Mans (1974 – 1982); prokurátor na tribunal de grande instance v Dieppe (1982 – 1984); námestník prokurátora na tribunal de grande instance v Štrasburgu (1984 – 1986); prokurátor na tribunal de grande instance v Bastii (1986 – 1988); generálny advokát na odvolacom súde v Caen (1988 – 1991); prokurátor na tribunal de grande instance v Le Mans (1991 – 1993); vedúci misie na ministerstve spravodlivosti, garde des Sceaux (1993 – 1995); prokurátor na tribunal de grande instance v Nanterre (1995 – 2002); prokurátor na tribunal de grande instance v Paríži (2002 – 2004); generálny prokurátor na odvolacom súde v Paríži (2004 – 2006); generálny advokát na Súdnom dvore od 7. októbra 2006.

Ján Mazák

narodený v roku 1954; doktor práv (Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Košice, 1978); profesor občianskeho práva (1994) a práva Spoločenstva (2004); riaditeľ Ústavu európskeho práva na právnickej fakulte v Košiciach (2004); sudca na Krajskom súde v Košiciach (1980); podpredseda (1982) a predseda (1990) Mestského súdu v Košiciach; člen Slovenskej advokátskej komory (1991); právny poradca Ústavného súdu (1993 – 1998); štátny tajomník ministerstva spravodlivosti (1998 – 2000); predseda Ústavného súdu (2000 – 2006); člen Benátskej komisie (2004); generálny advokát na Súdnom dvore od 7. októbra 2006.

Jean-Claude Bonichot

narodený v roku 1955; vysokoškolský diplom (licence en droit) na univerzite v Metz, diplom Institut d'études politiques de Paris, bývalý študent École nationale d'administration; spravodajca (1982 – 1985), vládny komisár (1985 – 1987 a 1992 – 1999); prísediaci (1999 – 2000); predseda šiestej podsekcie sporového kolégia na Conseil d'État (2000 – 2006); súdny referendár na Súdnom dvore (1987 – 1991); riaditeľ kabinetu ministra práce, zamestnanosti a odborného vzdelávania, neskôr člen vlády, minister pre verejnú službu a modernizáciu správy (1991 – 1992); vedúci právnej misie Conseil d'État v Caisse nationale d'assurance maladie des travailleurs salariés (2001 – 2006); hosťujúci profesor na univerzite v Metz (1988 – 2000), neskôr na univerzite Paríž I Panthéon-Sorbonne (od roku 2000); autor viacerých publikácií v oblasti správneho práva, práva Spoločenstva a európskeho práva so zameraním na ľudské práva; zakladateľ a predseda redakčného výboru „Bulletin de jurisprudence de droit de l'urbanisme“, spoluzakladateľ a člen redakčného výboru „Bulletin juridique des collectivités locales“, predseda vedeckej rady pre výskum týkajúci sa inštitúcií a práva urbanizmu a bývania; sudca Súdneho dvora od 7. októbra 2006.

Thomas von Danwitz

narodený v roku 1962; štúdiá v Bonne, Ženeve a Paríži; štátna skúška v odbore práva (1986 a 1992); doktor práv (univerzita v Bonne, 1988); medzinárodný diplom v odbore verejnej správy (École nationale d'administration, 1990); habilitácia (univerzita v Bonne, 1996); profesor nemeckého verejného práva a európskeho práva (1996 – 2003), dekan právnickej fakulty na univerzite v Porúrií, Bochum (2000 – 2001); profesor nemeckého verejného práva a európskeho práva (univerzita v Kolíne nad Rýnom, 2003 – 2006); riaditeľ inštitútu verejného práva a správnej vedy (2006); hosťujúci profesor na Fletcher School of Law and Diplomacy (2000), na univerzite François Rabelais (Tours, 2001 – 2006) a na univerzite Paríž I Panthéon-Sorbonne (2005 – 2006); sudca Súdneho dvora od 7. októbra 2006.

Verica Trstenjak

narodená v roku 1962; justičná skúška (1987); doktorka práv na univerzite v Ľublane (1995); profesorka (od roku 1996) teórie štátu a práva (právnej vedy) a súkromného práva; vedecká pracovníčka; doktorandské štúdium na univerzite v Zürichu, v inštitúte pre porovnávacie právo vo Viedni, v Inštitúte Maxa Plancka pre medzinárodné právo súkromné v Hamburgu, na slobodnej univerzite v Amsterdame; hosťujúca profesorka na univerzite vo Viedni, vo Friburgu (Nemecko) a na Bucerius Law School v Hamburgu; riaditeľka právnej sekcie (1994 – 1996) a štátna tajomníčka ministerstva vedy a techniky (1996 – 2000); generálna tajomníčka vlády (2000); členka pracovnej skupiny pre európsky občiansky zákonník (Study Group on European Civil Code) od roku 2003; vedúca výskumného projektu Humboldt (Humboldt Stiftung), publikovanie viac ako sto právnych článkov a viacerých kníh o európskom a súkromnom práve; držiteľka ceny Združenia slovinských právnikov „právnik roka 2003“; členka redakčnej rady viacerých právnických časopisov; generálna tajomníčka Združenia slovinských právnikov, členka viacerých právnických združení, okrem iných aj Gesellschaft für Rechtsvergleichung; sudkyňa Súdu prvého stupňa od 7. júla 2004 do 6. októbra 2006; generálna advokátka na Súdnom dvore od 7. októbra 2006.

Alexander Arabadjiev

narodený v roku 1949; štúdium práva (univerzita St Kliment Ohridski, Sofia); sudca na súde prvého stupňa v Blagoevgrade (1975-1983); sudca na krajskom súde v Blagoevgrade (1983 – 1986); sudca na Najvyššom súde (1986 – 1991); sudca na Ústavnom súde (1991 – 2000); člen Európskej komisie pre ľudské práva (1997 – 1999); člen Európskeho konventu o budúcnosti Európy (2002 – 2003); poslanec (2001 – 2006); pozorovateľ v Európskom parlamente; sudca Súdneho dvora od 12. januára 2007.

Camelia Toader

narodená v roku 1963; „licenciée en droit“ (1986), doktorka práv (1997) (univerzita v Bukurešti); justičná čakateľka na súde prvého stupňa v Buftea (1986 – 1988); sudkyňa na súde prvého stupňa 5. obvodu v Bukurešti (1988 – 1992); lektorka (1992 – 2005), neskôr profesorka (2005 – 2006) občianskeho práva a európskeho zmluvného práva na univerzite v Bukurešti; niekoľko doktorandských a výskumných štúdií na Inštitúte Maxa Plancka pre medzinárodné právo súkromné v Hamburgu (medzi rokmi 1992 a 2004); vedúca odboru európskej integrácie na ministerstve spravodlivosti (1997 – 1999); sudkyňa na Najvyššom súde (1999 – 2006); hosťujúca profesorka na univerzite vo Viedni (2000); prednášateľka práva Spoločenstva na Národnom justičnom inštitúte (2003 a 2005 – 2006); členka redakčnej rady viacerých právnych časopisov; sudkyňa Súdneho dvora od 12. januára 2007.

Jean-Jacques Kasel

narodený v roku 1946; doktor práv, bakalárska skúška (licence spéciale) v odbore správne právo (ULB, 1970); diplom z IEP v Paríži (Ecofin, 1972); advokátsky koncipient; právny poradca Banque de Paris et des Pays-Bas (1972 – 1973); attaché, neskôr vyslanec tajomník na ministerstve zahraničných vecí (1973 – 1976); predseda pracovných skupín Rady ministrov (1976); prvý tajomník zastupiteľského úradu, zástupca stáleho predstaviteľa pri OECD (Paríž, 1976 – 1979); vedúci kabinetu podpredsedu vlády (1979 – 1980); predseda Európskej politickej spolupráce (1980); poradca, a neskôr zástupca vedúceho kabinetu predsedu Komisie Európskych spoločenstiev (1981); riaditeľ pre záležitosti rozpočtu a služobného poriadku na generálnom sekretariáte Rady ministrov (1981 – 1984); vedúci stáleho zastúpenia pri Európskych spoločenstvách (1984 – 1985); predseda rozpočtového výboru; splnomocnený vyslanec, riaditeľ pre politické a kultúrne záležitosti (1986 – 1991); diplomatický poradca predsedu vlády (1986 – 1991); veľvyslanec v Grécku (1989 – 1991, nerezidentný), predseda politického výboru (1991); veľvyslanec, stály zástupca pri Európskych spoločenstvách (1991 – 1998); predseda Coreperu (prvý semester 1997); veľvyslanec (Brusel, 1998 – 2002); stály predstaviteľ pri NATO (1998 – 2002); dvorný maršál a vedúci kancelárie jeho kráľovskej Výsosti veľkovojuvodu (2002 – 2007); sudca Súdneho dvora od 15. januára 2008.

Roger Grass

narodený v roku 1948; vyštudoval Inštitút politických vied v Paríži a absolvoval vyššie štúdiá verejného práva; zástupca prokurátora na tribunal de grande instance vo Versailles; hlavný referent (administrateur principal) na Súdnom dvore; generálny tajomník Generálnej prokuratúry odvolacieho súdu v Paríži; kabinet ministra spravodlivosti, Garde des Sceaux, referendár predsedu Súdneho dvora; tajomník Súdneho dvora od 10. februára 1994.

2. Zmeny v zložení Súdneho dvora v roku 2008

Slávnostné zasadnutie zo 14. januára 2008

Rozhodnutím zástupcov vlád členských štátov Európskych spoločenstiev z 3. decembra 2007 bol pán Jean-Jacques Kasel vymenovaný za sudcu Súdneho dvora Európskych spoločenstiev do 6. októbra 2009.

Pán Jean-Jacques Kasel nahrádza pána Romaina Schintgena, ktorý vykonával funkciu sudcu Súdu prvého stupňa od 25. septembra 1989 do 11. júla 1996 a funkciu sudcu Súdneho dvora od 12. júla 1996.

3. Protokolárne poriadky

od 1. januára do 14. januára 2008

pán V. SKOURIS, predseda Súdneho dvora
pán P. JANN, predseda prvej komory
pán C. W. A. TIMMERMANS, predseda druhej komory
pán A. ROSAS, predseda tretej komory
pán K. LENAERTS, predseda štvrtej komory
pán M. POIARES MADURO, prvý generálny advokát
pán. A. TIZZANO, predseda piatej komory
pán G. ARESTIS, predseda ôsmej komory
pán U. LÖHMUS, predseda siedmej komory
pán L. BAY LARSEN, predseda šiestej komory
pán D. RUIZ-JARABO COLOMER, generálny advokát
pán R. SCHINTGEN, sudca
pán J. N. CUNHA RODRIGUES, sudca
pani R. SILVA de LAPUERTA, sudkyňa
pani J. KOKOTT, generálna advokátka
pán K. SCHIEMANN, sudca
pán J. MAKARCZYK, sudca
pán P. KÜRIS, sudca
pán E. JUHÁSZ, sudca
pán A. BORG BARTHET, sudca
pán M. ILEŠIČ, sudca
pán J. MALENOVSKÝ, sudca
pán J. KLUČKA, sudca
pán E. LEVITS, sudca
pán A. Ó CAOIMH, sudca
pani E. SHARPSTON, generálna advokátka
pán P. MENGOZZI, generálny advokát
pani P. LINDH, sudkyňa
pán Y. BOT, generálny advokát
pán J. MAZÁK, generálny advokát
pán J.-C. BONICHOT, sudca
pán T. von DANWITZ, sudca
pani V. TRSTENJAK, generálna advokátka
pán A. ARABADJIEV, sudca
pani C. TOADER, sudkyňa

pán R. GRASS, tajomník

od 15. januára do 6. októbra 2008

pán V. SKOURIS, predseda Súdneho dvora
pán P. JANN, predseda prvej komory
pán C. W. A. TIMMERMANS, predseda druhej komory
pán A. ROSAS, predseda tretej komory
pán K. LENAERTS, predseda štvrtej komory
pán M. POIARES MADURO, prvý generálny advokát
pán. A. TIZZANO, predseda piatej komory
pán G. ARESTIS, predseda ôsmej komory
pán U. LÖHMUS, predseda siedmej komory
pán L. BAY LARSEN, predseda šiestej komory
pán D. RUIZ-JARABO COLOMER, generálny advokát
pán J. N. CUNHA RODRIGUES, sudca
pani R. SILVA de LAPUERTA, sudkyňa
pani J. KOKOTT, generálna advokátka
pán K. SCHIEMANN, sudca
pán J. MAKARCZYK, sudca
pán P. KÜRIS, sudca
pán E. JUHÁSZ, sudca
pán A. BORG BARTHET, sudca
pán M. ILEŠIČ, sudca
pán J. MALENOVSKÝ, sudca
pán J. KLUČKA, sudca
pán E. LEVITS, sudca
pán A. Ó CAOIMH, sudca
pani E. SHARPSTON, generálna advokátka
pán P. MENGOZZI, generálny advokát
pani P. LINDH, sudkyňa
pán Y. BOT, generálny advokát
pán J. MAZÁK, generálny advokát
pán J.-C. BONICHOT, sudca
pán T. von DANWITZ, sudca
pani V. TRSTENJAK, generálna advokátka
pán A. ARABADJIEV, sudca
pani C. TOADER, sudkyňa
pán J.-J. KASEL, sudca

pán R. GRASS, tajomník

od 7. októbra do 31. decembra

pán V. SKOURIS, predseda
pán P. JANN, predseda prvej komory
pán C. W. A. TIMMERMANS, predseda druhej komory
pán A. ROSAS, predseda tretej komory
pán K. LENAERTS, predseda štvrtej komory
pani E. SHARPSTON, prvá generálna advokátka
pán ILEŠIČ, predseda piatej komory
pán A. Ó CAOIMH, predseda siedmej komory
pán J.-C. BONICHOT, predseda šiestej komory
pán T. VON DANWITZ, predseda ôsmej komory
pán D. RUIZ-JARABO COLOMER, generálny advokát
pán A. TIZZANO, sudca
pán J. N. CUNHA RODRIGUES, sudca
pani R. SILVA de LAPUERTA, sudkyňa
pani J. KOKOTT, generálna advokátka
pán M. POIARES MADURO, generálny advokát
pán K. SCHIEMANN, sudca
pán J. MAKARCZYK, sudca
pán P. KÜRIS, sudca
pán E. JUHÁSZ, sudca
pán G. ARESTIS, sudca
pán A. BORG BARTHET, sudca
pán J. MALENOVSKÝ, sudca
pán J. KLUČKA, sudca
pán U. LÖHMUS, sudca
pán E. LEVITS, sudca
pán L. BAY LARSEN, sudca
pán P. MENGOZZI, generálny advokát
pani P. LINDH, sudkyňa
pán Y. BOT, generálny advokát
pán J. MAZÁK, generálny advokát
pani V. TRSTENJAK, generálna advokátka
pán A. ARABADJIEV, sudca
pani C. TOADER, sudkyňa
pán J.-J. KASEL, sudca

pán R. GRASS, tajomník

4. Bývalí členovia Súdneho dvora

Pilotti Massimo, sudca (1952 – 1958), predseda od roku 1952 do roku 1958
Serrarens Petrus, Josephus, Servatius, sudca (1952 – 1958)
Riese Otto, sudca (1952 – 1963)
Delvaux Louis, sudca (1952 – 1967)
Rueff Jacques, sudca (1952 – 1959 a 1960 – 1962)
Hammes Charles Léon, sudca (1952 – 1967), predseda od roku 1964 do roku 1967
Van Kleffens Adrianus, sudca (1952 – 1958)
Lagrange Maurice, generálny advokát (1952 – 1964)
Roemer Karl, generálny advokát (1953 – 1973)
Rossi Rino, sudca (1958 – 1964)
Donner Andreas Matthias, sudca (1958 – 1979), predseda od roku 1958 do roku 1964
Catalano Nicola, sudca (1958 – 1962)
Trabucchi Alberto, sudca (1962 – 1972), potom generálny advokát (1973 – 1976)
Lecourt Robert, sudca (1962 – 1976), predseda od roku 1967 do roku 1976
Strauss Walter, sudca (1963 – 1970)
Monaco Riccardo, sudca (1964 – 1976)
Gand Joseph, generálny advokát (1964 – 1970)
Mertens de Wilmars Josse J., sudca (1967 – 1984), predseda od roku 1980 do roku 1984
Pescatore Pierre, sudca (1967 – 1985)
Kutscher Hans, sudca (1970 – 1980), predseda od roku 1976 do roku 1980
Dutheillet de Lamothe Alain Louis, generálny advokát (1970 – 1972)
Mayras Henri, generálny advokát (1972 – 1981)
O'Dalaigh Cearbhall, sudca (1973 – 1974)
Sørensen Max, sudca (1973 – 1979)
Mackenzie Stuart Alexander J., sudca (1973 – 1988), predseda od roku 1984 do roku 1988
Warner Jean-Pierre, generálny advokát (1973 – 1981)
Reischl Gerhard, generálny advokát (1973 – 1981)
O'Keefe Aindrias, sudca (1975 – 1985)
Capotorti Francesco, sudca (1976), potom generálny advokát (1976 – 1982)
Bosco Giacinto, sudca (1976 – 1988)
Touffait Adolphe, sudca (1976 – 1982)
Koopmans Thymen, sudca (1979 – 1990)
Due Ole, sudca (1979 – 1994), predseda od roku 1988 do roku 1994
Everling Ulrich, sudca (1980 – 1988)
Chloros Alexandros, sudca (1981 – 1982)
Slynn Sir Gordon, generálny advokát (1981 – 1988), potom sudca (1988-1992)
Rozès Simone, generálna advokátka (1981 – 1984)
VerLoren van Themaat Pieter, generálny advokát (1981 – 1986)
Grévisse Fernand, sudca (1981 – 1982 a 1988 – 1994)
Bahlmann Kai, sudca (1982 – 1988)
Mancini G. Federico, generálny advokát (1982 – 1988), potom sudca (1988 – 1999)
Galmot Yves, sudca (1982 – 1988)
Kakouris Constantinos, sudca (1983 – 1997)
Lenz Carl Otto, generálny advokát (1984 – 1997)
Darmon Marco, generálny advokát (1984 – 1994)
Joliet René, sudca (1984 – 1995)
O'Higgins Thomas Francis, sudca (1985 – 1991)

Schockweiler Fernand, sudca (1985 – 1996)
Mischo Jean, generálny advokát (1986 – 1991 a 1997 – 2003)
De Carvalho Moithinho de Almeida José Carlos, sudca (1986 – 2000)
Da Cruz Vilaça José Luis, generálny advokát (1986 – 1988)
Rodríguez Iglesias Gil Carlos, sudca (1986 – 2003), predseda od roku 1994 do roku 2003
Diez de Velasco Manuel, sudca (1988 – 1994)
Zuleeg Manfred, sudca (1988 – 1994)
Van Gerven Walter, generálny advokát (1988 – 1994)
Jacobs Francis Geoffrey, generálny advokát (1988 – 2006)
Tesauro Giuseppe, generálny advokát (1988 – 1998)
Kapteyn Paul Joan George, sudca (1990 – 2000)
Gulmann Claus Christian, generálny advokát (1991 – 1994), potom sudca (1994 – 2006)
Murray John L., sudca (1991 – 1999)
Edward David Alexander Ogilvy, sudca (1992 – 2004)
La Pergola Antonio Mario, sudca (1994 a 1999 – 2006), generálny advokát (1995 – 1999)
Cosmas Georges, generálny advokát (1994 – 2000)
Puissochet Jean-Pierre, sudca (1994 – 2006)
Léger Philippe, generálny advokát (1994 – 2006)
Hirsch Günter, sudca (1994 – 2000)
Elmer Michael Bendik, generálny advokát (1994 – 1997)
Ragnemalm Hans, sudca (1995 – 2000)
Sevón Leif, sudca (1995 – 2002)
Fennelly Nial, generálny advokát (1995 – 2000)
Wathelet Melchior, sudca (1995 – 2003)
Ioannou Krateros, sudca (1997 – 1999)
Alber Siegbert, generálny advokát (1997 – 2003)
Saggio Antonio, generálny advokát (1998 – 2000)
O'Kelly Macken Fidelma, sudkyňa (1999 – 2004)
Colneric Ninon, sudkyňa (2000 – 2006)
Von Bahr Stig, sudca (2000 – 2006)
Geelhoed Leendert A., generálny advokát (2000 – 2006)
Stix-Hackl Christine, generálna advokátka (2000 – 2006)

Predsedovia

Pilotti Massimo (1952 – 1958)
Donner Andreas Matthias (1958 – 1964)
Hammes Charles Léon (1964 – 1967)
Lecourt Robert (1967 – 1976)
Kutscher Hans (1976 – 1980)
Mertens de Wilmars Josse J. (1980 – 1984)
Mackenzie Stuart Alexander John (1984 – 1988)
Due Ole (1988 – 1994)
Rodríguez Iglesias Gil Carlos (1994 – 2003)

Tajomníci

Van Houtte Albert (1953 – 1982)

Heim Paul (1982 – 1988)

Giraud Jean-Guy (1988 – 1994)

C – Súdne štatistiky Súdneho dvora

Činnosť Súdneho dvora vo všeobecnosti

1. Začaté, skončené a prebiehajúce konania (2004 – 2008)

Začaté konania

2. Charakteristika konaní (2004 – 2008)
3. Žaloby – Charakteristika žalôb (2008)
4. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2008)
5. Žaloby o nesplnenie povinnosti členským štátom (2004 – 2008)

Skončené konania

6. Charakteristika konaní (2004 – 2008)
7. Rozsudky, uznesenia, stanoviská (2008)
8. Rozhodovacie zloženie (2004 – 2008)
9. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2004 – 2008)
10. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2008)
11. Rozsudky o nesplnení povinnosti členským štátom: výsledok rozhodnutia (2008)
12. Dĺžka trvania konaní (2004 – 2008)

Prebiehajúce konania k 31. decembru každého roka

13. Charakteristika konaní (2004 – 2008)
14. Rozhodovacie zloženie (2008)

Rôzne

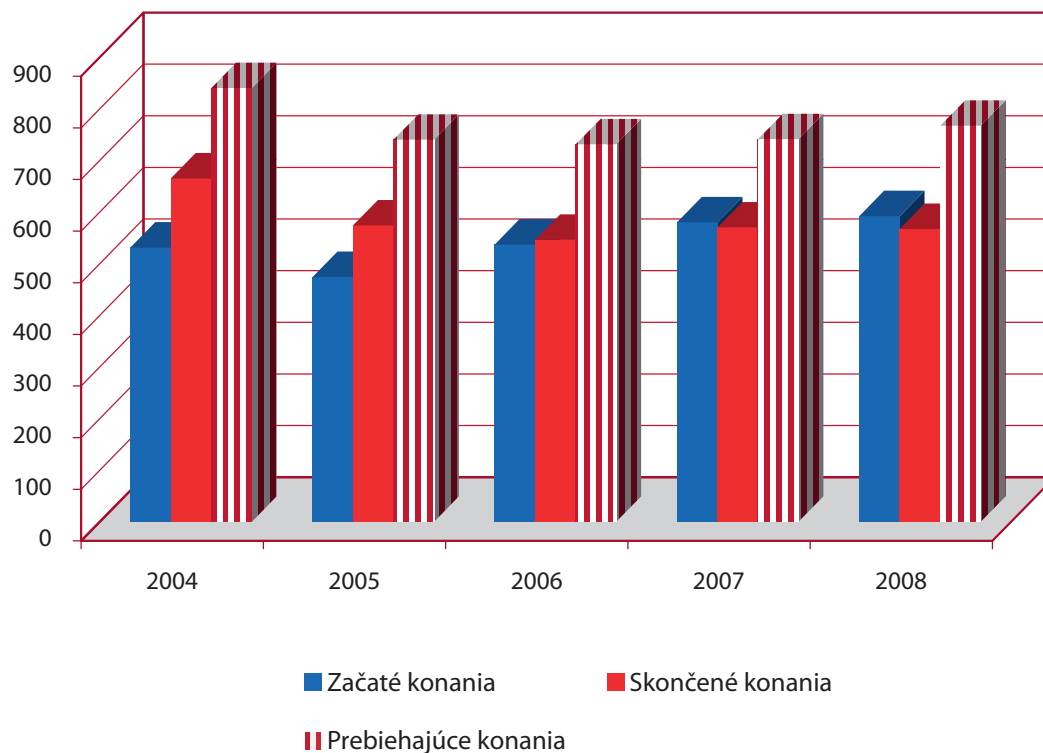
15. Skrátene súdne konania (2004 – 2008)
16. Naliehavé prejudiciálne konania (2008)
17. Uznesenia o nariadení predbežného opatrenia (2008)

Celkový vývoj súdnej činnosti (1952 – 2008)

18. Začaté konania a rozsudky
19. Podané návrhy na začatie prejudiciálneho konania (podľa členských štátov a podľa rokov)
20. Podané návrhy na začatie prejudiciálneho konania (podľa členských štátov a podľa súdnych orgánov)
21. Podané žaloby o nesplnenie povinnosti členským štátom

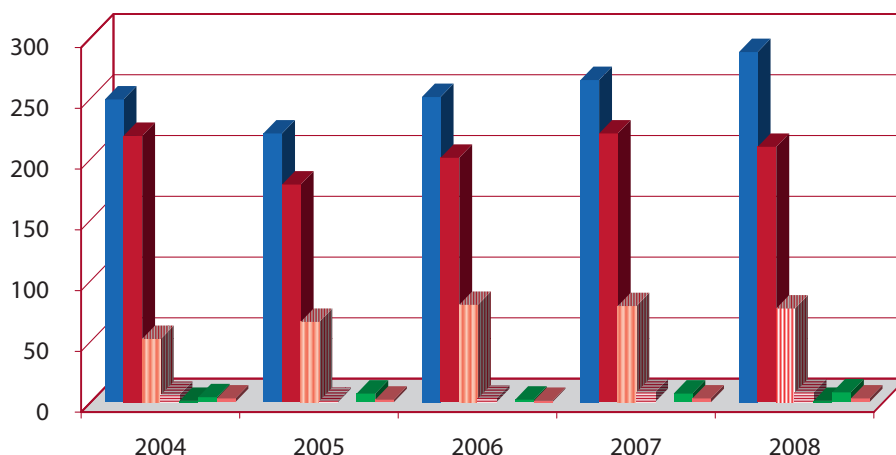
1. Činnosť Súdneho dvora vo všeobecnosti – Začaté, skončené, prebiehajúce konania (2004 – 2008)¹

	2004	2005	2006	2007	2008
Začaté konania	531	474	537	580	592
Skončené konania	665	574	546	570	567
Prebiehajúce konania	840	740	731	741	767

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

2. Začaté konania – Charakteristika konaní (2004 – 2008)^{1 2}

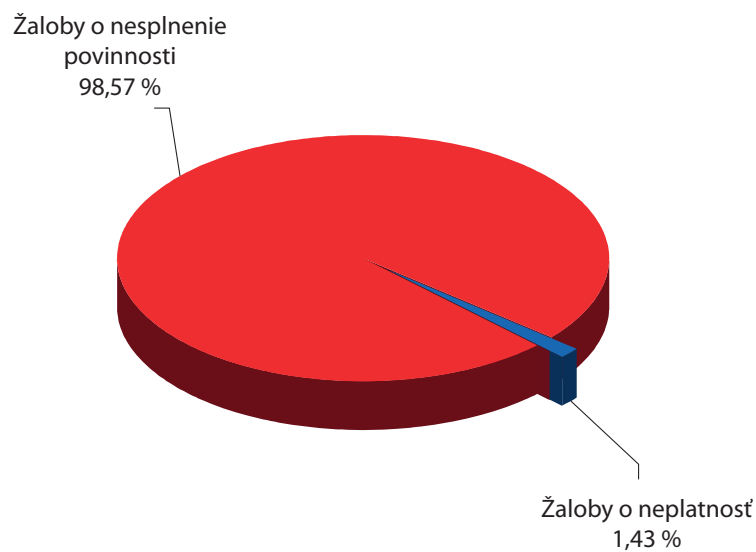
- Prejudiciálne konania
- Žaloby
- Odvolania
- Odvolania proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia a proti uzneseniu o vedľajšom účastníctve
- Stanoviská/Porady
- Osobitné konania
- Návrhy na nariadenie predbežného opatrenia

	2004	2005	2006	2007	2008
Prejudiciálne konania	249	221	251	265	288
Žaloby	219	179	201	221	210
Odvolania	52	66	80	79	77
Odvolania proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia a proti uzneseniu o vedľajšom účastníctve	6	1	3	8	8
Stanoviská/Porady	1				1
Osobitné konania	4	7	2	7	8
Spolu	531	474	537	580	592
Návrhy na nariadenie predbežného opatrenia	3	2	1	3	3

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

² Za „osobitné konania“ sa považujú: určenie výšky trov konania (článok 74 rokovacieho poriadku); pomoc súvisiaci s trovami konania (článok 76 rokovacieho poriadku); návrh na zrušenie rozsudku (článok 94 rokovacieho poriadku); návrh tretej osoby na zmenu rozsudku (článok 97 rokovacieho poriadku); výklad rozsudku (článok 102 rokovacieho poriadku); obnova konania (článok 98 rokovacieho poriadku); oprava rozsudku (článok 66 rokovacieho poriadku); preskúmanie návrhu prvého generálneho advokáta, aby Súdny dvor preskúmal rozhodnutie Súdu prvého stupňa (článok 62 Štatútu Súdneho dvora); konanie o nariadení zákazu nakladať s majetkom (protokol o výsadách a imunitách); konania vo veci imunity (protokol o výsadách a imunitách).

3. Začaté konania – Žaloby – Charakteristika žalôb (2008)¹

Žaloby o neplatnosť	3
Žaloby na nečinnosť	
Žaloby o nesplnenie povinnosti	207
Spolu	210

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

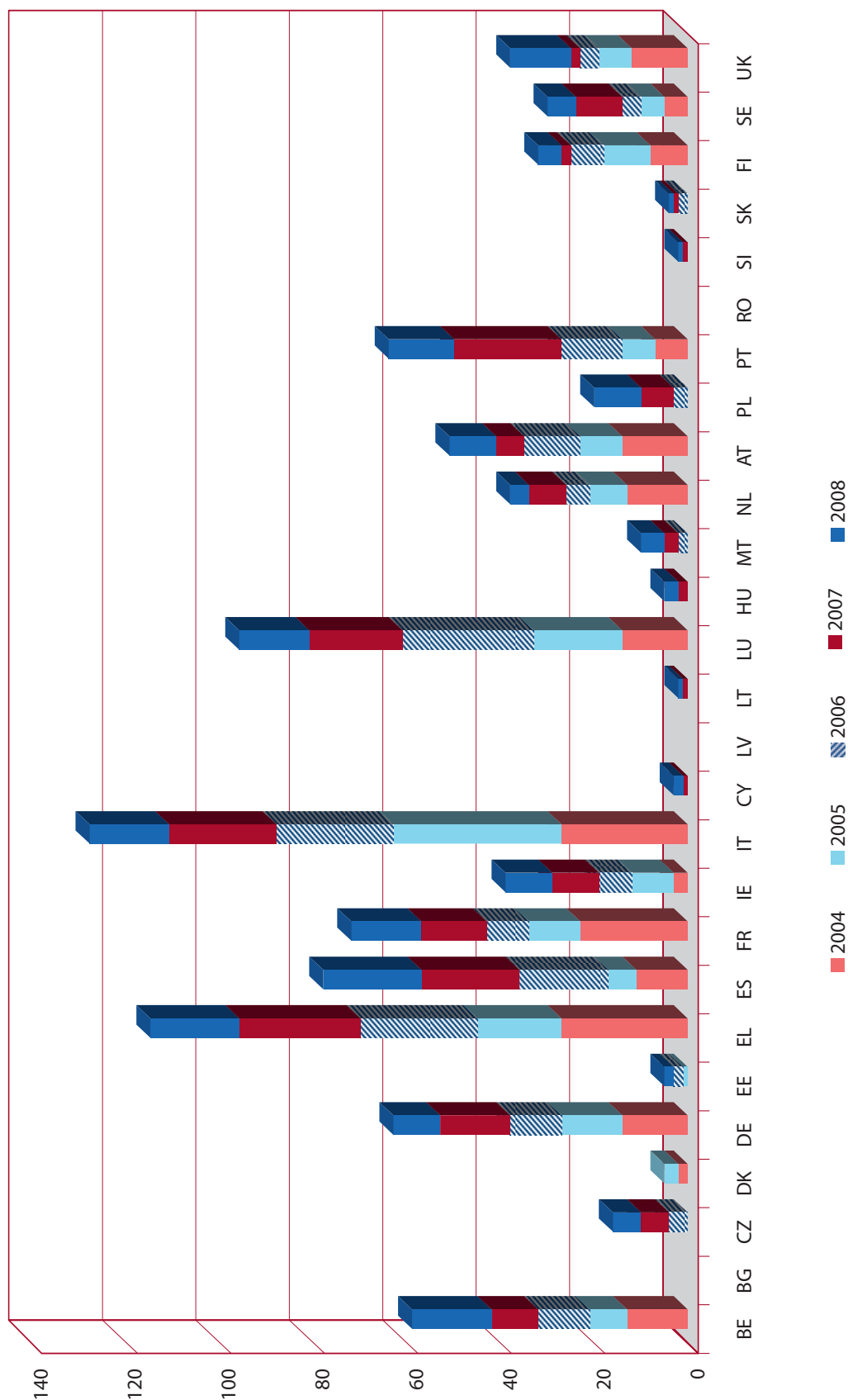
4. Začaté konania¹ – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2008)²

	Žaloby	Prejudiciálne konania	Odvolaania	Odvolaania proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia a proti uzneseniu o vedľajšom účastníctve	Spolu	Osobitné konania
Aproximácia právnych predpisov	15	10			25	
Colná únia		8	1		9	
Dane	14	35			49	
Doprava	12	4			16	
Duševné vlastníctvo	1	12	23		36	
Energia	4				4	
Európske občianstvo		6			6	
Hospodárska a menová politika	1				1	
Hospodárska súťaž		3	7		10	
Inštitucionálne právo	3	1	21		27	1
Obchodná politika		3	2		5	
Podnikové právo	9	9	1		19	
Politika rybníctva	2	1			3	
Poľnohospodárstvo	4	11			15	
Priemyselná politika	3	5			8	
Priestor slobody, bezpečnosti a práva	12	26			38	
Regionálna politika			2		2	
Rímsky dohovor		1			1	
Sloboda usadiť sa	26	7			33	
Slobodné poskytovanie služieb	12	20			32	
Sociálna politika	5	26			31	
Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov		2			2	
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika		1	1		2	
Spoločný colný sadzovník		12			12	
Štátna pomoc	1	6	4		11	
Vlastné zdroje Spoločenstiev	3				3	
Voľný pohyb kapitálu	3	9			12	
Voľný pohyb osôb	28	14			42	
Voľný pohyb tovaru	2	8			10	
Vonkajšie vzťahy	2	7			9	1
Zásady práva Spoločenstva		3	1		4	
Životné prostredie a spotrebiteľia	49	34	5		94	
Zmluva ES	209	284	68		569	2
Zmluva EÚ	1	4			5	
Konanie						7
Služobný poriadok úradníkov			9		9	
Rôzne			9		9	7
SPOLU CELKOVO	210	288	77	8	583	9

¹ Návrhy na nariadenie predbežného opatrenia nie sú zahrnuté.

² Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

5. Začaté konania – Žaloby o nesplnenie povinnosti členským štátom (2004 – 2008)¹

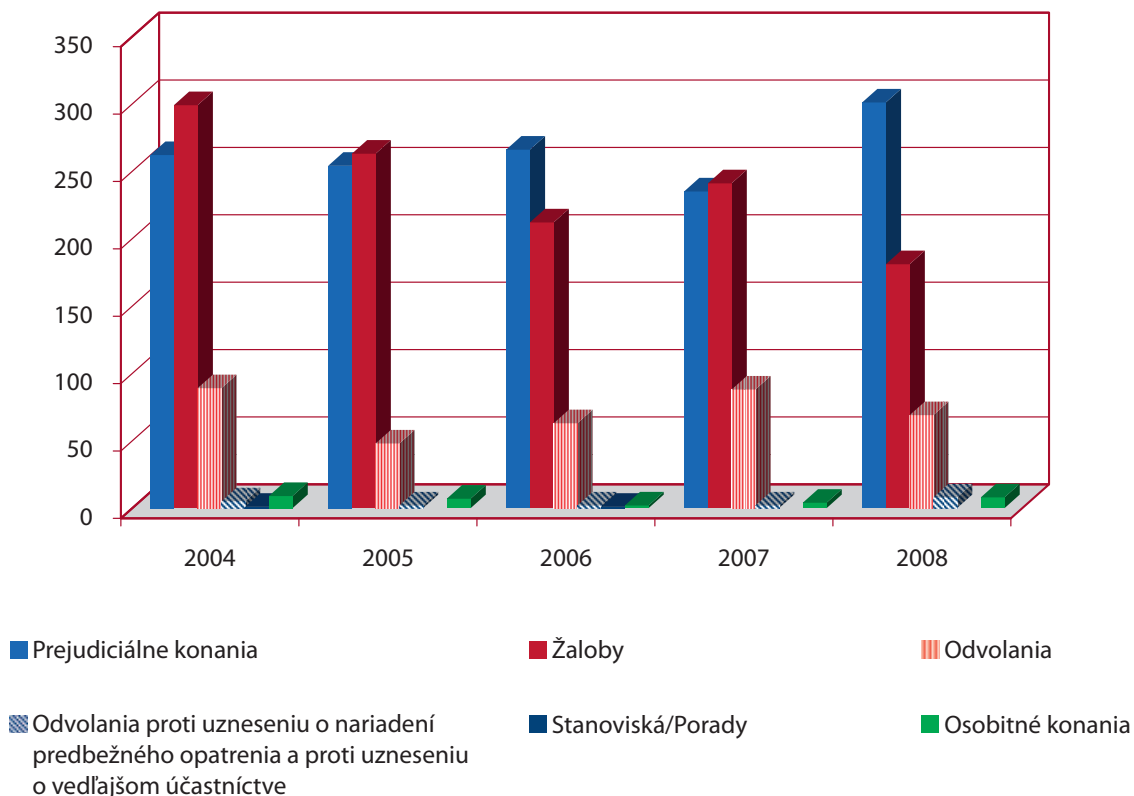

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Spolu
2004	13			2	14		27	11	23	3	27				14			13	14		7				8	5	12	193 ²
2005	8			3	13	1	18	6	11	9	36				19			8	9		7				10	5	7	170
2006	11		4		11	2	25	19	9	7	25				28		2	5	12	3	13			2	7	4	4	193
2007	10		6		15		26	21	14	10	23	1		1	20	2	3	8	6	7	23		1	1	2	10	2	212
2008	17		6		10	2	19	21	15	10	17	2		1	15	3	5	4	10	10	14		1	1	5	6	13	207

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).
Články 93, 169, 170, 171, 225 Zmluvy ES (teraz články 88 ES, 226 ES, 227 ES, 228 ES a 298 ES), články 141 AE, 142 AE, 143 AE a článok 88 UO.

² Z toho jedna žaloba na základe článku 170 Zmluvy ES (teraz článok 227 ES).

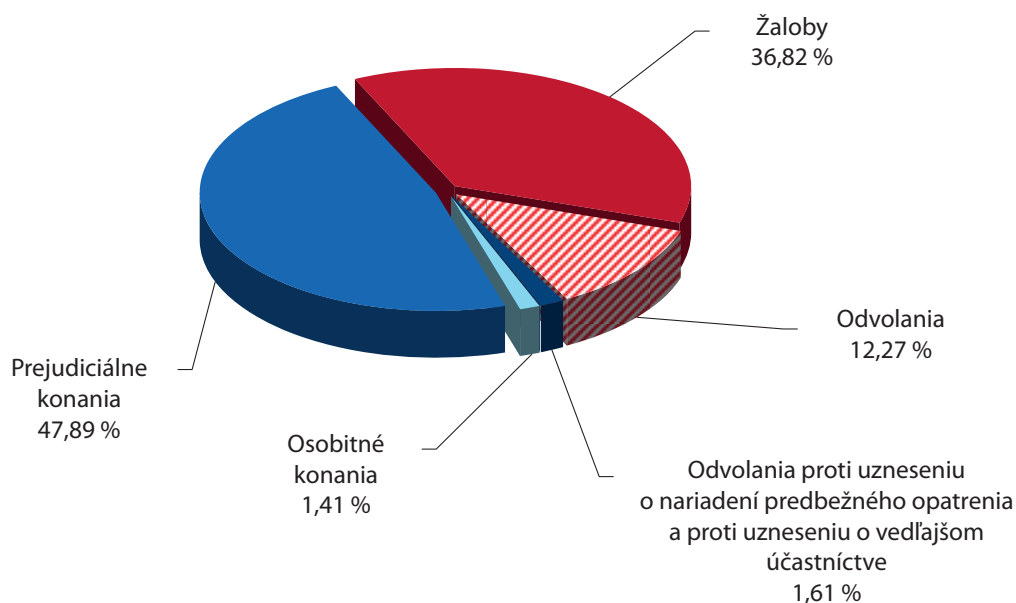
6. Skončené konania – Charakteristika konaní (2004 – 2008)¹

	2004	2005	2006	2007	2008
Prejudiciálne konania	262	254	266	235	301
Žaloby	299	263	212	241	181
Odvolania	89	48	63	88	69
Odvolania proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia a proti uzneseniu o vedľajšom účastníctve	5	2	2	2	8
Stanoviská/Porady	1		1		
Osobitné konania	9	7	2	4	8
Spolu	665	574	546	570	567

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

7. Skončené konania – Rozsudky, uznesenia, stanoviská (2008)¹

	Rozsudky	Uznesenia vo veci samej ²	Uznesenia o nariadení predbežného opatrenia ³	Iné uznesenia ⁴	Stanoviská	Spolu
Prejudiciálne konania	186	30		22		238
Žaloby	108	2		70		180
Odvolania	39	20		2		61
Odvolania proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia a proti uzneseniu o vedľajšom účastníctve			7	1		8
Osobitné konania		5		2		7
Spolu	333	57	7	97		494

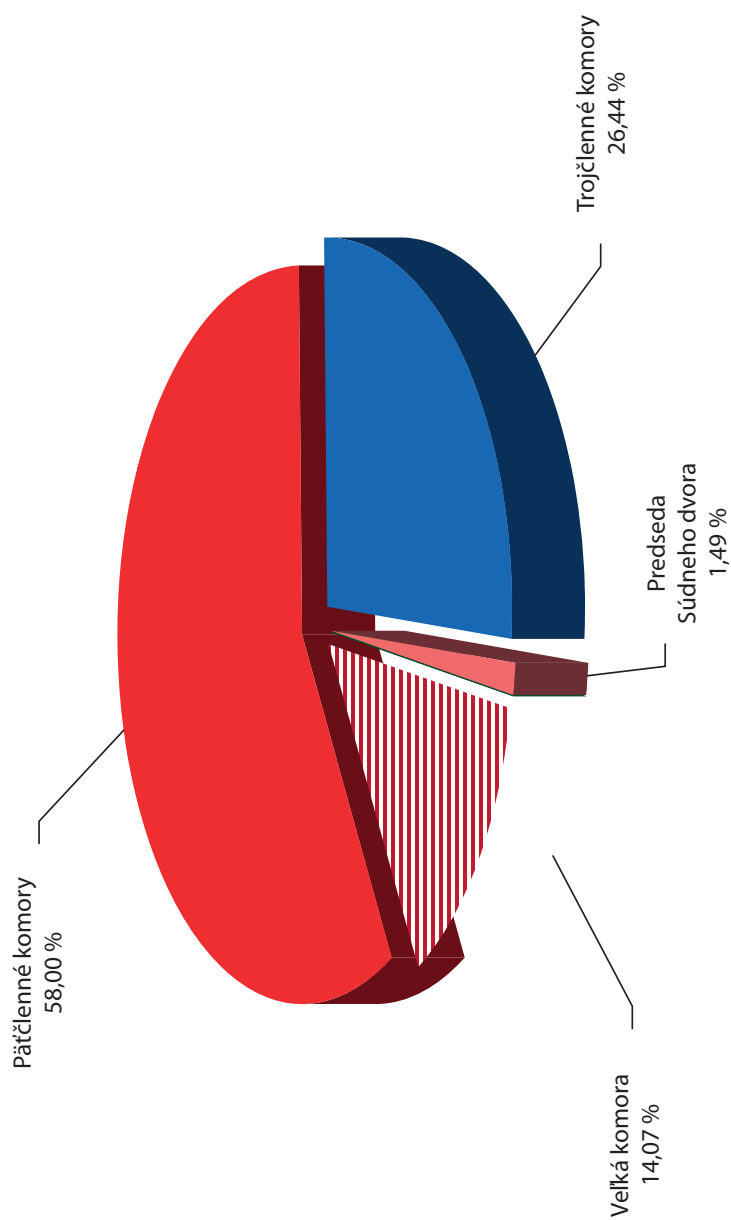
¹ Uvedené číselné údaje (presné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí s ohľadom na spojenie vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedna skupina spojených vecí = jedna vec).

² Uznesenia vo veci samej, ktorými sa konanie končí (neprípustnosť, zjavná neprípustnosť, ...).

³ Uznesenia vydané v nadväznosti na žalobu podľa článku 185 alebo 188 Zmluvy ES (teraz články 242 ES a 243 ES) alebo podľa článku 187 Zmluvy ES (teraz článok 244 ES) alebo podľa príslušných ustanovení Zmluvy AE a Zmluvy UO, alebo v nadväznosti na odvolanie proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniu o vedľajšom účastníctve.

⁴ Uznesenia ukončujúce konanie výmazom, zastavením alebo vrátením veci Súdu prvého stupňa.

8. Skončené konania – Rozhodovacie zloženie (2004 – 2008)¹

9. Konania skončené rozsudkom, stanoviskom alebo uznesením vo veci samej – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2004 – 2008)¹

	2004	2005	2006	2007	2008
Aproximácia právnych predpisov	33	41	19	22	21
Bruselský dohovor	7	8	4	2	1
Colná únia	12	9	9	12	8
Dane	28	34	55	44	38
Doprava	11	16	9	6	4
Duševné vlastníctvo	20	5	19	21	22
Energia	1	3	6	4	4
Európske občianstvo	1	2	4	2	6
Hospodárska a menová politika	2			1	1
Hospodárska súťaž	29	17	30	17	23
Inštitucionálne právo	13	16	15	6	16
Obchodná politika		4	1	1	1
Podnikové právo	16	24	10	16	17
Politika rybníctva	6	11	7	6	6
Poľnohospodárstvo	60	63	30	23	54
Pridruženie zámorských krajín a území	1	2			
Priemyselná politika	11	11		11	12
Priestor slobody, bezpečnosti a práva	2	5	9	17	5
Pristúpenie nových štátov	2	1		1	
Regionálna politika		5		7	1
Sloboda usadiť sa	14	5	21	19	29
Slobodné poskytovanie služieb	23	11	17	23	8
Sociálna politika	44	29	29	26	25
Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov	6	10	7	7	5
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika				4	2
Spoločný colný sadzobník	4	7	7	10	5
Spravodlivosť a vnútorné záležitosti			2		1
Štátna pomoc	21	23	23	9	26
Vlastné zdroje Spoločenstiev		2	6	3	
Voľný pohyb kapitálu	4	5	4	13	9
Voľný pohyb osôb	17	17	20	19	27
Voľný pohyb tovaru	17	11	8	14	12
Vonkajšie vzťahy	9	8	11	9	8
Výsady a imunity		1	1	1	2
Výskum, informácie, vzdelávanie, štatistiky					
Zásady práva Spoločenstva	4	2	1	4	4
Životné prostredie a spotrebiteľia	67	44	40	50	43
Zmluva ES	485	452	424	430	446
Zmluva EÚ		3	3	4	6
Zmluva UO	1	3		1	2
Zmluva AE	2	1	4	1	
Konanie	8	1	2	3	5
Služobný poriadok úradníkov	12	6	9	17	11
Výsady a imunity	1				
Rôzne	21	7	11	20	16
SPOLU CELKOVO	509	466	442	456	470

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

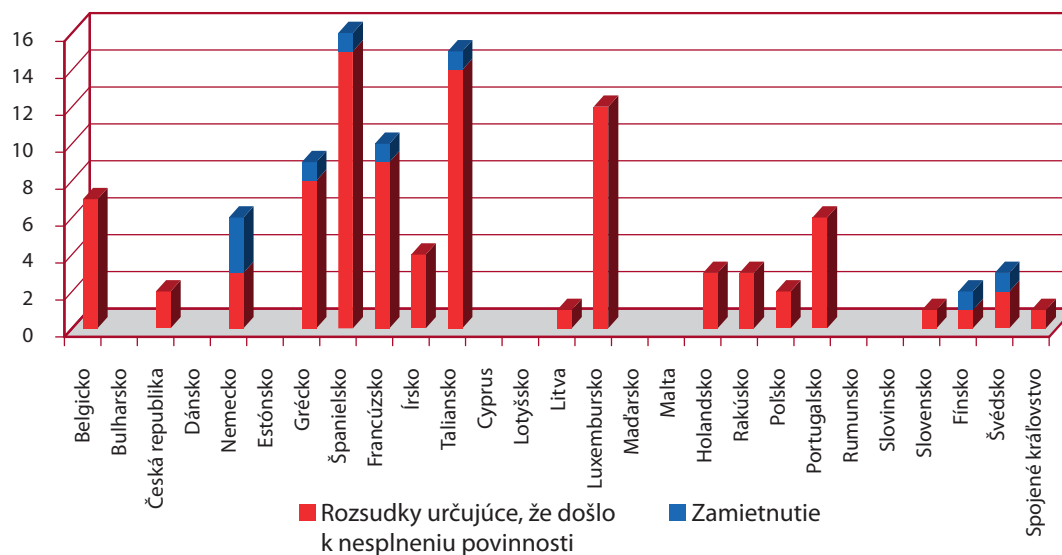
10. Konania skončené rozsudkom, stanoviskom alebo uznesením vo veci samej – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2008)¹

	Rozsudky/ Stanoviská	Uznesenia ²	Spolu
Aproximácia právnych predpisov	21		21
Bruselský dohovor	1		1
Colná únia	7	1	8
Dane	32	6	38
Doprava	4		4
Duševné vlastníctvo	14	8	22
Energia	4		4
Európske občianstvo	6		6
Hospodárska a menová politika		1	1
Hospodárska súťaž	21	2	23
Inštitucionálne právo	7	9	16
Obchodná politika	1		1
Podnikové právo	16	1	17
Politika rybníctva	5	1	6
Poľnohospodárstvo	40	14	54
Priemyselná politika	12		12
Priestor slobody, bezpečnosti a práva	5		5
Regionálna politika		1	1
Sloboda usadiť sa	24	5	29
Slobodné poskytovanie služieb	7	1	8
Sociálna politika	18	7	25
Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov	5		5
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	2		2
Spoločný colný sadzovník	4	1	5
Spravodlivosť a vnútorné záležitosti	1		1
Štátna pomoc	23	3	26
Voľný pohyb kapitálu	9		9
Voľný pohyb osôb	23	4	27
Voľný pohyb tovaru	11	1	12
Vonkajšie vzťahy	7	1	8
Výsady a imunity	2		2
Zásady práva Spoločenstva	4		4
Životné prostredie a spotrebitelia	38	5	43
Zmluva ES	374	72	446
Zmluva EÚ	6		6
Zmluva UO	2		2
Konanie		5	5
Služobný poriadok úradníkov	9	2	11
Rôzne	9	7	16
SPOLU CELKOVO	391	79	470

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

² Uznesenia vo veci samej, ktorými sa konanie končí (iné ako uznesenia ukončujúce konanie výmazom, zastavením alebo vrátením veci Súdu prvého stupňa).

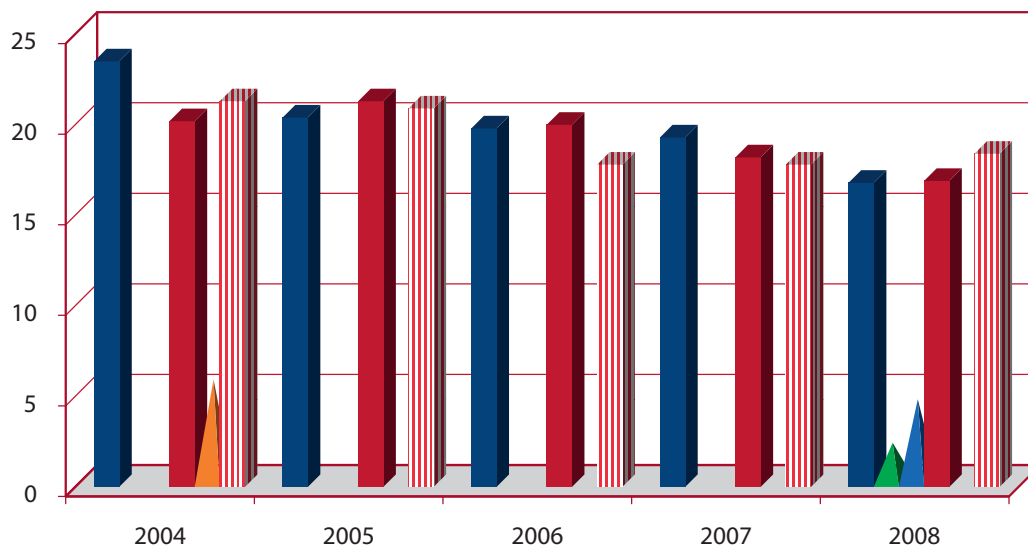
11. Skončené konania – Rozsudky o nesplnení povinnosti členským štátom: výsledok rozhodnutia (2008)¹

	Rozsudky určujúce, že došlo k nesplneniu povinnosti	Zamietnutie	Spolu
Belgicko	7		7
Bulharsko			
Česká republika	2		2
Dánsko			
Nemecko	3	3	6
Estónsko			
Grécko	8	1	9
Španielsko	15	1	16
Francúzsko	9	1	10
Írsko	4		4
Taliansko	14	1	15
Cyprus			
Lotyšsko			
Litva	1		1
Luxembursko	12		12
Maďarsko			
Malta			
Holandsko	3		3
Rakúsko	3		3
Poľsko	2		2
Portugalsko	6		6
Rumunsko			
Slovinsko			
Slovensko	1		1
Fínsko	1	1	2
Švédsko	2	1	3
Spojené kráľovstvo	1		1
Spolu	94	9	103

¹ Uvedené číselné údaje (presné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí s ohľadom na spojenie vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedna skupina spojených vecí = jedna vec).

12. Skončené konania – Dĺžka trvania konaní (2004 – 2008)¹ (rozsudky a uznesenia vo veci samej)²

■ Prejudiciálne konania   ■ Naliehavé prejudiciálne konania
■ Skrátené prejudiciálne konania   ■ Žaloby
■ Žaloby – skrátené konania   ▨ Odvolania

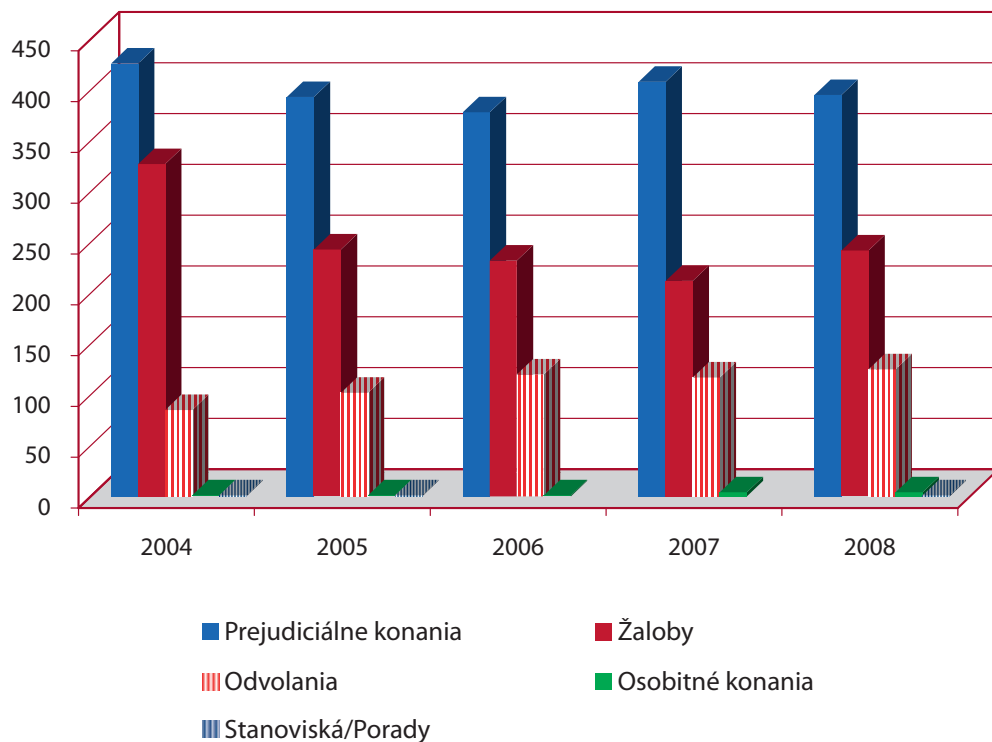
	2004	2005	2006	2007	2008
Prejudiciálne konania	23,5	20,4	19,8	19,3	16,8
Naliehavé prejudiciálne konania					2,1
Skrátené prejudiciálne konania					4,5
Žaloby	20,2	21,3		18,2	16,9
Žaloby – skrátené konania	5,6				
Odvolania	21,3	20,9	17,8	17,8	18,4

¹ Z výpočtu dĺžky trvania konaní sú vylúčené: veci zahrňujúce medzitýmny rozsudok alebo vykonanie dôkazu; stanoviská a porady; osobitné konania (konkrétne: určenie výšky trov konania, pomoc súvisiaca s trovami konania, návrh na zrušenie rozsudku, návrh tretej osoby na zmenu rozsudku, výklad rozsudku, obnova konania, oprava rozsudku, konanie o nariadení zákazu nakladať s majetkom, konania vo veci imunity); veci končiace sa uznesením o výmaze, zastavení konania, postúpení alebo vrátení veci Súdu prvého stupňa; konania o nariadení predbežného opatrenia, ako aj odvolania proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia a proti uzneseniu o vedľajšom účastníctve.

Dĺžka trvania konaní je vyjadrená v mesiacoch a v desatinách mesiaca.

² Ide o iné uznesenia než uznesenia ukončujúce konanie výmazom, zastavením alebo vrátením veci Súdu prvého stupňa.

13. Prebiehajúce konania k 31. decembru – Charakteristika konaní (2004 – 2008)¹

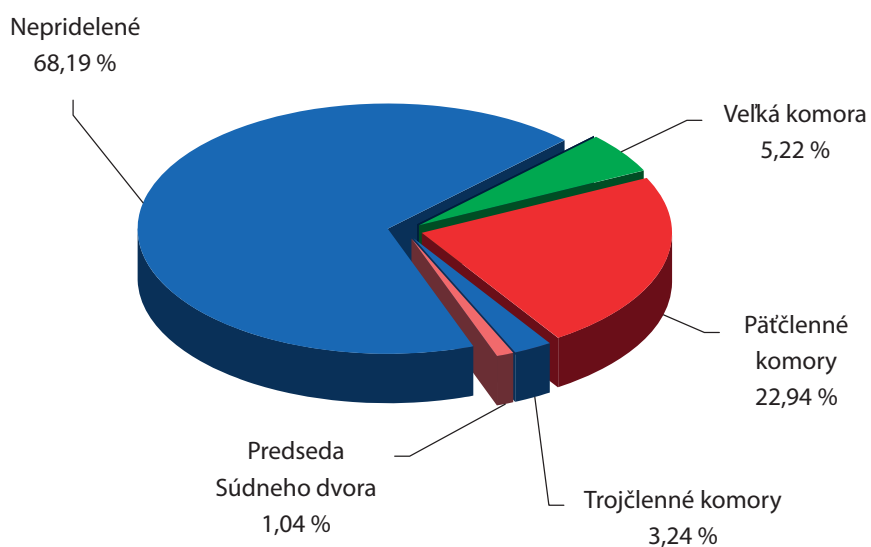

	2004	2005	2006	2007	2008
Prejudiciálne konania	426	393	378	408	395
Žaloby	327	243	232	212	242
Odvolania	85	102	120	117	125
Osobitné konania	1	1	1	4	4
Stanoviská/Porady	1	1			1
Spolu	840	740	731	741	767

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

14. Prebiehajúce konania k 31. decembru – Rozhodovacie zloženie (2008)¹

Rozdelenie v roku 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Nepridelené	547	437	490	481	523
Plénum/Velké plénum	2	2			
Malé Plénum ²					
Velká komora	56	60	44	59	40
Päťčlenné komory	177	212	171	170	177
Trojčlenné komory	57	29	26	24	19
Predseda Súdneho dvora	1			7	8
Spolu	840	740	731	741	767

¹ Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

² Zloženie, ktoré existovalo pred nadobudnutím platnosti Zmluvy z Nice.

15. Rôzne – Skrátené súdne konania (2004 – 2008)¹

	2004		2005		2006		2007		2008		Spolu
	Povolenie	Odloženie	Povolenie	Odloženie	Povolenie	Odloženie	Povolenie	Odloženie	Povolenie	Odloženie	
Žaloby	1	2						1			4
Prejudiciálne konania		10		5		5		6	2	6	34
Odvolania								1			1
Stanoviská		1									1
Spolu	1	13		5		5		8	2	6	40

¹ Prejednanie a rozhodnutie vecí v skrátanom súdnom konaní na Súdnom dvore je možné na základe ustanovení článkov 62a a 104a rokovacieho poriadku v jeho znení, ktoré nadobudlo účinnosť 1. júla 2000.

16. Rôzne – Naliehavé prejudiciálne konania (2008)

	2008		Spolu
	Povolenie	Odloženie	
Naliehavé prejudiciálne konania	3	3	6

17. Rôzne – Konania o nariadení predbežného opatrenia (2008)¹

	Začaté konania o nariadení predbežného opatrenia	Počet odvolaní proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniu o vedľajšom účastníctve	Výsledok rozhodnutia		
			Zamietnutie	Vyhovenie	Výmaz alebo zastavenie konania
Inštitucionálne právo	2	2	2		
Životné prostredie a spotrebitelia	1	6		1	1
Spolu Zmluva ES	3	8	2	1	1
SPOLU CELKOVO	3	8	2	1	1

¹ Uvedené číselné údaje (presné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí s ohľadom na spojenie vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedna skupina spojených vecí = jedna vec).

18. Celkový vývoj súdnej činnosti (1952 – 2008) – Začaté konania a rozsudky

Roky	Začaté konania ¹						Rozsudky ²
	Žaloby ³	Prejudiciálne konania	Odvolanía	Odvolanía proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia a proti uzneseniu o vedľajšom účastníctve	Spolu	Návrhy na nariadenie predbežného opatrenia	
1953	4				4		
1954	10				10		2
1955	9				9	2	4
1956	11				11	2	6
1957	19				19	2	4
1958	43				43		10
1959	47				47	5	13
1960	23				23	2	18
1961	25	1			26	1	11
1962	30	5			35	2	20
1963	99	6			105	7	17
1964	49	6			55	4	31
1965	55	7			62	4	52
1966	30	1			31	2	24
1967	14	23			37		24
1968	24	9			33	1	27
1969	60	17			77	2	30
1970	47	32			79		64
1971	59	37			96	1	60
1972	42	40			82	2	61
1973	131	61			192	6	80
1974	63	39			102	8	63
1975	62	69			131	5	78
1976	52	75			127	6	88
1977	74	84			158	6	100
1978	147	123			270	7	97
1979	1.218	106			1.324	6	138
1980	180	99			279	14	132
1981	214	108			322	17	128
1982	217	129			346	16	185
1983	199	98			297	11	151
1984	183	129			312	17	165

>>>

Roky	Začaté konania ¹						Rozsudky ²
	Žaloby ³	Prejudiciálne konania	Odvolaťnia	Odvolaťnia proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia a proti uzneseniu o vedľajšom účastníctve	Spolu	Návrhy na nariadenie predbežného opatrenia	
1985	294	139			433	23	211
1986	238	91			329	23	174
1987	251	144			395	21	208
1988	193	179			372	17	238
1989	244	139			383	19	188
1990 ⁴	221	141	15		378	12	193
1991	142	186	13		342	9	204
1992	253	162	24		440	5	210
1993	265	204	17		486	13	203
1994	128	203	12		344	4	188
1995	109	251	46		408	3	172
1996	132	256	25		416	4	193
1997	169	239	30		443	1	242
1998	147	264	66		481	2	254
1999	214	255	68		541	4	235
2000	199	224	66		502	4	273
2001	187	237	72		503	6	244
2002	204	216	46		470	1	269
2003	278	210	63		556	7	308
2004	220	249	52		527	3	375
2005	179	221	66		467	2	362
2006	201	251	80		535	1	351
2007	221	265	79		573	3	379
2008	211	288	77		584	3	333
Spolu	8 340	6 318	917		15 652	348	7 890

¹ Približné číselné údaje nezahŕňajú osobitné konania.

² Presné číselné údaje.

³ Vráťane stanovísk.

⁴ Od roku 1990 sa zamestnanecké žaloby podávajú na Súde prvého stupňa.

19. Celkový vývoj súdnej činnosti (1952 – 2008) – Podané návrhy na začatie prejudiciálneho konania (podľa členských štátov a podľa rokov)¹

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Benelux ²	Spolu	
1961																		1											1	
1962																		5												5
1963											1							5												6
1964										2								4												6
1965					4				2									1												7
1966																		1												1
1967	5				11				3		1						3												23	
1968	1				4				1		1						2												9	
1969	4				11				1						1														17	
1970	4				21				2		2							3											32	
1971	1				18				6		5				1			6											37	
1972	5				20				1		4							10											40	
1973	8				37				4		5				1			6											61	
1974	5				15				6		5							7								1			39	
1975	7			1	26				15		14				1			4								1			69	
1976	11				28				8	1	12							14								1			75	
1977	16			1	30				14	2	7							9								5			84	
1978	7			3	46				12	1	11							38								5			123	
1979	13			1	33				18	2	19				1			11								8			106	
1980	14			2	24				14	3	19							17								6			99	
1981	12			1	41				17		11				4			17								5			108	
1982	10			1	36				39		18							21								4			129	
1983	9			4	36				15	2	7							19								6			98	
																														>>>

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Benelux ²	Spolu	
1984	13			2	38				34	1	10							22									9		129	
1985	13				40				45	2	11				6			14									8		139	
1986	13			4	18		2	1	19	4	5				1			16									8		91	
1987	15			5	32		17	1	36	2	5				3			19									9		144	
1988	30			4	34			1	38		28				2			26									16		179	
1989	13			2	47		2	2	28	1	10				1			18			1						14		139	
1990	17			5	34		2	6	21	4	25				4			9			2						12		141	
1991	19			2	54		3	5	29	2	36				2			17			3						14		186	
1992	16			3	62		1	5	15		22				1			18			1						18		162	
1993	22			7	57		5	7	22	1	24				1			43			3						12		204	
1994	19			4	44				13	36	2	46			1			13			1						24		203	
1995	14			8	51		10	10	43	3	58				2			19		2	5					6	20		251	
1996	30			4	66		4	6	24		70				2			10		6	6				3	4	21		256	
1997	19			7	46		2	9	10	1	50				3			24		35	2				6	7	18		239	
1998	12			7	49		5	55	16	3	39				2			21		16	7				2	6	24		264	
1999	13			3	49		3	4	17	2	43				4			23		56	7				4	5	22		255	
2000	15			3	47		3	5	12	2	50							12		31	8				5	4	26	1	224	
2001	10			5	53		4	4	15	1	40				2			14		57	4				3	4	21		237	
2002	18			8	59		7	3	8		37				4			12		31	3				7	5	14		216	
2003	18			3	43		4	8	9	2	45				4			28		15	1				4	4	22		210	
2004	24			4	50		18	8	21	1	48				1	2		28		12	1				4	5	22		249	
2005	21			1	4	51	11	10	17	2	18				2	3		36		15	1	2			4	11	12		221	
2006	17			3	3	77	14	17	24	1	34			1	1	4		20		12	2	3				1	5	2	10	251
2007	22	1		2	5	59	2	8	14	26	2	43		1		2		19		20	7	3	1		1	5	6	16	265	
2008	24			1	6	71	2	9	17	12	1	39	1	3	3	4	6	34		25	4	1			4	7	14		288	
Spolu	579	1	7	122	1 672	4 134	211 755	51 978	1 3	5 64	17	719	333	14 64	1	2 56	76 448	1	6 318											

¹ Článok 177 Zmluvy ES (teraz článok 234 ES), článok 35 ods. 1 EÚ, článok 41 UO, článok 150 AE, protokol 1971.

² Vec C-265/00, Campina Melkunie.

20. Celkový vývoj súdnej činnosti (1952 – 2008) – Podané návrhy na začatie prejudiciálneho konania (podľa členských štátov a podľa súdnych orgánov)

			Spolu
Belgicko	Cour constitutionnelle	71	
	Cour de cassation	12	
	Conseil d'État	43	
	Iné súdne orgány	453	579
Bulharsko	Софийски градски съд Търговско отделение	1	
	Iné súdne orgány		1
Česká republika	Nejvyšší soud		
	Nejvyšší správní soud	1	
	Ústavní soud		
	Iné súdne orgány	6	7
Dánsko	Højesteret	22	
	Iné súdne orgány	100	122
Nemecko	Bundesgerichtshof	120	
	Bundesverwaltungsgericht	88	
	Bundesfinanzhof	250	
	Bundesarbeitsgericht	17	
	Bundessozialgericht	73	
	Staatsgerichtshof des Landes Hessen	1	
	Iné súdne orgány	1 123	1 672
Estónsko	Riigikohus	1	
	Iné súdne orgány	3	4
Grécko	Άρειος Πάγος	9	
	Συμβούλιο της Επικρατείας	31	
	Iné súdne orgány	94	134
Španielsko	Tribunal Supremo	22	
	Audiencia Nacional	1	
	Juzgado Central de lo Penal	7	
	Iné súdne orgány	181	211
Francúzsko	Cour de cassation	83	
	Conseil d'État	42	
	Iné súdne orgány	630	755
Írsko	Supreme Court	17	
	High Court	15	
	Iné súdne orgány	19	51

>>>

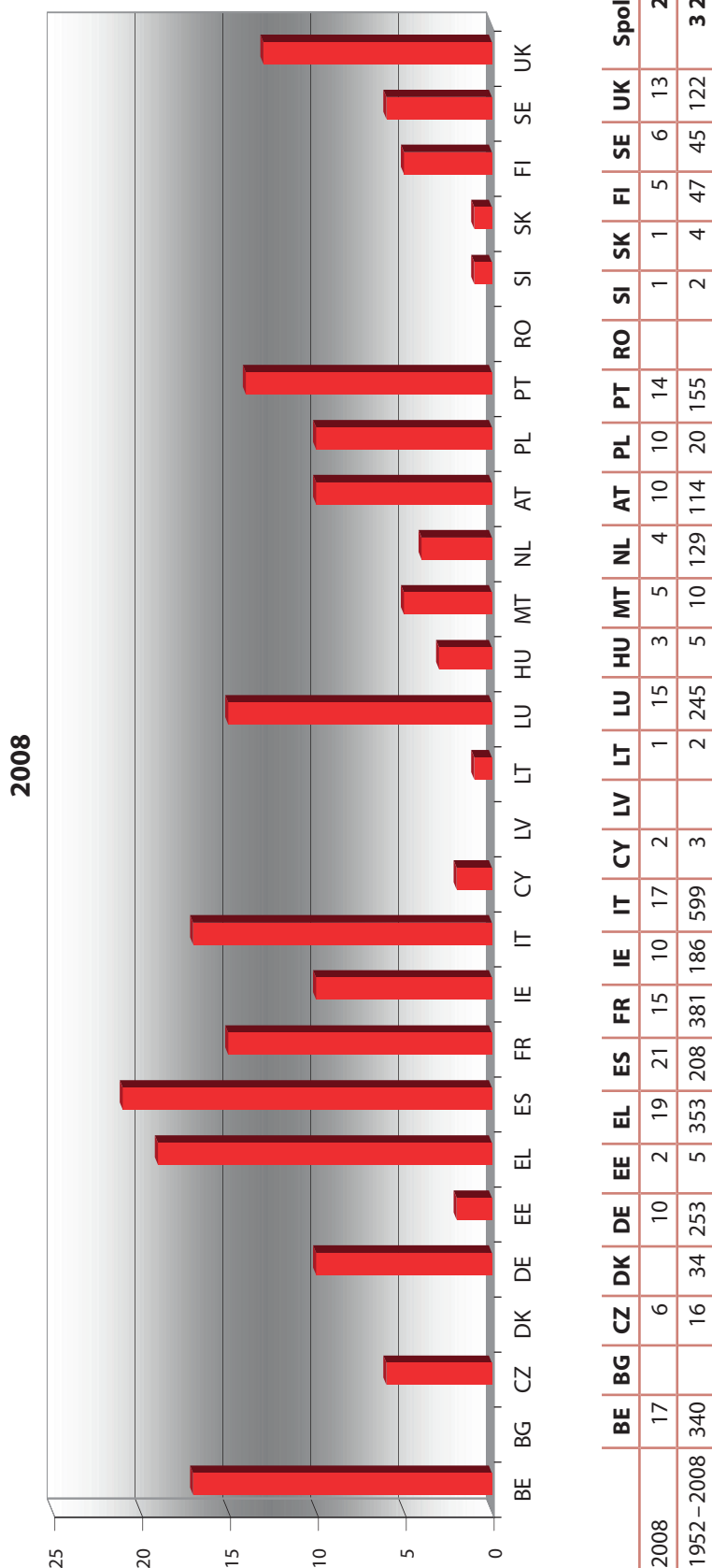
			Spolu
Taliansko	Corte suprema di Cassazione	101	
	Corte Costituzionale	1	
	Consiglio di Stato	62	
	Iné súdne orgány	814	978
Cyprus	Ανώτατο Δικαστήριο		
	Iné súdne orgány	1	1
Lotyšsko	Augstākā tiesa		
	Satversmes tiesa		
	Iné súdne orgány	3	3
Litva	Konstitucinis Teismas	1	
	Lietuvos Aukščiausiasis	1	
	Lietuvos vyriausiasis administracinis Teismas	2	
	Iné súdne orgány	1	5
Luxembursko	Cour supérieure de justice	10	
	Cour de cassation	2	
	Conseil d'État	13	
	Cour administrative	7	
	Iné súdne orgány	32	64
Maďarsko	Legfelsőbb Bíróság	1	
	Fővárosi Ítéletábla	1	
	Szegedi Ítéletábla	1	
	Iné súdne orgány	14	17
Malta	Qorti Kostituzzjonali		
	Qorti ta' l- Appel		
	Iné súdne orgány		
Holandsko	Raad van State	59	
	Hoge Raad der Nederlanden	177	
	Centrale Raad van Beroep	46	
	College van Beroep voor het Bedrijfsleven	137	
	Tariefcommissie	34	
	Iné súdne orgány	266	719
Rakúsko	Verfassungsgerichtshof	4	
	Oberster Gerichtshof	71	
	Oberster Patent- und Markensenat	3	
	Bundesvergabeamt	24	
	Verwaltungsgerichtshof	57	
	Vergabekontrollsenat	4	
	Iné súdne orgány	170	333

>>>

			Spolu
Poľsko	Sąd Najwyższy		
	Naczelny Sąd Administracyjny	3	
	Trybunał Konstytucyjny		
	Iné súdne orgány	11	14
Portugalsko	Supremo Tribunal de Justiça	1	
	Supremo Tribunal Administrativo	36	
	Iné súdne orgány	27	64
Rumunsko	Tribunal Dâmbovița	1	
	Iné súdne orgány		1
Slovinsko	Vrhovno sodišče		
	Ustavno sodišče		
	Iné súdne orgány		
Slovensko	Ústavný súd		
	Najvyšší súd	1	
	Iné súdne orgány	1	2
Finsko	Korkein hallinto-oikeus	23	
	Korkein oikeus	10	
	Iné súdne orgány	23	56
Švédsko	Högsta Domstolen	12	
	Marknadsdomstolen	4	
	Regeringsrätten	21	
	Iné súdne orgány	39	76
Spojené kráľovstvo	House of Lords	38	
	Court of Appeal	45	
	Iné súdne orgány	365	448
Benelux	Cour de justice/Gerechtshof ¹	1	1
Spolu			6 318

¹ Vec C-265/00, Campina Melkunie.

21. Celkový vývoj súdnej činnosti (1952 – 2008) – Podané žaloby o nesplnenie povinnosti členským štátom¹

V počte konaní vedených proti Španielsku je zahrnutá jedna žaloba podľa článku 170 Zmluvy ES (teraz článok 227 ES), ktorú podalo Belgicko.

V počte konaní vedených proti Francúzsku je zahrnutá jedna žaloba podľa článku 170 Zmluvy ES (teraz článok 227 ES), ktorú podalo Írsko.

V počte konaní vedených proti Spojenému kráľovstvu sú zahrnuté tri žaloby podľa článku 170 Zmluvy ES (teraz článok 227 ES), z toho jednu podalo Francúzsko a dve Španielsko.

¹ Články 93, 169, 170, 171, 225 Zmluvy ES (teraz články 88 ES, 226 ES, 227 ES, 228 ES a 298 ES), články 141 AE, 142 AE, 143 AE a článok 88 UO.

Kapitola II

Súd prvého stupňa
Európskych spoločností

A – Vývoj a činnosť Súdu prvého stupňa v roku 2008

Predkladateľ: predseda Súdu prvého stupňa Marc Jaeger

Po početných zmenách, ku ktorým došlo v roku 2007 z dôvodu čiastočnej obnovy členov Súdu prvého stupňa, ako aj z dôvodu pristúpenia nových členských štátov, bolo zloženie Súdu prvého stupňa v roku 2008 stabilnejšie. Napriek tomu bol tento rok poznačený odchodom pána Johna D. Cooke, ktorý bol trinásť rokov sudcom Súdu prvého stupňa, ktorého nahradil pán Kevin O'Higgins.

Súd prvého stupňa však zaznamenal výrazné zmeny vo svojich metódach a výsledkoch.

Aby Súd prvého stupňa zvládol neustále narastajúcu súdnu agendu a s ňou súvisiace nevybavené veci, zlepšil svoje pracovné postupy, organizáciu a fungovanie. Rôzne fázy správy spisovej služby, ako aj postup prípravy a vypracovania rozhodnutí boli podrobené hlbšej analýze s cieľom zvýšiť efektivitu Súdu prvého stupňa avšak bez ohrozenia kvality vydaných rozhodnutí. Rokovací poriadok bol zmenený tak, aby umožnil Súdu prvého stupňa rozhodovať o žalobách vo veciach práva duševného vlastníctva, bez ústnej časti konania, s výnimkou prípadov, ak jeden z účastníkov konania podá návrh, v ktorom uvedie dôvody, pre ktoré chce byť vypočutý.

Súhrn prijatých opatrení a neustále hľadanie efektivity umožnili dosiahnuť maximálny úžitok z úctyhodnej práce, ktorú odviadli členovia a zamestnanci Súdu prvého stupňa. V uplynulom roku bolo ukončených 605 vecí, čo predstavuje 52 % zvýšenie oproti predchádzajúcemu roku, pričom počet uskutočnených pojednávaní v roku 2008 sa zdvojnásobil (341 oproti 172 v roku 2007). Priemerná dĺžka konania sa citelne znížila (24,5 mesiaca oproti 27,7 mesiaca v roku 2007), pričom i naďalej zostáva potreba dosiahnuť lepšie výsledky.

V roku 2009 musí Súd prvého stupňa pokračovať vo svojom úsilí a viac využívať širokú možnosť uplatnenia zavedených reforiem. Minulý rok bol výnimočný tak pokiaľ išlo o počet ukončených vecí, ako aj predložených vecí (432 v roku 2006, 522 v roku 2007 a 629 v roku 2008). Počet neukončených vecí mierne vzrástol (1 178 oproti 1 154 v roku 2007). Takýto vývoj môže byť zárodokom rizika nárastu dĺžky konaní. Vzhľadom na neustály nárast agendy bude potrebná hlbšia analýza spôsobov a prostriedkov, osobitne štrukturálnych, ktoré by Súdu prvého stupňa umožnili v záujme účastníkov konania i naďalej zabezpečovať kvalitné prejednanie vecí a zároveň skrátiť dĺžku konania.

Neustále zvyšujúci sa nápad súdnej agendy Súdu prvého stupňa svedčí aj v tomto roku o rôznorodosti tak predložených právnych otázok, ako aj prejednávanych oblastí (hospodárska súťaž, štátna pomoc, ochrana životného prostredia, regionálna politika, obchodná politika, spoločná zahraničná a bezpečnostná politika, inštitucionálne právo, právo duševného vlastníctva, verejné obstarávanie atď.). Rovnako sa zdá, že vývoj smerujúci k nárastu počtu konaní o nariadení predbežného opatrenia, ktorý bolo možné konštatovať už minulý rok, sa jednoznačne potvrdil. V roku 2008 bolo podaných 58 návrhov na nariadenie predbežných opatrení a 57 konaní o týchto opatreniach bolo skončených. V nasledujúcej časti budú v krátkosti uvedené hlavné línie judikatúry. Postupne budú

prezentované konania týkajúce sa zákonnosti (I), konania týkajúce sa náhrady škody (II), odvolania (III) a konania o nariadení predbežného opatrenia (IV).

I. Konania týkajúce sa zákonnosti

Prípustnosť žalôb podaných podľa článku 230 ES

1. Autor aktu

Článok 230 ES stanovuje, že sudy Spoločenstva preskúmajú zákonnosť aktov prijatých spoločne Európskym parlamentom a Radou, aktov Rady, Komisie a Európskej centrálnej banky (ECB), a aktov Európskeho parlamentu, ktoré majú právne účinky vo vzťahu k tretím stranám. Agentúry Spoločenstva formálne nie sú uvedené medzi subjektmi, ktorých akty môžu byť predmetom žaloby o neplatnosť na súde Spoločenstva.

Dôležitá otázka pasívnej legitímácie týchto subjektov bola objasnená Súdom prvého stupňa vo veci *Sogelma/EAO* (rozsudok z 8. októbra 2008, T-411/06, zatiaľ neuvverejnený), ktorej predmetom bol návrh na zrušenie rozhodnutí Európskej agentúry pre obnovu (ďalej len „EAO“) v oblasti verejného obstarávania prijatých v rámci uplatnenia akčného programu Spoločenstva. Súd prvého stupňa rozhodol, že skutočnosť, že EAO nie je uvedené medzi orgánmi vymenovanými v článku 230 ES a že nariadenie o založení tejto agentúry nestanovuje, že Súd spoločenstva má právomoc rozhodovať o žalobách o neplatnosť proti iným rozhodnutiam, ako sú tie, ktoré sa týkajú žiadostí o prístup k dokumentom nebránia tomu, aby na základe článku 230 ES preskúmal zákonnosť aktov tejto agentúry.

Na základe rozsudku Súdneho dvora z 23. apríla 1986, *Les Verts/Parlament*¹, ktorý sa venoval pasívnej legitímácii Parlamentu Súd prvého stupňa zakotvil všeobecnú zásadu, podľa ktorej každý akt orgánu Spoločenstva, ktorý má vyvolávať právne účinky voči tretím osobám, musí podliehať súdnemu preskúmaniu. Samotná skutočnosť, že Komisia zveruje určité rozhodovacie právomoci EAO, ktoré z tohto dôvodu prijíma rozhodnutia, nemôže zbaviť tieto rozhodnutia povahy napadnuteľného aktu, pretože inak by vzniklo právne vákuum. Súd prvého stupňa zdôrazňuje, že EAO má právnu subjektivitu a rovnako teda právomoc samo vykonávať programy pomoci Spoločenstva a že Komisia sa rozhodovacieho procesu nezúčastnila. Ako subjekt, ktorý vydal napadnuté rozhodnutie môže byť EAO osobne označený ako žalovaný v konaní na Súd prvého stupňa s cieľom, aby bránil uvedené rozhodnutie.

¹ 294/83, Zb. s. 1339.

2. Akty, ktoré môžu byť predmetom žaloby

Podľa článku 230 ES aktmi, ktoré môžu byť predmetom žaloby o neplatnosť, sú opatrenia s právne záväznými účinkami, ktoré môžu zasiahnuť do záujmov žalobcu tým, že podstatným spôsobom zmenia jeho právne postavenie².

Vo veci *Taliano/Komisia* (rozsudok Súd prvého stupňa z 20. novembra 2008, T-185/05, zatiaľ neuvverejnený), Talianska republika žiadala zrušiť rozhodnutie Komisie, podľa ktorého oznámenia o uvoľnení riaditeľských miest vyhradených pre externých uchádzačov by boli do 1. januára 2007 uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* v nemčine, angličtine a francúzštine.

Súd prvého stupňa pripomenul, že opatrenie prijaté inštitúciou, ktoré len tlmočí jej úmysel sledovať v určenej oblasti určitý smer postupu nie je napadnuteľným aktom. Keďže sa však inštitúcia nemôže odchyliť od vnútorných pravidiel prijímania do zamestnania, ktoré si sama stanovila, a ktoré predstavujú časť zákonného rámca, ktorý inštitúcia musí prísne dodržiavať pri výkone svojej voľnej úvahy, takéto pravidlá sa musia považovať za pravidlá majúce záväzné právne účinky. Privilegovaný žalobca, akým je členský štát, môže okamžite napadnúť žalobou o neplatnosť podľa článku 230 ES zákonnosť týchto pravidiel bez toho, aby musel počkať na ich vykonanie v konkrétnom prípade. S konštatovaním, že rozhodnutie týkajúce sa jazykov uverejnenia je spísané jasne a zrozumiteľne a stanovuje s konečnou platnosťou jeden aspekt postupov prijímania do zamestnania so všeobecnou platnosťou, Súd prvého stupňa uzavrel, že žaloba bola prípustná.

V rozsudku z 5. júna 2008, *Internationaler Hilfsfonds/Komisia* (T-141/05, neuvverejnený, prebieha odvolacie konanie), Súd prvého stupňa v súlade so svojou judikatúrou³ rozhodol, že v rámci žaloby o neplatnosť smerujúcej proti listu Komisie, ktorým oznamuje žalobkyni, že jej neposkytne iné dokumenty ako tie, ktoré jej už zaslala s predchádzajúcim rozhodnutím, závery Európskeho ombudsmana týkajúce sa sťažnosti žalobkyne podanej proti uvedenému rozhodnutiu nepredstavujú nové skutočnosti umožňujúce odlíšiť napadnutý akt od tohto rozhodnutia. Skutočnosť, že ombudsman uzavrel, že dotknutá inštitúcia sa dopustila nesprávneho administratívneho postupu neumožňuje spochybniť tento záver. V skutočnosti by sa takýmto odôvodnením pripustilo, že žalobca, ktorý nepodal v stanovených lehotách proti pôvodným rozhodnutiam žalobu o neplatnosť, by mohol obyčajným predložením sťažnosti ombudsmanovi, ktorý by v prípade konštatovania, že došlo k nesprávne administratívne postupu, obísť uvedené lehoty.

² Rozsudok Súdneho dvora z 11. novembra 1981, *IBM/Komisia*, 60/81, Zb. s. 2639, bod 9.

³ Uznesenie Súdu prvého stupňa z 15. októbra 2003, *Internationaler Hilfsfonds/Komisia*, T-372/02, Zb. s. II-4389, bod 40.

3. Aktívna legitímácia

a) Osobná dotknutosť

Podľa ustálenej judikatúry fyzické alebo právnické osoby iné ako tie, ktorým je rozhodnutie určené, môžu tvrdiť, že sa ich rozhodnutie osobne týka iba vtedy, keď sa ich dotýka na základe ich určitých osobitných vlastností alebo na základe okolnosti, ktorá ich charakterizuje vo vzťahu k akejkoľvek inej osobe, a tým ich individualizuje obdobným spôsobom ako osobu, ktorej je rozhodnutie určené⁴.

V tejto súvislosti Súd prvého stupňa upresnil v rozsudku z 1. júla 2008, *Região autónoma dos Açores/Rada* (T-37/04, neuvverejnený, prebieha odvolacie konanie) *locus standi* vnútroštátnych územných celkov. Žalobkyňa tvrdila, že sa jej nariadenie (ES) č. 1954/2003⁵, osobne týkalo jednak z dôvodu, že sa na ňu ako na vzdialené okrajové územie Únie vzťahovala podľa článku 299 ods. 2 ES osobitná ochrana, najmä enviromentálna a ekonomická, ktorú malo nariadenie narušiť a jednak uvedené nariadenie malo zasahovať do jej legislatívnej a výkonnej právomoci v oblasti rybolovu.

Súd prvého stupňa predovšetkým zdôraznil, že všeobecný záujem regiónu na dosiahnutie priaznivého výsledku v prospech vlastného rozvoja sám osebe nestačí na to, aby sa považoval za dotknutý v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES. Z judikatúry totiž vyplýva, že zmluvne zavedený systém nevyhradzuje právo obhajovať všeobecný záujem na území regiónov regionálnym orgánom, ale vyhradzuje ho členským štátom. Súd prvého stupňa uviedol, že ochrana, ktorú článok 299 ods. 2 ES stanovuje, by aj za predpokladu, že by sa tento článok mohol vykladať nielen ako taký, ktorý umožňuje Rade prijať osobitné výnimky pre vzdialené okrajové regióny, ale zároveň aj ako zakazujúci prijať opatrenia prehlbujúce nevýhody, ktorými sú postihnuté tieto regióny, nepostačuje na to, aby sa im poskytla aktívna legitímácia v súlade s rozsudkom Súdneho dvora z 22. novembra 2001, *Nederlandse Antillen/Rada* (C-452/98, Zb. s. I-8973). Súd prvého stupňa okrem iného zdôraznil, že žalobkyňa v každom prípade nepredložila tvrdenia, ktoré by umožnili sa domnievať, že napadnuté ustanovenia budú mať poškodzujúce účinky na zásoby rýb a morské životné prostredie v Akorách a v dôsledku toho na prežitie rybolovného odvetvia v regióne.

Ďalej Súd prvého stupňa v odpovedi na tvrdenie žalobkyne založené na ochrane svojich právomocí uviedol, že súd Spoločenstva skutočne priznal regionálnym orgánom právo napadnúť akty Spoločenstva, ktoré im buď bránili prijať akty, ktoré mohli oprávnené prijať pri chýbajúcom zásahu Spoločenstva, alebo ich nútili vzdať sa uvedených aktov a začať niektoré konania⁶, ale v konkrétnom prípade predmetom napadnutých ustanovení sporného nariadenia neboli legislatívne akty alebo iné právne predpisy prijaté žalobkyňou a ich zákonnosť nebola nijakým spôsobom spochybnená alebo ovplyvnená.

⁴ Rozsudok Súdneho dvora z 15. júla 1963, *Plaumann/Komisia*, 25/62, Zb. s. 197, s. 223.

⁵ Nariadenie Rady (ES) č. 1954/2003 zo 4. novembra 2003 o riadení rybárskeho úsilia týkajúceho sa určitých rybolovných oblastí a zdrojov spoločenstva, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 2847/93 a zrušuje nariadenie č. 685/95 a (ES) č. 2027/95 (Ú. v. EÚ L 289, 7.11.2003, s. 1; Mim. vyd. 04/006, s. 44).

⁶ Rozsudok Súdu prvého stupňa z 5. októbra 2005, *Spolková krajina Horné Rakúsko a Rakúsko/Komisia*, T-366/03 a T-235/04, Zb. s. II-4005, bod 28.

Súd prvého stupňa po preskúmaní tvrdenia zakladajúcom sa na Aarhuskom dohovore, ktorý stanovuje, že zmluvné strany dohovoru dohliadajú, aby verejnosť mala prístup ku konaniam na účely napadnutia konania orgánov verejnej moci, ktoré je v rozpore s vnútroštátnym právom životného prostredia, zdôraznil, že zákonodarca Spoločenstva s cieľom uľahčiť prístup na súd Spoločenstva v oblasti životného prostredia prijal nariadenie (ES) č. 1367/2006⁷. Toto nariadenie v hlave IV stanovuje postup, na základe ktorého môžu niektoré mimovládne organizácie podať podľa článku 230 ES žalobu o neplatnosť na súd Spoločenstva. Keďže podmienky uvedenej hlavy IV neboli v danom prípade zjavne splnené, Súdu prvého stupňa neprináleží, aby nahrádzal zákonodarcu a rozhodol na základe Aarhuského dohovoru, že žaloba, ktorá nespĺňa podmienky stanovené článkom 230 ES je prípustná.

Vo veci *Denka International/Komisia* (uznesenie Súdu prvého stupňa z 27. júna 2008, T-30/07, zatiaľ neuvyverejnené), Súd prvého stupňa pripomenul, že skutočnosť, že osoba zasahuje do procesu, ktorý vedie k prijatiu aktu Spoločenstva, je schopná ju individualizovať vo vzťahu k predmetnému aktu len vtedy, keď jej právna úprava Spoločenstva poskytuje isté procesné záruky. Keďže ani proces vypracovania všeobecne záväzných aktov, ani ich povaha nevyžadujú účasť dotknutých osôb, pričom ich záujmy sa považujú za zastúpené politickými orgánmi, ktoré sú povolané prijať tieto akty, bolo by v rozpore s duchom a znením článku 230 ES umožniť akémukoľvek jednotlivcovi, len preto, že sa zúčastnil na príprave aktu všeobecne záväznej povahy, podať žalobu voči tomuto aktu. Ani napadnutá smernica, ani tá, na ktorej sa zakladá, nestanovujú procesné záruky v prospech podnikov vyrábajúcich alebo distribuujúcich účinné látky. Okrem toho žalobkyňa tvrdí, že bola majiteľkou ochrannej známky zapísanej pre túto účinnú látku, ktorej používanie bolo napadnutou smernicou ovplyvnené, čo ju malo podľa rozsudku Súdneho dvora z 18. mája 1994, *Codorníu/Rada*⁸ individualizovať vo vzťahu k ostatným subjektom. Súd prvého stupňa zdôraznil, že táto právna ochrana spojená s ochrannou známkou nemôže žalobkyňu charakterizovať vo vzťahu ku všetkým ostatným výrobcom a distribútorom, ktorí sa tiež môžu vo svoj prospech odvolávať na existenciu ochrannej známky. Cieľom smernice nie je vyhradiť určité právo duševného vlastníctva niektorým subjektom, takže prípadné porušenie práv duševného vlastníctva žalobkyne by vyplynulo len z okolností, ktorá sa však ňu nevťahuje, že vyrába účinné látky.

Vo veci *Apple Computer International/Komisia* (uznesenie Súdu prvého stupňa z 19. februára 2008, T-82/06, zatiaľ neuvyverejnené) sa objasňovala otázka prípustnosti žalôb podaných proti nariadeniam o colnom zaradení. Podľa judikatúry sú takéto akty, napriek skutočnosti, že obsahujú konkrétne popisy, všeobecne záväzné. Týkajú sa všetkých výrobkov zodpovedajúcich popisovanému druhu a vyvolávajú svoje účinky voči všetkým colným orgánom Spoločenstva vo vzťahu k všetkým dovozcom⁹.

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 zo 6. septembra 2006 o uplatňovaní ustanovení Aarhuského dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia na inštitúcie a orgány Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 264, 25.9.2006, s. 13 – 19).

⁸ C-309/89, Zb. s. I-1853, body 21 a 22.

⁹ Rozsudok Súdneho dvora zo 14. februára 1985, *Casteels/Komisia*, 40/84, Zb. s. 667, bod 11.

Súd prvého stupňa rozhodol, že okolnosť, že uvedené zaradenie v rámci kombinovanej nomenklatúry bolo začaté na základe žiadosti žalobkyne o záväzné informácie o nomenklatúrnom zaradení tovaru, že žiadny iný podobný výrobok nebol predmetom predvedenia pred výborom pre nomenklatúru a že na základe názorného predvedenia dotknutého výrobku mal byť v členských štátoch zverejnený návrh nariadenia o nomenklatúrnom zaradení týkajúci sa dotknutých monitorov nemôžu individualizovať žalobcu, tak aby bola žaloba prípustná. Účasť hospodárskeho subjektu na procese prijímania aktu individualizuje tento subjekt vo vzťahu k tomuto aktu, iba ak mu použiteľná právna úprava Spoločenstva priznáva určité procesné záruky.

Napriek tomu, že sa na vyhlásenie prípustnosti žaloby zohľadnili podobné okolnosti v rozsudku Súd prvého stupňa z 30. septembra 2003, *Sony Computer Entertainment Europe/Komisia*¹⁰ (ďalej len „rozsudok Sony“), nemohli byť určujúcim faktorom. Práve so zreteľom na mimoriadne okolnosti v prejednávanom prípade, bol žalobca uznaný za osobne dotknutého. Rovnako Súd prvého stupňa uvádza, že z tohto rozsudku tiež vyplýva, že pokiaľ je žalobca jediným autorizovaným dovozcom dotknutého výrobku, je to relevantná skutočnosť, ktorá ale nemôže sama o sebe postačovať na preukázanie jeho osobnej dotknutosti. Pokiaľ je v napadnutom nariadení popis dotknutých tovarov príliš všeobecný, a neexistuje vzhľadový alebo textový prvok, ktorý by jasne odkazoval na konkrétny hospodársky subjekt, vylučuje sa akékoľvek osobné dotknutie. Súd prvého stupňa uzavrel, že sa nemožno domnievať, že došlo ku výnimočným okolnostiam v zmysle rozsudku Sony, v ktorom sa žalobkyňa priznala aktívna legitímácia¹¹.

b) Priama dotknutosť

Podľa ustálenej judikatúry je jednotlivец priamo dotknutý aktom Spoločenstva v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES, ak má akt priame účinky na právne postavenie dotknutej osoby, pričom platí úplne automaticky a vyplýva zo samotného práva Spoločenstva bez potreby vydať ďalšie predpisy¹².

Súd prvého stupňa v uznesení zo 14. mája 2008, *Icuna.com/Parlament* (T-383/06 a T-71/07, zatiaľ neuvverejnené) rozhodol, že rozhodnutie Parlamentu o zrušení verejného obstarávania má priame účinky na právne postavenie podniku – uchádzača, keďže sa v celom rozsahu zrušilo uvedené konanie, pričom toto rozhodnutie spôsobilo zrušenie predchádzajúceho rozhodnutia, ktorým sa zamietla jeho ponuka, ale takisto aj zrušenie rozhodnutia, ktorým sa zrušilo rozhodnutie o uzavretí zmluvy s týmto podnikom a rozhodnutia, na základe ktorého s ním bola uzavretá zmluva.

¹⁰ T-243/01, Zb. s. II-4189.

¹¹ V tejto súvislosti treba taktiež uviesť uznesenie z 3. decembra 2008, *RSA Security Ireland/Komisia* (T-227/06, zatiaľ neuvverejnené, bod 87), v ktorom Súd prvého stupňa rozhodol, že žalobkyňa nepreukázala existenciu výnimočných okolností v zmysle rozsudku Sony, pričom zdôraznil, že existencia fotografie výrobku, na ktorom bolo jasne viditeľné logo hracej konzoly Sony nemalo zanedbateľný význam pri posúdení prípustnosti žaloby.

¹² Rozsudok Súdneho dvora z 5. mája 1988, *Dreyfus/Komisia*, C-389/96P, Zb. s. I-2309, bod 43.

Pravidlá hospodárskej súťaže uplatniteľné na podniky

1. Všeobecne

a) Právna sila rozhodnutej veci

V rozsudku z 1. júla 2008, *Compagnie maritime belge/Komisia* (T-276/04, zatiaľ neuverejnený), Súd prvého stupňa rozhodol, že ak súd Spoločenstva z dôvodu formálnej vady čiastočne zrušil rozhodnutie Komisie, ktorým sa konštatuje porušenie pravidiel hospodárskej súťaže a ukladá pokuta, Komisia je oprávnená prijať nové rozhodnutie, ktorého cieľom je opraviť formálne vady sankcionované súdom a uložiť novú pokutu na základe nezrušených častí prvého rozhodnutia. Navyše po vyčerpaní opravných prostriedkov alebo po uplynutí lehôt stanovených pre tieto opravné prostriedky nadobúdajú nezrušené časti prvého rozhodnutia Komisie právnu silu rozhodnutej veci, takže v rámci žaloby o neplatnosť proti novému rozhodnutiu nemôže sankcionovaný podnik spochybniť existenciu porušenia, keďže táto bola zistená s konečnou platnosťou v prvom rozhodnutí.

b) Primeraná lehota

V tom istom rozsudku Súd prvého stupňa pripomenul, že nariadenie (EHS) č. 2988/74¹³ zaviedlo úplnú a podrobnú právnu úpravu lehôt, v ktorých má Komisia právo uložiť pokuty bez toho, aby ohrozila základnú požiadavku právnej istoty, a rozhodol, že treba odmietnuť akúkoľvek úvahu, že Komisia je povinná vykonať svoju právomoc ukladať pokuty v primeranej lehote. Tento záver nemožno spochybniť odvolaním sa na údajné porušenie práva na obhajobu, pretože kým nedošlo k premlčaniu, ktoré stanovuje toto nariadenie, zostáva každý podnik, proti ktorému bolo vedené vyšetrovanie na základe nariadenia č. 17¹⁴, v neistote, pokiaľ ide o výsledok tohto konania a prípadné uloženie sankcií alebo pokút. Predĺženie trvania tejto neistoty je teda nevyhnutnou súčasťou konaní o uplatnení nariadenia č. 17 a samo osebe nepredstavuje porušenie práva na obhajobu. Pokiaľ ide o uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže, prekročenie primeranej lehoty môže byť dôvodom na zrušenie len v prípade rozhodnutia, ktorým bolo konštatované porušenie, ak sa preukázalo, že toto porušenie poškodilo právo dotknutých podnikov na obranu.

¹³ Nariadenie Rady (EHS) č. 2988/74 z 26. novembra 1974 o premlčacej lehote v stíhaní a pri výkone rozhodnutia v oblasti právnej úpravy dopravy a hospodárskej súťaže Európskeho hospodárskeho spoločenstva (Ú. v. ES L 319, s. 1; Mim. vyd. 07/001, s. 61).

¹⁴ Nariadenie Rady č. 17 zo 6. februára 1962, prvé nariadenie implementujúce články [81 ES] a [82 ES] (Ú. v. ES L 13, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3).

2. Prínos v oblasti článku 81 ES

a) Uplatnenie článku 81 ods. 1 ES

V rozsudku z 8. júla 2008, *AC-Treuhand/Komisia* (T-99/04, zatiaľ neuvverejnený), Súd prvého stupňa rozhodol, že skutočnosť, že podnik nevykonáva činnosť na trhu, na ktorom dochádza k obmedzeniu hospodárskej súťaže, nevyklučuje jeho zodpovednosť za účasť na vykonávaní kartelovej dohody. V danej veci žalobca ako poradenský podnik poskytol rôzne služby trom výrobcom organických peroxidov a zohrával významnú úlohu v rámci kartelu medzi týmito výrobcami, keďže organizoval stretnutia a ukrýval dôkazy porušenia.

b) Právo na obhajobu a právo na spravodlivé súdne konanie

V tom istom rozsudku Súd prvého stupňa rozhodol, že pri prijatí prvého vyšetrovacieho opatrenia voči podniku, akým je žiadosť o informácie, je Komisia povinná ho informovať o predpokladaných porušeníach, ktoré sú predmetom vedeného vyšetrovania, a o skutočnosti, že môže proti tomuto podniku vzniesť výhrady. V danej veci však Súd prvého stupňa usúdil, že opomenutie Komisie v tomto ohľade nemôže mať za následok zrušenie napadnutého rozhodnutia, keďže táto nezrovnalosť neovplyvnila účinnosť obhajoby žalobcu.

c) Pokuty

Súd prvého stupňa uplatnil v rozsudku z 18. júna 2008, *Hoechst/Komisia* (T-410/03, zatiaľ neuvverejnený), svoju neobmedzenú právomoc v dvoch ohľadoch. V prvom rade usúdil, že Komisia porušila zásady riadnej správy vecí verejných a rovnosti zaobchádzania. Aj keď totiž jasne vyjadrila svoj zámer neprezradiť spolupracujúcim podnikom, osobitne Hoechstu, skutočnosť, že iné podniky podnikli kroky, aby boli oslobodené od pokuty, v rovnakom čase ubezpečila iný podnik, že mu dá „primerané varovanie“, ak by sa ho iný podnik pokúšal predbehnúť v oblasti spolupráce. V danej veci Súd prvého stupňa so zreteľom na dôležitosť dodržiavania zásad riadnej správy vecí verejných a rovnosti zaobchádzania Komisiou znížil sumu pokuty uloženej Hoechstu o 10 %.

V druhom rade Súd prvého stupňa usúdil, že Komisia sa dopustila chyby, keď zohľadnila priťažujúcu okolnosť vodcu kartelu voči Hoechstu, avšak bez toho, aby v oznámení o výhradách dostatočne jasne a presne kvalifikovala skutočnosti, ktoré sú mu vytýkané. Navyše niektoré skutkové okolnosti, ktoré zohľadnila Komisia, neumožňujú dostatočne presne dospieť k záveru, že výhrada vodcu bola voči Hoechstu uplatnená. Súd prvého stupňa z toho vyvodil, že Hoechst sa nemohol riadne obhajovať.

V rozsudku z 8. júla 2008, *BPB/Komisia* (T-53/03, zatiaľ neuvverejnený), Súd prvého stupňa usúdil, že zníženie pokuty uloženej Komisiou za spoluprácu BPB nie je dostatočné v rozsahu, v akom táto spoločnosť bola prvým účastníkom protisúťažného postupu, ktorý na žiadosť o informácie, ale nad rámec toho, čo požadovala Komisia, predložil doplňujúce informácie potvrdzujúce existenciu kartelu. Preto tieto skutočnosti mohli podstatne

posilniť argumentáciu Komisie, pokiaľ ide o existenciu celkového plánu, a tak umožnili podstatne zvýšiť sumu pokút z dôvodu závažnosti porušenia. Súd prvého stupňa tak priznal BPB dodatočné zníženie sumy pokuty o 10 %.

V rozsudkoch z 8. októbra 2008, *Schunk a Schunk Kohlenstoff-Technik/Komisia* (T-69/04, zatiaľ neuvěřený) a *Carbone Lorraine/Komisia* (T-73/04, zatiaľ neuvěřený, prebieha odvolacie konanie), Súd prvého stupňa pripomenul, že pri cenovom karteli je legitímne, ak Komisia zo skutočnosti, že členovia kartelu prijali opatrenia na uplatnenie dohodnutých cien, vyvodí záver, že porušenie malo účinky. Na vyvodenie záveru o dopade na trh totiž stačí, aby dohodnuté ceny slúžili ako základ na stanovenie cien individuálnych transakcií a tak obmedzovali rokovací priestor pre zákazníkov. Naopak Súd prvého stupňa rozhodol, že od Komisie nemožno vyžadovať, aby v prípade, že vykonávanie kartelu je preukázané, systematicky dokazovala, že dohody skutočne umožnili dotknutým podnikom dosahovať vyššiu úroveň transakčných cien, ako je tá, ktorá by existovala bez kartelu. Také dokazovanie by vyžadovalo značné zdroje, keďže by boli potrebné hypotetické výpočty založené na ekonomických modeloch, ktorých presnosť môže súd len ťažko overiť a ktorých neomylnosť vôbec nie je dokázaná. Na posúdenie závažnosti porušenia je totiž rozhodujúce vedieť, či členovia kartelu urobili všetko, čo bolo v ich možnostiach na dosiahnutie konkrétneho účinku svojich úmyslov. To, čo sa stalo potom na úrovni skutočne dosiahnutých cien, mohlo byť ovplyvnené inými faktormi mimo kontroly členov kartelu. Tí nemôžu využívať vo svoj prospech nezávislé faktory, ktoré skrížili ich plány, a urobiť z nich skutočnosti odôvodňujúce zníženie pokuty.

Okrem toho Súd prvého stupňa usúdil, že aj keď Schunk v žalobe spochybnil po prvýkrát skutočnosti, ktoré mu boli vytýkané v oznámení o výhradách a na ktorých bolo založené zistenie porušenia článku 81 ES, nie je opodstatnené zrušiť 10 %-né minimálne zníženie priznané podniku Schunk na základe oznámenia o spolupráci¹⁵, ako to navrhovala Komisia. Súd prvého stupňa totiž uviedol, že predmetné spochybnenia boli zamietnuté na základe judikatúry, podľa ktorej sú skutkové zistenia výslovne uznané podnikom v rámci správneho konania považované za preukázané, takže tento podnik už nemôže uplatňovať žalobné dôvody smerujúce k ich spochybneniu v rámci sporového konania.

d) Pojem skupina a stanovenie 10 %-nej hornej hranice výšky pokuty

V rozsudku z 8. júla 2008, *Knauf Gips/Komisia* (T-52/03, neuvěřený), Súd prvého stupňa zdôraznil, že pri výpočte 10 %-nej hornej hranice výšky pokuty, ktorú upravuje článok 15 ods. 2 nariadenia č. 17, môže Komisia zohľadniť obrat všetkých subjektov, ktoré tvoria hospodársky celok v zmysle právnej úpravy hospodárskej súťaže. Osobitne Súd prvého stupňa rozhodol, že hoci je pravda, že okolnosť, že základné imanie odlišných obchodných spoločností patrí tej istej osobe alebo tej istej rodine nie je ako taká dostatočná na preukázanie existencie hospodárskeho celku medzi týmito spoločnosťami, ktorá by mala za následok, že konanie jednej spoločnosti by mohlo byť pripísané inej a že jedna spoločnosť by mohla byť povinná uhradiť pokutu za druhú, je možné dospieť k záveru o existencii

¹⁵ Oznámenie Komisie o neuložení alebo znížení výšky pokút v prípadoch kartelov [neoficiálny preklad] (Ú. v. ES C 207, 1996, s. 4).

hospodárskeho celku so zreteľom na všetky okolnosti veci. Súd prvého stupňa okrem toho najmä pripomenul, že pod pojmom podnik sa musí rozumieť hospodárska jednotka z hľadiska predmetu danej dohody, aj keď z právneho hľadiska je táto hospodárska jednotka zložená z viacerých fyzických alebo právnických osôb.

e) Pripísateľnosť protiprávneho správania

Počas roka 2008 Súd prvého stupňa uplatnil svoju judikatúru o pripísateľnosti protiprávneho správania najmä v už citovanom rozsudku *Knauf Gips/Komisia*. V tomto ohľade pripomenul, že spoločnosti je možné pripísať všetky konania skupiny vtedy, ak táto spoločnosť je právnickou osobou, ktorá je na čele skupiny zodpovedná za jej koordináciu.

3. Prínos v oblasti článku 82 ES

V rozsudku z 10. apríla 2008, *Deutsche Telekom/Komisia* (T-271/03, zatiaľ neuvverejnený, prebieha odvolacie konanie), sa Súd prvého stupňa vyslovil k zákonnosti rozhodnutia Komisie o sankcionovaní zneužitia dominantného postavenia spoločnosťou Deutsche Telekom, ktoré spočívalo v účtovaní vyšších cien za prístup konkurentov do siete („sprostredkovacie služby“) než boli maloobchodné ceny účtované účastníkom Deutsche Telekomu. Táto tarifkácia v podobe „nožnicového efektu“ nútila konkurentov, aby svojim účastníkom účtovali vyššie ceny, než aké Deutsche Telekom účtoval svojim vlastným účastníkom. Komisia preto uložila Deutsche Telekomu pokutu vo výške 12,6 miliónov eur.

Súd prvého stupňa uviedol, že Komisia mohla právom konštatovať, že aj keď Deutsche Telekom plne dodržiaval horné hranice cien, ktoré stanovil nemecký telekomunikačný a poštový regulačný úrad (ďalej len „RegTP“), disponoval od začiatku roka 1998 do konca roka 2001, ako aj od roka 2002 do dňa prijatia rozhodnutia dostatočným rozhodovacím priestorom, aby vylúčil alebo zmiernil nožnicový efekt. Súd prvého stupňa okrem toho zdôraznil, že skutočnosť, že tarify Deutsche Telekomu museli byť schválené RegTP, ho nezbavuje zodpovednosti podľa práva hospodárskej súťaže. Deutsche Telekom bol ako podnik v dominantnom postavení povinný predkladať žiadosti o zmenu svojich taríf, pokiaľ spôsobovali ujmu na účinnej a nenarušenej hospodárskej súťaži na spoločnom trhu.

Pokiaľ ide o metódu použitú Komisiou na konštatovanie tarifného nožnicového efektu, Súd prvého stupňa uviedol, že zneužívajúca povaha konania Deutsche Telekomu sa viazala na rozdiel medzi jeho cenami za sprostredkovacie služby a maloobchodnými cenami. Komisia teda nebola povinná preukázať, že by maloobchodné ceny boli ako také zneužívajúce.

Komisia preto rovnako právom analyzovala zneužívajúcu povahu postupov pri uplatňovaní taríf iba so zreteľom na tarify a náklady Deutsche Telekomu odhliadnuc od osobitného postavenia konkurentov na trhu. V tomto ohľade Súd prvého stupňa uviedol, že pokiaľ by zákonnosť postupov dominantného podniku pri uplatňovaní taríf závisela od osobitnej situácie konkurenčných podnikov, a najmä od štruktúry ich nákladov, čo sú údaje, ktoré nie sú vo všeobecnosti dominantnému podniku známe, nebol by tento podnik vstave sám posúdiť zákonnosť svojho vlastného konania.

Napokon Súd prvého stupňa pripomenul, že oprávnenia vnútroštátnych orgánov v oblasti práva Spoločenstva v sektore telekomunikácií nemajú žiadny vplyv na právomoc Komisie konštatovať porušenia práva hospodárskej súťaže. Rozhodnutiu Komisie teda nemožno vytykať, že má za následok dvojnásobnú reguláciu taríf, ktoré uplatňoval Deutsche Telekom, keďže ho sankcionuje za to, že nevyužil svoj rozhodovací priestor, aby vylúčil tarifný nožnicový efekt.

Štátna pomoc

1. Prípustnosť

Judikatúra z tohto roka prináša najmä spresnenia pojmov, po prvé, osoby osobne dotknutej rozhodnutím Komisie týkajúcim sa schémy pomoci, po druhé, aktu so záväznými právnymi účinkami a, po tretie, záujmu na konaní.

Vo svojom rozsudku z 28. novembra 2008, *Hotel Cipriani a i./Komisia* (T-254/00, T-270/00 a T-277/00, zatiaľ neuvverejnený), Súd prvého stupňa označil za prípustné žaloby, ktoré podali určití príjemcovia úľav alebo oslobodení od sociálnych odvodov poskytnutých podnikom usadeným na ostrovnom území Benátok a Chioggie proti rozhodnutiu Komisie, v ktorom usúdila, že tieto opatrenia sú schémou štátnej pomoci nezlučiteľnou so spoločným trhom, a nariadila, aby Talianska republika vymáhala poskytnutú pomoc od príjemcov. Hoci rozhodnutie týkajúce sa schémy pomoci má všeobecný dosah, príslušnosť k uzavretému okruhu skutočných príjemcov tejto schémy pomoci, presne identifikovateľných a osobitne dotknutých povinnosťou vrátiť pomoc členskému štátu, postačuje na odlíšenie každého z nich od akéhokolvek iného subjektu. Ak by, ako tvrdila Komisia, aktívna legitímácia skutočného príjemcu schémy pomoci podliehala preskúmaniu jeho individuálnej situácie v rozhodnutí Komisie o nezlučiteľnosti danej schémy pomoci, táto aktívna legitímácia by závisela od voľby uvedenej inštitúcie pristúpiť, resp. nepristúpiť k takémuto individuálnemu preskúmaniu na základe informácií, ktoré jej boli predložené počas správneho konania. Toto riešenie by bolo zdrojom právnej neistoty v rozsahu, v akom je vedomosť Komisie o konkrétnych individuálnych situáciách často vecou náhody.

Pokiaľ ide o pojem aktu so záväznými právnymi účinkami, Súd prvého stupňa v rozsudku z 10. apríla 2008, *Holandsko/Komisia* (T-233/04, zatiaľ neuvverejnený, prebieha odvolacie konanie), týkajúcejmu sa rozhodnutia Komisie, ktorým označila systém obchodovania s emisiami pre oxidy dusíka oznámený Holandským kráľovstvom za štátnu pomoc zlučiteľnú so spoločným trhom, rozhodol, že tento členský štát, ktorý Komisiu žiadal, aby vyhlásila, že uvedený systém nepredstavuje pomoc, je oprávnený napadnúť predmetné rozhodnutie. Ako privilegovaný žalobca nemusí odôvodniť záujem na konaní, ale iba to, že napadnuté rozhodnutie má právne účinky. V danej veci to tak bolo, keďže označenie uvedeného systému za štátnu pomoc jednak malo za následok, že Komisia mohla preskúmať zlučiteľnosť dotknutého opatrenia so spoločným trhom, a navyše viedlo k uplatneniu postupu upraveného pre existujúce schémy pomoci a jednak môže mať vplyv na priznanie novej pomoci podľa pravidiel týkajúcich sa kumulácie pomoci rôzneho

pôvodu, upravených najmä v pravidlách Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia¹⁶.

Pokiaľ ide o záujem na konaní, Súd prvého stupňa v rozsudku z 9. júla 2008, *Alitalia/Komisia* (T-301/01, zatiaľ neuvverejnený), spresnil, že Alitalia, podnik, ktorému bola poskytnutá kapitálová dotácia kvalifikovaná Komisiou ako štátna pomoc zlučiteľná so spoločným trhom s výhradou dodržania určitých podmienok, si zachováva osobný záujem na jeho zrušení, a to aj po tom, čo v dôsledku iného rozhodnutia Komisie dosiahol vyplatenie celej tejto pomoci. Napadnuté rozhodnutie totiž slúžilo ako právny základ rozhodnutia, ktoré povolilo vyplatenie poslednej splátky pomoci, takže druhé rozhodnutie by bolo zbavené právneho základu, ak by Súd prvého stupňa zrušil napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom kvalifikuje dotknuté opatrenie ako štátnu pomoc. Ďalej v tom istom rozsudku Súd prvého stupňa rozhodol, že aj keď napadnuté rozhodnutie bolo vydané s výhradou dodržania určitých podmienok, ktoré sa talianske orgány zaviazali dodržať, Alitalia je oprávnená predložiť žalobný dôvod namierený proti týmto podmienkam, pretože sú pripísateľné Komisii, ktorá má výlučnú právomoc, pokiaľ ide o konštatovanie prípadnej nezlučiteľnosti pomoci so spoločným trhom.

Čo sa týka záujmu na konaní príjemcu pomoci, ktorú Komisia vyhlásila za čiastočne zlučiteľnú so spoločným trhom, Súd prvého stupňa v rozsudku z 22. októbra 2008, *TV 2/Danmark a i./Komisia* (T-309/04, T-317/04, T-329/04 a T-336/04, zatiaľ neuvverejnený), rozhodol, že podmienky, v ktorých Komisia posudzovala zlučiteľnosť dotknutej štátnej pomoci, bránia preskúmaniu prípustnosti žaloby, keďže napadnuté rozhodnutie bolo rozdelené na dve časti, z ktorých jedna kvalifikuje sporné opatrenia ako štátnu pomoc čiastočne nezlučiteľnú so spoločným trhom a druhá ich kvalifikuje ako štátnu pomoc čiastočne zlučiteľnú. Komisia totiž overovala, či všetky dotknuté opatrenia štátneho financovania predstavovali sumu presahujúcu čisté náklady na službu všeobecného hospodárskeho záujmu.

Okrem toho Súd prvého stupňa uviedol, že záujem na konaní možno vyvodiť z existencie preukázaného „rizika“, že právne postavenie žalobcov by bolo dotknuté podaním žalôb na súde, alebo z toho, že „riziko“ podania žaloby na súd existuje a je aktuálne ku dňu podania žaloby na Súd prvého stupňa. Pritom TV2 čelí na vnútroštátnej úrovni súdnej žalobe podanej konkurentom, ktorej cieľom je náhrada škody, ktorú utrpel z dôvodu, že štátna pomoc poskytnutá TV 2 jej umožnila uplatňovať pri predaji reklamného priestoru stratégiu nízkych cien. Súd prvého stupňa síce konštatoval, že TV 2 začala konanie na ňom predtým, než konkurent podal túto žalobu, avšak usúdil, že existencia a aktuálnosť rizika podania žaloby na súd ku dňu podania žaloby TV2 je preukázaná jeho zhmotnením vo forme súdnej žaloby, o ktorej sa koná na vnútroštátnom súde.

¹⁶ Ú. v. ES C 37, 2001, s. 3; Mim. vyd. 08/002, s. 76.

2. Hmotnoprávne pravidlá

a) Poskytnutie hospodárskej výhody

Vo veci *SIC/Komisia* (rozsudok Súdu prvého stupňa z 26. júna 2008, T-442/03, zatiaľ neuverejnený), ktorej predmetom je žaloba proti rozhodnutiu Komisie, v ktorom sa najmä určilo, že niektoré opatrenia prijaté Portugalskou republikou vo vzťahu k Radiotelevisão Portuguesa (ďalej len „RTP“), spoločnosti poverenej portugalským televíznym vysielaním vo verejnom záujme, nie sú štátnou pomocou a iné opatrenia sú zlučiteľné so spoločným trhom, žalobca najmä tvrdil, že v čase emisie dlhopisov bola RTP poskytnutá implicitná štátna záruka, ktorá vysvetľuje, že sa jej napriek jej zlej finančnej situácii podarilo uviesť túto emisiu na trh. Po tom, čo Súd prvého stupňa konštatoval, že jednak RTP bola akciovou spoločnosťou, pri ktorej Portugalská republika, 100 %-ný akcionár, nepodliehala povinnosti neobmedzeného splatenia jej dlhov, a jednak prospekt predmetnej emisie dlhopisov neobsahoval žiadne ustanovenie o štátnej záruke, rozhodol, že skutočnosť, že trh prijal emisiu dlhopisov v roku 1994 preto, lebo sa domnieval, že štát *de facto* ručí za ich vyplatenie, neumožňuje dospieť k záveru o existencii štátnej pomoci. Existenciu štátnej záruky by totiž umožnili preukázať iba objektívne zistenia vedúce k záveru, že štát by v prípade platobnej neschopnosti RTP bol právne povinný vyplatiť túto emisiu.

V už citovanom rozsudku *Hotel Cipriani a i./Komisia* podniky, ktoré mali prospech z oslobodení od sociálnych odvodov, tvrdili, že tieto oslobodenia im neposkytovali žiadnu hospodársku výhodu, pretože kompenzovali zvýšené náklady spôsobené štrukturálnymi nevýhodami v oblasti lagúny, v ktorej boli usadené. Súd prvého stupňa konštatoval, že podniky nepreukázali existenciu priameho vzťahu medzi skutočne znášanými dodatočnými nákladmi a výškou pomoci, ktorú dostali. Samotná skutočnosť, že podniky usadené v lagúne znášajú vyššie náklady než vo vnútrozemí, neumožňuje vyvodiť, že schéma im nepriznáva nijakú výhodu a nezavádza diskrimináciu vo vzťahu k ich konkurentom v Taliansku alebo v iných členských štátoch.

b) Selektívna povaha pomoci

V už citovanom rozsudku *Holandsko/Komisia* Súd prvého stupňa rozhodol, že systém obchodovania s emisiami pre oxidy dusíka (NO_x), ktorý prijalo Holandské kráľovstvo, nepredstavuje štátnu pomoc. Na jednej strane totiž všetky priemyselné zariadenia v Holandsku, ktorých celková inštalovaná tepelná výkonnosť prekračuje danú hornú hranicu, podliehajú bez akéhokoľvek zemepisného alebo sektorového prístupu emisnému stropu NO_x stanovenému dotknutým opatrením a môžu využívať zvýhodnenie, ktoré ponúka obchodovateľnosť emisných práv upravená týmto opatrením. Keďže predmetný systém smeruje voči najznečisťujúcejším podnikom, používa kritérium, ktoré je objektívne a v súlade so sledovaním cieľa ochrany životného prostredia. Na druhej strane iba podnikom patriacim do tohto režimu je pod hrozbou pokuty uložená emisná norma alebo presná sadzba štandardného výkonu. Skutková a právna situácia podnikov, na ktoré sa vzťahuje tento emisný strop NO_x, sa teda nemôže považovať za porovnateľnú so situáciou podnikov, na ktoré sa tento strop neuplatňuje. V každom prípade aj za predpokladu, že by dotknuté opatrenie zavádzalo rozlišovanie medzi podnikmi, a preto by bolo *a priori* selektívne, toto

rozlišovanie by vyplývalo z povahy alebo štruktúry systému, do ktorého patrí, a nespĺňalo by teda podmienku selektívnosti. Úvahy ekologickej povahy totiž odôvodňujú rozlišovanie medzi podnikmi vytvárajúcimi veľké množstvá NO_x a inými podnikmi.

Naopak v už citovanom rozsudku *SIC/Komisia* Súd prvého stupňa rozhodol, že Komisia právne dostatočne nepreukázala, že určité výhody, z ktorých mala RTP prospech (oslobodenie od notárskych poplatkov, od registračných poplatkov, ako aj od nákladov na uverejnenie oznámení týkajúcich sa zmeny právnej formy tohto podniku na akciovú spoločnosť zákonom), nespĺňajú podmienku selektívnosti z dôvodu, že sú odôvodnené povahou alebo štruktúrou systému, do ktorého patria. Na jednej strane totiž Komisia neskúmala otázku, či použitie legislatívneho nástroja, ktorý viedol k oslobodeniu od notárskych poplatkov, nebolo zvolené s cieľom, aby sa štátne podniky vyhli výdavkom, ale bolo jednoducho v súlade s logikou portugalského právneho systému. Na druhej strane mala Komisia zistiť, či bolo v súlade s logikou portugalského právneho systému, aby sa zmena právnej formy RTP na akciovú spoločnosť neuskutočnila spôsobom bežne stanoveným pre súkromné spoločnosti, čiže notárskou zápisnicou (so všetkými dôsledkami podľa všeobecného práva, ktoré z toho vyplývajú, čo sa týka formálnych registračných úkonov a uverejnenia oznámení), ale zákonom.

Vec Government of Gibraltar a Spojené kráľovstvo/Komisia (rozsudok z 18. decembra 2008, T-211/04 a T-215/04, zatiaľ neuverejnený) umožnila Súdu prvého stupňa poskytnúť nové spresnenia týkajúce sa podmienky selektívnosti.

V auguste 2002 Spojené kráľovstvo oznámilo Komisii reformu zamýšľanú vládou Gibraltáru vo vzťahu k dani z príjmov právnických osôb, ktorá zahŕňala zavedenie troch daní: dane za zápis, dane z počtu zamestnancov a dane z užívania priestorov na účely podnikania (business property occupation tax, ďalej len „BPOT“), pričom posledné dve dane mali mať hornú hranicu 15 % zisku. Komisia usúdila, že táto reforma je selektívna z regionálneho hľadiska, keďže stanovuje, že spoločnosti umiestnené v Gibraltári sú zdanené nižšou sadzbou než spoločnosti umiestnené v Spojenom kráľovstve. Navyše usúdila, že tri aspekty daňovej reformy sú selektívne z vecného hľadiska: po prvé, podmienka vytvorenia zisku pred vznikom povinnosti zaplatiť daň z počtu zamestnancov a BPOT, keďže táto podmienka zvyhodňuje podniky, ktoré žiaden zisk nevytvoria; po druhé, horná hranica 15 % zisku uplatnená na zdanenie daňou z počtu zamestnancov a BPOT, keďže táto horná hranica zvyhodňuje podniky, ktoré v danom zdaňovacom období majú nízky zisk v pomere k počtu ich zamestnancov a užívaniu priestorov na účely podnikania; po tretie, daň z počtu zamestnancov a BPOT, keďže tieto dve dane svojou povahou zvyhodňujú podniky, ktoré nie sú reálne fyzicky prítomné v Gibraltári.

Súd prvého stupňa uplatnil podmienky zavedené judikatúrou, ktorá sa týka pomoci poskytnutej vnútroštátnymi územnými celkami¹⁷, a rozhodol, že referenčný rámec na posúdenie regionálnej selektívnosti predmetnej daňovej reformy zodpovedá výlučne územiu Gibraltáru, a preto nemožno vykonať porovnanie so systémom, ktorý sa uplatňuje v Spojenom kráľovstve.

¹⁷ Rozsudok Súdneho dvora zo 6. septembra 2006, *Portugalsko/Komisia*, C-88/03, Zb. s. I-7115, bod 67.

Pokiaľ ide o vecnú selektívnosť, Súd prvého stupňa poznamenal, že kvalifikovanie daňového opatrenia za selektívne predpokladá analýzu v troch etapách. V prvom rade Komisia musí identifikovať a preskúmať „normálny“ režim daňového systému, ktorý sa uplatňuje v geografickej oblasti predstavujúcej relevantný referenčný rámec. V druhom rade musí Komisia v pomere k tomuto „normálnemu“ daňovému režimu preukázať prípadnú selektívnu povahu výhody, ktorú poskytuje predmetné daňové opatrenie. Ak Komisia preukáže existenciu odchýlok od „normálneho“ daňového režimu, ktoré majú za následok rozlišovanie medzi podnikmi, dotknutý členský štát môže predložiť dôkaz, že toto rozlišovanie je odôvodnené povahou alebo štruktúrou jeho daňového systému. V tomto prípade musí Komisia v treťom rade overiť, či to je skutočne tak. V tejto súvislosti Súd prvého stupňa dodal, že ak Komisia neuskutoční prvé dve uvedené etapy, nemôže začať tretiu, keďže by tým prekročila hranice svojej kontroly. Taký prístup by totiž jednak Komisii umožnil, aby nahradila členský štát, pokiaľ ide o určenie, čo je jeho daňový systém a jeho „normálny“ režim, a jednak by tým členskému štátu znemožnil odôvodniť predmetné rozlišovania povahou alebo štruktúrou oznámeného daňového systému.

Súd prvého stupňa konštatoval, že Komisia ani najprv neidentifikovala „normálny“ režim oznámeného daňového systému, ani nespochybnila kvalifikáciu, ktorú v tomto ohľade predložili gibraltárske úrady, a usúdil, že táto inštitúcia nemohla preukázať, že určité prvky oznámeného daňového systému majú charakter odchýlky v pomere k jeho „normálnemu“ režimu, a teda *a priori* selektívnu povahu. Rovnako Súd prvého stupňa uviedol, že pre Komisiu bolo nemožné správne posúdiť, či prípadné rozlišovania medzi podnikmi mohli byť odôvodnené povahou alebo štruktúrou oznámeného daňového systému.

c) Kritérium súkromného investora v trhovom hospodárstve

V rozsudku zo 17. decembra 2008, *Ryanair/Komisia* (T-196/04, zatiaľ neuvverejnený), Súd prvého stupňa zrušil rozhodnutie, ktorým Komisia oddelene preskúmala dve dohody, ktoré uzavrela letecká spoločnosť Ryanair s Valónskym regiónom, vlastníkom letiska Charleroi, a Brussels South Charleroi Airport (ďalej len „BSCA“), verejnoprávnym podnikom ovládaným Valónskym regiónom spravujúcim a prevádzkujúcim toto letisko. Podľa napadnutého rozhodnutia tieto dve dohody predstavovali štátnu pomoc nezlučiteľnú so spoločným trhom. Komisia najmä konštatovala, že Valónsky región uzavrel prvú dohodu s Ryanairom ako orgán verejnej moci, a preto jeho úlohu v tejto dohode nebolo možné skúmať s uplatnením zásady súkromného investora v trhovom hospodárstve. Súd prvého stupňa najprv uviedol, že BSCA bol subjektom hospodársky závislým od Valónskeho regiónu, a preto ich Komisia mala považovať za jeden a ten istý subjekt. Ďalej konštatoval, že pri uzavretí svojej dohody s Ryanairom Valónsky región vykonával činnosť hospodárskej povahy. Samotná skutočnosť, že táto činnosť sa uskutočňovala vo verejnej oblasti, totiž neznamená, že patrila do výkonu právomocí orgánu verejnej moci. Navyše samotná okolnosť, že Valónsky región disponuje normotvornými právomocami v oblasti stanovovania letiskových poplatkov, nevylučuje, že preskúmanie systému zliav z uvedených poplatkov sa malo uskutočniť v duchu zásady súkromného investora v trhovom hospodárstve.

d) Uplatnenie výnimiek zo zákazu štátnej pomoci *ratione temporis*

Vo veci *SIDE/Komisia* (rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. apríla 2008, T-348/04, zatiaľ neuverejnený) Komisia uplatnila výnimku týkajúcu sa opatrení na podporu kultúry a zachovania kultúrneho dedičstva stanovenú v článku 87 ods. 3 písm. d) ES, čo je ustanovenie, ktoré nadobudlo účinnosť 1. novembra 1993, na pomoc poskytnutú Francúzskom pred týmto dátumom. Súd prvého stupňa po tom, čo pripomenul, že hmotnoprávne pravidlá Spoločenstva sa v zásade nevzťahujú na situácie, ktoré vznikli pred nadobudnutím ich účinnosti, a spresnil, že tento záver je namieste bez ohľadu na priaznivé alebo nepriaznivé účinky, ktoré by tieto pravidlá mohli mať pre dotknuté osoby, rozhodol, že jednak každá nová štátna pomoc je nevyhnutne nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ mohla narušiť hospodársku súťaž v období, počas ktorého bola poskytovaná, a ak nespádala pod žiadnu výnimku, a jednak len čo dotknutá pomoc spôsobila účinky, definitívne sa stáva zlučiteľnou alebo nezlučiteľnou so spoločným trhom. Analýza zlučiteľnosti pomoci so spoločným trhom teda nevyžaduje iba posúdenie, či v okamihu prijatia príslušného rozhodnutia vyžadoval záujem Spoločenstva, aby pomoc bola alebo nebola vrátená, a preto Komisia musí tiež overiť, či daná pomoc mohla počas obdobia, v ktorom bola poskytovaná, narušiť hospodársku súťaž. Na základe týchto úvah dospel Súd prvého stupňa k záveru, že Komisia sa tým, že uplatnila uvedenú výnimku na obdobie pred 1. novembrom 1993, dopustila nesprávneho právneho posúdenia.

e) Služby všeobecného hospodárskeho záujmu

Vec *BUPA a i./Komisia* (rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. februára 2008, T-289/03, zatiaľ neuverejnený) umožnila Súdu prvého stupňa rozvinúť jeho judikatúru týkajúcu sa otázky, či kompenzácie, ktoré podnik dostane ako odplatu za službu všeobecného hospodárskeho záujmu (ďalej len „SVHZ“), ktorú zabezpečuje, predstavujú alebo nepredstavujú štátnu pomoc. Spor sa týkal organizácie systému súkromného zdravotného poistenia (ďalej len „SZP“) v Írsku, ktorý v rokoch 1994 až 1996 prešiel liberalizáciou, v ktorej rámci bol Voluntary Health Insurance Board (VHI) vystavený hospodárskej súťaži s inými subjektmi vrátane žalobcu. V rámci tejto liberalizácie bolo upravené zavedenie systému vyrovnávania rizík (ďalej len „RES“), ktorý spravoval Health Insurance Authority (ďalej len „HIA“). RES v podstate predstavuje mechanizmus, ktorý stanovuje jednak to, že poisťovatelia SZP, ktorí majú menej rizikový profil ako priemerný rizikový profil trhu, platia príspevok v prospech HIA, a jednak to, že HIA vypláca zodpovedajúcu platbu poisťovateľom SZP, ktorí majú rizikovejší profil ako priemerný profil. Mechanizmus spresňuje rôzne horné hranice aktivácie platieb RES. Komisia, ktorej bola predložená sťažnosť zo strany BUPA, ako aj oznámenie RES zo strany Írska, rozhodla, že platby vyplývajúce z RES predstavujú odškodnenie určené na kompenzáciu povinností SVHZ, konkrétne povinností, ktoré majú každej osobe žijúcej v Írsku zabezpečiť minimálnu úroveň služieb SZP za rovnakú cenu bez ohľadu na jej zdravotný stav, vek alebo pohlavie (ďalej len „povinnosti SZP“)¹⁸.

¹⁸ Rozhodnutie K(2003) 1322 v konečnom znení z 13. mája 2003 (štátna pomoc N 46/2003-Írsko).

Súd prvého stupňa rozhodol, že aj keď v čase analýzy Komisie ešte nebol vydaný rozsudok Súdneho dvora z 24. júla 2003, *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*¹⁹ (ďalej len „rozsudok Altmark“), zákonnosť napadnutého rozhodnutia treba preskúmať práve vo svetle štyroch podmienok, ktoré v ňom Súdny dvor uviedol (ďalej len „podmienky Altmark“). Súdny dvor totiž jednak časovo neobmedzil dosah formulácií, ktoré uviedol v rozsudku Altmark, a jednak výklad ustanovenia práva Spoločenstva Súdny dvorom sa obmedzuje na objasnenie a spresnenie jeho významu a dosahu, ako ho bolo treba chápať a uplatňovať, a to aj inštitúciami Spoločenstva, od okamihu, keď nadobudlo účinnosť. Súd prvého stupňa spresnil, že v danej veci sa podmienky Altmark, ktorých dosah sa navyše do značnej miery prekrýva s dosahom kritérií článku 86 ods. 2 ES, majú uplatňovať v súlade so zmyslom a účelom, ktoré viedli k ich prijatiu, ale spôsobom, ktorý prihliada na osobité okolnosti tejto veci.

V rámci prvej podmienky Altmark, podľa ktorej podnik, ktorý dostane kompenzáciu, musí byť skutočne poverený plnením jasne definovaných povinností verejnej služby, Súd prvého stupňa konštatoval, že právo Spoločenstva neponúka ani jasnú a presnú legálnu definíciu pojmu úlohy SVHZ, ani ustálený právny koncept stanovujúci definitívnym spôsobom podmienky, ktoré musia byť splnené na to, aby sa členský štát mohol oprávnené odvolávať na existenciu a ochranu úlohy SVHZ. Členské štáty tak disponujú širokou mierou voľnej úvahy pri definovaní toho, čo považujú za SVHZ, a túto definíciu môže Komisia spochybniť iba v prípade zjavnej chyby. Táto široká miera voľnej úvahy však neznamená, že členský štát je zbavený povinnosti dbať na to, aby úloha SVHZ, na ktorú sa odvoláva, spĺňala určité minimálne kritériá (najmä existenciu aktu orgánu verejnej moci, ktorý zveruje dotknutým subjektom úlohu, a jej univerzálnu a záväznú povahu) spoločné pre každú úlohu SVHZ v zmysle Zmluvy o ES, a preukázať, že tieto kritériá sú v danom prípade splnené. Ak členský štát nepredloží dôkaz o splnení týchto kritérií, môže to predstavovať zjavne nesprávne posúdenie, ktoré je Komisia povinná sankcionovať. Navyše členský štát musí uviesť dôvody, pre ktoré sa domnieva, že dotknutá služba si pre svoju špecifickú povahu zaslúži byť kvalifikovaná ako SVHZ. Bez takého odôvodnenia totiž nie je možné ani okrajové preskúmanie zo strany inštitúcií Spoločenstva. Súd prvého stupňa okrem toho spresnil, že zadanie úlohy SVHZ nevyhnutne nepredpokladá, aby subjektu, ktorý je ňou poverený, bolo poskytnuté výlučné alebo osobitné právo na jej plnenie, a že toto zadanie môže rovnako spočívať v povinnosti uloženej mnohým, ba dokonca všetkým subjektom, ktoré vykonávajú činnosť na tom istom trhu. Naopak nevyhnutnými podmienkami, ktoré charakterizujú existenciu úlohy SVHZ, sú jej záväzná a univerzálna povaha: zatiaľ čo prvá znamená, že poskytovateľ je povinný uzavrieť zmluvu za stálych podmienok bez toho, aby mohol odmietnuť druhú zmluvnú stranu, druhá neznamená, že dotknutá služba musí byť nevyhnutne poskytovaná celému obyvateľstvu členského štátu, pokiaľ je ponúkaná za jednotné a nediskriminačné tarify a za obdobných kvalitatívnych podmienok pre všetkých klientov. Súd prvého stupňa uplatnil tieto kritériá na daný prípad a rozhodol, že RES spĺňa prvú podmienku Altmark.

Pokiaľ ide o druhú podmienku Altmark, ktorá stanovuje, že parametre, na ktorých základe sa vypočíta kompenzácia za výkon úlohy SVHZ, musia byť vopred objektívne a transparentne stanovené, Súd prvého stupňa konštatoval, že je v danej veci tiež splnená.

¹⁹ C-280/00, Zb. s. I-7747.

Prípadná právomoc írskych orgánov pri výpočte platieb RES totiž nie je sama osebe nezlučiteľná s existenciou objektívnych a transparentných parametrov. Navyše samotná zložitosť ekonomických a matematických vzorcov, ktorými sa riadi vykonávaný výpočet, neovplyvňuje presnú a jasne určenú povahu relevantných parametrov.

V rámci skúmania tretej podmienky Altmark, podľa ktorej kompenzácia musí byť nevyhnutná a proporcionálna vo vzťahu k nákladom, ktoré spôsobilo vykonávanie úlohy SVHZ, Súd prvého stupňa uviedol, že platby RES nemajú kompenzovať prípadné náklady alebo zvýšené náklady spojené s konkrétnym poskytovaním určitých služieb SZP, ale iba vyrovnávať dodatočné náklady, o ktorých sa predpokladá, že vyplývajú z negatívneho rozdielu medzi rizikovým profilom poisťovateľa SZP a priemerným rizikovým profilom trhu. To však neznamená porušenie predmetnej podmienky. Keďže systém kompenzácie, o aký ide v danej veci, sa radikálne líši okrem iného od systému, ktorý bol skúmaný v rozsudku Altmark, nemožno sa dôsledne riadiť treťou podmienkou Altmark, ktorá vyžaduje, aby bolo možné určiť náklady spôsobené plnením povinnosti SVHZ. Vyčíslenie zvýšených nákladov prostredníctvom porovnania skutočného rizikového profilu poisťovateľa SZP a priemerného rizikového profilu trhu so zreteľom na sumy vyplatené ako náhrada nákladov všetkými poisťovateľmi SZP, na ktorých sa vzťahuje RES, však je v súlade s účelom a zmyslom uvedenej podmienky, keďže výpočet kompenzácie je založený na konkrétnych, jasne identifikovateľných a kontrolovateľných objektívnych skutočnostiach.

Čo sa týka štvrtej podmienky Altmark, ktorá vyžaduje, aby náklady, ktoré vznikajú pri výkone úlohy SVHZ, zodpovedali nákladom efektívneho podniku, Súd prvého stupňa rozhodol, že Komisia mohla oprávnene usúdiť, že v danej veci nie je nevyhnutné porovnanie medzi potenciálnymi príjemcami platieb RES a efektívnym subjektom. Treba brať do úvahy skutočnosť, že uvedenú podmienku nemožno dôsledne uplatniť na systém RES vzhľadom na tieto dve špecifiká: neutralitu systému kompenzácie zavedeného RES vo vzťahu k príjmom a zisku poisťovateľov SZP a osobitosť zvýšených nákladov spojených s negatívnym rizikovým profilom uvedených poisťovateľov²⁰.

Ďalšie rozsudky umožnili Súdu prvého stupňa doplniť v roku 2008 štruktúru analýzy uplatniteľnej na kompenzácie týkajúcej sa plnenia SVHZ.

V rozsudku z 1. júla 2008, *Deutsche Post/Komisia* (T-266/02, zatiaľ neuvverejnený, prebieha odvolacie konanie), Súd prvého stupňa najprv zdôraznil, že keď štátne zdroje boli poskytnuté na kompenzáciu nadmerných nákladov súvisiacich s plnením SVHZ za dodržania podmienok Altmark, Komisia nemôže bez toho, aby zbavila potrebného účinku článok 86 ods. 2 ES, kvalifikovať poskytnuté verejné zdroje ako štátnu pomoc, pokiaľ ich celková suma zostáva nižšia ako nadmerné náklady spôsobené plnením uvedenej úlohy SVHZ. Ak teda Komisia neoverila, či suma kompenzácií presahuje nadmerné náklady súvisiace so SVHZ, z právneho hľadiska dostatočne nepreukázala, že táto kompenzácia poskytuje výhodu v zmysle článku 87 ods. 1 ES, a preto môže predstavovať štátnu pomoc. Navyše, ak Komisia v tejto súvislosti nevykonala žiadne skúmanie ani posúdenie, nie je

²⁰ V už citovanom rozsudku *Hotel Cipriani a i./Komisia* Súd prvého stupňa potvrdil, že pokiaľ ide o rozhodnutia, ktoré Komisia vydala pred rozsudkom Altmark, treba preskúmať, či celkový sledovaný prístup je zlučiteľný s podstatou podmienok Altmark.

úlohou súdu Spoločenstva, aby namiesto uvedenej inštitúcie uskutočnil preskúmanie, ktoré ona nikdy nevykonala, a odhadol, aké závery by z neho vyvodila.

V už citovanom rozsudku *SIC/Komisia* Súd prvého stupňa rozhodol, že Portugalská republika nebola povinná organizovať výberové konanie, ktoré by predchádzalo zadaniu SVHZ spočívajúcej v televíznom vysielaní RTP. Osobitosť systému verejnoprávneho vysielania, najmä jeho spojitosť s demokratickými, sociálnymi a kultúrnymi potrebami každej spoločnosti, totiž vysvetľuje a odôvodňuje, že členský štát nie je pri zadávaní SVHZ spočívajúcej vo vysielaní povinný použiť výberové konanie prinajmenšom vtedy, ak sa rozhodne zabezpečiť túto službu vo verejnom záujme sám prostredníctvom ním vlastnenej spoločnosti, ako je to v danej veci.

Súd prvého stupňa uviedol, že členské štáty sú oprávnené definovať SVHZ spočívajúcu vo vysielaní v tom zmysle, že musí obsahovať vysielanie širokej škály programov, pričom sa vysielateľovi poverenému poskytovaním tejto SVHZ umožní vykonávať také obchodné činnosti, akou je predaj reklamného priestoru. Ak by to tak nebolo, samotná definícia SVHZ spočívajúcej vo vysielaní by závisela od spôsobu jej financovania, hoci SVHZ sa pojmovo definuje vo vzťahu k všeobecnému záujmu, ktorému sa snaží vyhovieť, a nie vo vzťahu k prostriedkom, ktoré zabezpečujú jej poskytovanie.

Pokiaľ ide o kontrolu, či RTP dodržala svoje poverenie na poskytovanie služby vo verejnom záujme, Súd prvého stupňa spresnil, že iba členský štát mohol posúdiť, či verejnoprávny vysielateľ rešpektoval kvalitatívne normy definované vo svojom poverení. Komisia sa musí obmedziť na konštatovanie existencie nezávislého kontrolného mechanizmu na vnútroštátnej úrovni, čo sa v danej veci stalo. Čo sa týka primeranosti financovania nákladov na službu vo verejnom záujme, Súd prvého stupňa dospel k záveru, že Komisia tým, že Portugalskú republiku nepožiadala o predloženie určitých audítorských správ RTP, porušila svoju povinnosť preskúmania. Komisia totiž nemôže nepožiadat' o poskytnutie informácií, o ktorých sa zdá, že by mohli potvrdiť, alebo vyvrátiť iné informácie relevantné pre preskúmanie dotknutého opatrenia, ktorých spoľahlivosť však nemožno považovať za dostatočne preukázanú.

Súd prvého stupňa okrem toho v už citovanom rozsudku *TV 2/Danmark a i./Komisia* spresnil, že SVHZ spočívajúca vo vysielaní sa nevyhnutne nemusí obmedzovať na šírenie nevýnosných programov. Tvrdenie, podľa ktorého podnik TV 2, poverený SVHZ (TV 2), by bezpochyby dospel k dotovaniu svojej obchodnej činnosti štátnym financovaním určeným na službu vo verejnom záujme, Súd prvého stupňa považoval za nanajvýš poukázanie na riziko, pričom členským štátom prináleží, aby mu zabránili, a Komisii, aby ho v prípade potreby postihovala. Navyše, čo sa týka voľnosti, ktorú dánske orgány poskytli TV 2 pri konkrétnom vymedzení jej programovej štruktúry, Súd prvého stupňa konštatoval, že nie je nič nezvyčajné na tom, aby verejnoprávny vysielateľ disponoval, s výhradou, že rešpektuje kvalitatívne požiadavky, redakčnou nezávislosťou vo vzťahu k politickej moci pri výbere programov.

f) Pomoc určená na náhradu škody spôsobenej mimoriadnymi udalosťami

Podľa článku 87 ods. 2 písm. b) ES musí byť vyhlásená za zlučiteľnú so spoločným trhom pomoc poskytnutá na náhradu škody spôsobenej mimoriadnymi udalosťami.

V dôsledku útokov z 11. septembra 2001 Komisia vydala 10. októbra 2001 oznámenie²¹, v ktorom vyjadrila názor, že toto ustanovenie umožňuje najmä náhradu nákladov spôsobených uzatvorením amerického vzdušného priestoru od 11. do 14. septembra 2001. V rozsudku z 25. júna 2008, *Olympiaki Aeroporia Ypiresies/Komisia* (T-268/06, zatiaľ neuverejnený), Súd prvého stupňa čiastočne zrušil rozhodnutie Komisie, ktorým vyhlásila za nezlučiteľnú so spoločným trhom časť pomoci poskytnutej Helénskou republikou na náhradu strát, ktoré boli spôsobené zrušením letov plánovaných mimo obdobia uvedeného v tomto oznámení. Súd prvého stupňa rozhodol, že aj keď článok 87 ods. 2 písm. b) ES umožňuje kompenzovať iba hospodárske nevýhody priamo spôsobené mimoriadnymi udalosťami, existenciu priamej súvislosti možno uznať aj vtedy, ak škoda, ako v danej veci, vznikla o niečo neskôr po uvedenom období.

3. Procesné pravidlá

Napokon judikatúra z roka 2008 umožňuje vyjasniť povinnosti, ktoré má Komisia vtedy, ak prijíma druhé rozhodnutie týkajúce sa štátnej pomoci, ktorá bola predmetom rozhodnutia zrušeného Súdom prvého stupňa. V už citovanom rozsudku *Alitalia/Komisia* tento súd rozhodol, že Komisia v takom prípade nemala povinnosť opätovne začať konanie vo veci formálneho zisťovania, keďže protiprávnosti sankcionované Súdom prvého stupňa nesiahali k začatiu konania. Okrem toho Komisia nebola povinná opätovne ponúknuť tretím dotknutým osobám, ktorých právo predložiť pripomienky bolo v rámci prvého rozhodnutia zabezpečené uverejnením oznámenia o rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania v úradnom vestníku, rovnakú možnosť v rámci prijímania druhého rozhodnutia.

Ochranná známka Spoločenstva

Rozhodnutia týkajúce sa uplatnenia nariadenia (ES) č. 40/94²² v roku 2008 i naďalej predstavovali vysoký počet vecí, ktoré Súd prvého stupňa ukončil, hoci s nižším percentuálnym podielom ako bol zaznamenaný v roku 2007.

1. Absolútne dôvody zamietnutia

Súd prvého stupňa sa v rozsudku z 12. novembra 2008, *Lego Juris/ÚHVT – Mega Brands (kocka Lego)* (T-270/06, zatiaľ neuverejnený), ktorý sa týkal konania o vyhlásenie neplatnosti

²¹ KOM(2001) 574 v konečnom znení.

²² Nariadenie Rady (ES) č. 40/94 z 20. decembra 1993 o ochrannej známke Spoločenstva (Ú. v. ES L 11, s. 1).

po prvýkrát vyjadril k dosahu absolútneho dôvodu neplatnosti stanovenom v článku 7 ods. 1 písm. e), bod ii) nariadenia č. 40/94, podľa ktorého sa do registra nezapíšu označenia, ktoré pozostávajú výhradne z tvaru tovarov, ktorý je nevyhnutný, ak sa má dosiahnuť technický výsledok. Súd prvého stupňa rozhodol, že uvedené ustanovenie bráni zápisu akéhokoľvek tvaru, ktorý tvorí výhradne vo svojich základných vlastnostiach tvar výrobku technicky kauzálny a dostatočný na dosiahnutie cieleného technického výsledku, aj keď tento výsledok možno dosiahnuť inými tvarmi, ktoré používajú rovnaké alebo iné technické riešenie. Tieto vlastnosti sú určené objektívne, na základe grafického zobrazenia príslušného tvaru a prípadných opisov predložených spolu s prihláškou ochrannej známky, a nie z hľadiska spotrebiteľa.

Pri príležitosti iného konania o neplatnosť Súd prvého stupňa v rozsudku z 15. októbra 2008, *Powerserv Personalservice/ÚVHT – Manpower (MANPOWER)* (T-405/05, zatiaľ neuverejnený, prebieha odvolacie konanie), upresnil v akom geografického rozsahu sa príslušná skupina verejnosti mohla domnievať, že označenie predstavujúce anglické slovo „manpower“ má opisný charakter. V tejto súvislosti rozhodol, že takýto prípad môže nastať aj v neanglofónnych členských štátoch, pokiaľ po prvé sa toto anglické slovo zaradilo do jazyka predmetnej krajiny a môže sa tam používať namiesto výrazu tohto jazyka znamenajúceho „pracovnú silu“ alebo „personál“ alebo po druhé sa v rámci kontextu, do ktorého sa zaraďujú výrobky a služby chránené ochrannou známkou MANPOWER používa angličtina, hoci len ako alternatíva k národnému jazyku, na účely oslovenia osôb patriacich do príslušnej skupiny verejnosti. Použitím týchto kritérií Súd prvého stupňa uzavrel, že odvolací senát správne rozhodol, že dotknutý výraz má opisný charakter v Nemecku a Rakúsku, ale domnieval sa nesprávne, že má rovnako opisný charakter v Holandsku, Švédsku a Dánsku. Ďalšie úvahy týkajúce sa úlohy jazykových znalostí príslušnou skupinou verejnosti sú rozvinuté v rozsudku z 26. novembra 2008, *New Look/ÚHVT (NEW LOOK)* (T-435/07, neuverejnený). Súd prvého stupňa v tomto rozsudku usúdil, že základná znalosť angličtiny širokou verejnosťou v škandinávskych krajinách, Holandsku a vo Fínsku je všeobecne známou skutočnosťou a preto sa odvolací senát správne domnieval, že označenie NEW LOOK, ako obyčajný výraz pochádzajúci z bežnej angličtiny, ktorý nepredstavuje nijaký jazykový problém nemá v týchto štátoch nijakú rozlišovaciu spôsobilosť.

Ďalšie rozhodnutie, ktoré v tejto oblasti poznačilo tohoročnú judikatúru sa týka dosahu článku 7 ods. 1 písm. h) nariadenia č. 40/94, ktorý odkazuje na absolútne dôvody zamietnutia uvedené v článku 6 ter Parížskeho dohovoru²³. Konanie o veci, ktorá bola predmetom rozsudku z 28. februára 2008, *American Clothing Associates/ÚHVT (Zobrazenie javorového listu)* (T-215/06, zatiaľ neuverejnený, prebieha odvolacie konanie) sa začalo na základe žaloby podanej podnikom, ktorému Úrad pre harmonizáciu vnútorného trhu (ochranné známky a vzory) zamietol zapísať známku pozostávajúcu najmä z javorového listu z dôvodu, že tento je zobrazený na kanadskej vlajke. Súd prvého stupňa rozhodol, že článok 6 ter písm. a) tohto dohovoru, ktorý stanovuje okrem iného povinnosť odmietnuť zápis vlajok a iných znakov štátnej zvrchovanosti, sa z dôvodu, že uvedený dohovor rozlišuje medzi „továrskymi alebo obchodnými známkami“ a „známkami služieb“ neuplatní na ochranné známky na služby. Ak by mal zákonodarca Spoločenstva úmysel

²³ Parížsky dohovor na ochranu priemyselného vlastníctva z 20. marca 1883 v znení zmien a doplnení (Zbierka dohovorov Organizácie Spojených národov, zväzok 828, č. 11847, s. 108).

rozšíriť tento zákaz aj na ochranné známky týkajúce sa služieb, tak by sa neobmedzil na jednoduché odvolanie sa na článok 6 ter Parížskeho dohovoru, ale uviedol by tento zákaz v samotnom článku 7 nariadenia č. 40/94. Okrem toho Súd prvého stupňa stanovil, že pri použití článku 6 ter Parížskeho dohovoru na rozdiel od toho, čo je stanovené na posúdenie rozlišovacej spôsobilosti zloženej ochrannej známky, treba zohľadniť každý zo znakov uvedenej ochrannej známky a na odmietnutie zápisu dotknutej ochrannej známky postačí, ak jeden z nich predstavuje znak štátnej zvrchovanosti alebo jeho napodobneninu, nezávisle od jeho celkového vnímania. Uplatnenie článku 6 ter ods. 1 písm. a) Parížskeho dohovoru nezávisí od podmienky existencie možnosti nesprávneho vnímania zo strany verejnosti pokiaľ ide o pôvod tovaru označovaného požadovanou ochrannou známkou alebo o spojenie medzi majiteľom tejto ochrannej známky a štátom, ktorého znaky štátnej zvrchovanosti uvedená ochranná známka obsahuje.

V rozsudku z 9. júla 2008, *Hartmann/ÚHVT (E)* (T-302/06, neuvěřený) Súd prvého stupňa podstatnou mierou upresnil judikatúru podľa ktorej ÚHVT môže založiť svoju analýzu na skutočnostiach vyplývajúcich zo všeobecnej praktickej skúsenosti získanej z predaja tovarov širokej spotreby bez toho, aby bol povinný predložiť príklady takejto skúsenosti. Súd prvého stupňa rozhodol, že označenie tovarov, ktoré sú predmetom požadovanej ochrannej známky orgánmi ÚHVT ako tovary, ktoré nie sú určené na širokú spotrebu, ale len pre odbornú verejnosť možno prijať len vtedy, ak tieto orgány zakladajú svoju analýzu na konkrétnych skutočnostiach, s ktorými sa každý má možnosť oboznámiť.

Séria rozsudkov umožnila Súdu prvého stupňa spresniť spojitost', ktorá musí existovať medzi ochrannou známkou a tovarmi alebo službami, aby ich bolo možné považovať za opisné, ide najmä o rozsudky z 2. apríla 2008, *Eurocopter/ÚHVT (STEADYCONTROL)* (T-181/07, neuvěřený), z 24. septembra 2008, *HUP Usługi Polska/ÚHVT – Manpower (I.T.@MANPOWER)* (T-248/05, neuvěřený, prebieha odvolacie konanie), z 15. októbra 2008, *REWE-Zentral/ÚHVT (Port Louis)* (T-230/06, neuvěřený), z 25. novembra 2008, *CFCMCEE/ÚHVT (SURFCARD)* (T-325/07, neuvěřený), a z 2. decembra 2008, *Ford Motor/ÚHVT (FUN)* (T-67/07, zatiaľ neuvěřený). Osobitne v tomto poslednom rozsudku Súd prvého stupňa na rozdiel od rozhodnutia odvolacieho senátu skonštatoval, že vzťah medzi slovom „fun“, na jednej strane a pozemnými motorovými vozidlami, ako aj jeho súčiastkami a časťami, z ktorých sa skladá na druhej strane nie je dostatočne priamy a konkrétny na to, aby sa zápis požadovanej ochrannej známky mohol zamietnuť.

Napokon v rozsudku z 12. marca 2008, *Compagnie générale de diététique/ÚHVT (GARUM)* (T-341/06, neuvěřený), Súd prvého stupňa spresnil, že analýza rozlišovacej spôsobilosti označenia sa musí opierať o konkrétnu a aktuálnu skúsenosť trhu alebo aspoň veľmi pravdepodobnú a časovo dostatočne blízku. Oproti tomu predpokladaný alebo hypotetický vývoj bez akéhokoľvek vzťahu ku konkrétnym a overiteľným skutočnostiam v zásade nebude stačiť.

2. Relatívne dôvody zamietnutia zápisu

V spore medzi českou spoločnosťou Budějovický Budvar a americkou spoločnosťou Anheuser-Busch, rovnako ako v roku 2007, podal Súd prvého stupňa v rozsudku zo 16. decembra 2008, *Budějovický Budvar/ÚHVT – Anheuser-Busch (BUD)* (T-225/06, T-255/06,

T-257/06 et T-309/06, zatiaľ neuvverejnený) výklad článku 8 ods. 4 nariadenia č. 40/94, ktorý umožňuje podať námietku proti zápisu ochrannej známky Spoločenstva s odvolaním sa na iné označenie, ktoré predchádzalo ochrannej známke. Súd prvého stupňa najprv zdôraznil, že ÚHVT musí zohľadniť predchádzajúce chránené práva bez možnosti spochybníť ich kvalifikáciu. Taktiež pokiaľ je v Rakúsku a Francúzsku ochrana označeniu pôvodu „bud“ platná podľa predpisov týchto štátov, ÚHVT musí zohľadniť účinky tejto ochrany. Súd prvého stupňa ďalej skonštatoval, že ÚHVT namiesto analogického uplatnenia článku 43 nariadenia č. 40/94 a vyžadovania od Budějovického Budvaru, aby preukázal „skutočné“ používanie označenia „bud“, mal overiť, či sa sporné označenia používali nie v súkromnej oblasti, ale v kontexte obchodného styku, ktorého cieľom bolo hospodárske zvýhodnenie a to bez ohľadu na územie, ktorého sa toto používanie dotýka. Podľa Súdu prvého stupňa česká spoločnosť preukázala, že sporné označenia sa používajú v obchodnom styku. Navyše Súd prvého stupňa skonštatoval, že ÚHVT sa dopustil pochybenia tým, že nezohľadnil všetky relevantné skutkové a právne okolnosti smerujúce k zisteniu, či príslušné vnútroštátne právne predpisy umožňovali Budějovickému Budvaru zakázať používanie neskoršej ochrannej známky.

Ďalším z hlavných prínosov bola pre judikatúru v roku 2008 v tejto oblasti otázka podobnosti tovarov a/alebo služieb vzťahujúcich sa na skoršiu ochrannú známku a požadovanú ochrannú známku s cieľom posúdiť, či existuje pravdepodobnosť zámery. Súd prvého stupňa v rozsudku z 18. júna 2008, *Coca-Cola/ÚHVT – San Polo (MEZZOPANE)* (T-175/06, zatiaľ neuvverejnený), v prvom rade skonštatoval, že existuje len slabá podobnosť medzi pivom a vínom. Hoci víno a pivo môžu z časti uspokojovať rovnakú potrebu vychutnať si nápoj pri jedle alebo ako aperitív, príslušný spotrebiteľ ich vníma ako rozličné tovary. Okrem toho neexistuje nijaký prvok, ktorý by umožňoval prijať záver, že osoba kupujúca jeden z týchto tovarov by bola vedená ku kúpe druhého tovaru, a že tieto tovary sa dopĺňajú. Pri zohľadnení odlišných cien sú však pivo a víno v istej miere konkurenčnými tovarmi.

V rozsudku zo 4. novembra 2008, *Group Lottuss/ÚHVT – Ugly (COYOTE UGLY)* (T-161/07, neuvverejnený), Súd prvého stupňa skonštatoval, že existuje veľká miera doplnkovosti medzi „pivom“ na jednej strane a „kokteilovými barmi“ ako aj „službami zábavy, diskotékami a nočnými klubmi“ na druhej strane. Pivo sa konzumuje na uhasenie smädu alebo pre pôžitok, pričom tieto služby pokrývajú činnosti pozostávajúce z prípravy a podávania alkoholických nápojov v mieste kde sa ľudia schádzajú za zábavou. Súd prvého stupňa usúdil, že ÚHVT správne skonštatoval, že medzi týmito tovarmi a službami existuje slabý stupeň podobnosti. Inak je tomu v prípade podobnosti medzi pivom a „kultúrnymi aktivitami“. Kultúrne aktivity sú k pivu vo výrazne menšom doplnkovom vzťahu ako vyššie uvedené služby.

Doplnkovosť tovarov a služieb bola tiež predmetom dvoch rozsudkov vydaných v konaniach o neplatnosť. V rozsudku z 24. septembra 2008, *Oakley/ÚHVT – Venticinque (O STORE)* (T-116/06, zatiaľ neuvverejnený), Súd prvého stupňa rozhodol, že vzťah medzi službami poskytovanými v rámci maloobchodného predaja niektorých odevov a týmito odevmi sa vyznačuje úzkou väzbou v tom zmysle, že tovary sú dôležité respektíve nevyhnutné pre poskytovanie uvedených služieb. Tieto služby sa poskytujú pri predaji uvedených tovarov a maloobchod zahŕňa každú činnosť podnikateľa podnecujúcu k uzavretiu kúpnej zmluvy.

Tento vzťah neexistuje, ak služby obchodu, ktoré pokrýva ochranná známka sa týkajú doplnkového tovaru a iná ochranná známka sa vzťahuje na oblečenie a kožené tovary.

Súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku z 12. novembra 2008, *Weiler/ÚHVT – IQNet Association – The International Certification Network (Q2WEB)* (T-242/07, neuvěřený) uviedol, že predmetné tovary a služby, ktoré boli predmetom ochrannej známky Q2WEB, sa môžu používať a/alebo poskytovať súběžne alebo nadvážne s cieľom poskytnúť spotrebiteľom predmetné služby pod ochrannou známkou QWEB Certified Site. Súd prvého stupňa zdôraznil, že poskytovatelia telekomunikačných služieb, osobitne telekomunikačných služieb prostredníctvom internetu, aké spadajú pod ochrannú známku QWEB Certified Site, zvyčajne poskytujú svojim klientom softvér, ako aj servisnú službu, a aktualizujú tento softvér, ktorý je v zásade nevyhnutný na používanie poskytovaných telekomunikačných služieb, a že tento softvér a tieto služby sú súčasťou tovarov a služieb spadajúcich pod ochrannú známku Q2WEB.

Tohoročná judikatúra je prínosom aj pokiaľ ide o koncepčné porovnanie medzi kolidujúcimi označeniami v rámci konaní *inter partes*. Súd prvého stupňa sa vyjadril k podobnosti medzi dvomi slovnými označeniami EL TIEMPO a TELETIEMPO. V rozsudku z 22. apríla 2008, *Casa Editorial el Tiempo/ÚHVT – Instituto Nacional de Meteorología (EL TIEMPO)* (T-233/06, neuvěřený) rozhodol, že nič zo znenia opisu predmetných tovarov a služieb sa neumožňuje domnievať, že slovo „tiempo“ sa bude nevyhnutne vykladať pokiaľ pôjde požadovanú ochrannú známku v časovom ponímaní a pri skorších ochranných známkach v klimatickom ponímaní.

Ďalej v rozsudku z 2. decembra 2008, *Harman International Industries/ÚHVT – Becker (Barbara Becker)* (T-212/07, zatiaľ neuvěřený), Súd prvého stupňa rozhodol, že pokiaľ sa slovná ochranná známka skladá z dvoch prvkov, z ktorých jeden je spoločný s jediným prvkom tvoriacim inú slovnú ochrannú známku, na konštatovanie pravdepodobnosti zámery sa nevyžaduje, aby prvok, ktorý je spoločný kolidujúcim ochranným známkam, bol dominantným prvkom v celkovom dojme, ktorý kombinovaná ochranná známka vyvoláva. Ak by sa vyžadovala takáto podmienka, aj keď spoločný prvok má rozlišovacie autonómne postavenie v kombinovanej ochrannej známkach, potom by majiteľ skoršej ochrannej známky bol zbavený výlučného práva, ktoré mu priznáva táto ochranná známka.

Napokon sa Súd prvého stupňa podrobnejšie vyjadril k otázke úrovni pozornosti priemerného spotrebiteľa pri kúpe lacného nábytku. Tento spotrebiteľ sa rozhoduje na základe funkčných a estetických úvah s cieľom vytvoriť harmóniu s ostatnými časťami nábytku, ktoré už vlastní. Súd prvého stupňa v rozsudku zo 16. januára 2008, *Inter-IKEA/ÚHVT – Waibel (idea)* (T-112/06, neuvěřený) rozhodol, že pokiaľ sa nákup niektorých kusov nábytku môže uskutočniť rýchlo, porovnávanie a úvahy, ktoré predchádzajú výberu v podstate vyžadujú vysokú úroveň pozornosti.

3. Formálne a procesné otázky

a) Dôkaz o skutočnom používaní skoršej ochrannej známky

V rozsudku z 10. septembra 2008, *Boston Scientific/ÚHVT – Terumo (CAPIO)* (T-325/06, neuvěřený), Súd prvého stupňa rozhodol, že dôkazná hodnota číselných údajov obsiahnutých v zozname o predaji tovarov, ktoré spadajú pod skoršiu ochrannú známku, ktorý predložil ÚHVT jej majiteľ môže byť preukázaná inými dôkaznými prostriedkami ako notárskou zápisnicou alebo vyhlásením podľa článku 76 ods. 1 nariadenia č. 40/94 a podľa pravidla 22 nariadenia (ES) č. 2868/95²⁴. Skutočnosť, že niektoré údaje z faktúr zodpovedajú týmto predajom uvedeným v zozname svedčí o jeho súdržnosti a hodnovernosti. Okrem toho vyhotovenie faktúry preukazuje, že skoršia ochranná známka sa používala verejne a vo vonkajšom okolí, a nielen vo vnútri v rámci podniku majiteľa ochrannej známky alebo v rámci distribučnej siete, ktorú vlastní a kontroluje.

V rozsudku z 26. novembra 2008, *Rajani/ÚHVT – Artoz-Papier (ATOZ)* (T-100/06, neuvěřený) Súd prvého stupňa preskúmal dátum, ktorý treba vziať do úvahy z dôvodu *dies a quo* na výpočet päťročného obdobia počas ktorého nemožno skoršiu ochrannú známku podrobiť dôkazu o skutočnom používaní, pokiaľ bola táto ochranná známka predmetom medzinárodnej prihlášky podanej na Svetovú organizáciu duševného vlastníctva (SODV) k určitému dátumu, ale ochrana v členskom štáte jej bola poskytnutá neskôr. Súd prvého stupňa skonštatoval, že je to otázkou vnútroštátneho práva a rozhodol, že ak sa na základe uplatnenia tohto práva ochrana zapísanej medzinárodnej ochrannej známke dočasne odmietla poskytnúť, ale táto ochrana sa jej neskôr priznala, zápis sa považuje za vykonaný ku dňu kedy SODV prijala záverečnú notifikáciu o priznaní ochrany.

b) Funkčná kontinuita

Zásady stanovené Súdnym dvorom v rozsudku z 13. marca 2007, *ÚHVT/Kaul*²⁵ použil Súd prvého stupňa vo svojom rozsudku zo 17. júna 2008, *El Corte Inglés/ÚHVT – Abril Sánchez a Ricote Saugar (BOOMERANG^{TV})* (T-420/03, zatiaľ neuvěřený) a spresnil, že aj napriek tomu, že odvolací senát nie je povinný zohľadniť skutočnosti a dôkazy predložené prvýkrát v konaní pred ním, treba overiť, či tým, že ich odmietol, pretože sa domnieval, že nemá nijakú mieru voľnej úvahy, neporušil článok 74 ods. 2 nariadenia č. 40/94. Súd prvého stupňa usúdil, že povaha predmetných skutočností a dôkazov je len jednou z okolností, ktorú možno zohľadniť v rámci voľnej úvahy, ktorú je ÚHVT oprávnený vykonať. Keďže odvolací senát vychádzal zo skutočnosti, že žalobkyňa mala možnosť predložiť súbor predmetných dokumentov pred námietkovým oddelením, implicitne sa domnieval, že okolnosti v danej veci bránili ich zohľadneniu. Odvolací senát sa v zásade nedomnieval, že dokumenty, ktoré mu predložila žalobkyňa prvýkrát, boli neprípustné, ale napriek tomu svoje rozhodnutie odôvodnil na tomto základe.

²⁴ Nariadenie Komisie (ES) č. 2868/95 z 13. decembra 1995, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 40/94 o ochrannej známke Spoločenstva (Ú. v. ES L 303, s. 1; Mim. vyd. 17/001, s. 189).

²⁵ C-29/05 P, Zb. s. I-2213.

c) Záujem na konaní a konania o vyhlásenie neplatnosti

V rozsudku z 8. júla 2008, *Lancôme/ÚHVT – CMS Hasche Sigle (COLOR EDITION)* (T-160/07, zatiaľ neuverejnený, prebieha odvolacie konanie), Súd prvého stupňa rozhodol, že zo štruktúry článku 55 ods. 1 nariadenia č. 40/94 vyplýva, že zákonodarca mal v úmysle umožniť každej fyzickej alebo právnickej osobe a každej skupine, ktorá má procesnú spôsobilosť, aby podávali návrhy na vyhlásenie neplatnosti založené na dôvodoch absolútnej neplatnosti, bez toho, aby bolo potrebné preukázať záujem na konaní, zatiaľ čo, pokiaľ ide o návrhy na vyhlásenie neplatnosti založené na dôvodoch relatívnej neplatnosti, výslovne obmedzil okruh navrhovateľov na majiteľov ochranných známk alebo skorších práv, ako aj držiteľov licencie.

d) Povinnosti odvolacích senátov

Na základe ustálenej judikatúry týkajúcej sa povinnosti odôvodnenia²⁶, Súd prvého stupňa potvrdil vo svojom rozsudku z 9. júla 2008, *Reber/ÚHVT Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (Mozart)* (T-304/06, zatiaľ neuverejnený), že odvolací senát nie je vo všeobecnosti povinný vo svojom rozhodnutí uviesť osobitnú odpoveď na každé tvrdenie založené na existencii rozhodnutí v iných podobných veciach, ktoré vydali v určitom smere jeho orgány alebo vnútroštátne orgány a súdy, ak odôvodnenie v rozhodnutí, ktoré prijal v konkrétnej veci uvádza prinajmenšom implicitne, ale za to jasným a jednoznačným spôsobom dôvody, pre ktoré tieto ostatné rozhodnutia nie sú relevantné alebo nie sú zohľadnené v rámci jeho posúdenia.

V rozsudku *COYOTE UGLY*, už citovanom, Súd prvého stupňa rozhodol, že odvolací senát je oprávnený, pokiaľ zistí v rámci námietkového konania podobnosť, hoci aj čiastočnú medzi predmetnými tovarmi a službami, z úradnej moci rozdeliť služby spadajúce pod požadovanú ochrannú známku s presným označením zložiek zlučiteľných so skoršou ochrannou známkou, nie je však povinný tak urobiť.

Ochrana rastlinných odrôd

Nariadenie (ES) č. 2100/94²⁷ o právach spoločenstva k odrodám rastlín umožňuje udeľovanie práv priemyselného vlastníctva pre odrody rastlín platné v celom Spoločenstve. Tento režim Spoločenstva vykonáva a uplatňuje Úrad Spoločenstva pre odrody rastlín (ďalej len „ÚSOR“), decentralizovaná agentúra Spoločenstva, ktorá sídli v Angers (Francúzsko) a funguje od 27. apríla 1995. V rámci ÚSOR, príslušný odvolací výbor rozhoduje o odvolaniach podaných proti niektorým typom rozhodnutí prijatých touto inštitúciou.

²⁶ Rozsudky Súdneho dvora zo 7. januára 2004, *Aalborg Portland a i./Komisia*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Zb. s. I-123, a z 8. februára 2007, *Groupe Danone/Komisia*, C-3/06 P, Zb. s. I-1331.

²⁷ Nariadenie Rady (ES) č. 2100/94 z 27. júla 1994 o právach Spoločenstva k odrodám rastlín (Ú. v. ES L 227, s. 1; Mim. vyd. 03/016, s. 390).

V súlade s článkom 73 uvedeného nariadenia, proti rozhodnutiam odvolacieho výboru ÚSOR sa možno následne odvolať na súde Spoločenstva.

V priebehu roku 2008 Súd prvého stupňa vydal prvé dva rozsudky týkajúce sa rozhodnutí, ktoré vydal odvolací výbor ÚSOR. Potom ako sa Súd prvého stupňa mohol vyjadriť predovšetkým k otázke prípustnosti v rozsudku z 31. januára 2008, *Federación de Cooperativas Agrarias de la Comunidad Valenciana/ÚSOR – Nador Cott Protection (Nadorcott)* (T-95/06, zatiaľ neuvěřený), definoval v rozsudku z 19. novembra 2008, *Schröder/ÚSOR (SUMCOL 01)* (T-187/06, zatiaľ neuvěřený) rozsah súdneho preskúmania, ktoré v tejto oblasti vykonáva. V tejto súvislosti Súd prvého stupňa pripomenul, že pokiaľ súd Spoločenstva rozhoduje o rozhodnutiach, ktoré vydali administratívne orgány Spoločenstva na základe posúdenia zložitých technických otázok, tak v zásade vykonáva obmedzené preskúmanie a nenahrádza svoje posúdenie skutkových okolností posúdením uvedených orgánov, avšak nevynecháva preskúmanie výkladu technických údajov, ktorý podal administratívny orgán. Tento prístup je možné uplatniť aj na veci, v ktorých správne rozhodnutie vyplýva z komplexných posúdení patriacich do takých vedeckých oblastí, ako je botanika alebo genetika. V danom prípade posúdenie odlišnosti rastlinnej odrody s ohľadom na kritériá uvedené v článku 7 ods. 1 nariadenia č. 2100/94 predstavuje komplexný vedecký a odborný charakter, ktorý môže odôvodniť obmedzenie rozsahu súdneho preskúmania. Tieto kritériá vyžadujú overenie, či odroda, ktorá je predmetom žiadosti sa zreteľne líši od referenčného materiálu, prejavom znakov, vyplývajúcich z konkrétneho genotypu alebo kombinácie genotypov, od akejkoľvek inej odrody. Naopak, posúdenie existencie inej všeobecne známej odrody z hľadiska kritérií uvedených v článku 7 ods. 2 uvedeného nariadenia nevyžaduje expertízu ani osobitné odborné vedomosti a nemá komplexný charakter, ktorý by mohol odôvodniť obmedzenie rozsahu súdneho preskúmania. Uvedené kritériá len vyžadujú, aby bolo overené napríklad to, či v čase podania žiadosti o udelenie právnej ochrany odrody bola iná odroda predmetom právnej ochrany alebo bola zapísaná v úradnom registri odrôd rastlín.

Prístup k dokumentom

V rozsudku z 9. septembra 2008, *MyTravel/Komisia* (T-403/05, zatiaľ neuvěřený, prebieha odvolacie konanie), Súd prvého stupňa spresnil rozsah práva na prístup stanovený nariadením (ES) č. 1049/2001²⁸ v rámci posúdenia zlučiteľnosti koncentrácie so spoločným trhom k niektorým dokumentom, ktoré boli súčasťou spisového materiálu Komisie ako aj k dokumentom, ktoré vyhotovili služby Komisie potom ako bolo jedno z jej rozhodnutí zrušené Súdom prvého stupňa.

Tento rozsudok spadá do kontextu koncentrácie medzi podnikmi Airtours a First Choice, ktorú Komisia vyhlásila za nezlučiteľnú so spoločným trhom. Súd prvého stupňa rozsudkom zo 6. júna 2002, *Airtours/Komisia* (T-342/99, Zb. s. II-2585) toto rozhodnutie zrušil. Komisia vytvorila pracovnú skupinu pozostávajúcu z úradníkov z jej generálneho riaditeľstva (GR) „Hospodárska súťaž“ a zo svojho právneho servisu s cieľom preskúmať, či je

²⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, s. 43).

vhodné podať proti rozsudku Súdu prvého stupňa odvolanie a posúdiť dosah uvedeného rozsudku na konania vzťahujúce sa na kontrolu koncentrácií alebo iné oblasti. MyTravel, právny nástupca Airtours požiadal Komisiu o prístup k dvom typom dokumentov: jednak k pracovným dokumentom a k správe vypracovanej pracovnou skupinou a jednak k dokumentom nachádzajúcim sa v spise veci Airtours/First Choice, na ktorých sa zakladala správa. Opierajúc sa o tri výnimky stanovené nariadením č. 1049/2001 Komisia odmietla prístup k väčšine týchto dokumentov.

Pokiaľ ide o výnimku týkajúcu sa ochrany rozhodovacieho procesu, Súd prvého stupňa zdôrazňuje, že správa vypracovaná pracovnou skupinou patrí výhradne medzi správne úlohy Komisie, a nie legislatívne. Záujem verejnosti na sprístupnení dokumentu na základe zásady otvorenosti nemá rovnakú váhu v prípade dokumentu v rámci správneho konania, v ktorom sa uplatňujú pravidlá práva hospodárskej súťaže ako v prípade dokumentu týkajúceho sa legislatívneho konania. Súd prvého stupňa zdôraznil, že zverejnenie správy by prinieslo riziko odhalenia eventuálne kritického postoja úradníkov Komisie a umožnilo by porovnať obsah správy s konečným rozhodnutím, prijatým Komisiou. Súd prvého stupňa uzavrel, že Komisia odmietla v súlade s právom správu sprístupniť domnievajúc sa, že jej zverejnenie by vážne narušilo možnosť jedného z jej členov mať k dispozícii slobodný a úplný názor svojich vlastných služieb. Okrem toho Súd prvého stupňa usúdil, že čo sa týka vnútorných dokumentov vzťahujúcich sa na koncentráciu Airtours-First Choice, Komisia sa správne domnievala, že zverejnenie týchto dokumentov by obmedzilo schopnosť jej služieb vyjadriť ich stanoviská a vážne by narušilo rozhodovací proces v oblasti kontroly koncentrácií, keďže môžu obsahovať názory služieb Komisie, ktoré sa možno už ani nebudú nachádzať v konečných zneniach rozhodnutí. Takéto zverejnenie by mohlo viesť k autocenzúre a narušiť slobodnú a úplnú komunikáciu medzi službami. Okrem toho toto riziko je celkom pravdepodobné, keďže možno predpokladať, že takéto dokumenty môžu byť použité na ovplyvnenie stanovísk služieb Komisie, ktorá musí byť slobodná a nezávislá od akýchkoľvek vonkajších tlakov.

Pokiaľ ide o výnimku týkajúcu sa ochrany súdneho konania a právneho poradenstva, o ktorej žalobkyňa tvrdila, že sa neuplatní na poznámky k odpovedi spracované právnym servisom určené GR „Hospodárska súťaž“ v rámci vyhotovenia rozhodnutia Airtours, Súd prvého stupňa uviedol, že zverejnenie uvedených poznámok by mohlo v budúcnosti viesť právny servis k zdržanlivosti a opatrnosti s cieľom neovplyvniť rozhodovaciu schopnosť Komisie v otázkach, v ktorých vystupuje ako správny orgán. Súd prvého stupňa dodáva, že zverejnenie tohto poradenstva by prinieslo riziko, že Komisia by sa ocitla v citlivom postavení, v ktorom by jej právny servis mohol byť nútený brániť pred Súdom prvého stupňa stanovisko, ktoré sa nezhoduje s jeho stanoviskom v internom konaní. Takýto konflikt môže významne ovplyvniť slobodu názoru právneho servisu a jeho schopnosť účinne brániť pred súdom Spoločenstva, a to za rovnakých podmienok ako majú ostatní právni zástupcovia účastníkov konania, konečné stanovisko Komisie.

Čo sa týka výnimky vzťahujúcej sa na ochranu inšpekcií, vyšetrovania a kontroly Súd prvého stupňa po skonštatovaní, že rozhodnutie Komisie pokiaľ išlo o jeden z požadovaných dokumentov obsahovalo len vágne a všeobecné úvahy a neumožnilo porozumieť tomu, prečo by inšpekcie, vyšetrovania a kontroly mali byť ohrozené, zrušil uvedené rozhodnutie pokiaľ sa ním odmietlo sprístupnenie tohto dokumentu.

Rozsudok Súdu prvého stupňa z 18. decembra 2008, *Muñiz/Komisia* (T-144/05, neuvěřený), sa tiež zaoberá otázkou uplatnenia výnimky týkajúcej sa ochrany rozhodovacieho procesu v rámci žiadosti o prístup k pracovným dokumentom predložených pracovnou skupinou výboru pre nomenklatúru, ktorý sa zúčastnil legislatívneho procesu na prijatie opatrení na zaradenia tovarov, ktoré vydala Komisia, keď zaradenie konkrétneho tovaru môže so sebou priniesť isté problémy. Súd prvého stupňa usúdil, že pokiaľ ochrana rozhodovacieho procesu proti vonkajším tlakom môže predstavovať legitímny dôvod na obmedzenie prístupu k dokumentom, realita takého tlaku sa musí podoprieť istotou a musí sa preukázať pravdepodobnosť nebezpečenstva, že prístupom k dokumentom sa podstatne ovplyvní rozhodnutie o zaradení. Okrem toho, ak je potrebné zobrať do úvahy starostlivosť Komisie zachovať možnosť zamestnancov a znalcov slobodne vyjadriť ich názory, je rovnako dôležité posúdiť, či tieto obavy sú objektívne odôvodnené. Súd prvého stupňa usúdil, že v danej veci nešlo o takýto prípad, pretože Komisia nepreukázala svoje tvrdenia nijakým dôkazom a zrušil napadnuté rozhodnutie.

Výnimka vzťahujúca sa na ochranu obchodných záujmov bola rozpracovaná v rozsudku z 30. januára 2008, *Terezakis/Komisia* (T-380/04, neuvěřený). Komisia okrem iného odmietla žalobcovi prístup k zmluve uzavretej medzi Athens International Airport a konzorciom Hochtief, týkajúcej sa výstavby nového medzinárodného letiska Atény v Spate, z dôvodu, že jej zverejnenie by vážne ohrozilo obchodné záujmy zmluvných strán. Súd prvého stupňa uviedol, že takéto dokumenty svojou povahou môžu obsahovať dôverné údaje týkajúce sa predmetných spoločností ako aj ich obchodných vzťahov a v zásade presné údaje týkajúce sa štruktúry nákladov podniku predstavujú obchodné tajomstvo, ktorého vyzradenie tretím osobám môže narušiť ich obchodné záujmy. Je síce pravdou, že niektoré časti zmluvy obsahujú údaje o zmluvných stranách a o ich obchodných vzťahoch, ale preskúmanie vykonané Komisiou neumožňuje konkrétne posúdiť, či uvádzaná výnimka sa skutočne uplatní na všetky údaje, ktoré zmluva obsahuje. Keďže sa nezdá že by Komisia nemohla uviesť dôvody odôvodňujúce dôvernosť celej hlavnej zmluvy bez zverejnenie jej obsahu a bez toho, aby pozbavila výnimku jej hlavného účelu a keďže neprináleží Súdu prvého stupňa nahrádzať posúdenie Komisie svojim posúdením, Súd prvého stupňa zrušil napadnuté rozhodnutie, pokiaľ odmieta aspoň čiastočný prístup k zmluve.

Rozsudok Súdu prvého stupňa z 10. septembra 2008, *Williams/Komisia* (T-42/05, neuvěřený) sa týka otázky, či rozhodnutie o čiastočnom odmietnutí prístupu k niektorým dokumentom, ktoré toto rozhodnutie uvádza možno vykladať ako implicitné odmietnutie prístupu k určitým typom iných dokumentov, takých ako memorandá a komunikácia uskutočnená elektronickou poštou v rámci prípravných prác k smernici 2001/18/ES²⁹ o geneticky modifikovaných organizmoch, ktoré v ňom nie sú uvedené, ale ktoré boli predmetom žiadosti o prístup. Súd prvého stupňa pristupuje k tejto otázke v troch etapách. Najprv skonštatoval, že Komisia mala množstvo iných pracovných dokumentov ako boli tie, ktoré boli spomenuté v napadnutom rozhodnutí a že to, že ich Komisia neuviedla neznamená, že predmetné dokumenty neexistovali. Ďalej Súd prvého stupňa skúmal, či žiadosť o prístup bola dostatočne určitá na to, aby jej Komisia mohla porozumieť tak, že sa týka takýchto dokumentov. Po preskúmaní konkrétnych okolností

²⁹ Smernica 2001/18/ES Európskeho parlamentu a Rady z 12. marca 2001 o zámernom uvoľnení geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia a o zrušení smernice Rady 90/220/EHS (Ú. v. ES L 106, 17.4.2001, s. 1; Mim. vyd. 015/006, s. 77).

Súd prvého stupňa usúdil, že ide o takýto prípad a rozhodol, že skutočnosť, že Komisia neuviedla v napadnutom rozhodnutí všetky vnútorné dokumenty týkajúce sa súvislostí spojených s prijatím smernice 2001/18 znamená v súlade s článkom 8 nariadenia č. 1049/2001 implicitné odmietnutie prístupu, ktoré je možné napadnúť žalobou na Súde prvého stupňa. Súde prvého stupňa skúmal, či skutočnosť, že v napadnutom rozhodnutí sa nepredpokladalo zverejnenie uvedených dokumentov možno odôvodniť osobitnými okolnosťami daného prípadu, najmä dôvodom, že žiadosť o prístup je prípadne všeobecná a neurčitá. Súd prvého stupňa pripomenul, že možnosť inštitúcie zväžiť záujem verejnosti spočívajúci v prístupe k dokumentom a pracovné zaťaženie, ktoré by z neho vyplývalo sa uplatní len výnimočne a je obmedzená na prípady, v ktorých by jej konkrétne a individuálne preskúmanie dokumentov spôsobilo neprimerané administratívne zaťaženie a skonštatoval, že Komisia sa formálne neodvolala na túto výnimku. Súd prvého stupňa rozhodol, že Komisia neodôvodnila implicitné odmietnutie prístupu k dokumentom, ktoré neboli uvedené v napadnutom rozhodnutí. Toto odmietnutie v zásade znamená absolútny nedostatok odôvodnenia, ktorý Komisia nemôže napraviť prostredníctvom vyjadrení predložených súdu Spoločenstva a v tejto časti uvedené odmietnutie odôvodňuje zrušenie napadnutého rozhodnutia.

Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika – Boj proti terorizmu

V roku 2008 Súd prvého stupňa znova rozhodoval v oblasti boja proti terorizmu v dvoch rozsudkoch, v rozsudku 23. októbra 2008, *People's Mojahedin Organization of Iran/Rada* (T-256/07, zatiaľ neuvěřený, prebieha odvolacie konanie) a v rozsudku zo 4. decembra 2008, *People's Mojahedin Organization of Iran/Rada* (T-284/08, zatiaľ neuvěřený). Tá istá žalobkyňa bola čiastočne úspešná v roku 2006³⁰. V prvom rozsudku Súd prvého stupňa spresnil, že ak má Rada posúdiť, či zmrazenie finančných prostriedkov osoby, skupiny alebo subjektu je alebo zostáva odôvodnené, musí predovšetkým zhodnotiť riziko, že v prípade neexistencie takéhoto opatrenia uvedené finančné prostriedky môžu byť použité na financovanie alebo na prípravu teroristických činov. Pokiaľ ide o úlohu Súdu prvého stupňa, skutočnosť, že Rade treba priznať širokú mieru voľnej úvahy neznamena, že sa súd musí zdržať preskúmania výkladu relevantných údajov, ktorý podala táto inštitúcia. Súd Spoločenstva musí totiž nielen preveriť vecnú správnosť predložených dôkazov, ich spoľahlivosť a súladnosť, ale aj preskúmať, či tieto dôkazy predstavujú súhrn podstatných údajov, ktoré musia byť zohľadnené pri posúdení situácie, a či sú spôsobilé opodstatniť závery, ktoré sa z nich vyvodili. V rámci tohto preskúmania mu však neprináleží nahradiť posúdenie Rady svojím vlastným posúdením. Súd prvého stupňa zdôrazňuje, že navyše pokiaľ inštitúcia Spoločenstva disponuje širokou mierou voľnej úvahy, tým väčšia dôležitosť sa prikladá kontrole dodržiavania procesných záruk. Súd prvého stupňa rozhodol, že preskúmanie týkajúce sa otázky, či mala Rada podstatné dôvody na zachovanie zmrazenia finančných prostriedkov žalobkyne zostáva nespochybniteľne v medziach súdneho preskúmania, ktoré súd Spoločenstva môže vykonávať, pretože v podstate totiž zodpovedá preskúmaniu zjavne nesprávneho posúdenia.

³⁰ Rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. decembra 2006, *Organizácia mudžahedínov iránskeho ľudu/Rada*, T-228/02, Zb. s. II-4665 (pozri výročnú správu 2006).

Po vykonaní tohto preskúmania Súd prvého stupňa zrušil jedno z napadnutých rozhodnutí pretože, že Rada dostatočne neodôvodnila prečo nezohľadnila rozhodnutie súdneho orgánu Spojeného kráľovstva Proscribed Organisations Appeals Commission (ďalej len „POAC“), ktorý nariadil výmaz žalobkyne zo zoznamu teroristických organizácií v tejto krajine. Súd prvého stupňa pripomenul, že na účely prijatia opatrení Spoločenstva na zmrazenie finančných prostriedkov je nevyhnutné, aby sa Rada ubezpečila o existencii rozhodnutia vnútorštátneho súdneho orgánu ako aj o jeho dôsledkoch na vnútroštátnej úrovni. POAC okrem iného zhodnotil posúdenie, ktoré vykonal Home Secretary (ministerstvo vnútra) Spojeného kráľovstva, podľa ktorého bola žalobkyňa organizáciou zapojenou do terorizmu ako neodôvodnené.

V druhom z týchto rozsudkov, ktorý bol vydaný v rámci skráteného súdneho konania hneď v nasledujúci deň po pojednávaní Súd prvého stupňa zdôraznil nevyhnutnosť zabezpečiť spravodlivú rovnováhu medzi požiadavkami boja proti terorizmu a ochranou základných práv, pričom rozhodol, že obmedzenia vykonané Radou voči právu na obhajobu zainteresovaných osôb musia byť vyvážené prísne nezávislým a nestranným súdnym preskúmaním, že súd Spoločenstva musí mať právomoc preskúmať zákonnosť a dôvodnosť opatrení o zmrazení finančných prostriedkov bez toho, aby mu v tom bránili utajenie alebo dôvernosť dôkazov a informácií použitých Radou. Súd prvého stupňa zrušil napadnuté rozhodnutie najmä toho z toho dôvodu, že Rada pri svojom rozhodnutí o zmrazení finančných prostriedkov nebola oprávnená vychádzať z informácií alebo zo skutočností uvedených v spise, ktorý členský štát predložil, pokiaľ tento členský štát neumožnil predloženie tohto spisu súdu Spoločenstva.

Výsady a imunity

V rozsudku z 15. októbra 2008, *Mote/Parlament* (T-345/05, zatiaľ neuvverejnený) sa Súd prvého stupňa vyjadril k rozhodnutiu Parlamentu o zbavení imunity jedného z jeho členov. Pán Mote, občan Spojeného kráľovstva bol trestne stíhaný z dôvodu, že prijal verejnú pomoc na základe nepravdivých vyhlásení. Pán Mote po svojom zvolení do Európskeho parlamentu, požiadal o prerušenie trestného stíhania, pričom sa odvolával na svoje výsady a imunity poslanca Európskeho parlamentu. Príslušný vnútroštátny súdny orgán prerušil trestné stíhanie keďže sa domnieval, že ponechanie pána Motea na slobode, ktoré bolo podmienené peňažnou zárukou, predstavuje prekážku voľného pohybu členov Parlamentu, a preto je v rozpore s článkom 8 protokolu o výsadách a imunitách Európskych spoločenstiev³¹. Na podnet Spojeného kráľovstva plenárne zasadnutie Parlamentu rozhodlo o zbavení imunity pána Motea, ktorý následne požiadal Súd prvého stupňa o zrušenie tohto rozhodnutia.

Vo svojom rozsudku Súd prvého stupňa rozhodol, že z článku 10 posledného odseku protokolu o výsadách a imunitách Európskych spoločenstiev, podľa ktorého imunita nemôže brániť Parlamentu zbaviť imunity niektorého zo svojich členov, vyplýva, že Parlament je príslušný rozhodovať o žiadosti o zbavenie imunity európskeho poslanca.

³¹ Protokol o výsadách a imunitách Európskych spoločenstiev z 8. apríla 1965, pripojeného k Zmluve o založení jednotnej Rady a Komisie [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES 1967, 152, s. 13).

Naopak neexistuje nijaké ustanovenie, podľa ktorého by bol Parlament oprávnený konštatovať existenciu výsady podľa článku 8 protokolu. Články 8 a 10 protokolu nemajú okrem toho rovnaký rámec pôsobnosti, článok 10 má za cieľ zabezpečiť nezávislosť členov Parlamentu tým, že bráni, aby bol na poslancov počas parlamentných zasadnutí vykonávaný nátlak pozostávajúci z hrozieb uväznenia alebo súdneho stíhania a účelom článku 8 je chrániť členov Parlamentu proti iným ako súdnym obmedzeniam ich voľného pohybu. Keďže pán Mote uvádzal obmedzenia len súdnej povahy, Súd prvého stupňa uzavrel, že Parlament sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol zbaviť pána Motea imunity bez toho, aby sa vyjadril k výsade, ktorá mu bola priznaná ako členovi Parlamentu.

II. Konania o náhradu škody

Zásadný prínos tohtoročnej judikatúry v tejto oblasti sa týkal podmienok, za ktorých môže dôjsť k vyvodu zodpovednosti Spoločenstva jednak z dôvodu, že inštitúcia alebo orgán Spoločenstva rozšíri informácie týkajúce sa jednotlivcov, a jednak z dôvodu chýb, ktorých sa dopustila Komisia v rámci hospodárskej analýzy tvoriacej základ rozhodnutia, ktorým je koncentrácia vyhlásená za nezlučiteľnú so spoločným trhom.

Vzťah k vnútroštátnym konaniam

V rozsudku z 8. júla 2008, *Franchet a Byk/Komisia* (T-48/05, zatiaľ neuvverejnený), Súd prvého stupňa vyložil nariadenie (ES) č. 1073/1999³², ktoré upravuje inšpekcie, kontroly a iné opatrenia uskutočňované zamestnancami Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF), čo je orgán, ktorý je poverený okrem iného uskutočňovať vnútri inštitúcií administratívne vyšetrovania na účely preskúmania závažných skutočností, ktoré môžu predstavovať nesplnenie povinností úradníkov a zamestnancov Spoločenstiev spôsobilé viesť k disciplinárnemu a prípadne trestnému stíhaniu. Toto nariadenie stanovuje, že uvedené vyšetrovania sa musia vykonávať v súlade so Zmluvou, najmä pri plnom rešpektovaní ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva dotknutých osôb vyjadriť sa ku skutočnostiam, ktoré sa ich týkajú. V danej veci viaceré interné audity Štatistického úradu Európskych spoločenstiev (Eurostat) odhalili možné nezrovnalosti vo finančnej správe, a preto OLAF začal vyšetrovanie týkajúce sa okrem iného zmlúv, ktoré Eurostat uzavrel s rôznymi spoločnosťami. V rokoch 2002 a 2003 OLAF odovzdal luxemburským a francúzskym súdnym orgánom spisy, ktoré sa vzťahovali na vyšetrovanie týchto nezrovnalostí a týkali sa pána Francheta, bývalého generálneho riaditeľa, a pána Byka, bývalého riaditeľa Eurostatu. Tí podali na Súd prvého stupňa žalobu o náhradu škody, pričom tvrdili, že OLAF a Komisia postupovali v priebehu uvedeného vyšetrovania protiprávne.

Súd prvého stupňa odmietol tvrdenie Komisie, podľa ktorého je žaloba o náhradu škody čiastočne predčasná z dôvodu, že vnútroštátne konania ešte stále prebiehajú. V rámci

³² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 z 25. mája 1999 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) (Ú. v. ES L 136, s. 1; Mim. vyd. 01/003, s. 91).

konania pred Súdom prvého stupňa totiž nejde o otázku, či vytýkané skutky sú alebo nie sú preukázané, ale o hodnotenie spôsobu, akým OLAF viedol a uzavrel vyšetrovanie, ktoré menovite označuje pánov Francheta a Byka a pripisuje im zodpovednosť za zistené nezrovnalosti, ktoré boli zverejnené dlho pred konečným rozhodnutím, ako aj spôsobu, akým Komisia konala v kontexte tohto vyšetrovania. Ak by vnútroštátne súdne orgány mali považovať žalobcov za nevinných, nenahradilo by to nevyhnutne prípadnú ujmu, ktorú utrpeli. Vzhľadom na to, že údajná ujma uplatnená pred Súdom prvého stupňa je odlišná od ujmy, ktorú by mohlo preukázať rozhodnutie vnútroštátnych súdnych orgánov o nevine žalobcov, nemožno návrhy žalobcov na náhradu škody odmietnuť ako predčasné.

Dostatočne závažné porušenie normy, ktorá priznáva práva jednotlivcom

Čo sa týka veci samej, v už citovanom rozsudku *Franchet a Byk/Komisia* Súd prvého stupňa po prvé uviedol, že OLAF mal vopred informovať pánov Francheta a Byka o postúpení spisov, ktoré sa ich týkali, luxemburským a francúzskym súdnym orgánom a že norma, ktorá stanovuje takú povinnosť, priznáva práva jednotlivcom. OLAF síce disponuje mierou voľnej úvahy v prípadoch, ktoré vyžadujú zachovanie úplného utajenia na účely vyšetrovania, neplatí to však, pokiaľ ide o spôsoby prijatia rozhodnutia o rozšírení informácií o dotknutých úradníkoch. Nedodržanie tejto povinnosti informovať vopred teda predstavuje dostatočne závažné porušenie.

Po druhé Súd prvého stupňa konštatoval, že dozorný výbor OLAF nebol upovedomený predtým, ako boli informácie týkajúce sa žalobcov postúpené vnútroštátnym orgánom, čím došlo k porušeniu nariadenia č. 1073/1999. Keďže tento výbor má chrániť práva osôb, ktoré sú predmetom vyšetrovania OLAF, a jeho upovedomenie je nepodmienenou povinnosťou, OLAF sa tým dopustil dostatočne závažného porušenia normy, ktorá priznáva práva jednotlivcom.

Po tretie Súd prvého stupňa rozhodol, že skutočnosť, že OLAF verejne označil žalobcov za vinných z trestných činov – vrátane toho, že nechal preniknúť informácie do tlače –, predstavuje porušenie zásad prezumpcie nevinoty, dôvernosti vyšetrovania a riadnej správy vecí verejných. Čo sa týka únikov informácií, usúdil, že pokiaľ Komisia nepredložila nijaký dôkaz, ktorý by smeroval k preukázaniu, že mohli mať iný pôvod, musí byť za ne zodpovedný OLAF. Uvedené zásady priznávajú práva jednotlivcom a ich porušenie zo strany OLAF bolo dostatočne závažné, pretože je jeho úlohou dbať na to, aby k takým únikom nedochádzalo, a nedisponuje žiadnou mierou voľnej úvahy, pokiaľ ide o dodržanie tejto povinnosti.

Napokon Súd prvého stupňa preskúmal, či Komisia konala protiprávne, keď v rámci predmetného vyšetrovania sprístupnila rozličné informácie, najmä tlačovým komuniké, ktoré jasne spájalo mená žalobcov s vyjadreniami týkajúcimi sa veci Eurostat. Po tom, čo pripomenul, že inštitúciám nemožno brániť v informovaní verejnosti o prebiehajúcich vyšetrovaniach, Súd prvého stupňa usúdil, že v danej veci sa nemožno domnievať, že Komisia tak urobila so všetkou vyžadovanou diskretnosťou a zdržanlivosťou a pritom rešpektovala spravodlivú rovnováhu medzi záujmami pánov Francheta a Byka a záujmami inštitúcie. Keďže Komisia nedisponovala nijakým rozhodovacím priestorom v rámci

povinnosti dodržať zásadu prezumpcie nevinoty, dopustila sa dostatočne závažného porušenia tejto povinnosti.

Súd prvého stupňa skúmal otázku menovitého označenia úradníka v dokumentoch týkajúcich sa prípadu nesprávneho úradného postupu, ktoré rozšírila inštitúcia alebo orgán Spoločenstva, takisto v rozsudku z 24. septembra 2008, *M/Ombudsman* (T-412/05, neuvěřený). Žalobca, úradník Komisie, požadoval náhradu škody, o ktorej tvrdil, že mu bola spôsobená z dôvodu jeho menovitého označenia v rozhodnutí Ombudsmana o sťažnosti poukazujúcej na prípad údajného nesprávneho úradného postupu zo strany služby Komisie, ku ktorej bol pridelený, a týkajúcej sa najmä výstavby čističky odpadových vôd, ktorá mala negatívne vplyvy na životné prostredie.

Súd prvého stupňa rozhodol, že predmetom šetrenia Ombudsmana môžu byť iba inštitúcie a orgány Spoločenstva, a nie jednotlivci. Uplatnil však analogicky judikatúru vychádzajúcu z rozsudku z 15. júna 1999, *Ismeri Europa/Dvor audítorov*³³, a uviedol, že snaha plniť účinne svoje poslanie môže viesť Ombudsmana k tomu, aby výnimočne úplne sprístupnil zistené skutočnosti, a teda menovite označil dotknuté osoby. Osobitné okolnosti spočívajúce v závažnosti skutočností alebo v nebezpečenstve zámeny, ktorá by bola na ujmu záujmom tretích osôb, totiž Ombudsmanovi umožňujú, aby vo svojich rozhodnutiach menovite označil osoby, ktoré v zásade nepodliehajú jeho kontrole, s výhradou, že na tieto osoby sa vzťahuje zásada kontradiktórnosti. V danej veci Súd prvého stupňa konštatoval, že jednak označenie žalobcu nebolo ani nevyhnutné na dosiahnutie cieľa, ktorý sleduje poukazanie na prípad nesprávneho úradného postupu, ani potrebné na vylúčenie nebezpečenstva zámeny s inými konkrétnymi úradníkmi, ktorí v oznámenej situácii nemali žiadnu zodpovednosť, a jednak Ombudsman nevypočul žalobcu pred prijatím svojho rozhodnutia.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že porušenie, ktorého sa Ombudsman dopustil, je dostatočne závažné na vyvodenie mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva, keďže tento orgán síce disponuje širokou mierou voľnej úvahy, čo sa týka dôvodnosti sťažností a spôsobu, akým ich vybavuje, neplatí to však, pokiaľ ide o posúdenie otázky, či je v konkrétnom prípade opodstatnené odchyliť sa od pravidla dôvernosti.

Ďalšia osobitne významná otázka, ktorú Súd prvého stupňa tento rok skúmal v tejto oblasti, je možnosť vyvodiť zodpovednosť Spoločenstva z dôvodu chýb, ktorých sa dopustila Komisia pri vyhlásení koncentrácie, ktorá jej bola oznámená, za nezlučiteľnú so spoločným trhom. Vec *MyTravel/Komisia* (rozsudok Súdu prvého stupňa z 9. septembra 2008, T-212/03, zatiaľ neuvěřený) má pôvod v žalobe, ktorú podala britská cestovná kancelária MyTravel, predtým známa pod menom Airtours, ktorej Komisia odoprela možnosť nadobudnúť celé imanie jedného z jej konkurentov v Spojenom kráľovstve. Airtours spochybnil analýzu Komisie, podal žalobu na Súd prvého stupňa a dosiahol, že tento súd v už citovanom rozsudku *Airtours/Komisia* zrušil napadnuté rozhodnutie z dôvodu, že Komisia nedostatočne preukázala negatívne účinky koncentrácie.

³³ T-277/97, Zb. s. II-1825. Rozsudok potvrdený v odvolacom konaní rozsudkom Súdneho dvora z 10. júla 2001, *Ismeri Europa/Dvor audítorov* (C-315/99 P, Zb. s. I-5281).

V dôsledku tohto rozsudku MyTravel podal žalobu o náhradu škody, ktorá mu údajne vznikla z dôvodu protiprávností kontrolného konania, ktoré viedla Komisia.

Súd prvého stupňa zaujal podobný postoj ako v rozsudku z 11. júla 2007, *Schneider Electric/Komisia*³⁴, a rozhodol, že v zásade nemožno vylúčiť, že zjavné a závažné vady, ktoré ovplyvnili hospodársku analýzu Komisie tvoriacu základ rozhodnutia, ktorým je koncentrácia vyhlásená za nezlučiteľnú so spoločným trhom, môžu predstavovať dostatočne závažné porušenia na vyvodenie mimozmluvnej povinnosti Spoločenstva. Spresnil však, že v rámci svojej analýzy žaloby o náhradu škody nevyhnutne musí zohľadniť eventuality a ťažkosti spojené s kontrolou koncentrácií vo všeobecnosti a komplexnými štruktúrami oligopolov osobitne. Táto úloha je sama osebe náročnejšia, než postup vyžadovaný v rámci preskúmania žaloby o neplatnosť, pri ktorom Súd prvého stupňa skúma v medziach žalobných dôvodov, ktoré predložil žalobca, iba zákonnosť napadnutého rozhodnutia, aby sa ubezpečil, že Komisia správne posúdila rôzne skutočnosti, ktoré jej umožňujú vyhlásiť oznámenú transakciu za nezlučiteľnú so spoločným trhom. Samotné nesprávne posúdenie a nepredloženie relevantných dôkazov, ktoré boli zistené v rámci už citovaného rozsudku *Airtours/Komisia*, preto nemôžu ako také postačovať na konštatovanie zjavného a závažného prekročenia medzi miery voľnej úvahy Komisie v oblasti kontroly koncentrácií za existencie situácie komplexného oligopolu. Komisia totiž napriek svojim chybám v danej veci disponovala v spise správneho konania dôkazmi, ktoré mohli rozumne podporiť jej zistenia. Protiprávnosti, ktoré Súd prvého stupňa konštatoval v rozsudku *Airtours/Komisia*, neznamenajú, že Komisia sa dopustila zjavného a závažného porušenia miery svojej voľnej úvahy v oblasti kontroly koncentrácií, len čo je, ako v danej veci, schopná vysvetliť dôvody, pre ktoré sa mohla rozumne domnievať, že jej posúdenie je dôvodné. Okrem toho, aj keď úvahy, ktoré uviedla Komisia vo vzťahu k transparentnosti trhu, Súd prvého stupňa nepresvedčili, keďže neboli dostatočne podporené dôkazmi alebo boli zle vysvetlené, skutočnosťou zostáva, že Komisia sa vyjadrila po starostlivom preskúmaní údajov, ktoré boli poskytnuté v rámci správneho konania.

Napokon Súd prvého stupňa konštatoval, že záväzky, ktoré Airtours predložil, aby odstránil problémy týkajúce sa potenciálnych negatívnych účinkov koncentrácie na hospodársku súťaž, ktoré Komisia identifikovala, ňou boli riadne preskúmané a neodpovedajú jasne na jej výhrady.

Na základe týchto úvah Súd prvého stupňa konštatoval, že Komisia sa nedopustila dostatočne závažného porušenia normy, ktorá priznáva práva jednotlivcom.

III. Odvolania

V priebehu roka 2008 bolo Súdu prvého stupňa predložených 37 odvolaní smerujúcich proti rozhodnutiam Súdu pre verejnú službu. Celkovo 21 z týchto vecí uzavrela odvolacia komora, zložená z piatich sudcov, a to z predsedu Súdu prvého stupňa a zo štyroch predsedov komôr na základe rotačného systému. 6 rozsudkami Súd prvého stupňa

³⁴ T-351/03, Zb. s. II-2237, prebieha odvolacie konanie.

čiastočne zrušil napadnuté rozhodnutia, pričom 3 z týchto vecí boli vrátené Súdu pre verejnú službu³⁵.

Voči jednému z rozhodnutí vydaných v tejto oblasti v roku 2008 (rozsudok Súdu prvého stupňa z 5. marca 2008, *Combescot/Komisia*, T-414/06 P, zatiaľ neuverejnený) podal prvý generálny advokát Súdneho dvora návrh na preskúmanie na základe článku 225 ods. 2 druhého pododseku ES a článku 62 Štatútu Súdneho dvora. Tomuto návrhu však nebolo vyhovené³⁶.

Z organizačného hľadiska Súd prvého stupňa rozhodol, že pri konaniach začatých medzi 1. októbrom 2008 a 30. septembrom 2009 sa odvolacia komora bude skladať iba z troch sudcov, a to z predsedu Súdu prvého stupňa a z dvoch predsedov komôr na základe rotačného systému s možnosťou postúpiť vec rozšírenej komore zloženej z piatich sudcov (rozhodnutie z 8. júla 2008, Ú. v. EÚ C 197, s. 17).

IV. Návrhy na nariadenie predbežného opatrenia

Súdu prvého stupňa bolo v tomto roku predložených 58 návrhov na nariadenie predbežného opatrenia, čo predstavuje značný nárast v porovnaní s počtom návrhov podaných v roku 2007 (34), ktorý už vysoko presahoval ich počet v predchádzajúcom roku. V roku 2008 sudca rozhodujúci o nariadení predbežných opatrení rozhodol o 57 návrhoch na nariadenie predbežného opatrenia, oproti 41 v roku 2007. Vyhovel jedinému návrhu na odklad výkonu v uznesení predsedu Súdu prvého stupňa z 30. októbra 2008, *Francúzsko/Komisia* (T-257/07 RII, neuverejnené).

Pokiaľ ide o vec, ktorá viedla k tomuto uzneseniu *Francúzsko/Komisia*, treba pripomenúť, že sudca rozhodujúci o nariadení predbežných opatrení už uznesením z 28. septembra 2007, *Francúzsko/Komisia* (T-257/07 R, Zb. s. II-4153), pozastavil, vzhľadom na závažnosť výhrad založených na porušení zásady obozretnosti, uplatňovanie režimu zmiernenia opatrení politiky hygieny uplatniteľných na prenosné spongiformné encefalopatie, ktorý Komisia prijala v roku 2007 opierajúc sa o rozvoj vedených poznatkov. Uvedené uznesenie z 28. septembra 2007 nebolo predmetom odvolania na predsedu Súdneho dvora. Naopak Komisia zrušila tento režim zmiernenia a prijala novú právnu úpravu, ktorej normatívna časť je prakticky zhodná s normatívnou časťou zrušeného režimu. Iba odôvodnenie novej právnej úpravy je odlišné v tom, že obsahuje nové vedecké a technické vysvetlenia, ktoré majú doplniť odôvodnenie skoršieho režimu. Za týchto okolností Francúzska republika podala nový návrh na odklad výkonu novej právnej úpravy³⁷.

³⁵ Rozsudky Súdu prvého stupňa z 1. júla 2008, *Komisia/D*, T-262/06 P; z 19. septembra 2008, *Chassagne/Komisia*, T-253/06 P, a z 13. októbra 2008, *Neophytou/Komisia*, T-43/07 P, zatiaľ neuverejnené. Naopak Súd prvého stupňa rozhodol s konečnou platnosťou v rozsudkoch z 22. mája 2008, *Ott a i./Komisia*, T-250/06 P; z 8. júla 2008, *Komisia/Economidis*, T-56/07 P, ako aj z 18. decembra 2008, *Belgicko a Komisia/Genette*, T-90/07 P a T-99/07 P, zatiaľ neuverejnených.

³⁶ Rozhodnutie Súdneho dvora zo 16. apríla 2008, C-216/08 RX, neuverejnené.

³⁷ Vo veci samej (T-257/07) bolo Francúzskej republike umožnené rozšíriť svoje návrhy a žalobné dôvody na novú právnu úpravu.

Predseda Súdu prvého stupňa usúdil, že vzhľadom na to, že nová právna úprava je prakticky zhodná so skorším režimom, sa v rámci skúmania podmienky týkajúcej sa *fumus boni iuris* môže obmedziť na overenie, či nové odôvodnenie obsahuje skutočnosti, ktoré sú schopné odôvodniť iné posúdenie, než k akému sa dospelo v uvedenom uznesení z 28. septembra 2007, pokiaľ ide o bývalý režim. Toto selektívne preskúmanie viedlo predsedu k záveru o absencii takých skutočností vo vzťahu k hodnoteniu a riadeniu rizika, ako boli uskutočnené v rámci nového odôvodnenia. Predseda teda rozhodol, že tvrdenia Francúzskej republiky, podľa ktorých nová právna úprava môže porušovať zásadu obozretnosti, sa na prvý pohľad nezdajú byť irelevantné a odôvodňujú podrobné skúmanie, ktoré uskutoční súd pri rozhodovaní vo veci samej. Pokiaľ ide o podmienku naliehavosti, predseda dospel k záveru o existencii závažného rizika vážnej a nenapraviteľnej ujmy na zdraví osôb, ak by sa požadovanému odkladu výkonu nevyhovelo. Čo sa týka zváženía existujúcich záujmov, zdôraznil, že požiadavkám spojeným s ochranou verejného zdravia musí byť v danej veci priznaná prednosť pred úvahami, ktoré boli predložené na odôvodnenie zmiernenia opatrení politiky hygieny, ktoré sa v danej oblasti uplatňujú.

Všetky ostatné návrhy na nariadenie predbežného opatrenia boli zamietnuté, väčšina z nich pre nedostatočnú naliehavosť, keďže žalobcom sa nepodarilo preukázať bezprostrednosť vážnej a nenapraviteľnej ujmy. Pozornosť treba zamerať najmä na tri hlavné skupiny vecí³⁸.

Prvá skupina sa týka ôsmich návrhov na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré podala Cyperská republika s cieľom dosiahnuť odklad výkonu výziev na predloženie ponúk vydaných Komisiou, ktorých účelom je posilniť hospodársky rozvoj v severnej časti ostrova Cypru. Cyperská republika tvrdila, že v týchto výzvach Komisia zaobchádzala so spoločenstvom cyperských Turkov, ako keby išlo o samostatný štátny územný celok a ako keby bola uznaná existencia „Severocyperskej tureckej republiky“. Domnievala sa, že tieto výzvy predstavujú závažné nebezpečenstvo pre jej zvrchovanosť, nezávislosť, územnú celistosť a jednotu.

V troch uzneseniach *Cyprus/Komisia*³⁹ predseda Súdu prvého stupňa pripomenul, že Cyperská republika je jediným štátnym územným celkom ostrova, ktorý je uznaný na medzinárodnej úrovni, a severná časť ostrova tvorí súčasť jej územia a spadá iba pod jej zvrchovanosť, a pripustil, že argumentácia Cyperskej republiky sa môže zdať dostatočne relevantná na to, aby tvorila *fumus boni iuris*. Predseda však dospel k záveru, že nedošlo k zjavnému a závažnému porušeniu medzinárodného práva a práva Spoločenstva,

³⁸ Štvrtá skupina sa týka 19 návrhov na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré podali talianske podniky usadené v regióne Benátky, príjemcovia štátnej pomoci nezlučiteľnej so spoločným trhom. V uznesení predsedu Súdu prvého stupňa z 8. júla 2008, *Fondazione Opera S. Maria della Carità a i./Komisia* (T-234/00 R, T-235/00 R a T-283/00 R, neuvverejnené), boli tri z týchto návrhov odmietnuté ako neprípustné, keďže žalobcovia sa obmedzili na poukázanie na svoje žaloby vo veci samej a na zmenu talianskej právnej úpravy v oblasti predbežných opatrení, avšak neuviedli skutkové a právne okolnosti, ktoré by sudcovi rozhodujúcemu o nariadení predbežných opatrení umožnili preskúmanie podmienok *fumus boni iuris* a naliehavosti. Ostatných šestnásť návrhov bolo predmetom späťvzatia.

³⁹ Uznesenia predsedu Súdu prvého stupňa z 8. apríla 2008, *Cyprus/Komisia*, T-54/08 R, T-87/08 R, T-88/08 R a T-91/08 R až T-93/08 R; z 11. apríla 2008, *Cyprus/Komisia*, T-119/08 R, a *Cyprus/Komisia*, T-122/08 R, neuvverejnené. Po zamietnutí ôsmich návrhov na nariadenie predbežného opatrenia Cyperská republika späťvzala všetky žaloby vo veci samej.

takže uvádzanú ujmu nemožno kvalifikovať ako vážnu. Predmetné výzvy totiž nemajú vlastné politické poslanie a okrem toho nemajú za úlohu riešiť problematiku prípadného opätovného zjednotenia ostrova Cyprus. Ide o texty technickej povahy, ktoré majú uchádzačom poskytnúť užitočné informácie, ktoré im umožnia rozhodnúť sa o svojej účasti na ponukovom konaní a pripraviť si svoje doklady k ponuke. Podľa predsedu sa ani uvádzaná ujma čisto nemajetkového charakteru nezdala byť nenapraviteľná, keďže prípadné zrušenie napadnutých výziev v rámci konania vo veci samej by predstavovalo jej dostatočnú náhradu.

Druhá skupina vecí sa týka opatrení zmrazenia finančných prostriedkov, ktoré Rada prijala voči iránskej banke Bank Melli Iran (ďalej len „BMI“) a jej londýnskej dcérskej spoločnosti, Melli Bank, v rámci režimu sankcií zavedených s cieľom vyvinúť tlak na Iránsku islamskú republiku, aby ukončila niektoré aspekty svojho jadrového programu.

Tento návrh bol zamietnutý uznesením predsedu Súdu prvého stupňa z 27. augusta 2008, *Melli Bank/Rada* (T-246/08 R, neuvěřnené). Pokiaľ ide o údajnú finančnú ujmu, predseda Súdu prvého stupňa rozhodol, že za situácie, keď sa v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nenachádzali konkrétne informácie o finančnej situácii BMI, ktorá ovládala žalobcu na 100 %, bolo pre neho nemožné preskúmať, či neschopnosť žalobcu vykonávať bankové operácie, ktorá vyplývala z jeho príslušnosti k skupine BMI, mu vzhľadom na celkový obrat tejto skupiny spôsobovala stratu, ktorú by bolo možné kvalifikovať ako vážnu finančnú ujmu. Dodal, že skôr sa zdá byť realistické očakávať, že žalobca má k dispozícii minimálne finančné prostriedky potrebné na zabezpečenie jeho prežitia až do vyhlásenia rozsudku vo veci samej a že skupina BMI je počas tohto obdobia schopná znášať finančnú ujmu spôsobenú svojej londýnskej dcérskej spoločnosti. Čo sa týka údajného poškodenia dobrej povesti žalobcu, predseda usúdil, že ak by sa aj preukázalo, bolo už spôsobené napadnutým rozhodnutím. Podľa predsedu nie je účelom konania o nariadení predbežného opatrenia zabezpečiť náhradu ujmy, ktorá už bola spôsobená, ale zabezpečiť plnú efektívnosť rozsudku vo veci samej. V každom prípade, zrušenie napadnutého rozhodnutia v rámci konania vo veci samej by predstavovalo dostatočnú nápravu uvádzanej nemajetkovej ujmy.

Dňa 17. septembra 2008 Melli Bank podala proti tomu istému rozhodnutiu druhú žalobu o neplatnosť⁴⁰. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý bol podaný v spojitosti s touto druhou žalobou, bol zamietnutý uznesením predsedu Súdu prvého stupňa zo 17. septembra 2008, *Melli Bank/Rada* (T-332/08 R, neuvěřnené), z rovnakých dôvodov, aké odôvodnili zamietnutie prvého návrhu. Napokon uznesenie z 15. októbra 2008, *Bank Melli Iran/Rada* (T-390/08 R, neuvěřnené), zamietlo z tých istých dôvodov návrh na nariadenie predbežného opatrenia podaný v spojitosti so žalobou, ktorú podala BMI, materská spoločnosť žalobcu, smerujúcou k zrušeniu rovnakého rozhodnutia.

Tretia skupina vecí súvisí s rozhodnutím, ktorým Komisia bez toho, aby uložila pokuty, nariadila 24 spoločnostiam vykonávajúcim správu autorských práv usadeným v Európskom hospodárskom priestore (EHP), ktoré sú členmi Medzinárodnej konfederácie spoločností

⁴⁰ Pokiaľ ide o tieto dve žaloby, podmienky prekážky začatého konania neboli splnené, keďže druhá bola podaná v lehote stanovenej v článku 230 piatom odseku ES a založená na samostatných žalobných dôvodoch vo vzťahu k dôvodom, ktoré boli uvedené v rámci prvej žaloby.

autorov a skladateľov (CISAC), aby najmä zmenili všetky zmluvy o vzájomnom zastúpení, ktoré uzavreli ako dvojstranné zmluvy s cieľom spravovať práva na verejné vykonanie diela, ktoré majú autori (textári a skladatelia) k svojim hudobným dielam⁴¹. Podľa Komisie je táto sieť dvojstranných dohôd založená na zosúladenom postupe, ktorý je zakázaný článkom 81 ES a článkom 53 Dohody EHP. CISAC a 20 spoločností vykonávajúcich správu podali proti tomuto rozhodnutiu žalobu o neplatnosť. Deväť spoločností vykonávajúcich správu – konkrétne nemecká, talianska, francúzska, poľská, fínska, maďarská, dánska, grécka a nórska spoločnosť – podalo v spojitosti s ich žalobami návrhy na odklad výkonu napadnutého rozhodnutia.

Predseda Súdu prvého stupňa uzneseniami zo 14. novembra 2008, *Stowarzyszenie Autorów, ZAiKS/Komisja* (T-398/08 R, neuvěřnené), *Säveltäjien Tekijänoikeustoimisto Teosto/Komisja* (T-401/08 R, neuvěřnené), *GEMA/Komisja* (T-410/08 R, neuvěřnené), *Artisjus/Komisja* (T-411/08 R, neuvěřnené), *Sacem/Komisja* (T-422/08 R, neuvěřnené), z 20. novembra 2008, *SIAE/Komisja* (T-433/08 R, neuvěřnené), a z 5. decembra 2008, *KODA/Komisja* (T-425/08 R, neuvěřnené), ako aj sudca rozhodujúci o nariadení predbežných opatrení (S. Papisavvas) uznesením z 19. novembra 2008, *AEPI/Komisja* (T-392/08 R, neuvěřnené), zamietli osem z týchto návrhov na nariadenie predbežného opatrenia pre nedostatočnú naliehavosť, keďže žalobcovia nepreukázali bezprostrednosť vážnej a nenapraviteľnej ujmy v prípade okamžitého výkonu napadnutého rozhodnutia. V týchto uzneseniach sa najmä pripomenulo, že napadnuté rozhodnutie sa vôbec nevzťahuje na oblasť činností žalobcov nazývanú „off-line“ (koncerty, rádio, diskotéky, bary atď.) a týka sa len využitia autorských práv nazývaného „online“ (cez internet, satelit a káblovú retransmisiu), o ktorej žiaden zo žalobcov nepreukázal, že predstavuje značnú časť jeho príjmov. Navyše podľa už citovaných uznesení Komisia v napadnutom rozhodnutí nezakázala systém zmlúv o vzájomnom zastúpení ako taký, ani žalobcom nebráni, aby vykonali určité územné ohraničenia, ale sa obmedzuje na kritiku, ako na tento účel zosúladene postupovali všetky spoločnosti vykonávajúce správu. Napokon, pokiaľ sa žalobcovia obávajú, že napadnuté rozhodnutie by ich z dôvodu právnej neistoty, ktorú by vyvolalo vo vzťahu k platnosti a obsahu budúcich dohôd o vzájomnom zastúpení, mohlo vystaviť riziku, že Komisia by ich sankcionovala za porušenie ich povinnosti zmeniť dohody, v uzneseniach sa dospelo k záveru, že uvádzané riziko má výlučne hypotetický charakter a Komisia by bola povinná preukázať protiprávnosť budúceho konania žalobcov, ak by im vôbec niekedy chcela uložiť sankciu, a im by nič nebránilo obrátiť sa na súd Spoločenstva, aby rozhodol o protiprávnosti uložených sankcií, pričom by sa odvolávali na dvojznačnosť povinnosti zmeniť dohody, ktorú uložilo napadnuté rozhodnutie.

Napokon treba spomenúť uznesenie predsedu Súdu prvého stupňa z 18. marca 2008, *Aer Lingus Group/Komisja* (T-411/07 R, zatiaľ neuvěřnené) pre jeho významné spresnenia, čo sa týka prípustnosti návrhov na nariadenie predbežného opatrenia. Uvádza sa v ňom, že sudca rozhodujúci o nariadení predbežných opatrení nemôže v zásade nariadiť predbežné opatrenie, ktoré by znamenalo zásah do výkonu právomocí inej inštitúcie. Preto je potrebné odmietnuť ako neprípustný návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý smeruje k tomu, aby Komisii bolo uložené uplatniť konkrétnym spôsobom článok 8 ods. 4

⁴¹ Rozhodnutie Komisie K(2008) 3435 v konečnom znení zo 16. júla 2008 týkajúce sa konania o uplatnení článku 81 ES a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/C-2/38.698 – CISAC).

a 5 nariadenia (ES) č. 139/2004⁴² tým, že prijme určité opatrenia voči inému účastníkovi zakázanej koncentrácie. Ak by sa totiž malo v rozsudku vo veci samej rozhodnúť, že Komisia je príslušná na nariadenie opatrení uvedených v článku 8 ods. 4 a 5 nariadenia, bolo by na Komisii, aby v prípade, že to považuje za nevyhnutné v rámci kontrolných právomocí, ktoré sú jej priznané v oblasti koncentrácií, prijala vhodné opatrenia na zosúladenie sa s rozsudkom podľa článku 233 ES.

Okrem toho sa v ňom zdôrazňuje, že cieľom širokého znenia článku 243 ES je zjavne zabezpečiť sudcovi rozhodujúcemu o návrhu na nariadenie predbežných opatrení dostatočné právomoci na nariadenie akéhokoľvek opatrenia, ktoré považuje za nevyhnutné na zabezpečenie plnej efektívnosti budúceho konečného rozhodnutia, aby sa zabezpečilo, že v právnej ochrane poskytovanej Súdnym dvorom nie je žiadna medzera. Nemožno teda vylúčiť, že sudca rozhodujúci o návrhu na nariadenie predbežných opatrení môže v prípade nevyhnutnosti adresovať príkazy priamo tretím osobám, pričom však riadne zohľadní jednak procesné práva osôb, ktorým sú predbežné opatrenia určené, a osôb, ktoré sú týmito opatreniami priamo dotknuté, a najmä právo byť vypočutý, a jednak stupeň *fumus boni iuris*, ako aj bezprostrednosť vážnej a nenapraviteľnej ujmy. Aj keby tretia osoba nemala možnosť byť vypočutá v rámci konania o nariadení predbežného opatrenia, nemožno vylúčiť, aby jej boli za výnimočných okolností a pri zohľadnení ich dočasnej povahy určené predbežné opatrenia, ak sa ukazuje, že bez týchto opatrení by bol žalobca vystavený situácii, ktorá by ohrozovala jeho samotnú existenciu. Sudca rozhodujúci o návrhu na nariadenie predbežných opatrení uskutoční takéto posúdenie pri zvážení rôznych dotknutých záujmov.

⁴² Nariadenie Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Ú. v. EÚ L 24, s. 1; Mim. vyd. 08/003, s. 40).

B – Zloženie Súdu prvého stupňa

(Protokolárny poriadok k 31. decembru 2008)

Prvý rad, zľava doprava:

Sudca F. Dehousse; predsedovia komôr O. Czúcz, N. J. Forwood a A. W. H. Meij; predsedníčka komory V. Tiili; predseda Súdu prvého stupňa M. Jaeger; predsedovia komôr J. Azizi a M. Vilaras; predsedníčky komory M. E. Martins Ribeiro a I. Pelikánová.

Druhý rad, zľava doprava:

Sudca E. Moavero Milanesi; sudkyňa I. Labucka; sudca V. Vadapalas; sudkyne I. Wiszniewska-Białecka a E. Cremona; sudca D. Šváby; sudkyňa K. Jürimäe; sudcovia S. Papasavvas a N. Wahl.

Tretí rad, zľava doprava:

Sudcovia K. O'Higgins, L. Truchot, A. Dittrich, T. Tchipev, M. Prek, V. Ciucă, S. Soldevila Fragoso, a S. Frimodt Nielsen; tajomník E. Coulon.

1. Členovia Súdu prvého stupňa

(podľa poradia nástupu do funkcie)

Marc Jaeger

narodený v roku 1954; advokát; pracovník ministerstva spravodlivosti vyslaný na generálnu prokuratúru; sudca, podpredseda Okresného súdu v Luxemburgu; vyučujúci na Univerzitnom centre v Luxemburgu; sudca s prerušeným výkonom sudcovskej činnosti, referendár na Súdnom dvore od roku 1986; sudca na Súde prvého stupňa od 11. júla 1996; predseda Súdu prvého stupňa od 17. septembra 2007.

Virpi Tiili

narodená v roku 1942; doktorka práv na Univerzite Helsinky; asistentka civilného a obchodného práva na Univerzite Helsinky, riaditeľka právnych záležitostí a obchodnej politiky Ústrednej fínskej obchodnej komory; generálna riaditeľka Fínskej správy ochrany spotrebiteľov; členka viacerých vládnych výborov a zastúpení, okrem iného predsedníčka výboru pre dohľad nad propagáciou liečiv (1988 – 1990), členka výboru pre spotrebiteľské záležitosti (1990 – 1994), členka výboru pre hospodársku súťaž (1991 – 1994) a členka redakčnej rady Nordic Intellectual Property Law Review (1982 – 1990); sudkyňa na Súde prvého stupňa od 18. januára 1995.

Josef Azizi

narodený v roku 1948; doktor práv a držiteľ vysokoškolského diplomu v odbore sociálnych a ekonomických vied na Viedenskej univerzite; poverený vedením prednášok a vyučovaním na Viedenskej univerzite ekonomických vied, na právnickej fakulte Viedenskej univerzity a na niekoľkých ďalších univerzitách; čestný profesor právnickej fakulty Viedenskej univerzity; Ministerialrat (ministerský radca) a vedúci odboru Úradu spolkového kancelára; člen Riadiaceho výboru pre právnu spoluprácu s Radou Európy (CDCJ); splnomocnenec ad litem pred Verfassungsgerichtshof (Ústavný súd) v súdnych konaniach týkajúcich sa kontroly súladu spolkových zákonov s ústavou; koordinátor zodpovedný za harmonizáciu rakúskeho spolkového práva s právom Spoločenstva; sudca na Súde prvého stupňa od 18. januára 1995.

John D. Cooke

narodený v roku 1944; zapísaný ako barrister v Írsku v roku 1996, zapísaný tiež ako barrister v Anglicku, Walese, Severnom Írsku a Novom Južnom Walese; barrister vykonávajúci činnosť od roku 1966 až do roku 1996; zapísaný v Inner Bar v Írsku (Senior Counsel) v roku 1980 a v Novom Južnom Walese v roku 1991; predseda Rady advokátskych komôr Európskeho spoločenstva (CCBE) od roku 1985 až do roku 1986; hosťujúci profesor na Právnickej fakulte University College v Dubline; člen Chartered Institute of Arbitrators; predseda írskej Royal Zoological Society od roku 1987 až do roku 1990; bencher Honorable Society of Kings Inns, Dublin; honorary bencher Lincoln's Inn, Londýn; sudca na Súde prvého stupňa od 10. januára 1996 do 15. septembra 2008.

Arjen W. H. Meij

narodený v roku 1944; poradca na Najvyššom súde Holandska (1996), poradca a podpredseda College van Beroep voor het bedrijfsleven (správny súd obchodu a priemyslu) (1986); dočasný poradca na odvolacom súde pre sociálne zabezpečenie a súdnej komisii pre colné sadzby; referendár na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev (1980); vyučujúci európskeho práva na Právnickej fakulte Univerzity Groningen a výskumný asistent na University of Michigan Law School; člen medzinárodného sekretariátu Amsterdamskej obchodnej komory (1970); sudca na Súde prvého stupňa od 17. septembra 1998.

Mihalis Vilaras

narodený v roku 1950; advokát (1974 – 1980); národný expert na právnom oddelení Komisie Európskych spoločenstiev, potom hlavný referent na generálnom riaditeľstve V (Zamestnanosť, priemyselné vzťahy, sociálne veci); audítor, člen štátnej rady poverený prednášaním správ vo veciach, o ktorých rozhoduje uvedený orgán, a od roku 1999 poradca; pridružený člen Osobitného najvyššieho súdu Grécka; člen Ústredného výboru pre vypracovanie návrhov zákonov Grécka (1996 – 1998); riaditeľ právneho oddelenia pri generálnom sekretariáte gréckej vlády; sudca na Súde prvého stupňa od 17. septembra 1998.

Nicholas James Forwood

narodený v roku 1948; diplomy na Univerzite Cambridge (BA 1969, MA 1973) (mechanické vedy a právo); zapísaný ako barrister v Anglicku v roku 1970, potom výkon povolania barristra v Londýne (1971 – 1999), ako aj advokátskeho povolania v Bruseli (1979 – 1999); zapísaný ako barrister v Írsku v roku 1981, vymenovanie za Queen's Counsel v roku 1987; bencher Middle Temple v roku 1998; zástupca Bar of England and Wales v Rade advokátskych komôr Európskej únie (CCBE) a predseda stálej delegácie CCBE pri Súdnom dvore (1995 – 1999); člen úradu World Trade Law Association a European Maritime Law Organization (1993 – 2002); sudca na Súde prvého stupňa od 15. decembra 1999.

Maria Eugénia Martins de Nazaré Ribeiro

narodená v roku 1956; štúdium v Lisabone, v Bruseli, a v Štrasburgu; advogada v Portugalsku a v Bruseli, výskumná pracovníčka na Inštitúte európskych štúdií pri Slobodnej univerzite v Bruseli; referendárka v kancelárii portugalského sudcu Súdneho dvora, pána Moitinho de Almeida (1986 až 2000), potom predsedu Súdu prvého stupňa pána Vesterdorfa (2000 až 2003); sudkyňa na Súde prvého stupňa od 31. marca 2003.

Franklin Dehousse

narodený v roku 1959; vysokoškolský diplom – licence en droit (Univerzita v Liège, 1981); ašpirant (Národný fond vedeckého výskumu, 1985 – 1989); právny poradca v Komore zástupcov (1981 – 1990); doktor práv (Univerzita v Štrasburgu, 1990); profesor (Univerzita v Liège, Univerzita v Štrasburgu, Collège d'Europe, Institut royal supérieur de Défense, Univerzita Montesquieu v Bordeaux; Collège Michel Servet Parížskych univerzít; Fakulty Notre-Dame de la Paix v Namur); osobitný zástupca ministra zahraničných vecí (1995 – 1999); riaditeľ európskych štúdií na Institut royal des relations internationales (1998 – 2003); prísediaci na Conseil d'Etat (2001 – 2003); poradca pri Európskej komisii (1990 – 2003); člen Observatoire Internet (2001 – 2003); sudca na Súde prvého stupňa od 7. októbra 2003.

Ena Cremona

narodená v roku 1936; diplom jazykov získala na Maltskej kráľovskej univerzite (1955); doktorka práv Maltskej kráľovskej univerzity (1958); advokátka zapísaná v advokátskej komore Malty od roku 1959; právna poradkyňa Národnej rady žien (1964 – 1979); členka Komisie verejnej služby (1987 – 1989); členka správnej rady Lombard Bank (Malta) Ltd zastupujúca štát ako akcionára (1987 – 1993); členka volebnej komisie od roku 1993; členka poroty pre doktorandské práce na právnickej fakulte Maltskej kráľovskej univerzity; členka Európskej komisie proti rasizmu a netolerancii (ECRI) (2003 – 2004); sudkyňa na Súde prvého stupňa od 12. mája 2004.

Ottó Czúcz

narodený v roku 1946; doktor práv Univerzity v Szegede (1971); radca na ministerstve práce (1971 – 1974); vyučujúci a profesor (1974 – 1989); dekan právnickej fakulty (1989 – 1990), prorektor (1992 – 1997) univerzity v Szegede; advokát; člen predsedníctva Národnej dôchodkovej poisťovne; viceprezident Európskeho inštitútu sociálneho zabezpečenia (1998 – 2002); člen vedeckej rady Medzinárodnej asociácie sociálneho zabezpečenia; sudca Ústavného súdu (1998 – 2004); sudca na Súde prvého stupňa od 12. mája 2004.

Irena Wiszniewska-Białecka

narodená roku 1947; diplom práv získala na Univerzite vo Varšave (1965 – 1969); výskumná pracovníčka (asistentka, docentka, profesorka) na Inštitúte právnych vied poľskej Akadémie vied (1969 – 2004); hosťujúca výskumná pracovníčka v Inštitúte Maxa Plancka pre zahraničné a medzinárodné patentové právo, autorské právo a právo hospodárskej súťaže v Mníchove (štipendium Nadácie AvH – 1985/1986); advokátka (1992 – 2000); sudkyňa na Najvyššom správnom súde (2001 – 2004); sudkyňa na Súde prvého stupňa od 12. mája 2004.

Irena Pelikánová

narodená v roku 1949; doktorka práv, asistentka hospodárskeho práva (pred rokom 1989); potom doktorka vied, profesorka obchodného práva (od roku 1993) na Právnickej fakulte Karlovej univerzity v Prahe; členka riadiaceho orgánu Komisie cenných papierov (1999 – 2002); advokátka; členka Legislatívnej rady českej vlády (1998 – 2004); sudkyňa na Súde prvého stupňa od 12. mája 2004.

Daniel Šváby

narodený v roku 1951; doktor práv (univerzita v Bratislave); sudca obvodného súdu v Bratislave; sudca odvolacieho senátu na občianskoprávnom úseku a podpredseda Mestského súdu v Bratislave; člen odboru občianskeho a rodinného práva Právneho inštitútu ministerstva spravodlivosti; sudca ad interim obchodného kolégia Najvyššieho súdu; člen Európskej komisie pre ľudské práva (Štrasburg); sudca Ústavného súdu (2000 – 2004); sudca na Súde prvého stupňa od 12. mája 2004.

Vilenas Vadapalas

narodený v roku 1954; doktor práv (univerzita v Moskve); habilitovaný doktor práv (univerzita vo Varšave); profesor na univerzite vo Vilniuse pôsobiaci v odbore medzinárodného práva (od roku 1981), ľudských práv (od roku 1991) a práva Spoločenstva (od roku 2000); poradca vlády pre zahraničné veci (1991 – 1993); člen koordinačnej skupiny delegácie pre vyjednávanie o pristúpení k Európskej únii; generálny riaditeľ odboru európskeho práva na úrade vlády (1997 – 2004); profesor európskeho práva na univerzite vo Vilniuse a vedúci katedry Jeana Monneta; predseda Litovskej asociácie štúdií o Európskej únii; spravodajca parlamentnej pracovnej skupiny pre ústavnú reformu týkajúcu sa pristúpenia Litvy; člen Medzinárodnej komisie právnikov (apríl 2003); sudca na Súde prvého stupňa od 12. mája 2004.

Küllike Jürimäe

narodená v roku 1962; diplom práv získala na univerzite v Tartu (1981 – 1986); asistentka prokurátora, Tallin (1986 – 1991), diplom Estónskej školy diplomacie (1991 – 1992); právna poradkyňa (1991 – 1993) a generálna radkyňa obchodnej a priemyselnej komory (1992 – 1993); sudkyňa odvolacieho súdu v Talline (1993 – 2004); European master ľudských práv a demokratizácie, univerzity v Padove a Nottinghamu (2002 – 2003); sudkyňa na Súde prvého stupňa od 12. mája 2004.

Ingrida Labucka

narodená v roku 1963; diplom práv získala na Lotyšskej univerzite (1986); inšpektorka ministerstva vnútra pre región Kirov a mesto Riga (1986 – 1989); sudkyňa na súde prvého stupňa v Rige (1990 – 1994); advokátka (1994 – 1998 a júl 1999 – máj 2000); ministerka spravodlivosti (november 1998 – júl 1999 a máj 2000 – október 2002); členka Medzinárodného rozhodcovského súdu v Haagu (2001 – 2004); poslankyňa parlamentu (2002 – 2004); sudkyňa na Súde prvého stupňa od 12. mája 2004.

Savvas S. Pappasavvas

narodený v roku 1969; štúdium na univerzite v Aténach (Ptychion v roku 1991); postgraduálne štúdium na univerzite Paríž II (DEA verejného práva v roku 1992) a na univerzite Aix-Marseille III (doktorát práv v roku 1995); zápis do cyperskej advokátskej komory; člen advokátskej komory v Nikózii od roku 1993; lektor na Cyperskej univerzite (1997 – 2002), prednášateľ ústavného práva od septembra 2002; výskumný pracovník Európskeho centra verejného práva (2001 – 2002); sudca na Súde prvého stupňa od 12. mája 2004.

Enzo Moavero Milanese

narodený roku 1954; doktor práv (univerzita La Sapienza, Rím); štúdium práva Spoločenstva (Collège d'Europe, Bruggy); zapísaný do zoznamu advokátov, výkon advokátskeho povolania (1978 – 1983); lektor práva Spoločenstva na univerzitách La Sapienza, Rím (1993 – 1996), Luiss, Rím (1993 – 1996 a 2002 – 2006) a Bocconi, Miláno (1996 – 2000); poradca predsedu vlády Talianska pre otázky Spoločenstva (1993 – 1995); úradník Európskej komisie: právny poradca a následne vedúci kancelárie podpredsedu (1989 – 1992), vedúci kancelárie komisára zodpovedného za „vnútorný trh“ (1995 – 1999) a „hospodársku súťaž“ (1999), riaditeľ generálneho riaditeľstva Hospodárska súťaž (2000 – 2002), zástupca generálneho tajomníka Európskej komisie (2002 – 2005), generálny riaditeľ Úradu politických poradcov (2006); sudca na Súde prvého stupňa od 3. mája 2006.

Nils Wahl

narodený v roku 1961; vysokoškolský právnický diplom na Univerzite v Štokholme (1987); doktor práv na Univerzite v Štokholme (1995); docent a vedúci katedry Jeana Monneta pre európske právo (1995); profesor európskeho práva na Univerzite v Štokholme (2001); advokátsky koncipient (1987 – 1989); správny riaditeľ vzdelávacej nadácie (1993 – 2004); predseda švédskeho združenia pre štúdie práva Spoločenstva (Nätverket för europarättslig forskning) (2001 – 2006); člen Rady pre otázky hospodárskej súťaže (Rådet för konkurrensfrågor) (2001 – 2006); sudca na Odvolacom súde pre Skåne a Blekinge (Hovrätten över Skåne och Blekinge) (2005); sudca na Súde prvého stupňa od 7. októbra 2006.

Miro Prek

narodený v roku 1965; diplom v odbore právo (1989); člen advokátskej komory (1994); rôzne úlohy a funkcie vo verejnej správe, predovšetkým poverený legislatívou na úrade vlády (zástupca štátneho tajomníka a zástupca riaditeľa, riaditeľ odboru európskeho a porovnávacieho práva) a na úrade pre európske záležitosti (zástupca štátneho tajomníka); člen vyjednávacieho tímu pre dohodu o pridružení (1994 – 1996) a pre pristúpenie k Európskej únii (1998 – 2003), zodpovedný za právne záležitosti; advokát; vedúci projektu prispôsobovania sa európskej legislatíve a projektu európskej integrácie predovšetkým na západnom Balkáne; riaditeľ sekcie na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev (2004 – 2006); sudca na Súde prvého stupňa od 7. októbra 2006.

Teodor Tchipev

narodený v roku 1940; štúdium práva na univerzite St Kliment Ohridski v Sofii (1961); doktor práv (1977); advokát (1963 – 1964); právny poradca v štátnom podniku pre medzinárodnú cestnú prepravu (1964 – 1973); výskumný pracovník v Ústave práva na Bulharskej akadémii vied (1973 – 1988); lektor občianskeho procesného práva na právnickej fakulte univerzity St Kliment Ohridski v Sofii (1988 – 1991); rozhodca na Rozhodcovskom súde Obchodnej a priemyselnej komory (1988 – 2006); sudca na Ústavnom súde (1991 – 1994); hosťujúci profesor na univerzite Paissiy Hilendarski v Plovdive (február 2001 – 2006); minister spravodlivosti (1994 – 1995); lektor občianskeho procesného práva na Novej bulharskej univerzite v Sofii (1995 – 2006); sudca na Súde prvého stupňa od 12. januára 2007.

Valeriu M. Ciucă

narodený v roku 1960; bakalár práv (1984), doktor práv (1997) (univerzita Alexandru Ioan Cuza v Iași); sudca na súde prvého stupňa v Suceava (1984 – 1989); vojenský sudca na vojenskom súde v Iași (1989 – 1990); profesor na univerzite Alexandru Ioan Cuza v Iași (1990 – 2006); špecializačné štipendium v oblasti súkromného práva na univerzite v Rennes (1991 – 1992); docent na univerzite Petre Andrei v Iași (1999 – 2002); hosťujúci profesor na univerzite Littoral Côte d'Opale (LAB. RII) (2006); sudca na Súde prvého stupňa od 12. januára 2007.

Alfred Dittrich

narodený v roku 1950; štúdium práv na Univerzite Erlangen-Nuremberg (1970 – 1975); Rechtsreferendar na Vyššom oblastnom súde v Norimbergu (1975 – 1978); úradník spolkového ministerstva hospodárstva (1978 – 1982); úradník na Stálom zastúpení Spolkovej republiky Nemecko pri Európskych spoločenstvách (1982); úradník spolkového ministerstva hospodárstva poverený záležitosťami práva Spoločenstva a hospodárskej súťaže (1983 – 1992); vedúci odboru „Právo Európskej únie“ (1992 – 2007) na ministerstve spravodlivosti; vedúci nemeckej delegácie pracovnej skupiny Rady „Súdny dvor“; splnomocnenec spolkového vlády v mnohých veciach prebiehajúcich na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev; sudca Súdu prvého stupňa od 17. septembra 2007.

Santiago Soldevila Frago

narodený v roku 1960; získal diplom z práva na Universidad Autónoma v Barcelone (1983); sudca (1985); od roku 1992 sudca v správnych senátoch súdov: Najvyšší súd autonómnej oblasti Kanárske ostrovy, Santa Cruz de Tenerife (1992 a 1993), a na Audiencia Nacional (Madrid, máj 1998 – august 2007) s rozhodovacou praxou najmä v daňovej oblasti (DPH), žaloby proti všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným ministerstvom hospodárstva a proti jeho rozhodnutiam v oblasti štátnej pomoci a zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánmi verejnej správy, žaloby proti rozhodnutiam ústredných regulačných orgánov v bankovej, burzovej a energetickej oblasti a v oblasti poisťovníctva a ochrany hospodárskej súťaže; sudca na Ústavnom súde (1993 – 1998); sudca Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev od 17. septembra 2007.

Laurent Truchot

narodený v roku 1962; získal diplom na Institut d'études politiques de Paris (Inštitút politických vied) (1984); bývalý študent École nationale de la magistrature (Národná sudcovská škola) (1986 – 1988); sudca súdu prvého stupňa v Marseille (január 1988 – január 1990); sudca na stáži na riaditeľstve pre občianske veci a pečať ministerstva spravodlivosti (január 1990 – jún 1992); zástupca vedúceho úradu, neskôr vedúci úradu generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž, spotrebu a potlačanie podvodov ministerstva hospodárstva, financií a priemyslu (jún 1992 – september 1994); technický poradca garde des Sceaux, ministra spravodlivosti (september 1994 – máj 1995); sudca súdu prvého stupňa v Nîmes (máj 1995 – máj 1996); referendár na Súdnom dvore v kabinete generálneho advokáta Légera (máj 1996 – december 2001); súdny poradca na Cour de cassation (Kasačný súd) (december 2001 – august 2007); sudca Súdu prvého stupňa od 17. septembra 2007.

Sten Frimodt Nielsen

narodený v roku 1963; bakalár práv, Univerzita v Kodani (1988); úradník na ministerstve zahraničných vecí (1988 – 1991); lektor medzinárodného a európskeho práva na Univerzite v Kodani (1988 – 1991); veľvyslanec tajomník na stálom zastúpení Dánska pri OSN v New Yorku (1991 – 1994); úradník právneho oddelenia ministerstva zahraničných vecí (1994 – 1995); hostujúci profesor na Univerzite v Kodani (1995); poradca, neskôr hlavný poradca úradu predsedu vlády (1995 – 1998); ministerský poradca na stálom zastúpení Dánska pri Európskej únii (1998 – 2001); osobitný poradca úradu predsedu vlády pre právne otázky (2001 – 2002); vedúci odboru a právny poradca úradu predsedu vlády (marec 2002 – júl 2004); štátny tajomník a právny poradca úradu predsedu vlády (august 2004 – august 2007); sudca Súdu prvého stupňa od 17. septembra 2007.

Kevin O'Higgins

Narodený v roku 1946; štúdium na Crescent College Limerick, Clongowes Wood College, University College Dublin (titul B.A. a diplom z európskeho práva) a na Kings Inns; v roku 1968 zapísaný do írskej advokátskej komory (Bar of Ireland); barrister (1968 – 1982); Senior Counsel (Inner Bar of Ireland, 1982 – 1986); sudca na Circuit court (1986 – 1997); sudca na High Court of Ireland (Najvyšší súd Írska) (1997 – 2008); Bencher of Kings Inns; zástupca Írska v Poradnom výbore európskych sudcov (2000 – 2008); od 15. septembra 2008 sudca na Súde prvého stupňa.

Emmanuel Coulon

Narodený v roku 1968; štúdium práva (univerzita Panthéon-Assas, Paríž); štúdium manažmentu (univerzita Paris-Dauphine); Collège d'Europe (1992); vstupná skúška do miestneho vzdelávacieho centra advokátskej profesie v Paríži; advokátska licencia komory v Bruseli; výkon profesie advokáta v Bruseli; úspešný uchádzač vo verejnom výberovom konaní Komisie Európskych spoločenstiev; súdny referendár na Súde prvého stupňa Európskych spoločenstiev (kancelária pána predsedu Saggio, 1996 – 1998; kancelária pána predsedu Vesterdorfa, 1998 – 2002); vedúci kancelárie predsedu Súdu prvého stupňa (2003 – 2005); tajomník Súdu prvého stupňa od 6. októbra 2005.

2. Zmeny v zložení Súdu prvého stupňa v roku 2008

Slávnostné zasadnutie z 15. septembra 2008

Rozhodnutím zástupcov vlád členských štátov Európskych spoločenstiev z 22. júla 2008 bol pán Kevin O'Higgins vymenovaný za sudcu Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev do 31. augusta 2013.

Pán Kevin O'Higgins nahrádza pána Johna D. Cooka, ktorý vykonával funkciu sudcu Súdu prvého stupňa od 10. januára 1996.

3. Protokolárne poriadky

od 1. januára do 14. septembra 2008

pán M. JAEGER, predseda Súdu prvého stupňa
pani V. TIILI, predsedníčka komory
pán J. AZIZI, predseda komory
pán A. W. H. MEIJ, predseda komory
pán M. VILARAS, predseda komory
pán N. J. FORWOOD, predseda komory
pani M. E. MARTINS RIBEIRO, predsedníčka komory
pán O. CZÚCZ, predseda komory
pani I. PELIKÁNOVÁ, predsedníčka komory
pán J. D. COOKE, sudca
pán F. DEHOUSSE, sudca
pani E. CREMONA, sudkyňa
pani I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, sudkyňa
pán D. ŠVÁBY, sudca
pán V. VADAPALAS, sudca
pani K. JÜRIMÄE, sudkyňa
pani I. LABUCKA, sudkyňa
pán S. PAPASAVVAS, sudca
pán E. MOAVERO MILANESI, sudca
pán N. WAHL, sudca
pán M. PREK, sudca
pán T. TCHIPEV, sudca
pán V. CIUCĂ, sudca
pán A. DITTRICH, sudca
pán S. SOLDEVILA FRAGOSO, sudca
pán L. TRUCHOT, sudca
pán S. FRIMODT NIELSEN, sudca

pán E. COULON, tajomník

od 15. septembra do 31. decembra 2008

pán M. JAEGER, predseda Súdu prvého stupňa
pani V. TIILI, predsedníčka komory
pán J. AZIZI, predseda komory
pán A. W. H. MEIJ, predseda komory
pán M. VILARAS, predseda komory
pán N. J. FORWOOD, predseda komory
pani M. E. MARTINS RIBEIRO, predsedníčka komory
pán O. CZÚCZ, predseda komory
pani I. PELIKÁNOVÁ, predsedníčka komory
pán F. DEHOUSSE, sudca
pani E. CREMONA, sudkyňa
pani I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, sudkyňa
pán D. ŠVÁBY, sudca
pán V. VADAPALAS, sudca
pani K. JÜRIMÄE, sudkyňa
pani I. LABUCKA, sudkyňa
pán S. PAPASAVVAS, sudca
pán E. MOAVERO MILANESI, sudca
pán N. WAHL, sudca
pán M. PREK, sudca
pán T. TCHIPEV, sudca
pán V. CIUCĂ, sudca
pán A. DITTRICH, sudca
pán S. SOLDEVILA FRAGOSO, sudca
pán L. TRUCHOT, sudca
pán S. FRIMODT NIELSEN, sudca
pán O'HIGGINS, sudca

pán E. COULON, tajomník

4. Bývalí členovia Súdu prvého stupňa

Da Cruz Vilaça José Luis (1989 – 1995), predseda od roku 1989 do roku 1995
Barrington Donal Patrick Michael (1989 – 1996)
Saggio Antonio (1989 – 1998), predseda od roku 1995 do roku 1998
Edward David Alexander Ogilvy (1989 – 1992)
Kirschner Heinrich (1989 – 1997)
Yeraris Christos (1989 – 1992)
Schintgen Romain Alphonse (1989 – 1996)
Briët Cornelis Paulus (1989 – 1998)
Biancarelli Jacques (1989 – 1995)
Lenaerts Koen (1989 – 2003)
Bellamy Christopher William (1992 – 1999)
Kalogeropoulos Andreas (1992 – 1998)
Lindh Pernilla (1995 – 2006)
Potocki André (1995 – 2001)
Gens de Moura Ramos Rui Manuel (1995 – 2003)
Mengozzi Paolo (1998 – 2006)
Trstenjak Verica (2004 – 2006)
Pirrung Jörg (1997 – 2007)
García-Valdecasas y Fernández Rafael (1989 – 2007)
Legal Hubert (2001 – 2007)

Predsedovia

Da Cruz Vilaça José Luis (1989 – 1995)
Saggio Antonio (1995 – 1998)
Vesterdorf Bo (1998 – 2007)

Tajomník

Jung Hans (1989 – 2005)

C – Súdne štatistiky Súdu prvého stupňa

Činnosť Súdu prvého stupňa vo všeobecnosti

1. Začaté, skončené, prebiehajúce konania (2004 – 2008)

Začaté konania

2. Charakteristika konaní (2004 – 2008)
3. Charakteristika žalôb (2004 – 2008)
4. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2004 – 2008)

Skončené konania

5. Charakteristika konaní (2004 – 2008)
6. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2008)
7. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2004 – 2008) (rozsudky a uznesenia)
8. Rozhodovacie zloženie (2004 – 2008)
9. Dĺžka trvania konaní v mesiacoch (2004 – 2008) (rozsudky a uznesenia)

Prebiehajúce konania k 31. decembru každého roka

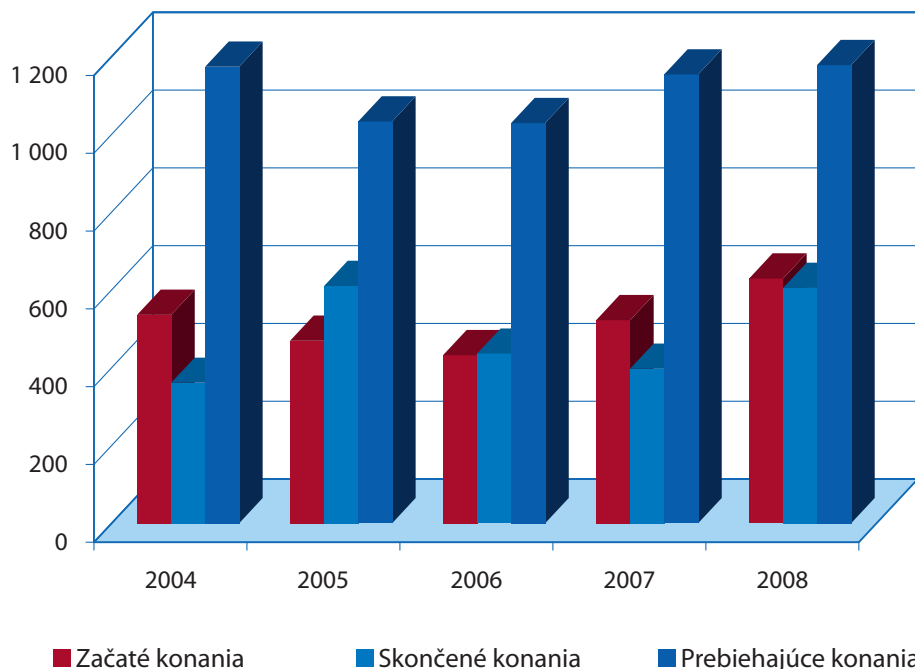
10. Charakteristika konaní (2004 – 2008)
11. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2004 – 2008)
12. Rozhodovacie zloženie (2004 – 2008)

Rôzne

13. Konania o nariadení predbežného opatrenia (2004 – 2008)
14. Skrátené súdne konania (2004 – 2008)
15. Rozhodnutia Súdu prvého stupňa, proti ktorým bolo podané odvolanie na Súdny dvor (1989 – 2008)
16. Rozdelenie odvolaní podaných na Súdny dvor podľa povahy konania (2004 – 2008)
17. Výsledky odvolaní podaných na Súdny dvor (2008) (rozsudky a uznesenia)
18. Výsledky odvolaní podaných na Súdny dvor (2004 – 2008)
19. Celkový vývoj (1989 – 2008) (začaté, skončené, prebiehajúce konania)

1. Činnosť Súdu prvého stupňa vo všeobecnosti – Začaté, skončené, prebiehajúce konania (2004 – 2008)¹

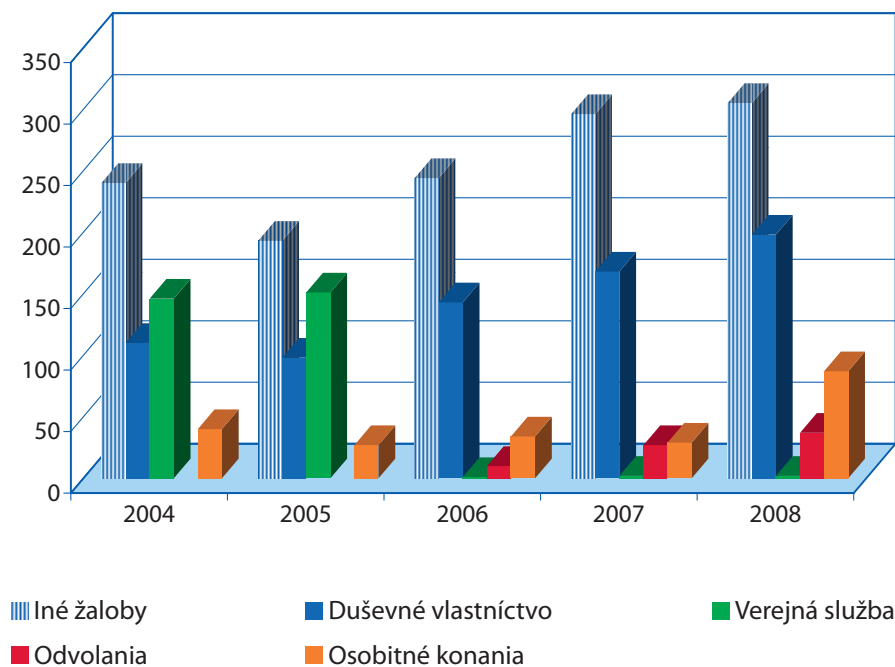

	2004	2005	2006	2007	2008
Začaté konania	536	469	432	522	629
Skončené konania	361	610	436	397	605
Prebiehajúce konania	1 174	1 033	1 029	1 154	1 178

¹ Pokiaľ nie je uvedené inak, táto tabuľka a tabuľky na nasledujúcich stranách zohľadňujú osobitné konania.

Za „osobitné konania“ sa považujú: návrh na zrušenie rozsudku (článok 41 štatútu Súdneho dvora, článok 122 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa), mimoriadny návrh tretej osoby na zmenu rozsudku (článok 42 štatútu Súdneho dvora, článok 123 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa), obnova konania (článok 44 štatútu Súdneho dvora, článok 125 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa), výklad rozsudku (článok 43 štatútu Súdneho dvora, článok 129 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa), určenie výšky trov konania (článok 92 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa), právna pomoc (článok 96 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa), oprava rozsudku (článok 84 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa).

2. Začaté konania – Charakteristika konaní (2004 – 2008)¹

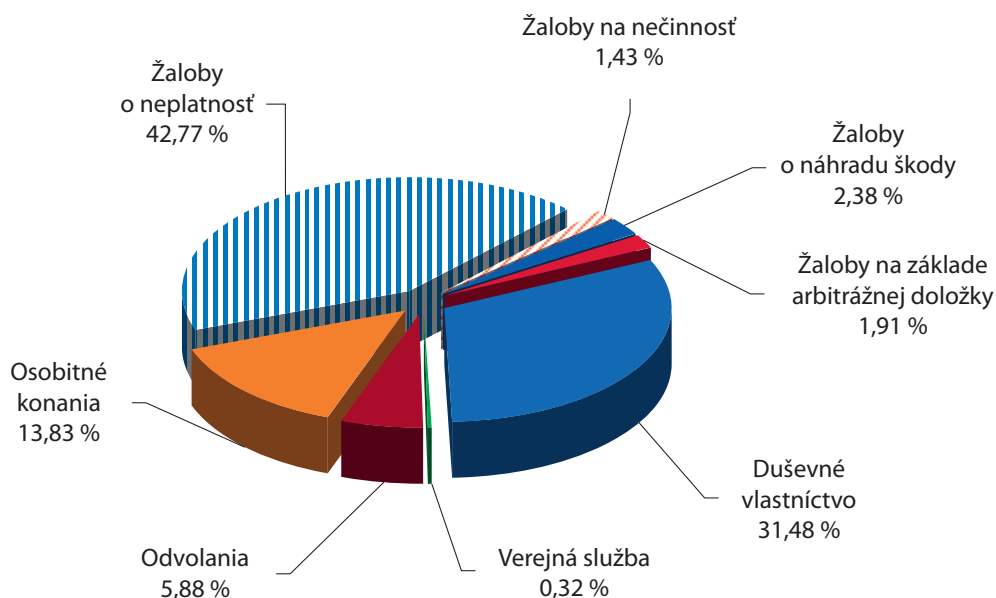

	2004	2005	2006	2007	2008
Iné žaloby	240	193	244	296	305
Duševné vlastníctvo	110	98	143	168	198
Verejná služba	146	151	1	2	2
Odvolania			10	27	37
Osobitné konania	40	27	34	29	87
Spolu	536	469	432	522	629

¹ V tejto tabuľke a v tabuľkách na nasledujúcich stranách pojem „iné žaloby“ označuje všetky žaloby podané fyzickými osobami, ktoré nie sú úradníkmi Európskych spoločností, a žaloby z oblasti práva duševného vlastníctva.

3. Začaté konania – Charakteristika žalôb (2004 – 2008)

Rozdelenie v roku 2008

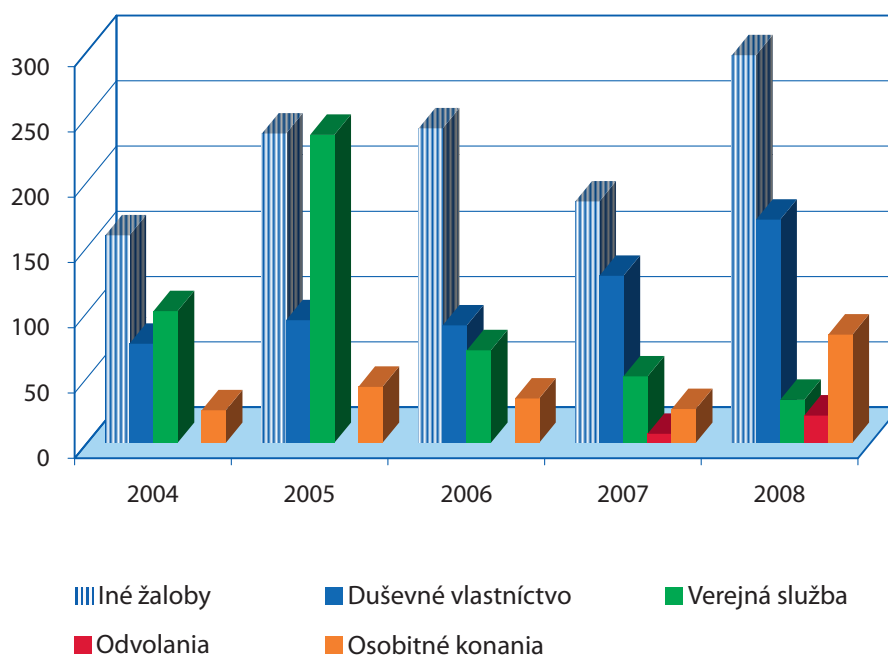

	2004	2005	2006	2007	2008
Žaloby o neplatnosť	199	160	223	249	269
Žaloby na nečinnosť	15	9	4	12	9
Žaloby o náhradu škody	18	16	8	27	15
Žaloby na základe arbitrážnej doložky	8	8	9	8	12
Duševné vlastníctvo	110	98	143	168	198
Verejná služba	146	151	1	2	2
Odvovania			10	27	37
Osobitné konania	40	27	34	29	87
Spolu	536	469	432	522	629

4. Začaté konania – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2004 – 2008)

	2004	2005	2006	2007	2008
Aproximácia právnych predpisov	1			1	
Arbitrážna doložka		2	3	1	12
Colná únia	11	2		4	1
Dane			1	2	
Doprava	3		1	4	1
Duševné vlastníctvo	110	98	145	168	198
Energia			1		
Hospodárska a menová politika		1	2		
Hospodárska súťaž	36	40	81	62	71
Inštitucionálne právo	33	28	15	28	43
Kultúra			3	1	2
Obchodná politika	12	5	18	9	10
Podnikové právo	6	12	11	10	30
Politika rybníctva	3	2		5	23
Poľnohospodárstvo	25	21	18	34	14
Pristúpenie nových štátov	1				
Regionálna politika	10	12	16	18	7
Rozpočet Spoločenstiev				2	
Sloboda usadiť sa	1				1
Slobodné poskytovanie služieb			1		3
Sociálna politika	5	9	3	5	3
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	4		5	12	6
Spoločný colný sadzobník	1		2	1	
Spravodlivosť a vnútorné záležitosti		1		3	3
Štátna pomoc	46	25	28	37	55
Vlastné zdroje Spoločenstiev		2			
Voľný pohyb osôb	1	2	4	4	1
Voľný pohyb tovaru	1			1	1
Vonkajšie vzťahy	3	2	2	1	2
Výskum, informácie, vzdelávanie, štatistiky	6	9	5	10	1
Životné prostredie a spotrebitelia	30	18	21	41	14
Spolu Zmluva ES	349	291	386	464	502
Spolu Zmluva UO					1
Spolu Zmluva AE	1		1		
Služobný poriadok úradníkov	146	151	11	29	39
Osobitné konania	40	27	34	29	87
SPOLU CELKOVO	536	469	432	522	629

5. Skončené konania – Charakteristika konaní (2004 – 2008)

	2004	2005	2006	2007	2008
Iné žaloby	159	237	241	185	297
Duševné vlastníctvo	76	94	90	128	171
Verejná služba	101	236	71	51	33
Odvolania				7	21
Osobitné konania	25	43	34	26	83
Spolu	361	610	436	397	605

6. Skončené konania – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2008)

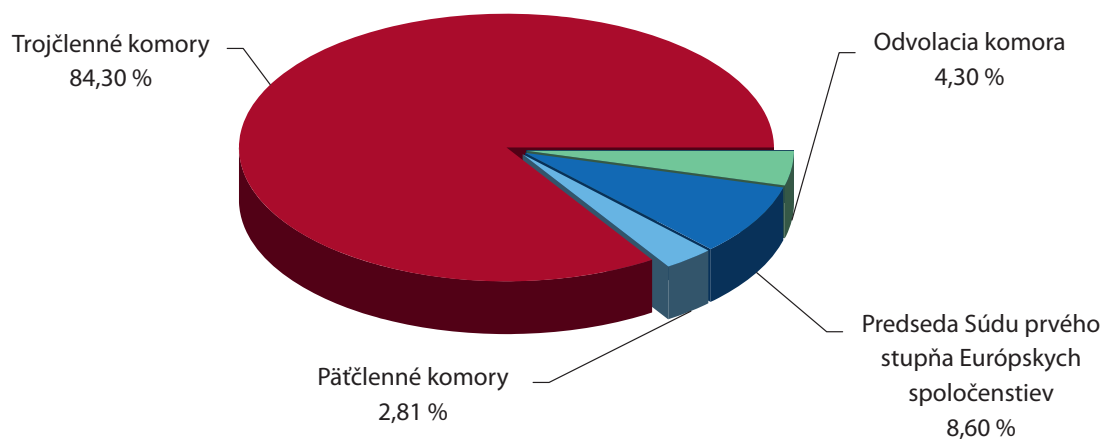
	Rozsudky	Uznesenia	Spolu
Aproximácia právnych predpisov		1	1
Arbitrážna doložka	1	2	3
Colná únia	2	1	3
Dane		2	2
Doprava		3	3
Duševné vlastníctvo	121	50	171
Hospodárska a menová politika		1	1
Hospodárska súťaž	14	17	31
Inštitucionálne právo	11	25	36
Kultúra	1	1	2
Obchodná politika	6	6	12
Podnikové právo	10	14	24
Politika rybníctva	1	3	4
Poľnohospodárstvo	17	21	38
Regionálna politika	7	35	42
Sloboda usadiť sa		1	1
Sociálna politika	3		3
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	4	2	6
Spoločný colný sadzobník		3	3
Spravodlivosť a vnútorné záležitosti		1	1
Štátna pomoc	23	14	37
Voľný pohyb osôb		2	2
Voľný pohyb tovaru		2	2
Vonkajšie vzťahy	1	1	2
Výskum, informácie, vzdelávanie, štatistiky	3	7	10
Životné prostredie a spotrebitelia	1	27	28
Spolu Zmluva ES	226	242	468
Služobný poriadok úradníkov	33	21	54
Osobitné konania		83	83
SPOLU CELKOVO	259	346	605

7. Skončené konania – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2004 – 2008) (rozsudky a uznesenia)

	2004	2005	2006	2007	2008
Aproximácia právnych predpisov	3			1	1
Arbitrážna doložka	2	1		1	3
Colná únia	3	7	2	2	3
Dane	1		1		2
Doprava	1	1	2	1	3
Duševné vlastníctvo	76	94	91	129	171
Energia			3	1	
Hospodárska a menová politika			1	1	1
Hospodárska súťaž	26	35	42	38	31
Inštitucionálne právo	16	35	14	17	36
Kultúra					2
Obchodná politika	1	7	13	4	12
Podnikové právo	2	6	6	6	24
Politika rybníctva	6	2	24	4	4
Poľnohospodárstvo	15	34	25	11	38
Pridruženie zámorských krajín a území		4	2		
Pristúpenie nových štátov			1		
Regionálna politika	4	4	7	6	42
Rozpočet Spoločenstiev				1	
Sloboda usadiť sa		1			1
Slobodné poskytovanie služieb				1	
Sociálna politika	4	6	5	3	3
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	2	5	4	3	6
Spoločný colný sadzobník				1	3
Spravodlivosť a vnútorné záležitosti		1		2	1
Štátna pomoc	54	53	54	36	37
Vlastné zdroje Spoločenstiev			2		
Voľný pohyb osôb	2	1	4	4	2
Voľný pohyb tovaru	1	1			2
Vonkajšie vzťahy	7	11	5	4	2
Výskum, informácie, vzdelávanie, štatistiky		1	3	10	10
Životné prostredie a spotrebitelia	4	19	19	15	28
Spolu Zmluva ES	230	329	330	302	468
Spolu Zmluva UO	5	1	1	10	
Spolu Zmluva AE		1		1	
Služobný poriadok úradníkov	101	236	71	58	54
Osobitné konania	25	43	34	26	83
SPOLU CELKOVO	361	610	436	397	605

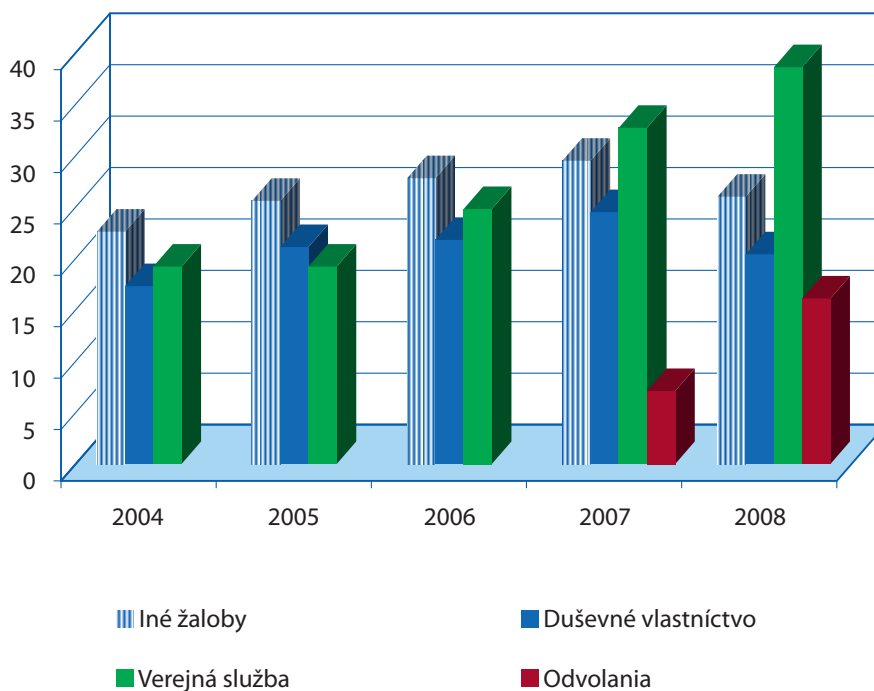
8. Skončené konania – Rozhodovacie zloženie (2004 – 2008)

Rozdelenie v roku 2008

	2004			2005			2006			2007			2008		
	Rozsudky	Uznesenia	Spolu	Rozsudky	Uznesenia	Spolu	Rozsudky	Uznesenia	Spolu	Rozsudky	Uznesenia	Spolu	Rozsudky	Uznesenia	Spolu
Veľká komora				6		6				2		2			
Odvolacia komora										3	4	7	16	10	26
Predseda Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev		7	7		25	25		19	19		16	16		52	52
Päťčlenné komory	18	46	64	28	34	62	22	33	55	44	8	52	15	2	17
Trojčlenné komory	141	135	276	181	329	510	198	157	355	196	122	318	228	282	510
Samosudca	13	1	14	7		7	7		7	2		2			
Spolu	172	189	361	222	388	610	227	209	436	247	150	397	259	346	605

9. Skončené konania – Dĺžka trvania konaní v mesiacoch (2004 – 2008)¹ (rozsudky a uznesenia)

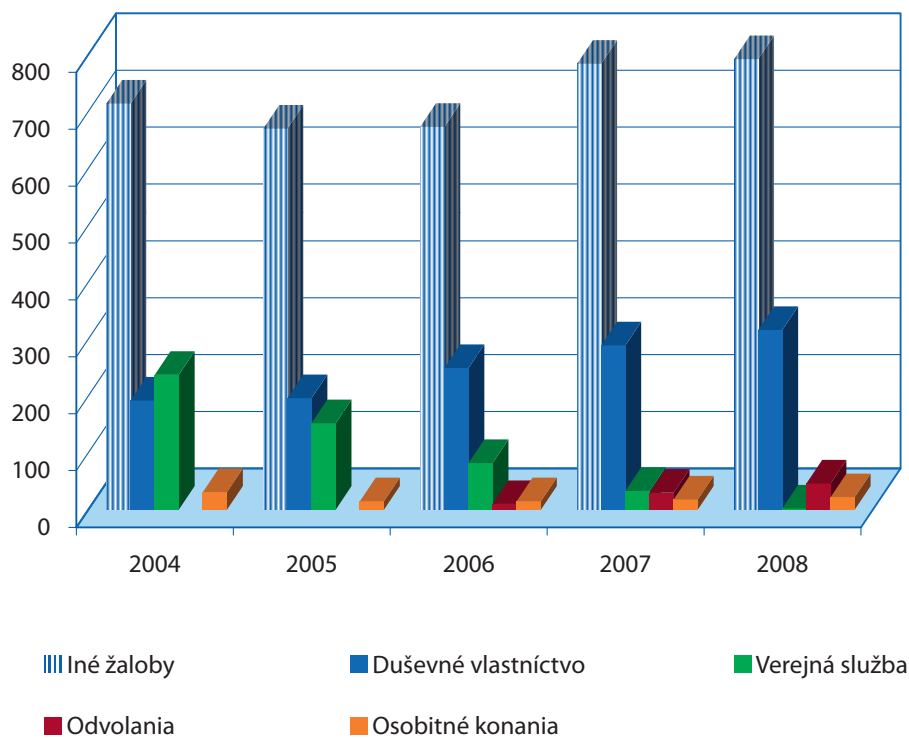

	2004	2005	2006	2007	2008
Iné žaloby	22,6	25,6	27,8	29,5	26,0
Duševné vlastníctvo	17,3	21,1	21,8	24,5	20,4
Verejná služba	19,2	19,2	24,8	32,7	38,6
Odvolania				7,1	16,1

¹ Výpočet priemernej dĺžky trvania konaní nezohľadňuje: veci, v ktorých bolo rozhodnuté medzitýmnym rozsudkom, osobitné konania, veci postúpené Súdny dvorom v nadväznosti na zmenu rozdelenia právomocí medzi Súdny dvorom a Súdom prvého stupňa, veci postúpené Súdom prvého stupňa v nadväznosti na začatie činnosti Súdu pre verejnú službu.

Dĺžka trvania konaní je vyjadrená v mesiacoch a v desatinách mesiaca.

10. Prebiehajúce konania k 31. decembru – Charakteristika konaní (2004 – 2008)

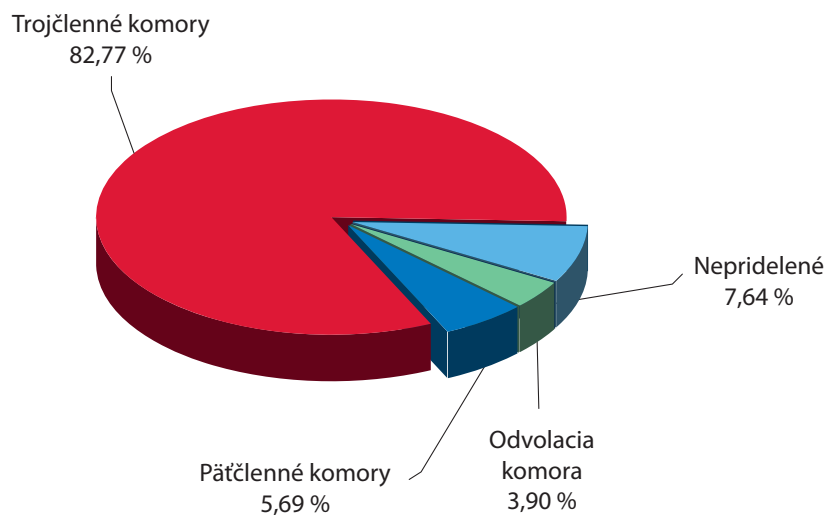
	2004	2005	2006	2007	2008
Iné žaloby	714	670	673	784	792
Duševné vlastníctvo	192	196	249	289	316
Verejná služba	237	152	82	33	2
Odvolania			10	30	46
Osobitné konania	31	15	15	18	22
Spolu	1174	1033	1029	1154	1178

11. Prebiehajúce konania k 31. decembru – Oblasť, ktorej sa konanie týka (2004 – 2008)

	2004	2005	2006	2007	2008
Aproximácia právnych predpisov	1	1	1	1	
Arbitrážna doložka		1	3	3	12
Colná únia	18	13	11	13	11
Dane				2	
Doprava	3	2	1	4	2
Duševné vlastníctvo	193	197	251	290	317
Energia	4	4	2	1	1
Hospodárska a menová politika		1	2	1	
Hospodárska súťaž	129	134	173	197	236
Inštitucionálne právo	49	42	43	54	61
Kultúra			3	4	4
Obchodná politika	25	23	28	33	31
Podnikové právo	10	16	23	27	33
Politika rybníctva	28	28	4	5	24
Polnohospodárstvo	95	82	74	97	73
Pridruženie zámorských krajín a území	6	2			
Pristúpenie nových štátov	1	1			
Regionálna politika	19	27	36	48	13
Rozpočet Spoločenstiev				1	1
Sloboda usadiť sa	1				
Slobodné poskytovanie služieb			1		3
Sociálna politika	6	9	7	9	9
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	13	8	9	18	18
Spoločný colný sadzovník	1	1	3	3	
Spravodlivosť a vnútorné záležitosti				1	3
Štátna pomoc	218	190	164	165	184
Vlastné zdroje Spoločenstiev		2			
Voľný pohyb osôb	1	2	3	3	2
Voľný pohyb tovaru	1			1	
Vonkajšie vzťahy	18	9	6	3	3
Výskum, informácie, vzdelávanie, štatistiky	8	16	18	18	9
Životné prostredie a spotrebitelia	44	43	44	70	56
Spolu Zmluva ES	892	854	910	1 072	1 106
Spolu Zmluva UO	12	11	10		1
Spolu Zmluva AE	2	1	2	1	1
Služobný poriadok úradníkov	237	152	92	63	48
Osobitné konania	31	15	15	18	22
SPOLU CELKOVO	1 174	1 033	1 029	1 154	1 178

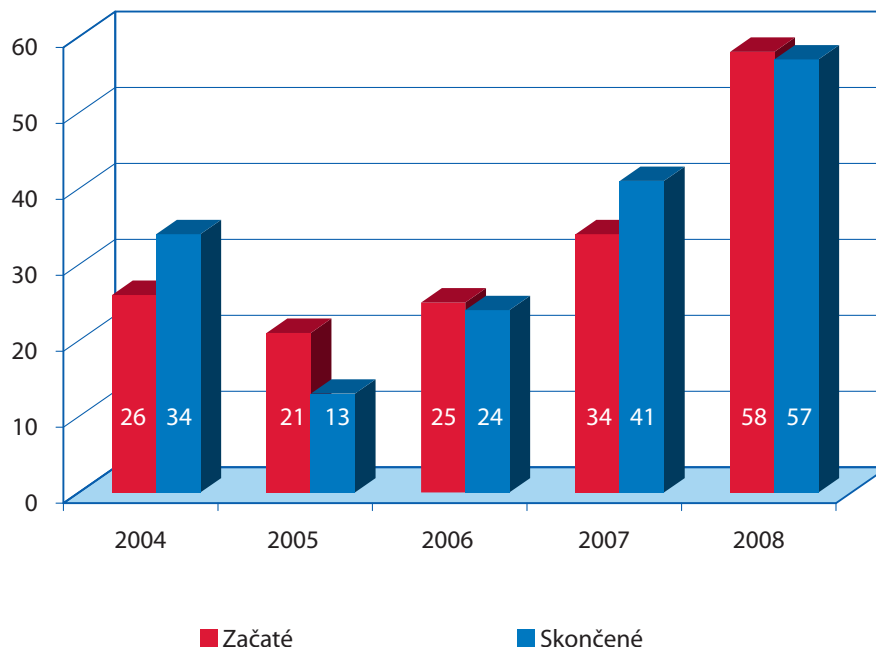
12. Prebiehajúce konania k 31. decembru – Rozhodovacie zloženie (2004 – 2008)

Rozdelenie v roku 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Veľká komora	6	1	2		
Odvolacia komora			10	30	46
Predseda Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev			1		
Päťčlenné komory	187	146	117	75	67
Trojčlenné komory	914	846	825	971	975
Samosudca	1	4	2		
Nepridelené	66	36	72	78	90
Spolu	1 174	1 033	1 029	1 154	1 178

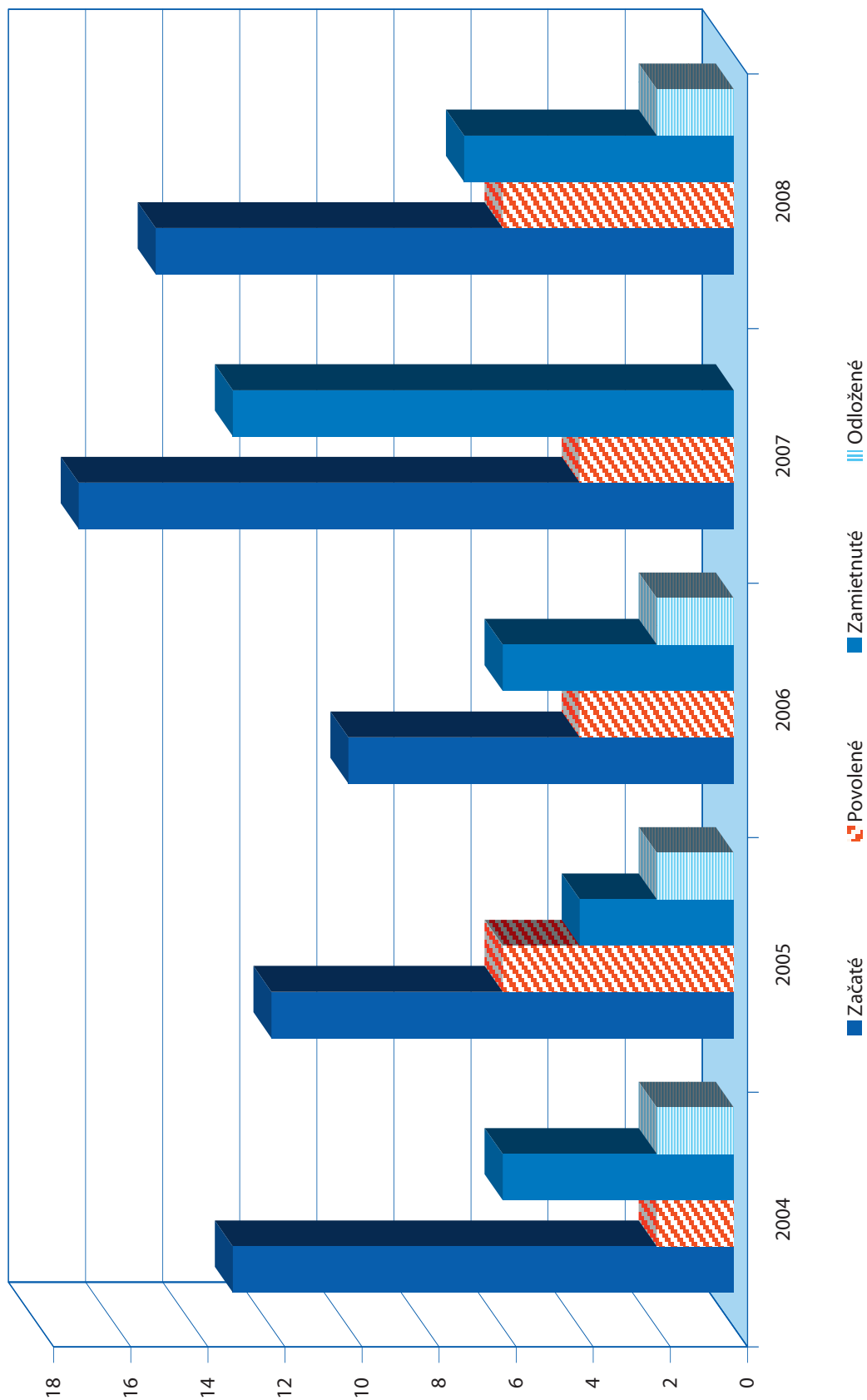
13. Rôzne – Konania o nariadení predbežného opatrenia (2004 – 2008)

Rozdelenie v roku 2008

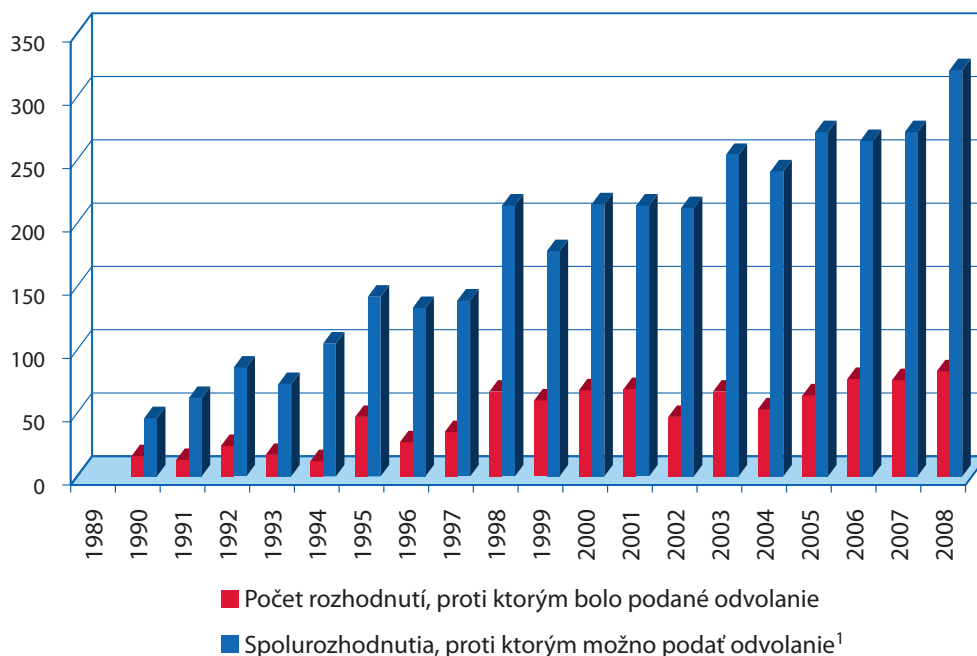
	Začaté konania o nariadení predbežného opatrenia	Skončené konania o nariadení predbežného opatrenia	Výsledok rozhodnutia		
			Zamietnutia	Schválenie	Výmaz/Zastavenie konania
Doprava	1	1	1		
Duševné vlastníctvo		1	1		
Hospodárska súťaž	13	10	10		
Inštitucionálne právo	1	2	1		1
Podnikové právo	13	12	12		
Politika rybnárstva	1	1			1
Poľnohospodárstvo	1	1		1	
Sociálna politika	2	2	2		
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	3	3	3		
Štátna pomoc	22	22	6		16
Životné prostredie a spotrebitelia	1	2	2		
Spolu Zmluva ES	58	57	38	1	18
SPOLU CELKOVO	58	57	38	1	18

14. Rôzne – Skrátené súdne konania (2001 – 2008)

15. Rôzne – Rozhodnutia Súdu prvého stupňa, proti ktorým bolo podané odvolanie na Súdny dvor (1989 – 2008)

	Počet rozhodnutí, proti ktorým bolo podané odvolanie	Spolurozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie ¹	Percentuálny podiel rozhodnutí, proti ktorým bolo podané odvolanie
1989			
1990	16	46	35 %
1991	13	62	21 %
1992	24	86	28 %
1993	17	73	23 %
1994	12	105	11 %
1995	47	142	33 %
1996	27	133	20 %
1997	35	139	25 %
1998	67	214	31 %
1999	60	178	34 %
2000	68	215	32 %
2001	69	214	32 %
2002	47	212	22 %
2003	67	254	26 %
2004	53	241	22 %
2005	64	272	24 %
2006	77	265	29 %
2007	76	272	28 %
2008	83	321	26 %

¹ Spolurozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie – rozsudky a uznesenia o neprípustnosti, o nariadení predbežného opatrenia, o zastavení konania a o zamietnutí vstupu vedľajšieho účastníka do konania, pri ktorých lehota na podanie odvolania uplynula alebo bolo podané odvolanie.

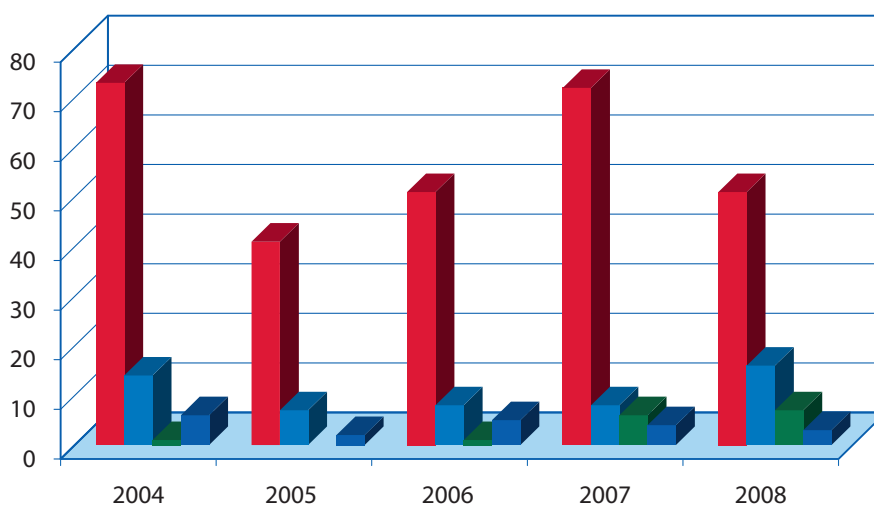
16. Rôzne – Rozdelenie odvolaní podaných na Súdny dvor podľa druhu konania (1989 – 2008)

	2004			2005			2006			2007			2008		
	Odvolaná	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie	Odvolaná v %	Odvolaná	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie	Odvolaná v %	Odvolaná	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie	Odvolaná v %	Odvolaná	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie	Odvolaná v %	Odvolaná	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie	Odvolaná v %
Iné žaloby	41	114	36 %	37	120	31 %	46	146	32 %	52	163	32 %	51	190	27 %
Duševné vlastníctvo	7	45	16 %	16	71	23 %	18	59	31 %	14	63	22 %	23	100	23 %
Verejná služba	5	82	6 %	11	81	14 %	13	60	22 %	10	46	22 %	9	31	29 %
Spolu	53	241	22 %	64	272	24 %	77	265	29 %	76	272	28 %	83	321	26 %

17. Rôzne – Výsledky odvolaní podaných na Súdny dvor (2008) (rozsudky a uznesenia)

	Zamietnuté odvolanie	Úplné alebo čiastočné zrušenie bez vrátenia vecí na prejednanie	Úplné alebo čiastočné zrušenie spojené s rozhodnutím o vrátení vecí na prejednanie	Výmaz/Zastavenie konania	Spolu
Colná únia	1	1			2
Duševné vlastníctvo	13	2		2	17
Hospodárska a menová politika	1				1
Hospodárska súťaž	4			1	5
Inštitucionálne právo	7	2		1	10
Politika rybníctva		3			3
Poľnohospodárstvo	1	1			2
Regionálna politika	1				1
Služobný poriadok úradníkov	8	2			10
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika		1			1
Spoločný colný sadzobník	1				1
Štátna pomoc	5	2		5	12
Voľný pohyb kapitálu		1			1
Voľný pohyb osôb	1				1
Vonkajšie vzťahy	4				4
Životné prostredie a spotrebitelia	4	1		1	6
Spolu	51	16	7	3	77

18. Rôzne – Výsledky odvolaní podaných na Súdny dvor (2004 – 2008) (rozsudky a uznesenia)

■ Zamietnuté odvolanie

■ Úplné alebo čiastočné zrušenie bez vrátenia veci na prejednanie

■ Úplné alebo čiastočné zrušenie spojené s rozhodnutím o vrátení veci na prejednanie

■ Výmaz/Zastavenie konania

	2004	2005	2006	2007	2008
Zamietnuté odvolanie	73	41	51	72	51
Úplné alebo čiastočné zrušenie bez vrátenia veci na prejednanie	14	7	8	8	16
Úplné alebo čiastočné zrušenie spojené s rozhodnutím o vrátení veci na prejednanie	1		1	6	7
Výmaz/Zastavenie konania	6	2	5	4	3
Spolu	94	50	65	90	77

19. Rôzne – Celkový vývoj (1989 – 2008)

Začaté, skončené, prebiehajúce konania

	Začaté konania ¹	Skončené konania ²	Prebiehajúce konania k 31. decembru
1989	169	1	168
1990	59	82	145
1991	95	67	173
1992	123	125	171
1993	596	106	661
1994	409	442	628
1995	253	265	616
1996	229	186	659
1997	644	186	1 117
1998	238	348	1 007
1999	384	659	732
2000	398	343	787
2001	345	340	792
2002	411	331	872
2003	466	339	999
2004	536	361	1 174
2005	469	610	1 033
2006	432	436	1 029
2007	522	397	1 154
2008	629	605	1 178
Spolu	7 407	6 229	

¹ 1989: Súdny dvor postúpil 153 vecí novozriadenému Súdu prvého stupňa.

1993: Súdny dvor postúpil 451 vecí z dôvodu prvého rozšírenia právomocí Súdu prvého stupňa.

1994: Súdny dvor postúpil 14 vecí z dôvodu druhého rozšírenia právomocí Súdu prvého stupňa.

2004 – 2005: Súdny dvor postúpil 25 vecí z dôvodu tretieho rozšírenia právomocí Súdu prvého stupňa.

² 2005 – 2006: Súd prvého stupňa postúpil 118 vecí novozriadenému Súdu pre verejnú službu.

Kapitola III

Súd pre verejnú službu
Európskej únie

A – Činnosť Súdu pre verejnú službu v roku 2008

Predkladateľ: predseda Súdu pre verejnú službu Paul J. Mahoney

1. Rok 2008 sa vyznačoval prvou trojročnou čiastočnou obmenou mandátov Súdu pre verejnú službu. Odchylné od článku 2 druhého pododseku prvej vety prílohy štatútu Súdneho dvora, sa funkčné obdobie troch členov Súdu pre verejnú službu končí uplynutím prvých troch rokov ich mandátu, t. j. 30. septembra 2008. Rozhodnutím z 27. júna 2008 Rada Európskej únie vymenovala na nové funkčné obdobie troch dotknutých sudcov. Dňa 24. septembra 2008 bol pán P. Mahoney znovu zvolený za predsedu Súdu pre verejnú službu a páni H. Kanninen a S. Gervasoni boli zvolení za predsedov druhej a prvej komory.

2. Od roku 1998 počet podaných žalôb za rok v oblasti verejnej služby konštantne rastie (s výnimkou ustáleného stavu v rokoch 2001 a 2002). V roku 2008, s podanými 111 novými žalobami počet žalôb značne poklesol v porovnaní s predchádzajúcim rokom (157 v roku 2007) po prvýkrát za desať rokov. Bolo by zjavne predčasné to považovať za obrat v tendencii rastu počtu sporov vo verejnej službe Spoločenstva, ktorým sa vyznačovali posledné roky, ale pravidlo, podľa ktorého je účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, povinný nahradiť trovy konania, s nadobudnutím účinnosti spolu s Rokovacím poriadkom Súdu pre verejnú službu 1. novembra 2007, mohlo zohrať svoju úlohu v konštatovanom vývoji.

V roku 2008 Súd pre verejnú službu skončil 129 konaní. Rozdiel medzi skončenými konaniami a začatými je teda pozitívny, s dôsledkom, že po prvý raz od vzniku Súdu pre verejnú službu, počet prebiehajúcich konaní mierne klesol (217 v roku 2008 oproti 235 v roku 2007).

V roku 2008 sa 53 % konaní skončilo rozsudkom a 47 % vydaním uznesenia. Priemerná dĺžka konaní je pri rozsudkoch 19,7 mesiacov a pri uzneseniach 14 mesiacov, čo znamená mierne predĺženie priemernej doby v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Proti 37 rozhodnutiam Súdu pre verejnú službu bolo podané odvolanie na Súde prvého stupňa, čo predstavuje 37 % ním vydaných napadnuteľných rozhodnutí a 35 % z celkového počtu skončených konaní, bez zohľadnenia prípadov jednostranného späťvzatie návrhu jedným z účastníkov konania. 7 rozhodnutí Súdu pre verejnú službu Súd prvého stupňa zrušil.

3. V priebehu tohto roka Súd pre verejnú službu sa usiloval o to, aby reagoval na výzvu zákonodarcu napomáhať zmierlivému urovnávaniu sporov v každom štádiu konania. Zmierom tak bolo skončených 7 konaní na základe iniciatívy Súdu pre verejnú službu, najčastejšie na neformálnom stretnutí zorganizovanom sudcom spravodajcom alebo v priebehu pojednávania¹.

¹ Ako príklad urovnania sporu zmierom v deň pojednávania na základe iniciatívy Súdu pre verejnú službu pozri uznesenie zo 4. septembra 2008, *Duyster/Komisia*, F-81/06: uznajúc nepríjemnosti spôsobené žalobkyni určitými udalosťami, ktoré boli predmetom konania, žalovaná sa zaviazala poskytnúť dotknutej osobe paušálnu sumu vo výške 2 000 eur, ako aj podpísať, založiť do jej osobného spisu a oznámiť jej list v jej prospech.

4. Napokon v roku 2008 Súd pre verejnú službu doplnil svoju paletu vlastných procesných prostriedkov prostredníctvom praktických pokynov pre účastníkov konania, ktoré nadobudli účinnosť 1. mája 2008. Tieto obsahujú najmä povinné tlačivá, ktoré treba použiť pri žiadosti o právnu pomoc, ako aj sprievodcu pre žiadateľov o právnu pomoc.

5. V ďalšej časti textu budú predstavené najvýznamnejšie prínosy judikatúry tohto roku, pričom sa postupne budeme venovať sporovým konaniam vo veci zákonnosti a náhrady škody (I), konaniam o nariadenie predbežného opatrenia (II), a žiadostiam o právnu pomoc (III).

I. Sporové konania vo veci zákonnosti a náhrady škody

V tejto časti sa budeme venovať najvýznamnejším rozhodnutiam v oblasti konania, rozhodnutiam vo veci samej a rozhodnutiam týkajúcim sa otázky trov konania.

Procesné hľadiská

1. Právomoc Súdu pre verejnú službu

Vo veci *Domínguez González/Komisia* (uznesenie z 12. novembra 2008, F-88/07) Súd pre verejnú službu rozhodoval o spore, ktorého základom je vykonanie pracovnej zmluvy podliehajúcej právu Belgicka a ktorá obsahovala zneužívajúcu doložku, že spadá do právomoci súdov v Bruseli, a ktorej predmetom bolo poskytnutie technickej pomoci v rámci humanitnej pomoci tretím krajinám. Súd pre verejnú službu potom ako preveril, že podriadenie uvedenej zmluvy vnútroštátnemu právu a nie podmienkam zamestnávania ostatných zamestnancov Európskych spoločenstiev (ďalej len „PZOZ“) zodpovedá legitímnym záujmom žalovanej strany a nemôže byť považované za zneužitie konania, konštatoval, že nemá právomoc pre rozhodovanie o spore, ktorého základom je vykonanie tejto pracovnej zmluvy.

2. Podmienky prípustnosti

V rozsudku z 21. februára 2008, *Skoulidi/Komisia*, F-4/07, Súd pre verejnú službu upresnil, že pri existencii aktu spôsobujúceho ujmu, správanie inštitúcie v spojení s prijatím tohto aktu môže slúžiť ako základ pre žalobu o náhradu škody, ktorej konanie pred podaním žaloby začína žiadosťou podľa článku 90 ods. 1 Služobného poriadku úradníkov Európskych spoločenstiev (ďalej len „služobný poriadok“), keď predmetné správanie je oddeliteľné od aktu spôsobujúceho ujmu, a najmä keď úradník môže v rámci žaloby, ktorá má čisto charakter odškodnenia, navrhovať nápravu jemu spôsobených škodlivých dôsledkov aktu spôsobujúceho ujmu, bez domáhania sa zrušenia uvedeného aktu, pod podmienkou začatia konania pred podaním žaloby sťažnosťou, aká je stanovená v článku 90 ods. 2 služobného poriadku proti tomuto aktu, pričom lehota troch mesiacov stanovená v tomto ustanovení musí byť dodržaná, keď žalobca žiada náhradu materiálnej škody alebo ako v tejto veci, nemajetkovej ujmy.

V rozsudkoch z 23. apríla 2008, *Pickering/Komisia* (F-103/05) a *Bain a i./Komisia* (F-112/05), Súd pre verejnú službu upresnil, že aj keď sú výplatné listiny všeobecne považované za akty spôsobujúce ujmu v rozsahu, v ktorom sa zdá, že finančné práva úradníka sú v negatívnom zmysle dotknuté, v skutočnosti aktom spôsobujúcim ujmu je rozhodnutie prijaté menovacím orgánom znížiť alebo ukončiť vyplácanie platby, ktorú úradník dovtedy poberal a ktorá bola uvedená na jeho výplatných listinách.

V rozsudku z 11. decembra 2008, *Collote/Komisia*, F-58/07, Súd pre verejnú službu rozhodol, že v prípade, keď dve následné sťažnosti, podané v lehote pre sťažnosť, sú predmetom dvoch následných rozhodnutí menovacieho orgánu, ak druhá sťažnosť obsahuje nové prvky v porovnaní s prvou sťažnosťou, treba rozhodnutie zamietajúce druhú sťažnosť považovať za nové rozhodnutie, prijaté po preskúmaní rozhodnutia zamietajúceho prvú sťažnosť, so zreteľom na druhú sťažnosť. Lehota na podanie žaloby potom začne plynúť odo dňa doručenia odpovede na druhú sťažnosť.

3. Procesné otázky

a) Námietka neprípustnosti

Vo veci *Domínguez González/Komisia*, už citovanej, v dôsledku námietky neprípustnosti a nedostatku právomoci vznesenej žalovanou, Súd pre verejnú službu po prvý raz rozhodol o svojej právomoci uznesením po uskutočnení pojednávania na základe ustanovenia článku 78 ods. 2 druhého pododseku rokovacieho poriadku, ktoré stanovuje, že, ak Súd nerozhodne inak, žiadosť o vydanie rozhodnutia pred prejednávaním veci samej sa ďalej prejednáva v rámci ústnej časti konania.

b) Návrh na vyňatie dokumentov

V rozsudku z 8. mája 2008, *Suvikas/Rada*, F-6/07, nariadil Súd pre verejnú službu vyňatie dokumentov vypracovaných členom poradného výboru pre výber zamestnancov v rámci výberového konania zo spisu vo veci; uvedené dokumenty nadobudol žalobca prostredníctvom tretej osoby, ktorá ich sama získala neoprávneným spôsobom.

4. Spory o zrušenie: žalobný dôvod *ex offico* založený na porušení pôsobnosti zákona

V rozsudku z 21. februára 2008, *Putterie-De-Beukelaer/Komisia*, F-31/07* (proti ktorému bolo podané odvolanie na Súde prvého stupňa), Súd pre verejnú službu kvalifikoval žalobný dôvod založený na porušení pôsobnosti zákona ako žalobný dôvod kogentného práva. Súd pre verejnú službu totiž konštatoval, že by porušil svoju úlohu súdu posudzujúceho otázky zákonnosti, ak by nepoukázal, a to aj v prípade, že medzi účastníkmi konania je tento bod nesporný, na to, že rozhodnutie, ktoré je pred ním napadnuté, bolo prijaté na

* Rozsudky označené hviezdikou sú prekladané do všetkých úradných jazykov Európskej únie.

základe normy, ktorá sa nemôže uplatniť v prejednávanej veci, a ak by v dôsledku toho rozhodol v spore, ktorý mu bol predložený, pričom by sám uplatnil takúto normu.

O veci samej

Teraz preberieme najvýraznejšie prínosy judikatúry tohto roka, pokiaľ ide o všeobecné zásady a ďalej podľa poradia častí služobného poriadku práva a povinnosti úradníka, služobný postup, príjmy a sociálne zabezpečenie a napokon výklad PZOZ.

1. Všeobecné zásady

a) Vyňatie nezákonného správneho aktu

V rozsudku z 11. septembra 2008, *Bui Van/Komisia*, F-51/07* (proti ktorému bolo podané odvolanie na Súde prvého stupňa), Súd pre verejnú službu sa zaoberal otázkou zákonnosti späťvzatia nezákonného správneho aktu a upresnil, že späťvzatie takého aktu sa musí uskutočniť v primeranej lehote, ktorej primeranosť sa musí posúdiť v závislosti od okolností vlastných každej veci, ako je význam sporu pre dotknutú osobu, zložitosť veci a správanie sa účastníkov konania, či predmetný akt zakladá alebo nezakladá subjektívne práva, ako aj zváženie záujmov. Vo všeobecnosti je potrebné považovať za primeranú lehotu na späťvzatie, ktorá zodpovedá trojmesačnej lehote na podanie žaloby uvedenej v článku 91 ods. 3 služobného poriadku. Keďže túto lehotu musí dodržiavať samotná administratíva, je opodstatnené ako začiatok plynutia lehoty považovať dátum prijatia aktu, ktorý chce správny orgán vziať späť.

Ďalej Súd pre verejnú službu určil, že rozhodnutie vziať späť nezákonný akt sa musí uskutočniť pri rešpektovaní práv na obranu dotknutého úradníka. V tejto veci Súd pre verejnú službu vyjadril názor, že porušenie práva žalobcu byť vypočutý nemohlo mať vplyv na obsah napadnutého aktu v rozsahu, v ktorom pripomienky, ktoré žalobca predložil na Súde pre verejnú službu, neobsahujú žiadnu dodatočnú informáciu vo vzťahu k informáciám, ktoré už Komisia mala. Súd pre verejnú službu naopak rozhodol, že porušením práva žalobcu byť vypočutý Komisia sa dopustila nesprávneho služobného postupu, ktorý môže zakladať jej zodpovednosť.

b) Výkon rozsudku súdu Spoločenstva

V rozsudku z 24. júna 2008, *Andres a i./ECB*, F-15/05*, Súd pre verejnú službu v pléne rozhodol, že ak výkon rozsudku o neplatnosť predstavuje osobitné ťažkosti, dotknutá inštitúcia môže prijať akékoľvek rozhodnutie, ktoré môže spravodlivo kompenzovať nevýhodu vyplývajúcu pre dotknuté osoby zo zrušeného rozhodnutia. V tejto súvislosti môže administratíva začať s nimi dialóg s cieľom snažiť sa o dosiahnutie dohody, ktorá by im umožnila spravodlivú kompenzáciu za protiprávnosť, ktorej boli obeťami. Pokiaľ ide o výkon rozsudku vyhlasujúceho za nezákonný postup úpravy platov zamestnancov Európskej centrálnej banky za daný rok z dôvodu absencie pravidelnej a primeranej

konzultácie výboru zamestnancov, predstavuje spravodlivé a primerané riešenie prijatie kompromisu spočívajúceho na jednej strane v rozšírení konzultácií v ďalších rokoch, v ktorých sa tiež nekonali a v zohľadnení opravených údajov v rozsahu v prospech zamestnancov a na druhej strane v rozšírení zvýšenia plátov vyplývajúce z tejto konzultácie na všetkých zamestnancov a nielen na žalobcov, aj keď osobitné ťažkosti bránia retroaktívnemu účinku konštatovaného zvýšenia.

c) Zásada proporcionality

V rozsudku z 9. septembra 2008, *Smadja/Komisia*, F-135/07 (proti ktorému bolo podané odvolanie na Súde prvého stupňa), Súd pre verejnú službu pripomenul, že retroaktívny účinok správneho aktu môže predstavovať nevyhnutné opatrenie na zaručenie základnej zásady, akou je zásada proporcionality V tejto veci Komisia porušila zásadu proporcionality a svoju povinnosť starostlivosti tým, že bez závažných dôvodov neudelila retroaktívny účinok rozhodnutiu o menovaní žalobkyne prijatému po nadobudnutí účinnosti nového služobného poriadku ku dňu pôvodného rozhodnutia o menovaní prijatého za účinnosti starého služobného poriadku a zrušeného rozsudkom Súdu prvého stupňa tak, aby žalobkyni bolo zaručené vyššie zaradenie, aké mala v deň vyhlásenia tohto rozsudku, alebo tým, že odmietla doplniť napadnuté rozhodnutie iným opatrením, ktoré by mohlo dať do súladu služobný záujem a legitímny záujem žalobkyne.

d) Zásada riadnej správy vecí verejných

V rozsudku z 11. júla 2008, *Kuchta/ECB*, F-89/07 týkajúcom sa zákonnosti individuálneho rozhodnutia o úprave odmeny zamestnanca ECB, Súd pre verejnú službu pripomenul, že pravidlo riadnej správy vecí verejných v oblasti riadenia zamestnancov predpokladá najmä, že rozdelenie právomocí v rámci každej organizácie alebo inštitúcie Spoločenstva je jasne definované a náležite zverejnené. Súd pre verejnú službu zrušil sporné rozhodnutie po konštatovaní, že nie je spôsobilý určiť, kto ho vydal, a ani orgán, ktorý by bol oprávnený prijať také rozhodnutie na základe poverenia výkonnej rady ECB.

2. Práva a povinnosti úradníka

V rozsudku z 9. decembra 2008, *Q/Komisia*, F-52/05*, Súd pre verejnú službu podal po prvýkrát výklad článku 12a ods. 3 služobného poriadku, ktoré definuje psychické obťažovanie ako každé nevhodné správanie, ktoré trvá počas určitého obdobia opakuje sa alebo je systematické a spojené s fyzickým správaním, hovoreným alebo písaným slovom, gestami alebo inými úmyselnými činmi a ktoré môžu poškodiť osobnosť, dôstojnosť alebo fyzickú alebo psychickú integritu osoby. Súd pre verejnú službu rozhodol, že na konštatovanie psychického obťažovania sa nevyžaduje, aby uvedené správanie, hovorené alebo písané slovo, gesto alebo iný čin úmyselne poškodzovalo osobnosť, dôstojnosť alebo fyzickú alebo psychickú integritu dotknutej osoby. Stačí, ak takáto činnosť objektívne spôsobila takéto následky.

3. Služobný postup úradníka

a) Prijímanie do zamestnania

Súd pre verejnú službu mal príležitosť upresniť rozsah niekoľkých pravidiel uplatniteľných v oblasti výberových konaní.

V rozsudku z 22. mája 2008, *Pascual-García/Komisia*, F-145/06, Súd pre verejnú službu upresnil, že okolnosť, že činnosti výskumu mohli rozvíjať odbornú prípravu uchádzača a umožniť mu neskôr získať titul doktora, nemôže byť ako taká prekážkou ich kvalifikácie ako odbornej praxe v zmysle oznámenia o výberovom konaní.

V rozsudku z 11. septembra 2008, *Coto Moreno/Komisia*, F-127/07, Súd pre verejnú službu rozhodol, že posúdenia, ktoré výberová komisia vykonáva, keď hodnotí vedomosti a schopnosti uchádzačov, sú vyňaté spod súdnej kontroly. To neplatí, ak ide o zhodu číselnej známky so slovnými posúdeniami výberovej komisie. Táto zhoda, ktorá je zárukou rovnosti zaobchádzania s uchádzačmi, je totiž jedným z pravidiel, ktoré upravujú práce výberovej komisie, ktorých dodržiavanie prislúcha súdu overiť. Navyše zhoda číselnej známky a slovného posúdenia môže byť predmetom kontroly súdom spoločenstva nezávislej od posúdenia výkonov uchádzačov vykonaného výberovou komisiou, ktoré súd odmieta vykonať, iba ak sa kontrola zhody obmedzuje na overenie neexistencie zjavného nesúladu.

V rozsudku zo 14. októbra 2008, *Meierhofer/Komisia*, F-74/07*, Súd pre verejnú službu upresnil, pokiaľ ide o povinnosť odôvodnenia rozhodnutia výberovej komisie týkajúceho sa ústnej skúšky, že oboznámenie kandidáta s jedinou individuálnou vylučujúcou známkou nepredstavuje vždy dostatočné odôvodnenie, nezávisle od konkrétnych okolností danej veci. V tejto veci Súd pre verejnú službu poznamenal, že odmietnutie žalovanej podriadiť sa určitým organizačným opatreniam konania malo za následok, že Súdu pre verejnú službu nebolo umožnené plne vykonať preskúmanie.

b) Hodnotenie

V rozsudku zo 6. marca 2008, *Skareby/Komisia*, F-46/06 (proti ktorému bolo podané odvolanie na Súde prvého stupňa), Súd pre verejnú službu pripomenul, že z článku 8 ods. 5 štvrtého pododseku všeobecných vykonávacích ustanovení k článku 43 služobného poriadku prijatých Komisiou vyplýva, že administratíva je povinná úradníkovi stanoviť ciele a kritériá hodnotenia. Podľa tohto ustanovenia formálny rozhovor medzi hodnotiteľom a úradníkom na začiatku hodnotenia sa musí týkať nielen posúdenia výkonov uvedeného úradníka počas hodnoteného obdobia, ale aj stanovenia cieľov pre rok nasledujúci po referenčnom období. Tieto ciele predstavujú referenčný základ pre hodnotenie výkonnosti.

c) Povýšenie

Štyrmi rozsudkami z 31. januára 2008 (*Buendía Sierra/Komisia*, F-97/05, *Di Bucci/Komisia*, F-98/05, *Wilms/Komisia*, F-99/05, a *Valero Jordana/Komisia*, F-104/05), Súd pre verejnú službu rozhodol, že pri neexistencii ustanovení odchyľujúcich sa zo zásady okamžitej uplatniteľnosti nových pravidiel v nariadení č. 723/2004, meniaceho a dopĺňajúceho služobný poriadok úradníkov a podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov s účinnosťou od 1. mája 2004, článok 45 ods. 1 služobného poriadku zmenený a doplnený týmto nariadením je okamžite uplatniteľný od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. V dôsledku toho Komisia teda nemohla v novembri 2004 legálne uplatniť ustanovenia článku 45 ods. 1 starého služobného poriadku zrušené týmto nariadením pre rozhodnutie stanovujúce celkový počet bodov za zásluhy úradníka v rámci hodnoteného obdobia roku 2004 a pre rozhodnutie ho nepovýšiť v rámci tohto obdobia.

Štyrmi rozsudkami z 11. decembra 2008 vo veciach *Collotte/Komisia*, F-58/07, *Dubus a Leveque/Komisia*, F-66/07, *Evraets/Komisia*, F-92/07, a *Acosta Iborra a i./Komisia*, F-93/07, Súd pre verejnú službu konštatoval, že článok 45 ods. 2 služobného poriadku týkajúci sa povinnosti úradníka pred svojím prvým povýšením preukázať schopnosť pracovať v treťom jazyku sa nemohol uplatniť pred nadobudnutím účinnosti spoločných pravidiel uplatňovania uvedených v tomto odseku 2 článku 45.

d) Nová štruktúra služobného postupu

i) Multiplikačný faktor

Rozsudok zo 4. septembra 2008, *Lafili/Komisia*, F-22/07 (proti ktorému bolo podané odvolanie na Súde prvého stupňa) sa týkal najmä výkladu štvrtej vety článku 7, ods. 7 prílohy XIII služobného poriadku o možných účinkoch zmeny označenia platových tried na platy úradníkov prijatých pred 1. májom 2004. Tento relatívne technický rozsudok uprednostňuje výklad v súlade so zásadou okamžitej uplatniteľnosti novej právnej úpravy, v tejto veci, reformy služobného poriadku. Bolo najmä rozhodnuté, že „prechodné opatrenia by svojou povahou mali mať za cieľ uľahčiť prechod starej právnej úpravy na novú právnu úpravu ochraňujúc nadobudnuté práva, bez toho, aby zachovávala účinky starej právnej úpravy v prospech jednej kategórie úradníkov v situáciách, ktoré nastanú v budúcnosti, ako je postup do vyššieho platového stupňa v rámci novej štruktúry služobného postupu“. Navyše „ak existujú nejednoznačné ustanovenia vo svojej formulácii, ktoré umožňujú viac ako jeden výklad, akými sú ustanovenia uplatniteľné v tejto veci, je potrebné uprednostniť výklad umožňujúci zabrániť takému rozdielnemu zaobchádzaniu medzi úradníkmi“.

ii) Atestačné konanie

V rozsudku *Putterie-De-Beukelaer/Komisia*, už citovanom, Súd pre verejnú službu konštatoval, že hodnotiace a atestačné konanie vymedzené vo všeobecných vykonávacích ustanoveniach k článku 43 služobného poriadku prijatých Komisiou a rozhodnutie Komisie zo 7. apríla 2004 týkajúce sa spôsobov vykonania atestačného konania sú

odlišné a spočívajú na odlišných spôsoboch vykonania. V tejto súvislosti, ak je overovateľ oprávnený prijať správu o hodnotení služobného postupu, s výhradou, že správa nebude zmenená odvolacím hodnotiteľom, je to práve menovací orgán, ktorému v každej etape atestačného konania prislúcha rozhodnúť o prihláškach na atestáciu. Konkrétne tomuto orgánu, a teda inému orgánu ako hodnotiteľovi konania o hodnotení, prislúcha posúdiť na základe dostupných správ o hodnotení služobného postupu prax a zásluhy uchádzačov o atestáciu.

V rozsudku z 21. februára 2008, *Semeraro/Komisia*, F-19/06, Súd pre verejnú službu upresnil, že bod 1.1 rozhodnutia Komisie z 11. mája 2005 o kritériách platového zaradenia v súvislosti s atestačným obdobím roku 2005, podľa ktorého pre zaradenie do zoznamu úradníkov pripustených k atestácii, potenciál úradníka musí byť uznaný v jeho správe o hodnotení služobného postupu, prekračuje hranice habilitácie, podľa ktorej na účely zostavenia zoznamu úradníkov pripustených k atestácii rozhoduje o hodnote kritérií a ich váhe menovací orgán po stanovisku spoločného výboru pre atestáciu.

4. Príjmy a sociálne zabezpečenie úradníkov

V rozsudku z 2. decembra 2008, *Baniel-Kubinova a i./Parlament*, F-131/07, Súd pre verejnú službu rozhodol, že dočasní a/alebo pomocní zamestnanci, ktorí poberali diéty a potom čiastočne alebo úplne príspevok na usídlenie (na základe vyhlásenia, že boli nútení preniesť zvyčajné bydlisko na miesto zamestnania) nemôžu preto od momentu ich zamestnania ako úradníkov v skúšobnej dobe v tom istom mieste zamestnania poberať znovu diéty. Diéty sú totiž vyhradené pre úradníkov a zamestnancov, ktorí boli nútení zmeniť svoje bydlisko, aby mohli vyhovieť povinnosti článku 20 služobného poriadku, teda podmienke, ktorú žalobcovia nespĺňali, pretože už zmenili svoje bydlisko, čo aj vyhlásili pri uplatňovaní príspevku na usídlenie.

5. Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskych spoločenstiev

a) Zaradenie zmluvného zamestnanca do platovej triedy

V rozsudku z 11. decembre 2008, *Reali/Komisia*, F-136/06, Súd pre verejnú službu upresnil, že smernica Rady 89/48/EHS z 21. decembra 1988 o všeobecnom systéme uznávania diplomov vyššieho vzdelania udelených pri ukončení odborného vzdelávania a prípravy v dĺžke trvania aspoň troch rokov, nemá za následok obmedzenie miery voľnej úvahy, ktorú má inštitúcia pri porovnávaní hodnoty diplomov v rámci jej politiky nábory pracovníkov. V systéme smernice 89/48 sa porovnávanie diplomov uskutočňuje na účely prístupu k niektorým regulovaným činnostiam v rôznych členských štátoch. Také posúdenie nemožno zamieňať s posúdením vysokoškolskej hodnoty kvalifikácií nadobudnutých v rôznych členských štátoch na účely určenia platovej triedy spojenej s pracovným miestom v inštitúcii Európskych spoločenstiev.

b) Rozhodnutie Komisie z 28. apríla 2004 o maximálnej dobe zamestnávania dočasných zamestnancov v službách Komisie

V rozsudku z 26. júna 2008, *Joseph/Komisia*, F-54/07, Súd pre verejnú službu, pokiaľ ide o rozhodnutie Komisie z 28. apríla 2004 o maximálnej dobe zamestnávania dočasných zamestnancov v službách Komisie, upresnil, že stanovením maximálnej hranice piatich rokov podľa článku 85 ods. 1 PZOZ tak pre uzatvorenie tak pre obnovenie zmluvy zmluvných zamestnancov zákonodarca nezakázal inštitúciám uzatváranie alebo obnovovanie tohto druhu zmlúv na základe článku 3a uvedených podmienok na kratšiu dobu, pokiaľ je dodržaná minimálna doba stanovená v článku 85 ods.1 týchto podmienok (šesť alebo deväť mesiacov podľa prípadu). Inštitúcia však nemôže, bez toho, aby porušila toto posledné uvedené ustanovenie, v danom prípade všeobecným a neosobným spôsobom prostredníctvom všeobecných vykonávacích ustanovení alebo interným rozhodnutím všeobecného dosahu, obmedziť maximálnu možnú dobu zamestnania zmluvných zamestnancov, akú stanovil samotný zákonodarca.

O trovách konania

1. Veci začaté pred nadobudnutím účinnosti rokovacieho poriadku Súdu pre verejnú službu

Súd pre verejnú službu viackrát uplatnil článok 87 ods. 3 rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa, ktorý je použiteľný *mutatis mutandis* na základe článku 3 ods. 4 rozhodnutia 2004/752/ES, Euratom z 2. novembra 2004, ktorým sa zriaďuje Súd pre verejnú službu Európskej únie (Ú. v. EÚ L 333, s. 7) pre Súd pre verejnú službu až do nadobudnutia účinnosti jeho rokovacieho poriadku. V rozsudku z 24. júna 2008, *Islamaj/Komisia*, F-84/07, Súd pre verejnú službu rozhodol o rozdelení trov konania medzi účastníkov konania z osobitných dôvodov, zatiaľ čo v už citovaných rozsudkoch *Bui Van/Komisia* a *Lafili/Komisia*, Súd pre verejnú službu rozdelil trovy konania medzi účastníkov konania, ktorí nemali úspech v jednom alebo vo viacerých dôvodoch.

Je potrebné tiež uviesť, že vo veci, v ktorej Súd pre verejnú službu konštatoval, že v spore nebude rozhodnuté o veci samej, v prípade, v ktorom súd podľa článku 87 ods. 6 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa uplatniteľného *mutatis mutandis* rozhoduje o trovách konania podľa vlastnej úvahy, žalovaná bola zaviazaná nahradiť všetky trovy konania, ktoré vznikli žalobkyni (uznesenie z 1. februára 2008, *Labate/Komisia*, F-77/07). Súd pre verejnú službu totiž zohľadnil okolnosť, že Komisia neodpovedala na sťažnosť podanú žalobkyňou ako aj skutočnosť, že zrušením sporného rozhodnutia Komisia implicitne uznala, že postup prijatia tohto rozhodnutia bol predmetom kritiky, čo priamo prispelo k predloženiu veci na súd Spoločenstva.

2. Veci začaté po nadobudnutí účinnosti rokovacieho poriadku Súdu pre verejnú službu

Jedna z dôležitých novínok spôsobených nadobudnutím účinnosti rokovacieho poriadku Súdu pre verejnú službu 1. novembra 2007 sa týka režimu trov konania. Na základe článku 87 ods. 1 rokovacieho poriadku je účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Podľa článku 87 ods. 2 tohto poriadku, súd môže rozhodnúť, ak to vyžaduje spravodlivé zaobchádzanie, že účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť iba časť trov konania, resp. ho vôbec nemusí zaviazat' na náhradu trov konania.

V rozsudku zo 4. decembra 2008, *Blais/ECB*, F-6/08, Súd pre verejnú službu po prvýkrát uplatnil ustanovenie týkajúce sa spravodlivosti, stanovenej v článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku, rozhodnutím, že je potrebné, hoci žalobkyňa nemala v konaní úspech, uložit' jej okrem jej vlastných trov konania znášať aj polovicu trov konania, ktoré vznikli žalovanej. Súd usúdil, že by bolo nespravodlivé uložit' žalobkyni nahradiť všetky trovy konania žalovanej so zreteľom na, po prvé, okolnosť, že konanie je možné považovať za konanie sčasti spôsobené správaním žalovanej, po druhé, na značný finančný záujem v spore pre žalobkyňu, po tretie, na skutočnosť, že tvrdenia žalobkyne boli závažné, a po štvrté, na osobnú situáciu žalobkyne a napokon so zreteľom na okolnosť, že výška trov konania, ktoré by žalobkyňa mohla znášať, bola vyššia ako vo väčšine sporov, o ktorých Súd pre verejnú službu rozhoduje z dôvodu skutočnosti, že si žalovaná zvolila zastupovanie nielen svojimi splnomocnenými zástupcami, ale aj advokátom.

V uznesení z 10. júla 2008, *Maniscalco/Komisia*, F-141/07, Súd pre verejnú službu upresnil, že návrh, aby sa o trovách konania rozhodlo podľa práva, nemožno považovať za návrh, ktorým sa žiada zaviazanie na náhradu trov konania účastníka, ktorý nemal úspech vo svojich dôvodoch.

Napokon je možné uviesť, že v uznesení z 25. novembra 2008, *Iordanova/Komisia*, F-53/07, Súd pre verejnú službu uplatnil článok 98 ods. 4 rokovacieho poriadku, podľa ktorého ak osoba, ktorej bola poskytnutá právna pomoc, nemá vo veci úspech, môže Súd, ak to vyžaduje spravodlivé zaobchádzanie, pri rozhodovaní o trovách konania v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, vysloviť, že jeden alebo viacero ďalších účastníkov konania znášajú svoje vlastné trovy konania alebo že tieto trovy konania úplne alebo čiastočne nahradí pokladňa Súdu pre verejnú službu v rámci právnej pomoci.

II. Návrhy na nariadenie predbežného opatrenia

V roku 2008 boli ukončené štyri návrhy na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré boli zamietnuté z dôvodu absencie naliehavosti požadovaných opatrení, definovaných ustálenou judikatúrou tak, že musia byť nariadené a musia vyvolať účinky pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, aby sa tak zabránilo vážnej a nenapraviteľnej ujme na záujmoch navrhovateľa (uznesenia predsedu Súdu prvého stupňa z 30. januára 2008, *S/Parlament*, F-64/07 R, z 25. apríla 2008, *Bennett a i./ÚHVT*, F-19/08 R, z 3. júla 2008, *Plasa/Komisia*, F-52/08 R, a zo 17. decembra 2008, *Wenig/Komisia*, F-80/08 R).

V už citovanom uznesení *Wenig/Komisia* sa najmä pripomenulo, že opatrenia musia mať prechodný charakter v tom zmysle, že nemôžu prejudikovať rozhodnutie vo veci samej. V rámci vyváženia existujúcich záujmov je potrebné vziať do úvahy nezvratný charakter prípadného odkladu výkonu sporného rozhodnutia a vyhovieť návrhu žiadateľa len v prípade, keď sa naliehavosť požadovaného opatrenia zdá byť nesporná.

III. Žiadosti o poskytnutie právnej pomoci

Od nadobudnutia účinnosti Praktických pokynov pre účastníkov konania 1. mája 2008 musí byť každá žiadosť o právnu pomoc podaná na povinnom tlačive obsahujúce sprievodcu pre žiadateľa.

V roku 2008 bolo prijatých 7 uznesení o žiadostiach o poskytnutie právnej pomoci. S výnimkou žiadosti vo veci vo veci *Kaminska/Výbor regiónov*, F-142/07 AJ, v ktorej sa žiadosti o právnu pomoc vyhovel, žiadosti boli zamietnuté z dôvodu, že žiadateľ nebol z dôvodu svojej ekonomickej situácie neschopný, resp. nepreukázal, že je neschopný celkom alebo sčasti znášať náklady spojené s právnou pomocou a zastupovaním v konaní.

V uzneseniach zamietajúcimi žiadosti o právnu pomoc sa najmä pripomenulo, že článok 95 ods. 2 druhý pododsek rokovacieho poriadku stanovuje, že ekonomická situácia žiadateľa sa posudzuje s ohľadom na objektívne skutočnosti, akými sú napríklad príjmy, majetkové pomery a rodinná situácia. Tiež sa pripomenulo, že podľa článku 96 ods. 2 prvého pododseku tohto poriadku, k žiadosti sa musia priložiť všetky dokumenty, ktoré umožňujú posúdiť ekonomickú situáciu žiadateľa, najmä potvrdenie príslušného vnútroštátneho orgánu o tejto ekonomickej situácii.

B – Zloženie Súdu pre verejnú službu

(Protokolárny poriadok k 31. decembru 2008)

Zľava doprava:

sudcovia H. Tagaras a H. Kreppel; predseda komory H. Kanninen; predseda Súdu pre verejnú službu P. Mahoney; predseda komory s. Gervasoni; sudkyňa I. Boruta; sudca s. Van Raepenbusch; tajomníčka W. Hakenberg.

1. Členovia Súdu pre verejnú službu

(podľa dátumu nástupu do funkcie)

Paul J. Mahoney

narodený v roku 1946; štúdiá práva (Master of Arts, univerzita v Oxforde, 1967; Master of Laws, University College London, 1969); vyučujúci na University College London (1967 – 1973); barrister (Londýn, 1972 – 1974); referent, hlavný referent na Európskom súde pre ľudské práva (1974 – 1990); hosťujúci profesor práva na univerzite v Saskatchewan, Saskatoon, Kanada (1988); vedúci personálneho oddelenia Rady Európy (1990 – 1993); vedúci sekcie (1993 – 1995), zástupca tajomníka (1995 – 2001), tajomník Európskeho súdu pre ľudské práva (2001 – september 2005); predseda Súdu pre verejnú službu od 6. októbra 2005.

Horstpeter Kreppel

narodený v roku 1945; univerzitné štúdiá v Berlíne, Mníchove, Frankfurte nad Mohanom (1966 – 1972); prvá štátna skúška (1972); justičný čakateľ vo Frankfurte nad Mohanom (1972 – 1973 a 1974 – 1975); Collège d'Europe v Bruggách (1973 – 1974); druhá štátna skúška (Frankfurt nad Mohanom, 1976); zamestnanec Spolkového úradu práce a advokát (1976); sudca pracovnoprávneho súdu (spolková krajina Hessensko, 1977 – 1993); vyučujúci na Fachhochschule für Sozialarbeit vo Frankfurte nad Mohanom a na Verwaltungsfachhochschule vo Wiesbadene (1979 – 1990); národný expert v právnom servise Komisie Európskych spoločností (1993 – 1996 a 2001 – 2005); attaché pre sociálne záležitosti na zastupiteľskom úrade Spolkovej republiky Nemecko v Madride (1996 – 2001); sudca pracovnoprávneho súdu vo Frankfurte nad Mohanom (február – september 2005); sudca Súdu pre verejnú službu od 6. októbra 2005.

Irena Boruta

narodená v roku 1950; diplom z práva na univerzite vo Wroclawe (1972), doktorka práv (Łod 1982); advokátka zapísaná v Advokátskej komore Poľskej republiky (od roku 1977); hosťujúca vedecká pracovníčka (univerzita v Paríži X, 1987 – 1988; univerzita v Nantes, 1993 – 1994); expertka „Solidarnosc“ (1995 – 2000); profesorka pracovného práva a európskeho práva sociálneho zabezpečenia na univerzite v Łodz (1997 – 1998 a 2001 – 2005), profesorka na Vyššej škole obchodu vo Varšave (2002), profesorka pracovného práva a práva sociálneho zabezpečenia na univerzite Kardinála Stefana Wyszyńskiego vo Varšave (2002 – 2005); štátna tajomníčka ministra práce a sociálnych vecí (1998 – 2001); členka rokovacieho výboru pre vstup Poľskej republiky do Európskej únie (1998 – 2001); zástupkyňa poľskej vlády v Medzinárodnej organizácii práce (1998 – 2001); autorka viacerých publikácií o pracovnom práve a európskom práve sociálneho zabezpečenia; sudkyňa Súdu pre verejnú službu od 6. októbra 2005.

Heikki Kanninen

narodený v roku 1952; diplom na Škole vyšších obchodných štúdií v Helsinkách a na právnickej fakulte univerzity v Helsinkách; súdny referendár na Najvyššom správnom súde Fínska; generálny tajomník výboru pre reformu právnej ochrany vo verejnej správe; hlavný referent na Najvyššom správnom súde; generálny tajomník výboru pre reformu správnych sporov, poradca na riaditeľstve pre legislatívu na ministerstve spravodlivosti; zástupca tajomníka Súdneho dvora EZVO; súdny referendár na Súdnom dvore Európskych spoločenských súdov; sudca na Najvyššom správnom súde (1998 – 2005); člen odvolacej komisie pre utečencov; podpredseda výboru pre rozvoj fínskych súdnych orgánov; sudca Súdu pre verejnú službu od 6. októbra 2005.

Haris Tagaras

narodený v roku 1955; diplom z práva (univerzita v Solúne, 1977); osobitný diplom z európskeho práva (Inštitút európskych štúdií slobodnej univerzity v Bruseli, 1980); doktor práv (univerzita v Solúne, 1984); právnik – prekladateľ v Rade Európskych spoločenstiev (1980 – 1982); vedecký pracovník v stredisku medzinárodného a európskeho hospodárskeho práva v Solúne (1982 – 1984); referent na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev a v Komisii Európskych spoločenstiev (1986 – 1990); profesor práva Spoločenstva, medzinárodného súkromného práva a ľudských práv na univerzite Panteion v Aténach (od roku 1990); externý spolupracovník pre európske záležitosti na ministerstve spravodlivosti a člen Stáleho výboru pre Luganský dohovor (1991 – 2004); člen Národnej komisie pre hospodársku súťaž (1999 – 2005); člen Národnej komisie pre telekomunikácie a pošty (2000 – 2002); člen advokátskej komory v Solúne, advokát pred Kasačným súdom; zakladajúci člen Únie európskych advokátov (UAE); pridružený člen Medzinárodnej akadémie porovnávacieho práva; sudca Súdu pre verejnú službu od 6. októbra 2005.

Sean Van Raepenbusch

narodený v roku 1956; diplom z práva (slobodná univerzita v Bruseli, 1979); osobitný diplom z medzinárodného práva (Brusel, 1980); doktor práv (1989); zodpovedný pracovník za právne oddelenie Société anonyme du canal et des installations maritimes v Bruseli (1979 – 1984); úradník Komisie Európskych spoločenstiev (generálne riaditeľstvo pre sociálne veci, 1984 – 1988); člen právneho servisu Komisie Európskych spoločenstiev (1988 – 1994); súdny referendár Súdneho dvora Európskych spoločenstiev (1994 – 2005); vyučujúci v univerzitnom stredisku v Charleroi (medzinárodné a európske právo sociálneho zabezpečenia, 1989 – 1991), na univerzite v Mons-Hainaut (európske právo, 1991 – 1997), na univerzite v Liège (právo európskej verejnej služby, 1989 – 1991; inštitucionálne právo Európskej únie, 1995 – 2005; európske právo sociálneho zabezpečenia, 2004 – 2005); autor viacerých publikácií v oblasti európskeho práva sociálneho zabezpečenia a ústavného práva Európskej únie; sudca Súdu pre verejnú službu od 6. októbra 2005.

Stéphane Gervasoni

narodený v roku 1967; diplom získaný na Inštitúte politických vied v Grenoble (1988) a na École nationale d'administration (1993); člen Conseil d'Etat (oddelenie súdnych sporov, 1993 – 1997, oddelenie pre sociálne záležitosti, 1996 – 1997; „maître des requêtes“ od roku 1996); prednášajúci na Inštitúte politických vied v Paríži (1993 – 1995); prokurátor (commissaire du gouvernement) pred osobitnou dôchodkovou kasačnou komisiou (1994 – 1996); právny poradca ministerstva pre verejnú službu a mesta Paríž (1995 – 1997); generálny tajomník na prefektúre departementu Yonne, „sous préfet“ okrsku v Auxerre (1997 – 1999); generálny tajomník prefektúry departementu Savojsko, „sous préfet“ okrsku Chambéry (1999 – 2001); súdny referendár na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev (september 2001 – september 2005); riadny člen odvolacej komisie NATO (2001 – 2005); sudca Súdu pre verejnú službu od 6. októbra 2005.

Waltraud Hakenberg

narodená v roku 1955; štúdium práva v Ratisbonne a Ženeve (1974 – 1979); prvá štátna skúška (1979); postgraduálne štúdium práva Spoločenstva na Collège d'Europe v Bruggách (1979 – 1980); justičná čakateľka v Ratisbonne (1980 – 1983); doktorka práv (1982); druhá štátna skúška (1983); advokátka v Mníchove a Paríži (1983 – 1989); úradníčka Súdneho dvora Európskych spoločenstiev (1990 – 2005); súdna referendárka na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev (kancelária sudcu Jann, 1995 – 2005); vyučovanie na viacerých univerzitách v Nemecku, Rakúsku, Švajčiarsku a Rusku; čestná profesorka na univerzite Sarre (od roku 1999); členka rôznych výborov, združení a právnych komisií; početné publikácie v oblasti práva a sporov Spoločenstva; tajomníčka Súdu pre verejnú službu od 30. novembra 2005.

2. Protokolárny poriadok

od 1. januára do 30. septembra 2008

pán P. MAHONEY, predseda Súdu pre verejnú službu
pán H. KREPPEL, predseda komory
pán S. VAN RAEPENBUSCH, predseda komory
pani I. BORUTA, sudkyňa
pán H. KANNINEN, sudca
pán H. TAGARAS, sudca
pán S. GERVASONI, sudca
pani W. HAKENBERG, tajomníčka

od 1. októbra do 31. decembra 2008

pán P. MAHONEY, predseda Súdu pre verejnú službu
pán H. KANNINEN, predseda komory
pán S. GERVASONI, predseda komory
pán H. KREPPEL, sudca
pani I. BORUTA, sudkyňa
pán H. TAGARAS, sudca
pán S. VAN RAEPENBUSCH, sudca
pani W. HAKENBERG, tajomníčka

C – Súdne štatistiky Súdu pre verejnú službu

Všeobecná činnosť Súdu pre verejnú službu

1. Konania začaté, skončené, prebiehajúce (2005 – 2008)

Začaté konania

2. Percentuálny podiel na počte vecí podľa hlavných žalovaných inštitúcií (2006 – 2008)
3. Jazyk konania (2006 – 2008)

Skončené konania

4. Rozsudky a uznesenia – rozhodovacie zloženia (2008)
5. Význam rozhodnutia (2008)
6. Vydané uznesenia o nariadení predbežného opatrenia: význam rozhodnutia (2008)
7. Dĺžka trvania konaní v mesiacoch (2008)

Prebiehajúce konania k 31. decembru

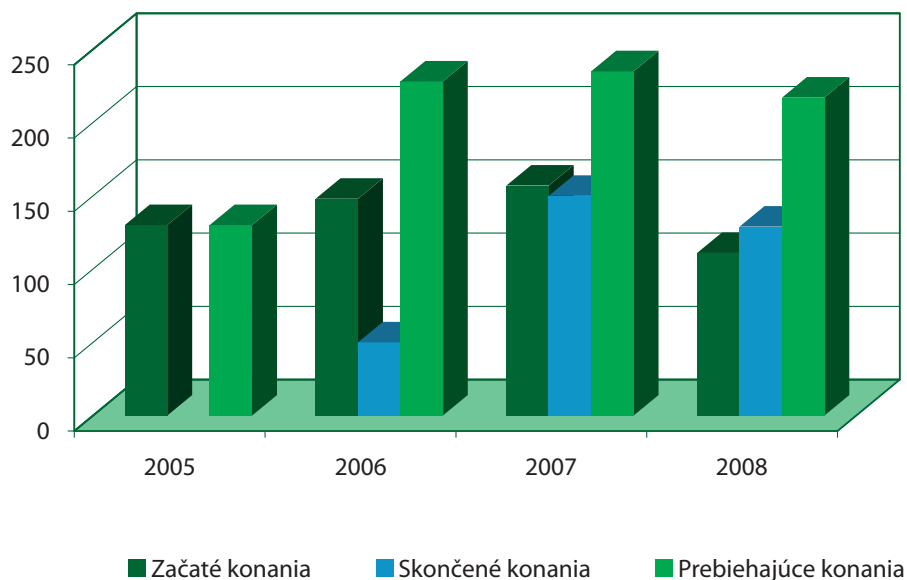
8. Rozhodovacie zloženie (2006 – 2008)
9. Počet žalobcov (2008)

Rôzne

10. Rozhodnutia Súdu, proti ktorým bolo podané odvolanie na Súde prvého stupňa (2006 – 2008)
11. Výsledky odvolaní na Súde prvého stupňa (2006 – 2008)

1. Činnosť Súdu pre verejnú službu vo všeobecnosti Začaté, skončené, prebiehajúce konania (2005 – 2008)

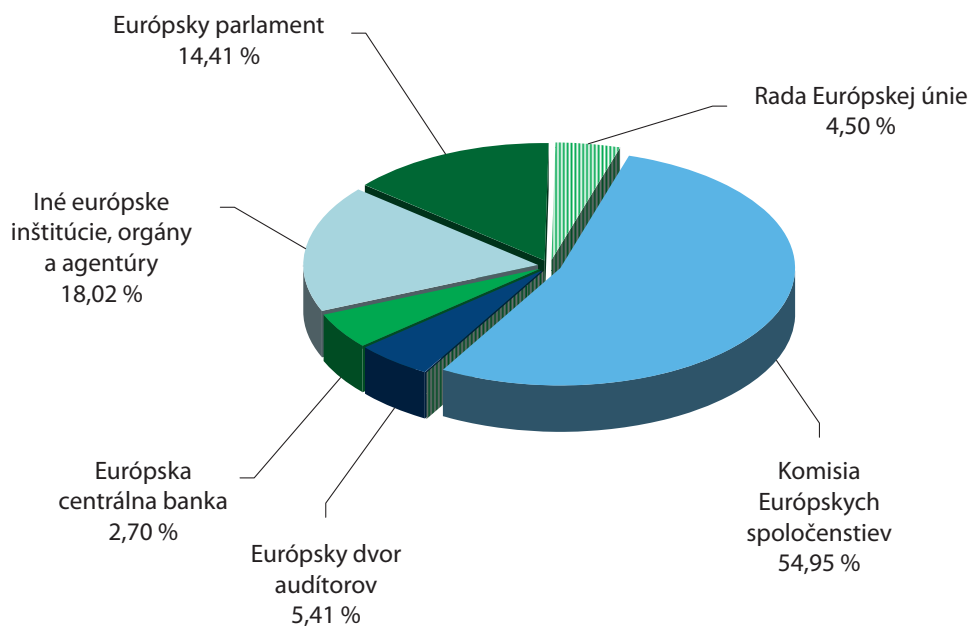
	2005	2006	2007	2008
Začaté konania	130	148	157	111
Skončené konania	-	50	150	129
Prebiehajúce konania	130	228	235	217 ¹

Uvedené číselné údaje (približné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

¹ Z toho 9 prerušených konaní.

2. *Začaté konania* – Percentuálny pomer počtu vecí podľa hlavných žalovaných inštitúcií (2006 – 2008)

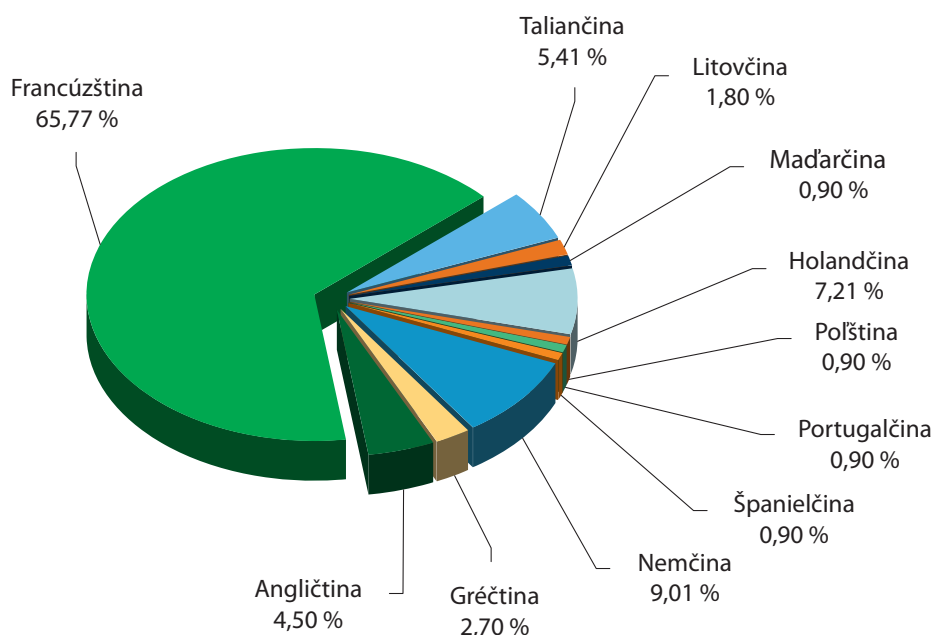
Percentuálny pomer počtu začatých konaní (2008)

	2006	2007	2008
Európsky parlament	7,14 %	13,38 %	14,41 %
Rada Európskej únie	6,07 %	3,82 %	4,50 %
Komisia Európskych spoločenstiev	75,00 %	50,96 %	54,95 %
Súdny dvor Európskych spoločenstiev	3,57 %	3,82 %	-
Európsky dvor audítorov	1,79 %	1,91 %	5,41 %
Európska centrálna banka	1,07 %	1,27 %	2,70 %
Iné európske inštitúcie, orgány a agentúry	5,36 %	24,84 %	18,02 %
Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

3. Začaté konania – Jazyk konania (2006 – 2008)

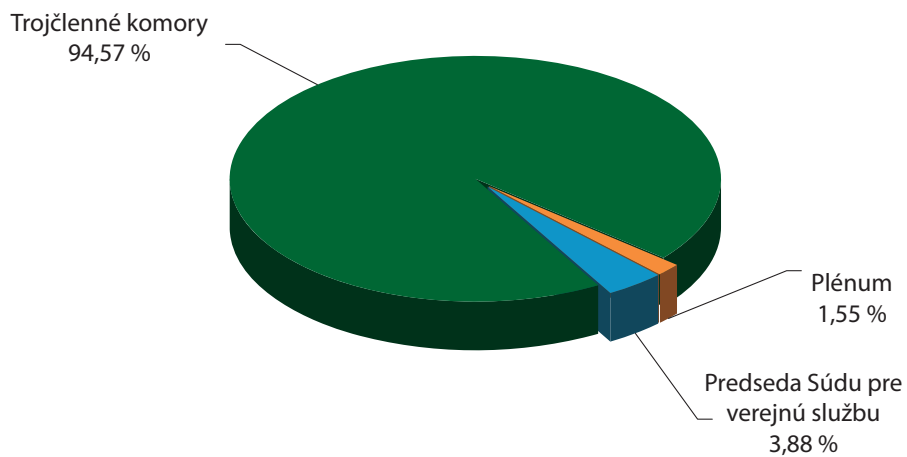
Rozdelenie v roku 2008

Jazyk konania	2006	2007	2008
Bulharčina	-	2	-
Španielčina	1	2	1
Nemčina	2	17	10
Gréčtina	3	2	3
Angličtina	8	8	5
Francúzština	113	102	73
Taliančina	10	17	6
Litovčina	-	2	2
Maďarčina	2	1	1
Holandčina	7	3	8
Polština	-	-	1
Portugalčina	-	-	1
Rumunčina	-	1	-
Slovinčina	1	-	-
Fínčina	1	-	-
Spolu	148	157	111

Jazyk konania predstavuje jazyk, v ktorom bola podaná žaloba, a nie materinský jazyk alebo národnosť žalobcu.

4. Skončené konania – Rozsudky a uznesenia – Rozhodovacie zloženie (2008)

	Rozsudky	Uznesenia, ktorými sa konanie končí ¹	Iné skončenia	Spolu
Plénum	2	-	-	2
Predseda Súdu pre verejnú službu	-	5	-	5
Trojčlenné komory	66	55	1	122
Samosudca	-	-	-	-
Spolu	68	60	1	129

¹ Z toho 7 vecí skončených urovnaním sporu z mierom.

5. Skončené konania – Výsledok rozhodnutia (2008)

	Rozsudky			Uznesenia				Iné skončenia	Spolu
	Žaloby, ktorým sa vyhovel v celom rozsahu	Žaloby, ktorým sa čiastočne vyhovel	Žaloby zamietnuté v celom rozsahu	Žaloby/Návrhy [zjavne] neprípustné alebo nedôvodné	Urovnania sporu zmierom po zásahu Súdu pre verejnú službu	Výmazy z iného dôvodu, zastavenie konania alebo postúpenie	Návrhy, ktorým sa vyhovel (osobitné konania)		
Pridelenie/Zmena miesta pridelenia	-	-	2	2	-	1	-	-	5
Výberové konania	1	2	4	2	-	-	-	-	9
Pracovné podmienky / Dovoľenka	-	2	2	1	1	-	-	-	6
Hodnotenie/Povýšenie	7	8	12	4	2	5	-	1	39
Starobné dôchodky a invalidné dôchodky	-	-	2	3	-	6	-	-	11
Disciplinárne konania	-	-	1	2	-	-	-	-	3
Prijímanie do zamestnania/ Vymenovanie/Zaradenie do platovej triedy	1	6	4	5	-	2	-	-	18
Odmena a príspevky	-	-	8	2	4	3	-	-	17
Výpoveď podaná zamestnancom	-	-	3	1	-	1	-	-	5
Sociálne zabezpečenie/Choroba z povolania/Pracovné úrazy	1	1	1	1	-	2	-	-	6
Iné	-	-	-	8	-	1	1	-	10
Spolu	10	19	39	31	7	21	1	1	129

6. Prijaté uznesenia o nariadení predbežného opatrenia – výsledok rozhodnutia (2006 – 2008)

Počet uznesení o nariadení predbežného opatrenia		Výsledok rozhodnutia	
		Úplné alebo čiastočné pripustenie	Zamietnutie
2006	2	-	2
2007	4	-	4
2008	4	-	4
Spolu		-	10

7. Skončené konania – Dĺžka trvania konaní v mesiacoch (2008)

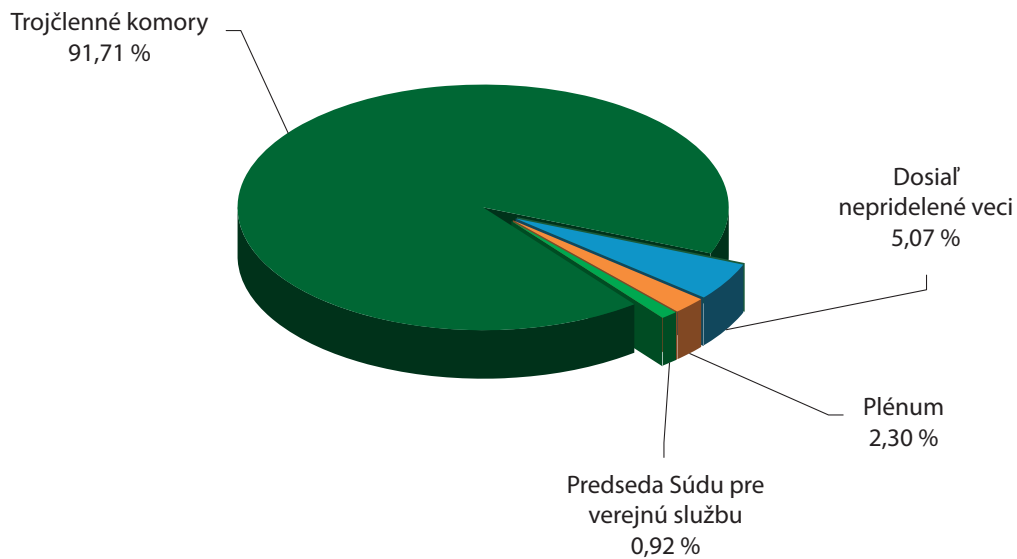
Rozsudky		Priemerná dĺžka trvania	Celkový priemer
Konania začaté na Súde pre verejnú službu	56	16,9	19,7
Konania pôvodne začaté na Súde prvého stupňa ¹	12	32,6	
Spolu		68	
Uznesenia			
Konania začaté na Súde pre verejnú službu	55	11,3	14,0
Konania pôvodne začaté na Súde prvého stupňa ¹	6	38,3	
Spolu		61	
SPOLU CELKOVO		129	17,0

Dĺžka trvania konaní je vyjadrená v mesiacoch a v desatinách mesiaca.

¹ Po začatí činnosti Súdu pre verejnú službu mu Súd prvého stupňa postúpil 118 vecí.

8. Prebiehajúce konania k 31. decembru – Rozhodovacie zloženie (2006 – 2008)

Rozdelenie v roku 2008

	2006	2007	2008
Plénium	6	3	5
Predseda Súdu pre verejnú službu	4	2	2
Trojčlenné komory	207	205	199
Samosudca	-	-	-
Dosiaľ nepridelené veci	11	25	11
Spolu	228	235	217

9. Prebiehajúce konania k 31. decembru – Počet žalobcov (2008)

Desať prebiehajúcich konaní s najväčším počtom žalobcov v jednej veci

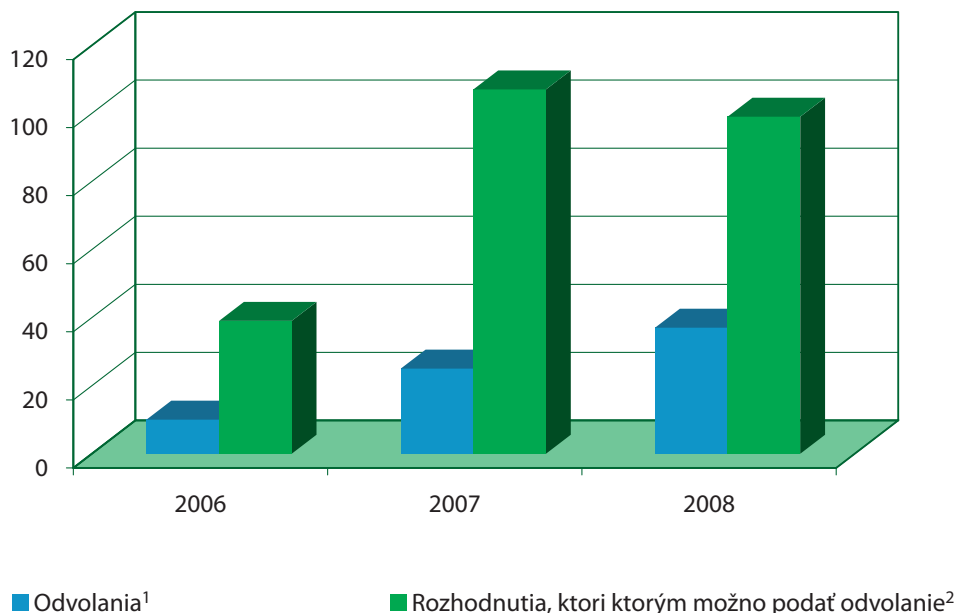
Počet žalobcov vo veci	Oblasti
181	Služobný poriadok – Prijímanie do zamestnania – Zmluvní zamestnanci – Doba trvania zmlúv, obnovenie a/alebo predĺženie na dobu určitú alebo neurčitú
143	Služobný poriadok – Vymenovania – Uchádzači zapísaní do zoznamu úspešných uchádzačov pred nadobudnutím účinnosti nového služobného poriadku
108	EIB – Starobný dôchodok – Ročná úprava
80	Služobný poriadok – Pomocní zamestnanci pre zasadnutie Parlamentu – Dočasní zamestnanci – Zmena kvalifikácie na zmluvných zamestnancov s pracovnou zmluvou na dobu neurčitú
76	Služobný poriadok – Vymenovania – Zmena kvalifikácie opakovane uzatváraných zmlúv na dobu určitú na jedinú zmluvu na dobu neurčitú
59	Služobný poriadok – Povýšenie – Obdobie povyšovania 2005 – Dodatočné platové triedy stanovené novým služobným poriadkom
47	Služobný poriadok – Zmluvní zamestnanci – Prijímanie do zamestnania – Výberové konanie CAST27/Relex – Nezapísanie do zoznamu úspešných uchádzačov
29	Služobný poriadok – Zmluvní zamestnanci – Úprava zaradenia a odmeny
27	Služobný poriadok – Prijímanie do zamestnania – Zamestnanci jasli a materských škôl – Odmena
21	Služobný poriadok – Odmena – Náhrada pre pracovníkov s pravidelnou pracovnou pohotovosťou – Články 56a a 56b služobného poriadku

Ďalej sa výraz „Služobný poriadok“ vzťahuje na Služobný poriadok úradníkov Európskych spoločenstiev a Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskych spoločenstiev.

Celkový počet žalobcov vo všetkých prebiehajúcich konaniach

	Celkový počet žalobcov	Celkový počet prebiehajúcich konaní
2006	1 652	228
2007	1 267	235
2008	1 161	217

10. Rôzne – Rozhodnutia Súdu pre verejnú službu, proti ktorým bolo podané odvolanie na Súd prvého stupňa (2006 – 2008)

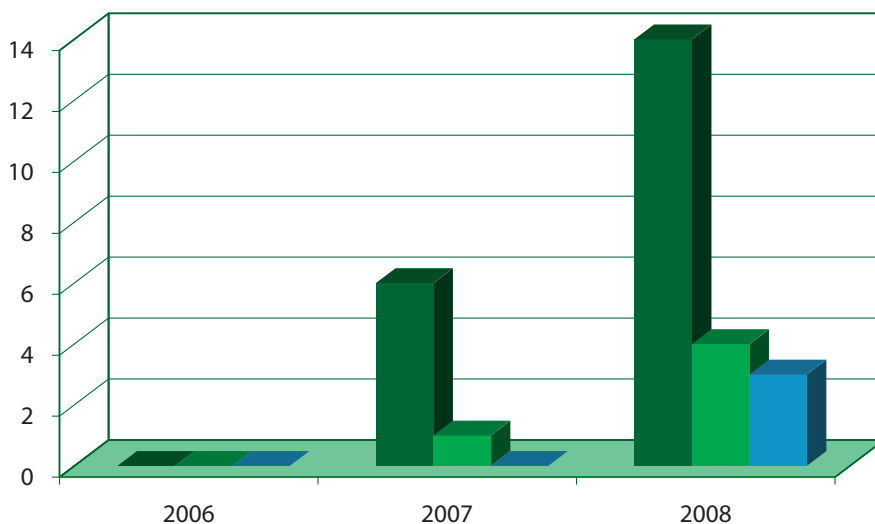
	Odvolania ¹	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie ²	Percentuálny podiel rozhodnutí, proti ktorým bolo podané odvolanie ³	Percentuálny podiel odvolaní, okrem uplatnenia konania o urovnaní sporu zmerom
2006	10	39	25,64 %	22,22 %
2007	25	107	23,36 %	21,93 %
2008	37	99	37,37 %	34,91 %

¹ Rozhodnutia, proti ktorým podali odvolanie viacerí účastníci konania, sa počítajú len jedenkrát. V roku 2007 sa to týkalo dvoch rozhodnutí, proti každému z nich boli podané dve odvolania.

² Rozsudky, uznesenia vyhlasujúce žalobu za neprípustnú, zjavne neprípustnú alebo zjavne nedôvodnú, uznesenia o nariadení predbežného opatrenia, zastavení konania, zamietnutí vedľajšieho účastníctva, ktoré boli vyhlásené alebo vydané počas sledovaného roka.

³ Toto percentuálne vyjadrenie nemusí v danom roku zodpovedať rozhodnutiam, proti ktorým môže byť podané odvolanie, ktoré boli vydané v sledovanom roku, vzhľadom na to, že lehota na podanie odvolania môže spadať do dvoch kalendárnych rokov.

11. Rôzne – Výsledky odvolaní na Súde prvého stupňa (2006 – 2008)

- Zamietnuté odvolanie
- Úplné alebo čiastočné zrušenie bez vrátenia veci na prejednanie
- Úplné alebo čiastočné zrušenie spojené s rozhodnutím o vrátení veci na prejednanie

	2006	2007	2008
Zamietnuté odvolanie	-	6	14
Úplné alebo čiastočné zrušenie bez vrátenia veci na prejednanie	-	1	4
Úplné alebo čiastočné zrušenie spojené s rozhodnutím o vrátení veci na prejednanie	-	-	3
Spolu	-	7	21

Kapitola IV

Pracovné stretnutia a návštevy

A – Oficiálne návštevy a udalosti na Súdnom dvore, Súde prvého stupňa a Súde pre verejnú službu

Súdny dvor

24. januára	pán M. A. Moratinos, minister zahraničných vecí Španielskeho kráľovstva
25. januára	pán F. Fillon, predseda vlády Francúzskej republiky
13. februára	Delegácia Corte centroamericana de Justicia
1. apríla	Delegácia austrálskeho Court of the Future Network
9. apríla	pán A. Krautscheid, minister pre spolkové a európske záležitosti a médiá Spolkovej krajiny Severné Porýnie-Vestfálsko
14. – 15. apríla	Delegácia holandských sudcov – Gerechtscoördinatoren
17. apríla	J. E. pán E. Duckwitz, stály zástupca Spolkovej republiky Nemecko pri Európskej únii
17. apríla	J. E. pán K. Darroch, stály zástupca Spojeného kráľovstva pri Európskej únii
17. apríla	pani B. Ask, ministerka spravodlivosti Švédskeho kráľovstva
18. apríla	J. E. pán H. D. Schweisgut, stály zástupca Rakúskej republiky pri Európskej únii
21. – 28. apríla	Delegácia Súdneho dvora Hospodárskeho a menového spoločenstva Strednej Afriky (CEMAC), Súdneho dvora Západoafrickej hospodárskej a menovej únie (UEMOA), ako aj Súdneho dvora Hospodárskeho spoločenstva štátov západnej Afriky (CEDEAO)
28. apríla	J. E. pani M. Vicenová, stála zástupkyňa Českej republiky pri Európskej únii
14. mája	J. E. pán Ph. Guex, veľvyslanec Švajčiarskej konfederácie v Luxemburskom veľkovevodstve, ako aj J. E. pán J. De Watteville, veľvyslanec, vedúci Zastúpenia Švajčiarska pri Európskej únii
5. júna	pán J. Pospíšil, minister spravodlivosti Českej republiky
9. – 10. júna	Stretnutie sudcov členských štátov (Belgicko, Bulharsko, Dánsko, Nemecko, Estónsko, Grécko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Luxembursko, Holandsko, Poľsko, Portugalsko, Spojené kráľovstvo)
9. – 27. júna	Výstava „Sous le regard de Dame Justice“ pána Ph. Heinischa, maliara a karikaturistu

---

16. júna	pán J. Lewandowski, spravodajca rozpočtového výboru Európskeho parlamentu
17. júna	Spplnomocnení zástupcovia Francúzskej republiky, Českej republiky a Švédskeho kráľovstva pred Súdnyim dvorom
23. – 27. júna	Delegácia Súdneho dvora Hospodárskeho a menového spoločenstva Strednej Afriky (CEMAC), Súdneho dvora Západoafrickej hospodárskej a menovej únie (UEMOA), ako aj Súdneho dvora Hospodárskeho spoločenstva štátov západnej Afriky (CEDEAO)
8. júla	pán V. Hoff, minister pre spolkové a európske záležitosti Spolkovej krajiny Hesensko
8. – 9. septembra	Delegácia Najvyššieho súdu Španielska
9. – 12. septembra	Delegácia Najvyššieho a kasačného súdu Rumunska
15. – 16. septembra	Delegácia španielskeho Consejo General del Poder Judicial
17. septembra	Delegácia dánskeho parlamentu
7. októbra	Výstava fotografií pri príležitosti 50. výročia vzniku „jediného“ Súdneho dvora Európskych spoločenstiev
9. októbra	pán F. Mac Gregor, predseda odvolacieho súdu Sejšel
13. októbra	Delegácia výboru pre právne veci Európskeho parlamentu
14. októbra	Delegácia Najvyššieho súdu Číny
20. – 21. októbra	„Luxemburger Expertenforum“
23. októbra	J. E. pán F. Nelli Feroci, veľvyslanec, stály zástupca Talianskej republiky pri Európskej únii
31. októbra	pani M. Kiviniemi, fínska ministerka pre verejnú a miestnu správu
6. novembra	páni M. Sarrazin a J. Montag, poslanci Bundestagu
20. novembra	pán G. Holzinger, predseda Ústavného súdu Rakúskej republiky
24. novembra	Delegácia Európskeho súdu pre ľudské práva
5. decembra	pán C. Wiseler, minister verejných prác Luxemburského veľkovevodstva a pán D. Perrault, architekt
10. – 11. decembra	Delegácia sudcov a odborníkov v oblasti daňového práva členských štátov a krajín uchádzajúcich sa o členstvo v EÚ

Súd prvého stupňa

22. apríla	J. E. pán Ph. Guex, veľvyslanec Švajčiarskej konfederácie v Luxemburskom veľkovoľvodstve
17. júna	Pracovná návšteva splnomocnených zástupcov francúzskej, českej a švédskej vlády sprevádzaných právnymi poradcami Rady Európskej únie
9. júla	pán N. Diamandouros, Európsky ombudsman
13. októbra	Delegácia výboru pre právne veci Európskeho parlamentu
12. decembra	Splnomocnení zástupcovia ministerstva Luxemburského veľkovoľvodstva

Súd pre verejnú službu

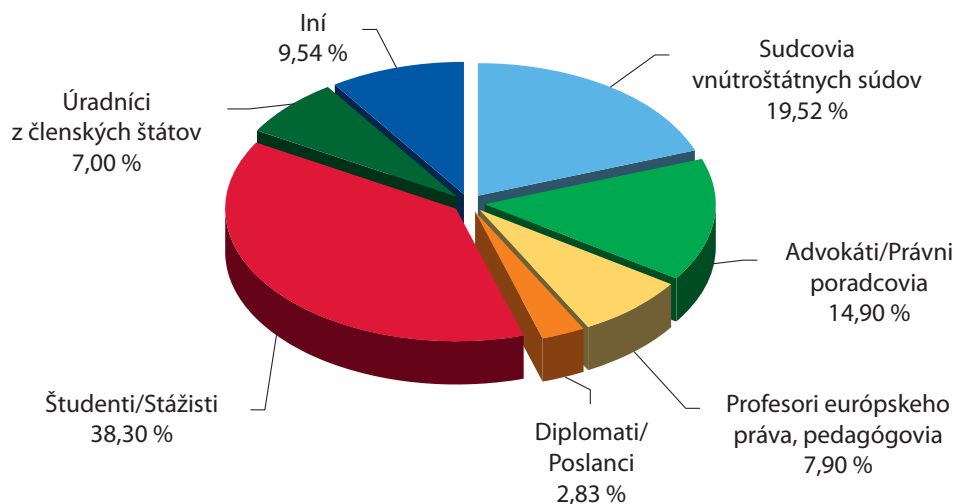
22. apríla	Návšteva pani M. De Sola Domingo, hlavnej poradkyne služby Komisie pre urovnávanie sporov
24. apríla	Návšteva pána P. Hustinx a pána J. Bayo Delgado, Európskeho inšpektora ochrany údajov a zástupcu Európskeho inšpektora ochrany údajov
13. októbra	Návšteva delegácie výboru pre právne veci Európskeho parlamentu
21. novembra	Návšteva pána N. Diamandouros, Európskeho ombudsmana

B – Študijné návštevy (2008)

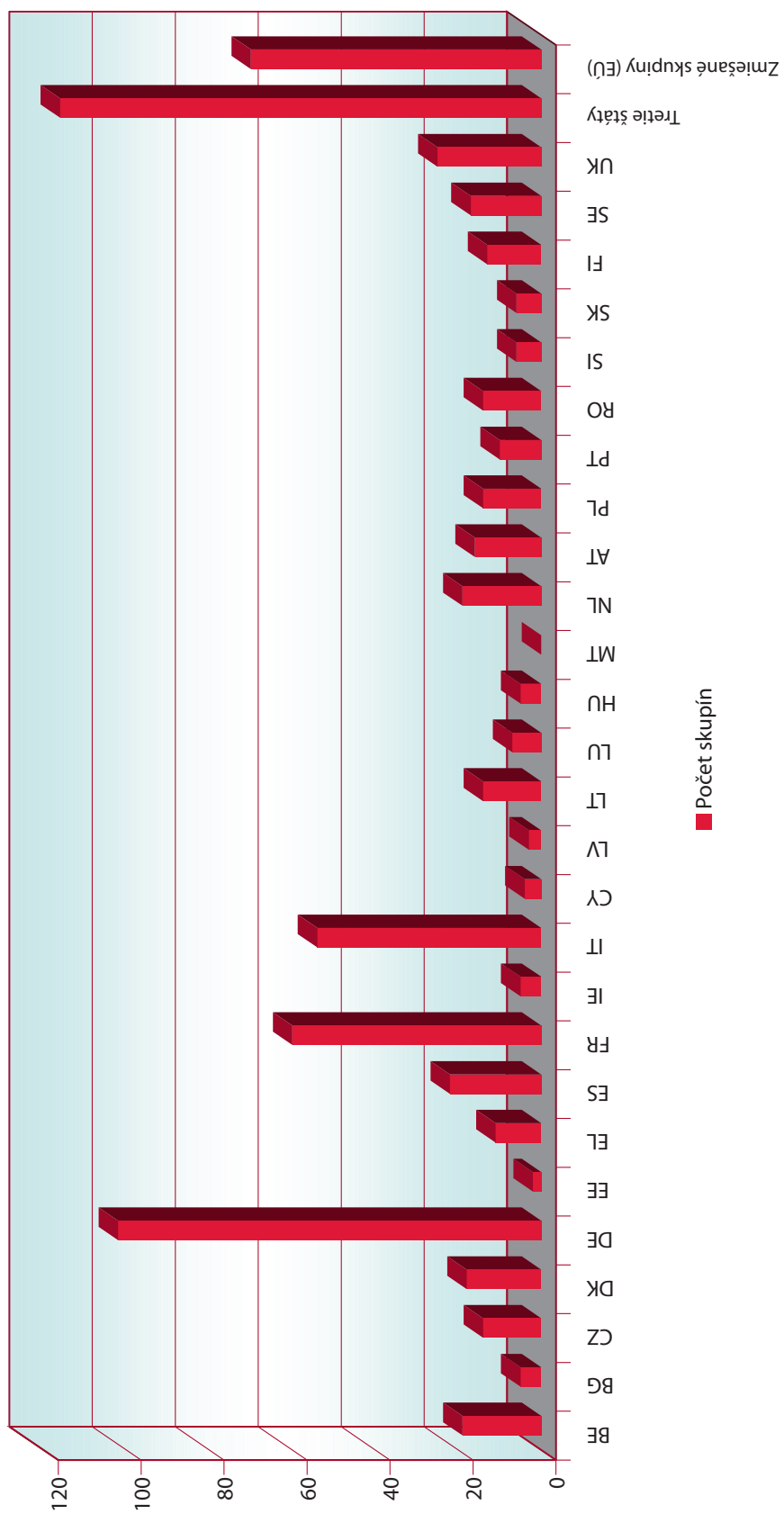
1. Rozdelenie podľa skupín

Počet skupín

Počet skupín	Sudcovia vnútroštátnych súdov	Advokáti/Právni poradcovia	Profesori európskeho práva, pedagógovia	Diplomati/Poslanci	Študenti/Stážisti	Úradníci z členských štátov	Iní	Spolu
	131	100	53	19	257	47	64	671

2. Študijné návštevy – Rozdelenie podľa členských štátov (2008)

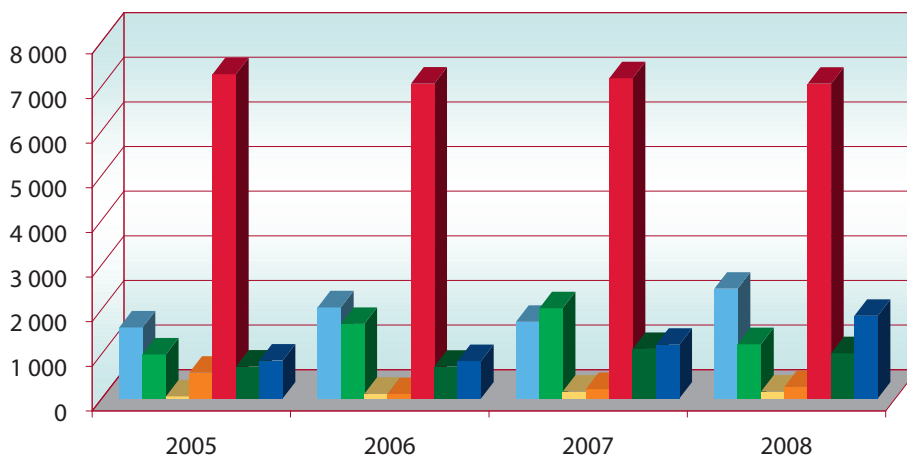

	Počet návštevníkov										Počet skupín
	Sudcovia vnútroštátnych súdov	Advokáti/Právni poradcovia	Profesori európskeho práva, pedagógovia	Diplomati/Poslanci	Študenti/Stážisti	Úradníci z členských štátov	Iní	Spolu			
BE		53	1			400			20	474	19
BG	34	13				42				89	5
CZ		46	14			24				84	14
DK	8	10	43	31		98	27		90	307	18
DE	375	265	29	70		1 113	163		828	2 843	102
EE				27						27	2
EL	121		6			150				277	11
ES	294	33				36	18		103	484	22
FR	230	46	7			1 118	143		297	1 841	60
IE	10					74				84	5
IT		55	3			534				592	54
CY	4		8			16				28	4
LV						23	40			63	3
LT			9			15				24	14
LU		55				161	14			230	7
HU			8			80	8			96	5
MT										0	0
NL	86	52		50		271			42	501	19
AT	18	76	4			190			38	326	16
PL	68	73	4			84	105			334	14
PT	3		6			20				29	10
RO	60		2				3			65	14
SI	3	10					7			20	6
SK	78					34				112	6
FI		30		39		52	11		27	159	13
SE	188	17		6		61			97	369	17
UK	100	37				335			16	488	25
Tretie štáty	215	57	12	39		1 320	50		82	1 775	116
Zmiešané skupiny (EÚ)	568	291				802	427		214	2 302	70
Spolu	2 463	1 219	156	262	7 053	1 016	1 854	14 023	671		

3. Študijné návštevy – Sudcovia vnútroštátnych súdov (2008)

	BE	BG	DK	DE	EE	EL	CY	LV	LT	LU	NL	PL	PT	UK	Spolu
Stáž	8	6	3	16	2	8	2	2	4	2	7	15	8	8	91

4. Vývoj počtu a druhov návštevníkov (2005 – 2008)

■ Sudcovia vnútroštátnych súdov	■ Profesori európskeho práva, pedagógovia	■ Úradníci z členských štátov
■ Advokáti/Právni poradcovia	■ Študenti/Stážisti	■ Iní
■ Diplomati/Poslanci		

Počet návštevníkov

	Sudcovia vnútroštátnych súdov	Advokáti/Právni poradcovia	Profesori európskeho práva, pedagógovia	Diplomati/Poslanci	Študenti/Stážisti	Úradníci z členských štátov	Iní	Spolu
2005	1 595	989	48	581	7 267	716	853	12 049
2006	2 044	1 673	108	101	7 056	714	840	12 536
2007	1 719	2 025	157	213	7 178	1 111	1 206	13 609
2008	2 463	1 219	156	262	7 053	1 016	1 854	14 023

C – Slávnostné zasadnutia

14. januára	Slávnostné zasadnutie pri príležitosti odchodu pána Schintgena z funkcie sudcu
28. januára	Slávnostné zasadnutie pri príležitosti čiastočnej obmeny Európskeho dvora audítorov
23. mája	Slávnostné zasadnutie pri príležitosti slávnostného sľubu pani A. Vassiliou, novej členky Európskej komisie
30. júna	Smútočné slávnostné zasadnutie
7. júla	Slávnostné zasadnutie pri príležitosti slávnostného sľubu pána A. Tajani, nového člena Európskej komisie
15. septembra	Slávnostné zasadnutie pri príležitosti odchodu pána Cooka z funkcie sudcu a nástupu pána K. O'Higginsa do funkcie sudcu Súdu prvého stupňa
4. decembra	Slávnostná schôdza pri príležitosti slávnostného otvorenia nového Paláca Súdneho dvora

D – Návštevy a účasť na oficiálnych podujatiach

Súdny dvor

11. januára	Zastúpenie Súdneho dvora na slávnostnom zasadnutí Cour de cassation v Paríži
12. januára	Zastúpenie Súdneho dvora na slávnostnom ceremoniáli organizovanom pánom Lawrenceom Gonzim, predsedom vlády Malty, pri príležitosti vstupu Malty do eurozóny vo Valette
16. januára	Zastúpenie Súdneho dvora na Rechtspolitischer Neujahrsempfang na ministerstve spravodlivosti v Berlíne
18. – 19. januára	Účasť delegácie Súdneho dvora na treťom sympóziu predsedov rakúskeho, nemeckého a švajčiarskeho ústavného súdu, ako aj predsedu Európskeho súdu pre ľudské práva a predsedu Súdneho dvora Európskych spoločenstiev vo Viedni
22. – 23. januára	Zastúpenie Súdneho dvora na vzdelávacom seminári v oblasti ochranných známkov a vzorov pre sudcov vnútroštátnych súdov 27 členských štátov Európskej únie v Alicante
25. januára	Účasť delegácie Súdneho dvora na slávnostnom zasadnutí Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu
25. januára	Zastúpenie Súdneho dvora na ceremoniáli začatia nového súdneho roka Najvyššieho kasačného súdu v Ríme
25. januára	Zastúpenie Súdneho dvora na slávnostnom zasadnutí Európskeho súdu pre ľudské práva a na seminári „Úloha konsenzu v systéme Európskeho dohovoru o ľudských právach“ v Štrasburgu
29. januára	Zastúpenie Súdneho dvora na slávnostnom ceremoniáli začatia nového súdneho roka Najvyššieho súdu Portugalska v Lisabone
31. januára	Zastúpenie Súdneho dvora na slávnostnom zasadnutí na počesť pána Güntera Hirscha, predsedu Spolkového súdneho dvora, a pri príležitosti nástupu do funkcie jeho nástupcu na pozvanie pani Brigitte Zypries, ministerky spravodlivosti Spolkovej republiky Nemecko v Karlsruhe
24. februára	Zastúpenie Súdneho dvora na ceremoniáli organizovanom prezidentom Estónskej republiky pánom Toomasom Hendrikom Ilvesom pri príležitosti 90. výročia Estónskej republiky v Taline
12. marca	Zastúpenie Súdneho dvora na oslave 50. výročia Európskeho parlamentu v Štrasburgu

---

12. marca	Zastúpenie Súdneho dvora na výročnom zasadnutí Ústavného súdu Poľskej republiky vo Varšave
9. apríla	Zastúpenie Súdneho dvora na 25. výročí Ústavného súdu Portugalska v Lisabone
7. mája	Zastúpenie Súdneho dvora na slávnostnej recepcii usporiadanej v Hofburgu prezidentom Rakúskej republiky pri príležitosti odchodu pána Korinka z funkcie predsedu rakúskeho Ústavného súdu vo Viedni
16. – 17. mája	Zastúpenie Súdneho dvora na druhom medzinárodnom ústavnom sympóziu organizovanom Ústavným súdom Andory na tému „Medzinárodné právo a národné ústavy v judikatúre ústavných súdov“ v Andorre La Vella
28. – 31. mája	Účasť delegácie Súdneho dvora na kongrese FIDE v Linci
1. júna	Zastúpenie Súdneho dvora na ceremonii organizovanej pri príležitosti štátneho sviatku Talianskej republiky v Ríme
9. júna	Zastúpenie Súdneho dvora na otvorení výstavy architekta Dominiquea Perraulta v Centre Pompidou v Paríži
9. – 10. júna	Zastúpenie Súdneho dvora na sympóziu „Ways and means of strengthening the implementation at national level of the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms“ v Štokholme
15. – 16. júna	Zastúpenie Súdneho dvora na zasadnutí správnej rady Združenia štátnych rád a najvyšších správnych súdov Európskej únie, ako aj na sympóziu organizovanom týmto združením, vo Varšave
30. júna	Zastúpenie Súdneho dvora na treťom sympóziu Siete predsedov najvyšších súdov členských štátov Európskej únie v Ľublane
3. júla	Účasť predsedu Súdneho dvora na stretnutí s pánom J.-C. Pirisom, generálnym riaditeľom, právnym poradcom Rady Európskej únie, a pánom H. G. Pötteringom, predsedom Európskeho parlamentu, v Bruseli
2. – 3. septembra	Účasť delegácie Súdneho dvora na oslave 90. výročia Najvyššieho správneho súdu Fínska v Helsinkách
8. – 9. septembra	Zastúpenie Súdneho dvora na seminári usporiadanom Najvyšším súdom Španielska a Združením štátnych rád a najvyšších správnych súdov Európskej únie na tému „Konvergencia vyšších správnych súdov Európskej únie pri uplatňovaní práva Spoločenstva“ v Santander

10. – 11. septembra	Zastúpenie Súdneho dvora v Brne na slávnostnom zasadnutí organizovanom pri príležitosti 15. výročia vzniku Ústavného súdu Českej republiky
16. septembra	Zastúpenie Súdneho dvora na ceremoniáli organizovanom pri príležitosti 175. výročia Najvyššieho súdu Portugalska v Lisabone
22. septembra	Zastúpenie Súdneho dvora na stretnutí delegácie Združenia štátnych rád a najvyšších správnych súdov Európskej únie s komisárom Barrotom na prediskutovanie otázok činností združenia a jeho financovania v Bruseli
24. septembra	Účasť predsedu Súdneho dvora na večeri na počesť ekumenického patriarchu Bartolomeja na pozvanie pána V. Kaskarelisa, veľvyslanca, stáleho zástupcu Helénskej republiky pri Európskej únii, v Bruseli
29. septembra	Zastúpenie Súdneho dvora na ceremoniáli začatia nového súdneho roka Najvyššieho súdu, ktorému predsedal Jeho výsosť kráľ Španielska, v Madride
30. septembra – 1. októbra	Zastúpenie Súdneho dvora na Opening of the Legal Year v Londýne
1. októbra	Zastúpenie Súdneho dvora na Verfassungstag (Slávnostné pripomenutie si vzniku rakúskeho Ústavného súdu) za účasti prezidenta Rakúskej republiky vo Viedni
3. októbra	Zastúpenie Súdneho dvora na ceremoniáli organizovanom v rámci „Tag der Deutschen Einheit“ v Hamburgu
7. – 8. októbra	Zastúpenie Súdneho dvora na výročnej konferencii Fóra sudcov Európskej únie pre životné prostredie v Paríži
9. – 10. októbra	Zastúpenie Súdneho dvora na stretnutí predstaviteľov odvolacích súdov hlavných miest Európskej únie v Paríži
13. októbra	Zastúpenie Súdneho dvora na oslave 10. výročia nadobudnutia platnosti Protokolu č. 11 Európskeho dohovoru o ľudských právach na Európskom súde pre ľudské práva v Štrasburgu
13. októbra	Zastúpenie Súdneho dvora na „10th Anniversary Meeting of the European Judicial Network“ v Madeire
16. – 17. októbra	Zastúpenie Súdneho dvora na konferencii predsedov najvyšších súdov, ako aj generálnych prokurátorov členských štátov Európskej únie, vo Viedni
25. – 28. októbra	Účasť delegácie Súdneho dvora na oficiálnej návšteve Najvyššieho kasačného súdu Bulharskej republiky v Sofii
31. októbra	Zastúpenie Súdneho dvora na slávnostnom zasadnutí kasačného súdu Holandska pri príležitosti odchodu do dôchodku jeho predsedu pána W. J. M. Davidsa v Haagu

2. – 3. novembra	Zastúpenie Súdneho dvora na sympóziu organizovanom pri príležitosti 50. výročia Ústavnej rady v Paríži
17. novembra	Zastúpenie Súdneho dvora na zasadnutí správnej rady Združenia štátnych rád a najvyšších správnych súdov členských štátov v Bruseli
6. decembra	Zastúpenie Súdneho dvora na výročnej recepcii organizovanej pri príležitosti štátneho sviatku, na pozvanie prezidentky Fínskej republiky, v Helsinkách
18. decembra	Zastúpenie Súdneho dvora na ceremoniáli organizovanom pri príležitosti „Dňa ústavnosti“ v Ľubľane

Súd prvého stupňa

11. januára	Zastúpenie Súdu prvého stupňa na slávnostnom zasadnutí Cour de cassation v Paríži
15. januára	Zastúpenie Súdu prvého stupňa na konferencii organizovanej pri príležitosti 50. výročia Bundeskartellamt v Bonne
25. januára	Zastúpenie Súdu prvého stupňa pri príležitosti slávnostného zasadnutia Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu
15. – 18. mája	Účasť predsedu a členov Súdu prvého stupňa na stretnutí organizovanom generálnym prokurátorom, ako aj hlavnými predstaviteľmi Cyperskej republiky, a vystúpenie o právomoci Súdu prvého stupňa v oblasti práva hospodárskej súťaže Spoločenstva v Nikózii
28. – 31. mája	Zastúpenie Súdu prvého stupňa na 23. kongrese FIDE v Linci
2. – 5. júna	Zastúpenie Súdu prvého stupňa na 14. konferencii európskych ústavných súdov vo Vilnhuse
25. júna	Účasť predsedu na recepcii francúzskeho predsedu vlády pána F. Fillona pri príležitosti 60. výročia Generálneho sekretariátu pre európske záležitosti v Paríži
2. septembra	Zastúpenie Súdu prvého stupňa na ceremoniáli organizovanom pri príležitosti 90. výročia Najvyššieho správneho súdu Fínska v Helsinkách
29. septembra	Zastúpenie Súdu prvého stupňa na slávnostnom zasadnutí pri príležitosti začatia súdneho roka, ktorému predsedal Jeho výsosť kráľ Španielska, v Madride
1. októbra	Zastúpenie Súdu prvého stupňa na ceremoniáli začatia súdneho roka v Londýne

3. októbra	Zastúpenie Súdu prvého stupňa na ceremoniáli 90. výročia ochrany priemyselného vlastníctva v Poľsku vo Varšave
6. – 7. októbra	Zastúpenie Súdu prvého stupňa na medzinárodnej konferencii na tému „Medzinárodné súdy – Výzvy, ktoré treba prijať“, v rámci švédskeho predsedníctva Výboru ministrov Rady Európy v spolupráci s Výborom právnych poradcov pre medzinárodné právo verejné Rady Európy, v Londýne
20. – 21. októbra	Účasť predsedu a členov Súdu prvého stupňa na luxemburskom Expertenforum zur Entwicklung des Gemeinschaftsrechts v Luxemburgu
24. októbra	Účasť predsedu na konferencii „EU litigation – Using EU Law as a litigation tool“ organizovanej IBC Legal Conferences a vystúpenie na tému „Efficient administration of justice in a changing environment – What lawyers and judges can do“ v Bruseli
25. októbra – 2. novembra	Zastúpenie Súdu prvého stupňa jesennom zasadaní Správneho súdu Organizácie Spojených národov v New Yorku
25. novembra	Zastúpenie Súdu prvého stupňa na rokovaní za okrúhlym stolom „Europe without frontiers“, organizovanom pri príležitosti návštevy prezidentky Fínskej republiky pani T. Halonen, v Luxemburgu
5. decembra	Účasť a vystúpenie predsedu a členov Súdu prvého stupňa na jesennej konferencii European State Aid Law 2008 v Luxemburgu

Súd pre verejnú službu

28. februára	Pracovné stretnutie členov Súdu pre verejnú službu s členmi Súdneho dvora EZVO
6. – 8. marca	Návšteva belgickej Štátnej rady
15. – 18. mája	Návšteva Najvyššieho správneho súdu Fínska

Rámcová organizačná štruktúra

Kontaktné údaje Súdneho dvora

Súdny dvor Európskych spoločenstiev

Adresa: L-2925 Luxembourg

Telefón: +352 4303-1

Ďalekopis tajomníka: 2510 CURIA LU

Telegrafická adresa: CURIA

Fax Súdneho dvora: +352 4303-2600

Fax tlačovej a informačnej sekcie: +352 4303-2500

Fax vnútornej sekcie – Oddelenie publikácií: +352 4303-2650

Internetová stránka Súdneho dvora: www.curia.europa.eu

Súdny dvor Európskych spoločenstiev

**Výročná správa 2008 – Prehľad činností Súdneho dvora
a Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev**

Luxemburg: Úrad pre vydávanie úradných publikácií Európskych spoločenstiev

2009 — 247 s. — 21 × 29,7 cm

Katalógové číslo: QD-AG-09-001-SK-C

ISBN 978-92-829-0907-2

doi: 10.2862/49383

ISSN 1830-1959

Ako získať publikácie EÚ

Publikácie na predaj:

- prostredníctvom EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- vo vašom kníhkupectve s uvedením názvu, vydavateľstva a/alebo čísla ISBN;
- priamo prostredníctvom našich obchodných zástupcov. Kontaktné údaje na obchodných zástupcov môžete získať na webovej stránke <http://bookshop.europa.eu> alebo zaslaním faxu na +352 2929 42758.

Bezplatné publikácie:

- prostredníctvom EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- na zastúpeniach alebo delegáciách Európskej komisie. Kontaktné údaje na zastúpenia a delegácie EK môžete získať na webovej stránke <http://ec.europa.eu/> alebo zaslaním faxu na +352 2929 42758.

